

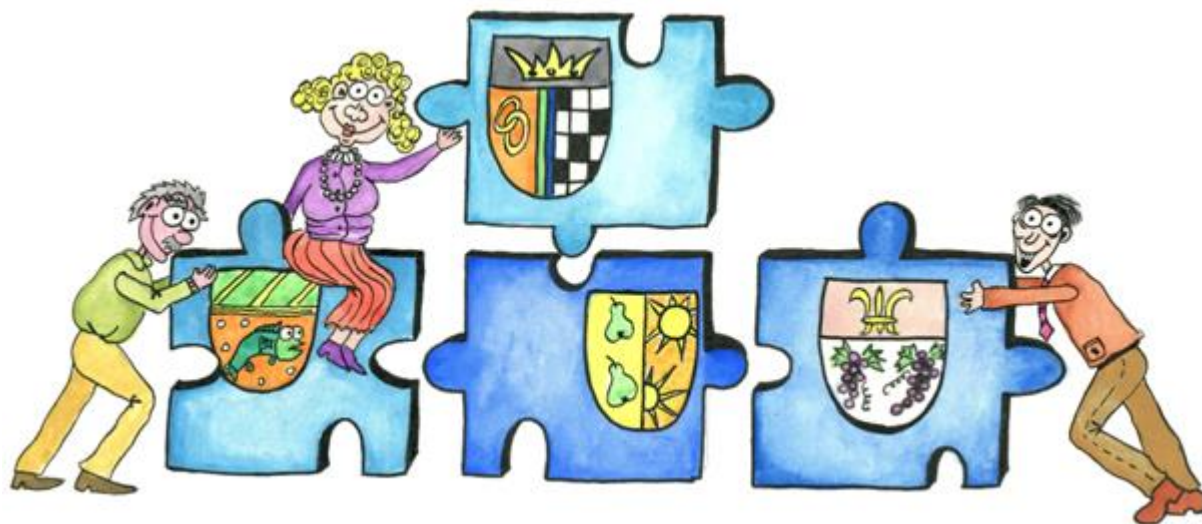
Strategie území správního obvodu ORP

Tišnov

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a infrastruktury

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Verze duben/2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Obsah

1	ÚVOD	5
1.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O STRATEGII	5
1.2	STRUČNÁ INFORMACE O MĚSTECH A OBCÍCH SPRÁVNÍHO OBVODU	7
1.3	KONTEXT VZNIKU A EXISTENCE STRATEGIE	11
1.4	ÚČEL STRATEGIE – PROČ BYLA ZPRACOVÁNA	11
1.5	UŽIVATELÉ STRATEGIE – KOMU STRATEGIE SLOUŽÍ	11
1.6	VYBRANÉ RELEVANTNÍ VÝZNAMNÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY	12
2	PROFIL (ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA) ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU A SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA	13
2.1	PROFIL ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU	13
2.1.1	Identifikace správního obvodu	13
2.1.2	Stručná charakteristika území správního obvodu	15
2.1.3	Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	32
2.1.4	Aktéři regionálního rozvoje	34
2.2	SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU	36
3	TÉMA 1.: ŠKOLSTVÍ A PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	38
3.1	ANALYTICKÁ ČÁST PRO OBLAST PŘEDŠKOLNÍHO A ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	38
3.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	38
3.1.2	Popis základního a mateřského školství správního obvodu	40
3.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	73
3.1.4	SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání	77
3.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	77
3.2	NÁVRHOVÁ ČÁST PRO OBLAST ŠKOLSTVÍ A PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	79
3.2.1	Struktura návrhové části	79
3.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	82
3.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	87
3.2.4	Indikátory	91
3.3	PRAVIDLA PRO ŘÍZENÍ STRATEGIE	94
3.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie	94
3.3.2	System změn strategie	97
3.3.3	Akční plán	98
3.4	ZÁVĚR A POSTUP ZPRACOVÁNÍ	100
3.4.1	Shrnutí	100
3.4.2	Popis postupu tvorby strategie	101
3.5	PŘÍLOHY K TÉMATU 1: ŠKOLSTVÍ A PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	103
4	TÉMA 2.: SOCIÁLNÍ SLUŽBY	105
4.1	ANALYTICKÁ ČÁST: DEFINICE A ANALÝZA ŘEŠENÝCH PROBLÉMŮ	105
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	105
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu	106
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	126
4.1.4	SWOT analýza sociální oblasti	129
4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	130
4.2	NÁVRHOVÁ ČÁST PRO OBLAST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	132

4.2.1	Struktura návrhové části	132
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	135
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	140
4.2.4	Indikátory	143
4.3	PRAVIDLA PRO ŘÍZENÍ STRATEGIE.....	145
4.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie	145
4.3.2	System změn strategie	146
4.3.3	Akční plán	147
4.4	ZÁVĚR A POSTUP ZPRACOVÁNÍ.....	150
4.4.1	Shrnutí.....	150
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie	150
4.5	PŘÍLOHY K TÉMATU 2: SOCIÁLNÍ SLUŽBY.....	151
5	TÉMA 3.: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....	152
5.1	ANALYTICKÁ ČÁST: DEFINICE A ANALÝZA ŘEŠENÝCH PROBLÉMŮ	152
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	152
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	153
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	182
5.1.4	SWOT analýza oblasti	185
5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	187
5.2	NÁVRHOVÁ ČÁST PRO OBLAST ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	189
5.2.1	Struktura návrhové části	189
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	192
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	196
5.2.4	Indikátory	201
5.3	PRAVIDLA PRO ŘÍZENÍ STRATEGIE (IMPLEMENTAČNÍ PRAVIDLA)	205
5.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie	205
5.3.2	System změn strategie	208
5.3.3	Akční plán	208
5.4	ZÁVĚR A POSTUP ZPRACOVÁNÍ.....	210
5.4.1	Shrnutí.....	210
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie	212
5.5	PŘÍLOHY K TÉMATU 3.: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	212
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008- 2012	214
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	216
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	221
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	223
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	225
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	233
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	235
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	237
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	240
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	242

6	TÉMA 4.: INFRASTRUKTURA	245
6.1	ANALYTICKÁ ČÁST: DEFINICE A ANALÝZA ŘEŠENÝCH PROBLÉMŮ	245
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	245
6.1.2	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	247
6.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	282
6.1.4	SWOT analýza oblast	285
6.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	286
6.2	NÁVRHOVÁ ČÁST PRO OBLAST VOLITELNÉHO TÉMATU	287
6.2.1	Struktura návrhové části	287
6.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	290
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	294
6.2.4	Indikátory	298
6.3	PRAVIDLA PRO ŘÍZENÍ STRATEGIE.....	303
6.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	303
6.3.2	Systém změn strategie	305
6.3.3	Akční plán	305
6.4	ZÁVĚR A POSTUP ZPRACOVÁNÍ.....	309
6.4.1	Shrnutí.....	309
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie	310
6.5	PŘÍLOHY K TÉMATU Č. 4: INFRASTRUKTURA	311
6.5.1	Podrobná analýza jednotlivých obcí.....	311
6.5.2	Přehled značených cyklotras (stezek) v DSO Tišnovsko	395
6.5.3	Platnost autobusových jízdních řádů	412
6.5.4	Přehled dopravců	412
6.5.5	Návaznost spojů v rámci IDS JMK.....	413
6.5.6	Tabulky finanční analýzy	417
7	ZÁVĚR, KONTAKTY	423
8	PŘÍLOHY	425
8.1	SEZNAM TABULEK	425
8.2	SEZNAM GRAFŮ:.....	430
8.3	SEZNAM MAP.....	431
8.4	SEZNAM FOTOGRAFIÍ OBCÍ.....	432

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tabulka 1: **Základní informace o strategii**

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Tišnov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a infrastruktury
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a infrastruktury)
Řešené území	Správní obvod ORP Tišnov
	Počet obyvatel správního obvodu: 29 996
	Počet obcí ve správním obvodu: 59
	Rozloha správního obvodu: 34 253 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Tišnov
	Obce: Běleč, Borač, Borovník, Braniškov, Brumov, Březina, Bukovice, Černvín, Deblín, Dolní Loučky, Doubravník, Drahonín, Drásov, Heroltice, Hluboké Dvory, Horní Loučky, Hradčany, Kaly, Katov, Křižínkov, Kuřimská Nová Ves, Kuřimské Jestřabí, Lažánky, Lomnice, Lomnička, Lubné, Malhostovice, Maršov, Nelepeč - Žernůvka, Nedvědice, Níhov, Ochoz u Tišnova, Olší, Osiky, Pernštejnské Jestřabí, Předklášteří, Rašov, Rohozec, Rojetín, Řikonín, Sentice, Skalička, Skryje, Strhaře, Svatoslav, Sýnalov, Šerkovice, Štěpánovice, Tišnovská Nová ves, Újezd u Tišnova, Unín, Úsuší, Vohančice, Vratislávka, Všechnovice, Zhoř, Žďárec, Železné
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	DSO Tišnovsko
Koordinátor tvorby strategie	Radomír Pavlíček
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Členská schůze DSO Tišnovsko
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dneSchváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace..., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích,

Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	VH DSO Tišnovsko
Orientační rozpočet implementace	Nepovinný řádek - Doplnit nebo není-li relevantní vypustit
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Tišnov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Tišnov a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována (kým a jak)
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: infrastruktura

Zdroj: Vlastní šetření, webové stránky města Tišnov

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 59 obcí, z toho 1 má statut města.

Tabulka 2: **Obce správního obvodu dle abecedního pořadí**

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Běleč Počet obyvatel: 192 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Níhov Počet obyvatel: 210 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Borač Počet obyvatel: 346 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Ochoz u Tišnova Počet obyvatel: 121 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Borovník Počet obyvatel: 100 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Olší Počet obyvatel: 305 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Braníškov Počet obyvatel: 202 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Osiky Počet obyvatel: 125 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Brumov Počet obyvatel: 235 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Pernštejnské Jestřabí Počet obyvatel: 167 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Březina Počet obyvatel: 296 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Předklášteří Počet obyvatel: 1445 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne

	Název obce: Bukovice Počet obyvatel: 71 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Rašov Počet obyvatel: 217 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Černvír Počet obyvatel: 159 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Rohozec Počet obyvatel: 233 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Deblín Počet obyvatel: 1032 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Rojetín Počet obyvatel: 74 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Dolní Loučky Počet obyvatel: 1208 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Říkonín Počet obyvatel: 33 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Doubravník Počet obyvatel: 805 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Sentice Počet obyvatel: 606 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Drahonín Počet obyvatel: 120 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Skalička Počet obyvatel: 134 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Drásov Počet obyvatel: 1533 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Skryje Počet obyvatel: 52 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne

	Název obce: Heroltice Počet obyvatel: 196 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Strhaře Počet obyvatel: 119 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Hluboké Dvory Počet obyvatel: 72 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Svatoslav Počet obyvatel: 437 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Horní Loučky Počet obyvatel: 299 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Synalov Počet obyvatel: 124 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Hradčany Počet obyvatel: 619 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Šerkovice Počet obyvatel: 257 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Kaly Počet obyvatel: 265 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Štěpánovice Počet obyvatel: 459 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Katov Počet obyvatel: 216 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Tišnov Počet obyvatel: 8849 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Křižínkov Počet obyvatel: 194 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Tišnovská Nová Ves Počet obyvatel: 78 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne

	Název obce: Kuřimská Nová Ves Počet obyvatel: 128 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Újezd u Tišnova Počet obyvatel: 132 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Kuřimské Jestřabí Počet obyvatel: 147 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Unín Počet obyvatel: 227 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Lažánky Počet obyvatel: 713 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Úsuší Počet obyvatel: 138 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Lomnice Počet obyvatel: 1362 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Vohančice Počet obyvatel: 174 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Lomnička Počet obyvatel: 517 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Vratislávka Počet obyvatel: 89 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Lubné Počet obyvatel: 51 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Všechnovice Počet obyvatel: 219 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Malhostovice Počet obyvatel: 929 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Zhoř Počet obyvatel: 64 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne

	Název obce: Maršov Počet obyvatel: 491 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Žďárec Počet obyvatel: 366 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Nedvědice Počet obyvatel: 1320 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		Název obce: Železné Počet obyvatel: 422 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: Nelepeč - Žernůvka Počet obyvatel: 84 Zapojení do tvorby strategie: ano/ne		

Zdroj: vlastní šetření, webové stránky obcí

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Tišnov a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Tišnov je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Radomír Pavlíček.

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3: **Relevantní významné strategické dokumenty**

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	
2	Plán odpadového hospodářství ČR	
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://up.kr-jihomoravsky.cz/
2	Strategický plán kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=212277&TypeID=2
3	Odpadový plán kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=3778&TypeID=1
	Mikroregiony, města a obce	
1	KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SPRÁVNÍHO OBVODU ORP TIŠNOV	http://www.tisnov.cz/soubor/kom_plan_soc_orp_13_14_komplet.pdf
2	STRATEGICKÁ ROZVOJOVÁ STUDIE REGIONU TIŠNOVSKO	http://www.tisnov-mesto.cz/soubor/3581_strategicka_rozvojova_studie_regionu_tisnovsko.pdf

Zdroj: vlastní šetření

2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1 Identifikace správního obvodu

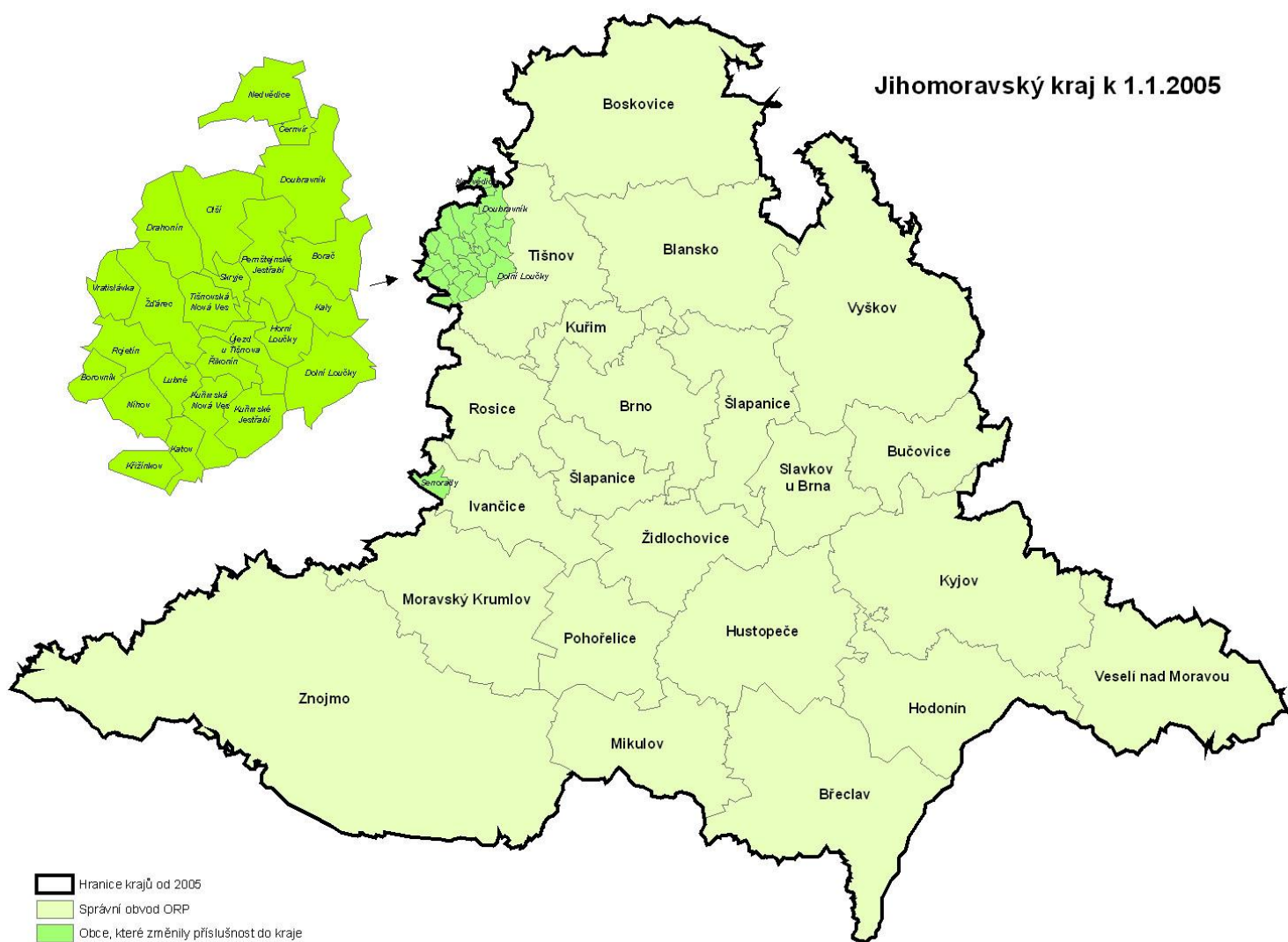
Z geografického hlediska se správní obvod obce s rozšířenou působností Tišnov (dále jen ORP Tišnov) nachází v severozápadní části Jihomoravského kraje. Z hlediska počtu obyvatel (29 491 z roku 2011) zaujímá ORP Tišnov 13. místo a z hlediska rozlohy (34 253 ha) 12. místo mezi 21 ORP nacházejícími se na území Jihomoravského kraje. Ze severovýchodu správní obvod ORP Tišnov sousedí s ORP Boskovice, z východu s ORP Blansko, z jihovýchodu sousedí s ORP Kuřim a z jihu s ORP Rosice. Jedná se o ORP spadající do Jihomoravského kraje. Ze západní strany sousedí ORP Tišnov s Krajem Vysočina, resp. z jihozápadní strany s ORP Velké Meziříčí a ze severozápadní strany s ORP Bystřice nad Pernštejnem.

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: webové stránky města Tišnov

Mapa č. 2: Změna hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Jihomoravském kraji k 1. 1. 2005

Zdroj: ČSÚ – mapy a kartogramy

Změna hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Jihomoravském kraji k 1. 1. 2005, při které došlo k rozšíření SO ORP Tišnov o 26 obcí z okresu Žďár nad Sázavou. Tyto obce se svým přirozeným spádem k Tišnovu a Brnu připojili k Jihomoravskému kraji.

2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Vývoj počtu obyvatel v ORP Tišnov je značně odlišný, než vývoj ostatních ORP v České republice. Ve správním obvodu nedošlo k markantnímu snížení počtu obyvatel v době obou světových válek a minimálně se projevil odsun německého obyvatelstva. V letech 2005 – 2012 se nezměnil stav počtu obcí, počtu částí obcí ani počet katastrálních území. V průběhu daného období získalo postupně 5 obcí statut městyse. Jedná se o obce Lomnice, Deblín, Nedvědice, Drásov a Doubravník. Změna velikosti pozemků ORP Tišnov je v průběhu sledovaného období zanedbatelná, ať už se jedná o zemědělskou půdu, lesní pozemky či zastavěné plochy. Hustota zalidnění má mírně rostoucí charakter.

Z grafu č. 1 je patrný rostoucí počet obyvatel ORP Tišnov ve sledovaném období. Nejvíce obyvatel má ORP Tišnov v současné době, a to více než 29 000. Od roku 1991 do roku 2009 došlo k navýšení počtu obyvatel téměř o 8000. K navýšení počtu obyvatel došlo také v důsledku rozšíření ORP Tišnov o 24 obcí z kraje Vysočina a okresu Blansko v roce 2005. Počet obyvatel v předproduktivním věku se v letech 2007 – 2012 mírně zvyšuje, což je pozitivní fakt důležitý pro ekonomiku. Zvyšující se počet obyvatel byl zaznamenán také u ekonomicky aktivního obyvatelstva a obyvatel v postproduktivním věku, kdy v roce 2007 činil 15% z celkového počtu obyvatelstva a do roku 2012 vystoupal na 18%. Z genderového hlediska lze z grafu vysledovat každoroční větší počet mužů než žen.

Tabulka 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	59	59	59	59	59	59	59	59
Počet částí obcí	89	89	89	89	89	89	89	89
Počet katastrálních území	84	84	84	84	84	84	84	84
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	4	4	5	5	5	5	5
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	34,251	34,252	34,252	34,247	34,247	34,249	34,253	34,249

zemědělská půda	16,370	16,363	16,353	16,342	16,337	16,314	16,300	16,290
lesní pozemky	14,782	14,790	14,797	14,801	14,801	14,813	14,828	14,827
zastavěné plochy	0,459	0,460	0,462	0,464	0,465	0,465	0,467	0,468
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	80,300	80,700	82,200	83,400	84,100	84,900	86,100	86,900

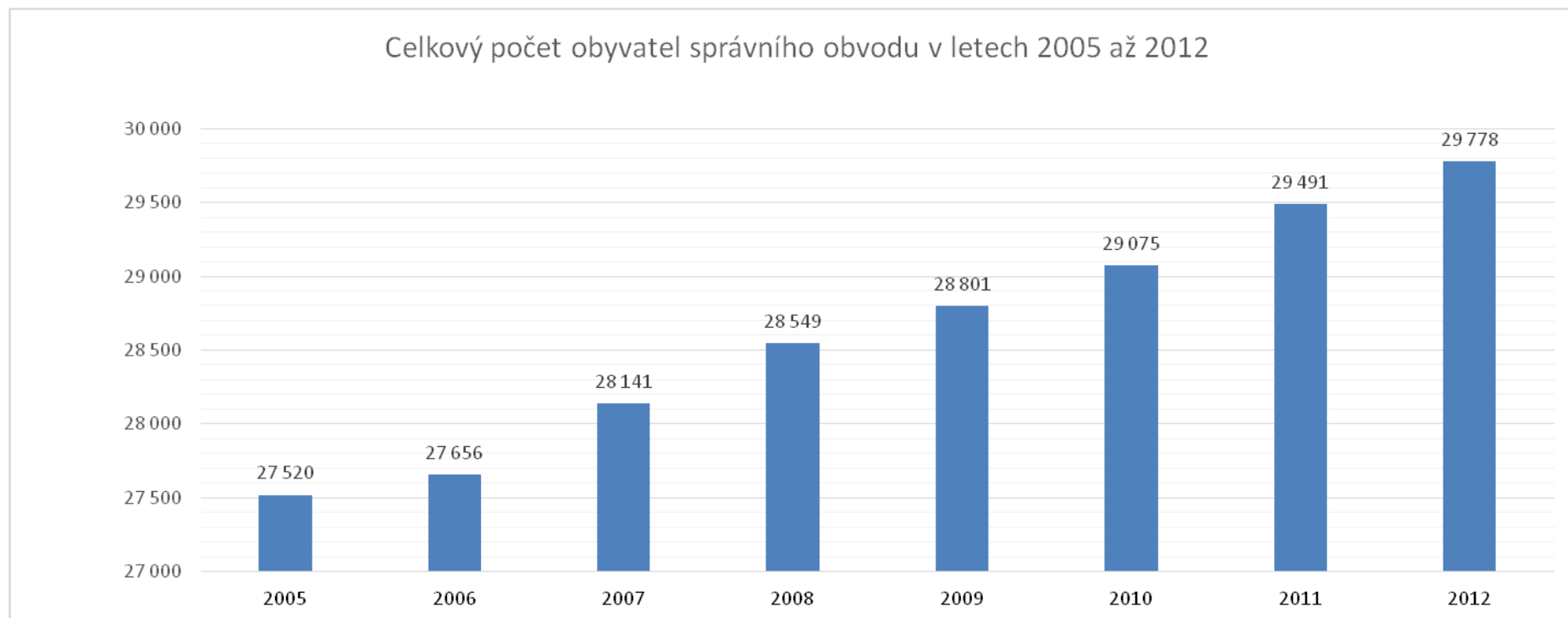
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		27 520	27 656	28 141	28 549	28 801	29 075	29 491	29 778	29 996
v tom:	muži		13 610	13 864	14 081	14 208	14 343	14 546	14 670	14 750
	ženy		14 046	14 277	14 468	14 593	14 732	14 945	15 108	15 246
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14			4 135	4 176	4 214	4 270	4 340	4 605	
	15 - 64			19 536	19 744	19 786	19 807	19 806	19 781	
	65 +	4 293	4 369	4 474	4 624	4 809	4 999	5 190	5 389	
Průměrný věk (celkem)		40,60	40,70	40,70	40,80	40,90	41,10	41,10	41,15	41,30
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)										
		103,3	106,0	108,1	110,8	113,9	116,8	115,8	117,1	
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14			2 143	2 173	2 190	2 189	2 236	2 357	
	15 - 64			9 919	10 031	10 060	10 063	10 074	10 052	

	65 +			1 802	1 877	1 958	2 060	2 099	2 261	
Průměrný věk		38,9	39,1	39,2	39,2	39,4	39,6	39,6	39,8	39,9
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)				84,09	86,38	89,41	94,11	93,87	95,93	
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14			1 992	2 003	2 024	2 081	2 104	2 248	
	15 - 64			9 617	9 713	9 726	9 744	9 732	9 729	
	65 +			2 668	2 752	2 843	2 929	2 964	3 131	
Průměrný věk		42,0	42,1	42,2	42,2	42,4	42,6	42,5	42,5	42,6
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)				133,94	137,39	140,46	140,75	140,87	139,28	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		3,7	4,9	17,4	14,4	8,8	9,1	14,2	9,7	
přirozená		-1,7	-1,5	-0,1	2,1	1,3	1,4	2,3	0,4	
stěhováním (mechanická)		5,5	6,4	17,4	12,3	7,5	7,7	12,0	9,3	

Zdroj: Demografická analýza: Tišnovsko

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: Data z Tabulky 5

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu ORP Tišnov je v oblasti školství, kultury, sportu i zdravotnictví tvořena širokým spektrem zařízení.

Na území ORP jsou zřízeny mateřské školy v 21 obcích, základní školy prvního stupně v 7 obcích a základní školy prvního i druhého stupně v 8 obcích. Střední školy se nachází pouze v Tišnově. Stávající počet zájemců o mateřské školy, především v Tišnově, je cca 121%. Tento vysoký zájem je způsoben tím, že MŠ v Tišnově přijímají i děti z okolních obcí. Pokud by se do mateřských škol přijímaly pouze děti z Tišnova, měly by být stávající kapacity školek dostačující i do budoucna. Problém s přeplněnými kapacitami těchto zařízení sledujeme nejen v Tišnově, ale i v obcích směrem k Brnu (Drásov, Malhostovice). Naopak problémy s nenaplněním kapacit se projevují v odlehlejších částech území ORP Tišnov (Žďárec, Katov, Olší, Lomnice) Vzhledem k vysoké dojížděce za prací do Tišnova a především do Brna preferují rodiče umístění dětí do Tišnova. Na okrajových částech území chybí také možnosti pro mimoškolní aktivity, střediska volného času.

Zdravotnická péče je ve městě Tišnově soustředěna do místní nemocnice, polikliniky a soukromých ambulantních zařízení. Tišnovská nemocnice má 2 lůžková oddělení, 6 ambulancí a celkově zde působí 15 lékařů. Pohotovost je zajišťována Nemocnicí Tišnov ve všední dny od 17 do 22 hod., o sobotách, nedělích a svátcích od 8 do 20 hod. Lékařská zařízení se nacházejí i v některých ostatních obcích ORP a to v Drásově, Lomnici, Deblíně, Předklášteří, Dolních Loučkách, atd. Jedná se o stomatologická zařízení a praktické lékaře pro děti i pro dospělé. Tato zařízení jsou využívána především obyvateli zmíněných obcí a obyvateli nejbližších přilehlých obcí z důvodu dobré dostupnosti a menší časové náročnosti. Ve zdravotnictví v současné době působí v Tišnově spíše nadprůměrný počet lékařů přepočteno na počet obyvatel Tišnova a spádových obcí. Výhodou je i to, že se v dostupné vzdálenosti nachází zdravotnická zařízení v Brně.

V ORP (především v Tišnově) je nedostačující sportovní vybavenost pro zajištění sportovních a rekreačních potřeb obyvatel. V některých menších sídlech řešeného území chybí plochy pro sport. Chybí krytá sportoviště, krytý bazén a v současnosti i zimní stadion (z technických důvodů byl jediný zimní stadion v Nedvědicích uzavřen). Je ovšem otázka, zda se tato sportoviště v Tišnově užijí, zvláště v případě blízkého Brna. I když sportoviště jsou ve všech obcích ORP Tišnov, jejich kvalita je různá, například hřiště s umělým povrchem má jen nízké procento obcí - Tišnov, Lomnice, Nedvědice, Malhostovice, Železné. Výhodou je rozšiřující se počet cyklostezek a to především směrem na Vysočinu - Tišnov - Nedvědice, Tišnov - Lomnice, Rezervy jsou prozatím ve vybavenosti a úpravě veřejných prostranství, Zařízení jsou umístěna s ohledem na možnosti daných obcí a jejich velikosti/počet obyvatel.

Problémem je i nízká kapacita zařízení pro řešení problematiky seniorů a zdravotně postižených občanů. Dále je zde vysoký počet zastoupení zařízení „Veřejné knihovny včetně poboček“ (81,3 % z celkového počtu obcí má uvedené zařízení).

Tabulka 6: **Stručná charakteristika školství v území ORP**

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	21	35,59	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	7	11,86	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	8	13,56	
Počet středních škol:	2	3,38	
-obory gymnázií	1	1,69	všeobecné gymnázium
-obory středních odborných škol a praktických škol	2	3,38	studijní obor: Mechanizace a služby, nástavbové studium: Podnikání
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	4	6,76	učební obory: Opravář zemědělských strojů, Ošetřovatel-ošetřovatelka (se zaměřením na zdravotnictví sociální služby) Mechanik
Počet základních uměleckých škol	2	3,38	
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	1	1,69	
Počet vyšších od-	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	

Zdroj: Vlastní šetření, webové stránky školských zařízení

Tabulka 7: **Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP**

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	48	81,3	Střediskovou knihovnou je Městská knihovna Tišnov. Knihovna provádí cirkulaci výměnných souborů a poskytuje konzultace. Více zde: http://www.mkkurim.cz/regionalni-oddeleni/knihovny-v-regionu/tisnovsko/
Stálá kina	1	1,69	
Divadlo	0	0	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	5	
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	2	3,38	
Kulturní zařízení ostatní	18	30,5	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	5	8,45	
Koupaliště a bazény	2	3,3	
-z toho kryté	1	1,69	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	59	100	
Tělocvičny (vč. školních)	15	25,35	
Stadiony otevřené			
Stadiony kryté			
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	1,7	

Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)			
--	--	--	--

Zdroj: Vlastní šetření, webové stránky městské knihovny Kuřim

Tabulka 8: **Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP**

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcímá uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	1,7	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení			
Ambulantní zařízení	1	1,7	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení			
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	14	23,7	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	8,5	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	12	20,3	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	3	5	
Zařízení lékárenské péče	7	11,9	
Nemocnice	1	1,69	
Odborné léčebné ústavy			
Léčebna pro dlouhodobě nemocné			
Ostatní lůžková zařízení			

Zdroj: Vlastní šetření

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

ORP Tišnov spadáje do Brna - sídla Jihomoravského kraje. Dojížděková vzdálenost z Tišnova do krajského města Brna je cca 25 km. Vzhledem k této malé vzdálenosti je vazba na krajské město Brno velmi intenzivní a projevuje se vysokou vyjížděkou za pracovními příležitostmi a vyšší občanskou vybaveností. Z Tabulky 9 je patrné, že počet ekonomicky aktivních a ekonomicky neaktivních obyvatel je téměř totožný. Z Tabulky 11 je možné v letech 2003 – 2007 vysledovat klesající nezaměstnanost. Tento klesající trend se změnil v roce 2008, přičemž do roku 2011 vzrostl počet nezaměstnaných z 701 na 1362, tedy na téměř dvojnásobek. Dále je z Tabulky 11 patrné, že v roce 2011 dosáhl počet uchazečů na 1 volné pracovní místo nejvyššího počtu za sledované období, a to 27,2 osob na 1 pracovní místo. Celková míra nezaměstnanosti za zmíněný rok činila 10,45 %. Z uvedených dat lze do roku 2007 vysledovat rostoucí tendenci počtu ekonomických subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství. Od roku 2008 začal tento počet postupně klesat. V oblasti stavebnictví měl počet ekonomických subjektů za celé sledované období mírně rostoucí charakter.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele na trhu práce patří v ORP Tišnov bezesporu firma Steinhauer s.r.o. navázala tím na dlouholetou řeznickou tradici. Svými výrobky zásobuje především oblast jižní Moravy. Jak velkoobchod, tak i vlastní maloobchodní prodejny. Jedná se o stabilní firmu. Od roku 2000 počet zaměstnanců mírně stoupá a za poslední 3 roky se pohybuje okolo 190 osob. Mezi další firmy nabízející pracovní příležitosti patří Karlova pekárna, s.r.o. Zde je zaměstnáno více než 50 pracovníků. Dalším odvětvím, které je v ORP Tišnov významně zastoupeno je stavebnictví. V Předklášteří sídlí hned dvě významné firmy v tomto odvětví. Přestože se jedná spíše o „nováčky“ v oboru, lze je považovat za velice úspěšné. Jedná se o stavební firmu MERTA-STAV, s.r.o. Stav jejich zaměstnanců se pohybuje od 100 do 150, jelikož se jedná o sezónní práce. Druhou významnou firmou je stavební firma Ing. Brázda UNIVERZ, s.r.o., která zajišťuje výstavbu pozemních a inženýrských staveb. V současné době má 55 zaměstnanců. Textilní průmysl je zde zastoupen hned několika firmami, přičemž mají v průměru okolo 50 zaměstnanců.

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty týkající se ekonomické aktivity obyvatel v ORP Tišnov. Z dostupných zdrojů bylo možné dohledat pouze celkové hodnoty, které bohužel nerespektovaly rozdělení ekonomické aktivity obyvatel z genderového hlediska.

Tabulka 9: **Ekonomická aktivita obyvatel území ORP**

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		14 089			
v tom:	zaměstnaní	12 742			
	z toho podle po- stavení v za- městnání	zaměstnanci	9 910		
		zaměstnavatelé	442		
		pracující na vlastní účet	1630		
	ze zaměstna- ných	pracující dů- chodci			
		ženy na mateř- ské dovolené			
Nezaměstnaní		1347			
Ekonomicky neaktivní celkem		14 083			
z toho	nepracující důchodci				
	žáci, studenti, učni				
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou					

Zdroj: ČSÚ – Vybrané ukazatele za správní obvod Tišnov v letech 2001- 2012

Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		3 587
	v tom	v rámci obce	1 412
		do jiné obce okresu	920
		do jiného okresu kraje	1 037
		do jiného kraje	159
		do zahraničí	
		vyjíždějící do škol	
	v tom	v rámci obce	
		mimo obec	365

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Tabulka 11: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 168	1 144	1 095	973	701	782	1 380	1 584	1 362	
z toho (%):	20,8	21,0	22,6	22,2	27,8	25,6	19,1	17,2	19,2	
občané se zdravotním postižením	243	240	247	216	194	200	263	272	261	
z toho (%):	10,8	10,6	7,9	7,0	8,1	8,1	7,4	7,2	9,3	
absolventi	126	121	86	68	56	63	102	114	126	
z toho (%):	39,5	38,9	42,1	40,9	37,8	28,4	22,9	32,5	40,2	
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	461	445	460	397	264	222	316	514	547	
Volná pracovní místa	59	48	113	207	354	199	90	90	50	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	19,8	23,8	9,7	4,7	2,0	3,9	15,3	17,6	27,2	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	9,00	8,81	7,86	7,15	5,15	5,82	10,54	12,02	10,45	

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Tabulka 12: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	3 721	3 773	5 145	5 281	5 491	5 706	5 686	5 922	6 122	6 244
fyzické osoby celkem	3 119	3 142	4 284	4 398	4 559	4 735	4 671	4 838	5 003	5 087
z toho zemědělstí podnikatelé	276	270	480	484	490	494	250	253	258	262
vyjádření v %	8,85	8,59	11,20	11,01	10,75	10,43	5,35	5,23	5,16	5,15
právnícké osoby celkem	602	631	861	883	932	971	1 015	1 084	1 119	1 157
z toho obchodní společnosti	238	251	317	334	359	371	401	438	443	463
vyjádření v %	39,53	39,78	36,82	37,83	38,52	38,21	39,51	40,41	39,59	40,02
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	9,1	8,8	12,1	11,9	11,7	11,6	7,7	7,7	8,0	8,0
průmysl celkem	16,0	16,0	15,6	15,4	15,2	15,0	15,2	15,2	15,1	14,7
stavebnictví	8,9	9,5	9,7	10,3	11,0	11,3	12,0	12,0	11,5	11,9
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel									1 333	

Zdroj: ČSÚ – Vybrané ukazatele za správní obvod Tišnov v letech 2001- 2012

D. Doprava

Územím ORP Tišnova prochází dvoukolejná elektrifikovaná železniční trať č. 250 Brno – Havlíčkův Brod–Kolín – Praha, trať má celostátní význam. Do stanice Tišnov ze severu zaústíuje regionální jednokolejná železniční trať č. 251 Žďár nad Sázavou – Nové Město na Moravě – Tišnov, na které je trakce diesellová.

Řešené území je obsluhováno ze stávajících železničních stanic a zastávek. Trať je začleněna do Integrovaného dopravního systému JmK (IDS JmK). Územím ORP neprochází silnice z nadřazené silniční sítě. Chybí napojení ORP na dálniční síť. Silnice II/385, procházející západním okrajem Tišnova, zajišťuje plynulé propojení Tišnovska s krajským městem Brnem

Hlavní komunikační systém je tvořen stávajícími silnicemi II. a III. třídy, které mají v zastavěném území sídel charakter sběrných komunikací. Integrovaný dopravní systém (IDS) - dopravní politika ČR definuje integraci (propojení) systémů veřejné dopravy - železnice, regionální autobusy, městská hromadná doprava (dále MHD), jako jednu ze svých priorit. Veřejná doprava je zastoupena železniční a autobusovou linkovou dopravou, které jsou začleněny do IDS JmK. Hlavní obsluha veřejnou dopravou řešeného území je zajišťována linkovými spoji autobusové dopravy příměstskými i dálkovými. Autobusové napojení je u většiny obcí hodnoceno jako průměrné. Problémem je stav autobusových zastávek v jednotlivých obcích, který je považován za nevyhovující a také nedostatečná obslužnost okrajových obcí ORP autobusovými linkami. Obyvatelé jsou tedy odkázáni na vlastní přepravu.

Hlavní dopravní přestupní uzel veřejné dopravy je v Tišnově u železničního nádraží, ve vazbě na nově vybudované autobusové nádraží. Další důležitý přestupní uzel je v Nedvědicích a slouží provázání železniční a autobusové dopravy v severní části řešeného území.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin: V ORP Tišnov tvoří těžba nerostných surovin významnou složku ve využívání území. Pestrost zastoupených nerostů, které jsou předmětem těžby, je velká. V severní části území byly dobývány rudy uranu, těžba je v útlumu, dopady do území jsou zejména ve formě poddolovaných území, odvalů, výsypek a existence povrchových areálů zajišťujících těžbu. V jihovýchodní části území existovaly lokality historické těžby rud. Posledním významným prvkem těžby nerostných surovin je stavební kámen a kámen pro kamenickou výrobu. Činné jsou 2 lomy v Předklášteří (severně a severozápadně od Tišnova) a v Lažánkách. Doposud netěženo je ložisko polodrahokamů Rašov. Ložiska nerostných surovin (osvědčení o výhradním ložisku vydává MŽP) se nachází v následujících místech: Březina – Bačkovec, Lažánky, Malhostovice, Nedvědice – Sejřek, Předklášteří, Předklášteří – Dřínová, Rašov, Smrček.

Průmyslová výroba a stavebnictví: Nejvýznamnějším odvětvím z hlediska zaměstnanosti obyvatelstva je průmysl a stavebnictví, ve kterém je zaměstnáno 42,0 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Rozdíl mezi sekundérem a terciérem je minimální, v terciální sektoru je zaměstnáno 39,0% ekonomicky aktivního obyvatelstva a dále narůstá. Územní i odvětvová struktura průmyslové základny doznala v posledních letech výraznějších změn. Řada průmyslových firem byla zasažena stávající ekonomickou krizí, byla omezena nebo ukončena jejich činnost (Brněnské papírny). Kladným rysem je odvětvová pestrost - tradičně nejsilněji je v Tišnově zastoupen průmysl dřevozpracující, kovodělný, potravinářský, stavebnictví, výroba stavební keramiky a řada dalších. Pro většinu průmyslových podniků je charakteristická výrazná exportní orientace, většina je v současnosti kontrolována zahraničními

vlastníky. Pracovní příležitosti jsou v řešeném území soustředěny hlavně do centra ORP Tišnova, kde se též nachází průmyslová zóna. Tišnov, ležící v jižní části ORP, je nejvýznamnější ekonomické centrum ORP se silně zastoupeným průmyslovým odvětvím různorodé orientace přispívajícím k poměrné stabilitě v regionu. Průmyslová zóna je založena v pásu mezi železnicí a řekou Svatkou. Dalšími sídly, kde se nacházejí menší průmyslové zóny, jsou Předklášteří, Hradčany, v severní části ORP Nedvědice, Lomnice. V jednotlivých sídlech řešeného území jsou plochy pracovních příležitostí zastoupeny převážně areály zemědělských družstev, jejichž využití se postupně mění na smíšené - zemědělství v kombinaci s drobnou výrobou. Příkladem takto využitého prostoru je areál firmy Vitar v Železném. Disproporce jsou mezi jednotlivými sídly - nejlepší podmínky na pracovním trhu jsou v jižní části ORP -v sídlech situovaných podél hlavní komunikace a železnice s vazbou na Tišnov s kapacitní výrobní zónou a pracovními příležitostmi v terciární sféře (službách).

Podnikatelské aktivity: Díky privatizaci a možnosti soukromého podnikání se rozvíjí především komerční sféra – obchod a služby. V oblasti veřejných služeb představuje souhrn zařízení, institucí a programů, které sice nemají přímou vazbu na hospodářský výkon města a regionu, ale jsou neefektivnější investicí k posílení hospodářského významu města a regionu v budoucnosti. Díky privatizaci a možnosti soukromého podnikání především v komerční sféře – obchodu a službách, které jsou soustředěny v Tišnově, Nedvědici, Lomnici, Doubravníku, Deblíně a v dalších sídlech řešeného území, se rozvíjí terciální sektor.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Ekologická situace a ochrana ŽP: Řešené území je charakteristické vysokým podílem lesních porostů. Pro oblast Tišovska je charakteristická harmonie přírodního a kulturního prostředí s významnými prvky kulturně - historických hodnot. Ty dokreslují přírodní hodnoty dané přírodnímu horizontu vysokým podílem přirozených vodních toků. Na území se nachází zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, památné stromy. O přírodních hodnotách území svědčí vyhlášení tří přírodních parků - Údolí Bílého potoka, Svratecká hornatina a Lysicko. Plocha přírodních parků zahrnuje třetinu výměry SO ORP Tišnov, dále se zde objevuje regionální a lokální ÚSES, který reprezentuje základní typy stanovišť v území. Pestrost je dána geologickou rozmanitostí a historickým využíváním krajiny. Vyhlášeny jsou v této kategorii přírodní památky a přírodní rezervace. Zahrnují především zbytky přirozených lesních porostů v severní a severovýchodní části území. V řešeném území se nenachází plochy zemědělské půdy zatížené nadlimitními hodnotami koncentrací cizorodých látek. V území se nachází staré ekologické zátěže – jedná se především o skládky. Ekologická zátěž je patrná zejména v oblastech zdevastovaného území těžbou uranu na území obcí Dolní Rožínka, Rožná,... Vzniklou situaci je potřebné napravit postupnou revitalizací území.

Zemědělství a lesnictví: – i když je charakter krajiny tvořen zemědělskou půdou a lesními komplexy, nemá tento sektor nejvýznamnější podíl na hospodářství řešeného území. Je to dáno charakterem krajiny v severní části ORP, která není vhodná pro intenzivní hospodaření. Hlavním cílem rozvoje zemědělství bude především udržení krajinnotvorné funkce zemědělství, při zachování intenzivního a extenzivního zemědělství na co největší ploše. Rozvoj konkurenceschopné, intenzivní, avšak environmentálně šetrné zemědělské výroby, ke které má sledované území místy ještě vhodné předpoklady, by měl být doprovázen také diverzifikací zemědělských podniků i do výroby netradičních zemědělských surovin pro nepotravinářské využití a do nezemědělských činností. Zemědělství regionu se také musí výrazně spolupodílet na zachování a dalším rozvoji venkovského prostředí a udržení osídlení venkova.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Celkový stav technické infrastruktury řešeného území (s výjimkou odkanalizování) by neměl být bariérou rozvoje většiny sídel na území ORP Tišnov. Pro ORP Tišnov je sledováno:

- zásobování vodou
- odkanalizování a čištění odpadních vod
- zásobování plynem
- zásobování elektrickou energií
- zásobování teplem
- spoje

Zásobování vodou: V jednotlivých obcích ORP Tišnov je stav zásobování vodou vyhovující. Většina obyvatel je napojena na veřejné vodovody. Jen malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí studní. Kvalita vody (až na malé výjimky) odpovídá požadavkům vyhlášky MZ č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah její kontroly. Hlavním provozovatelem vodovodů na území ORP je Vodárenská akciová společnost, divize Brno - venkov, divize Žďár nad Sázavou a divize Boskovice.

Odkanalizování: V oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod (ČOV) je nutné zajistit naplňování Směrnice č. 91/271 EHS, o čištění městských odpadních vod, ve které je stanovena mimo jiné povinnost obcí nad 2 000 ekvivalentních obyvatel (EO) mít odpovídající kanalizační systém zakončený ČOV. Obce s produkcí znečištění pod úroveň 2 000 EO musí zajistit přiměřené čištění produkovaných odpadních vod. V řešení problému odpadních vod není situace tak příznivá jako u zásobování vodou. První část výše zmíněné směrnice je v zásadě plněna, neboť obce nad 2000 obyvatel – Tišnov a Předklášteří - mají k dispozici kanalizaci, která odvádí odpadní vody na ČOV Tišnov (Březina).

Zásobování plynem: Zásobování plynem je třetí důležitou položkou v oblasti technické infrastruktury. Řešené území ORP je dostatečně protkáno trasami VTL plynovodů, čímž je dosaženo 84 % plynofikace jednotlivých obcí. V současnosti je tedy plynofikováno cca 50 obcí. Plynofikace obcí je realizovaná středotlakým a nízkotlakým plynovodem, a to buď přes vysokotlakou regulační stanici plynu, nebo v návaznosti na již vybudovaný středotlaký systém sousedící obce. Jednotliví odběratelé jsou pak napojeni přes regulátory plynu.

Elektroenergetika: Řešeným územím ORP prochází nadřazená síť nadzemního vedení 400/110 kV. Na území ORP se nenacházejí klasické zdroje elektrické energie a proto je celé území charakteristické importem elektrické energie z jiných regionů. V řešeném území ORP je vybudovaná transformovna Čebín 400/110/22 kV umístěná jihovýchodně od Tišnova a je napojena nadzemním vedením ZVN 400 kV. Dále je z rozvodny vyvedena řada nadzemních vedení vvn 110 kV rozvádějící el. energii na dílčí rozvodny. Území ORP je zásobované systémem nadzemních vedení VN 22 kV, které distribuuje elektrickou energii na jednotlivé trafostanice. V zastavěném území Tišnova a částečně i na ostatních k.ú. je zrealizováno podzemní vedení vn 22 kV.

Teplárenství: Na území ORP jsou pro vytápění využívány hlavně tyto zdroje tepelné energie:

- zemní plyn
- pevná paliva, elektrická energie, topné oleje

Plynofikované obce z 80 % využívají pro vytápění zemní plyn, ostatní pak ostatní zdroje. Město Tišnov má vybudovaný systém CZT.

Ochrana před povodněmi: Vodní režim v krajině úzce souvisí se vznikem povodňových stavů. Na základě jejich výskytu jsou stanovována záplavová území v rozsahu přirozené povodně. V řešeném území jsou stanovena tato záplavová území:

- Svratka

Na návrh správce vodního toku vymezil vodoprávní úřad na základě nebezpečnosti povodňových průtoků aktivní zónu záplavového území:

- Bobrůvka

V ORP je nedostatečná zabezpečení ochrany obcí před povodněmi.

Odpadové hospodářství: Na území ORP Tišnov se nachází 59 obcí, ve kterých působí celkem 6 svozových společností, které sváží komunální odpad a separovaný komunální odpad.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Rekreace a památky: Řešené území se nachází v atraktivní rekreační oblasti jak z hlediska kulturně historického, tak hlediska přírodně turistického.

Kulturně historická atraktivita - spočívá ve výskytu značného počtu nemovitých kulturních památek soustředěných hlavně v městské památkové zóně v Lomnici a Doubravníku. V řešeném území se nachází také národní kulturní památka – areál hradu Pernštejna v obci Nedvědice a další nemovité kulturní památky rozptýlené v rámci jednotlivých sídel. Druhou národní kulturní památkou je Cisterciácký klášter Porta coeli v Předklášteří. Dále se v řešeném území nachází množství kulturních hodnot bez legislativní ochrany - hodnoty urbanistické, historicky významné a architektonicky cenné stavby, atd. V řadě sídel řešeného území je hlavní kulturní hodnotou náves s dominantou církevní stavby (kaple, kostel) obklopená původní urbanistickou strukturou zemědělských usedlostí (prostory urbanisticky cenné, architektonicky cenné soubory) doplněná drobnou architekturou (křížky, boží muka, pomníky). Nejvýznamnějšími dominantami sídel a krajiny regionálního významu jsou kostely v obci Černvír, Doubravník, Nedvědice, Tišnov, Předklášteří a zvláště pak hrad Pernštejn. Vzhledem ke konfiguraci terénu je krajina obohacena o množství míst dalekých rozhledů a výhledů do krajiny a na dominanty regionálního významu.

Přírodně turistická atraktivita - nejvýznamnější atraktivitou řešeného území je kromě jedinečné morfologie terénu i jeho neporušená krajina, zahrnující množství významných chráněných lokalit. Mezi přírodní atraktivity patří např. evropsky významné lokality NATURA 2000 – Údolí Chlévského potoka, Doubravník – kostel, Loučka, Trenckova rokle, Prudká, Rojetínský Hdec, Květnice, Malhostovická pecka, Zkamenělá svatba, Zlobice. Charakteristickým prvkem krajiny a hlavní přírodní kostrou je řeka Svratka, její využití pro vodáckou rekreaci je omezené. Krajina s množstvím lesů je doplněna akcenty drobných sakrálních staveb (kapličky, křížky, boží muka) a dalších historických staveb (zříceniny Loučka, Košíkov, Víckov). Krajinný ráz a obraz krajiny umocňují přírodní dominanty - vrcholy Sýkoř, Květnice a Klucanina.

Sportovně turistická atraktivita - řešené území se vyznačuje příznivými krajinnými předpoklady pro různé formy rekreace. Zvláště krajina s vysokou lesnatostí poskytuje dobré podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku.

Terén a nadmořská výška umožňuje provozování zimních sportů.

- pěší a cyklistické stezky a trasy
- místní značené naučné stezky
- sjezdové lyžování (sjezdovky v Nedvědici, Předklášteří)

Největší ubytovací kapacity poskytuje Tišnov, Nedvědice, Doubravník, Lomnice, Žďárec, Deblín a Kuřimská Nová Ves. Další možnosti ubytování jsou v rámci obytné zástavby sídel formou malých penzionů, privátů, pronájmů chalup a pod.

Lokality rodinné rekreace (chatové lokality) se nacházejí převážně v návaznosti na území s možností koupání, (vodní tok řeky Svratky, říčky Loučky a Libochovky) např. rekreační lokalita Kutiny (k.ú.Řikovnín), Sárka (k.ú. Heroltice) chatové lokality Doubravník, Dolní Loučky, Březina,..)

Plochy pro zahrádkaření se v řešeném území vyskytují jen sporadicky, zvláště v Tišnově v souvislosti s existencí bytových domů.

Chalupaření - v řešeném území, zvláště v jeho severní části, se projevuje fenomén chalupaření.

Trend postupného úbytku trvale bydlícího obyvatelstva menších sídel a jejich náhrada za chalupáře je částečně vyvážena zachováním kulturních hodnot území a údržbou bytového fondu (téměř 50% neobydlených bytů slouží k rekreaci a je tedy udržováno).

Tremповání - řešené území patří k oblíbeným lokalitám fenoménu trempování.

Cestovní ruch: Rozvoj cestovního ruchu SO ORP je založen zejména na: atraktivitě krásného přírodního okolí (vysoká scénická hodnota a turistická atraktivita zdejší krajiny, vysoká lesnatost), zachovalém historickém jádru obcí s řadou stavebních památek (Porta coeli v Předklášteří, městské památkové zóny Doubravník a Lomnice).

Přestože oblastí prochází cyklotrasy a turistické trasy, není infrastruktura pro cestovní ruch příliš rozvinutá. Chybí zejména kapacity v oblasti ubytování a doprovodná infrastruktura ve vazbě na cyklistické a turistické sítě. V poslední době se v Tišnově zvyšuje nabídka služeb – ubytování a stravování, do budoucna je nutno podpořit rozvoj služeb i v ostatních obcích správního obvodu (agroturistika, jezdeckví, ekologické zemědělství). Je nutno vytvořit územní podmínky pro rozvoj rekreačního potenciálu okolí Brna.

2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

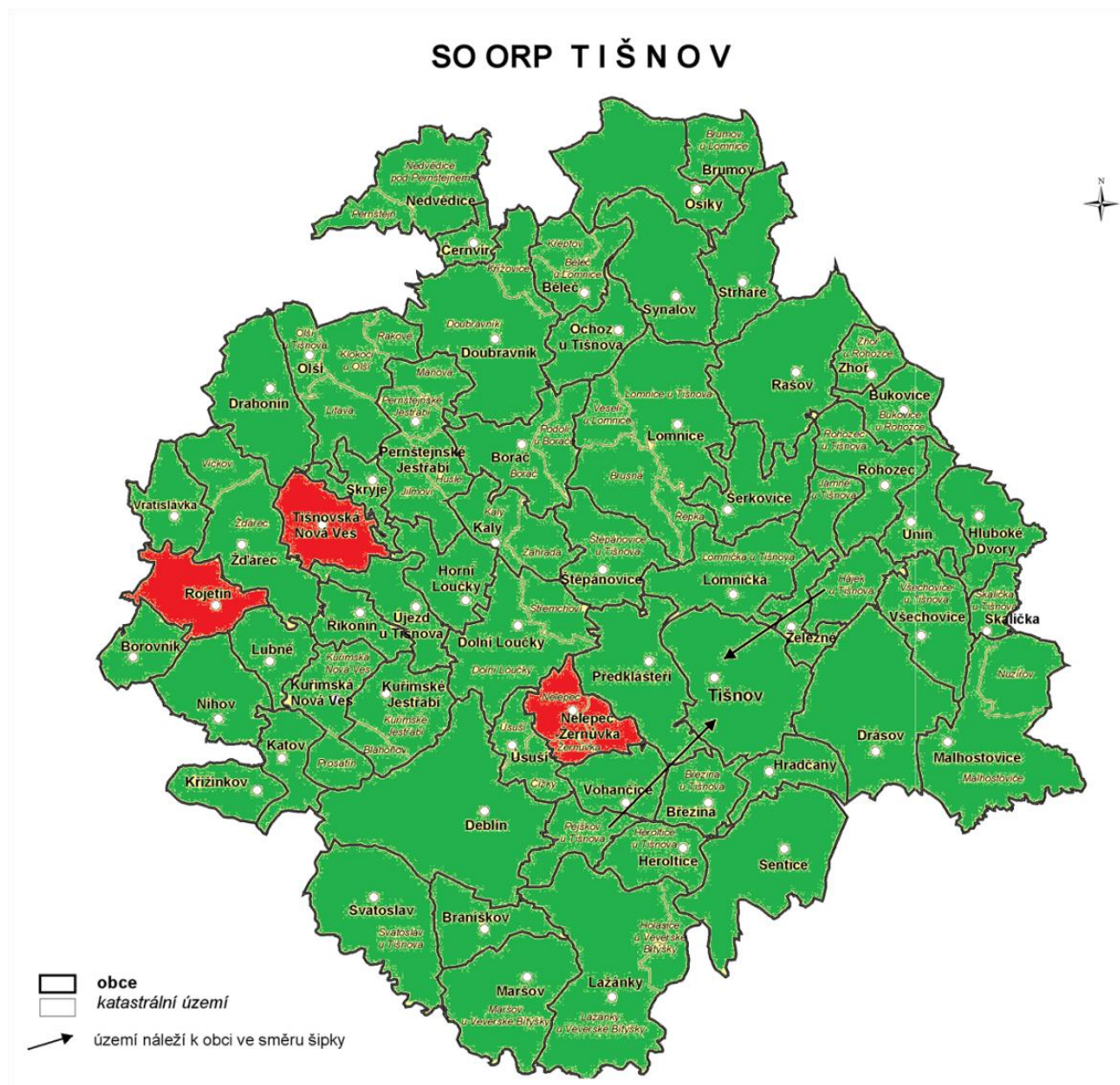
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 13: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	56	94,92	
Počet obcí s plánem v přípravě	3	5,08	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)			

Zdroj: Dotazníkové šetření

Mapa č. 3: Mapa obcí, které mají územní plán

Zdroj: Vlastní úprava mapy z webových stránek města Tišnov

Obce s platným územním plánem jsou v mapě označeny zeleně, obce s plánem v přípravě jsou označeny červeně.

Počet obcí s platným územním plánem v ORP Tišnov k 31. 3. 2014 je 56 obcí a to je 94,9 % z celkového počtu obcí (z 59 obcí ORP).

Počet obcí s plánem v přípravě (plán v přípravě nový a momentálně nemají žádný územní plán) - 3 obce, to je 5,1 % z celkového počtu obcí (z 59 obcí ORP) nebo počet obcí s plánem v přípravě (jak nový ÚP, protože zatím žádný nemají tak i ty obce, které už mají územní plán platný a dělá se jim teď nový) - 20 obcí, to je 33,9 % z celkového počtu obcí.

Strategický plán má město Tišnov, ostatní obce měly (pokud ji vůbec měly) většinou rozvojovou strategii do roku 2013, v současné době dochází k jejich aktualizaci pro období 2014 -2020.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady ORP Tišnov. <http://www.tisnov-mesto.cz/cs/mesto/dokumenty-mesta/uzemne-analyticke-podklady-uap.html>

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity (uvést konkrétně)

Dále doplnit stručně - vnější další vazby území na regionální a nadregionální úrovni, případně příhraniční spolupráce. Případně další vztahy.

2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 14: **Popis klíčových aktérů**

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Tišnov		Přirozené centrum regionu, spádovost školství, zdravotnictví, služeb a částečně i zaměstnanosti.
Lomnice, Nedvědice, Předklášteří		památková rezervace, turistické centrum, Porta Coeli, Pernštejn
Ostatní obce SO		Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic, ...
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)
Mikroregion Porta, Čebínka, Tišnovsko, Bílý potok, Lomnicko, Deblínsko	6	Dobrá spolupráce obcí v různých oblastech - kultura, sport, péče o krajinu, odpadové hospodářství
MAS: Brána Vysočiny, Brána Brněnska, Zubří země, Boskovicko		MAS Brána Brněnska (za ORP: mikroregion Čebínka, mikroregion Porta, Doubravník, Drahonín, Olší) – realizátor mnoha projektů na regionální úrovni (Technické školky, Technická pomoc, Strategie komunitně vedeného místního rozvoje SCLLD a další) MAS Brána Vysočiny (za ORP: Tišnov, Deblín, Mikroregion Bílý potok) - platforma aktivních občanů podílejících se prostřednictvím MAS Brána Vysočiny na společném rozvoji venkova, příprava strategie rozvoje území obcí v širším okolí Tišnova s důrazem na neinvestiční projekty

Název údaje	Počet ak-térů toho druhu	Komentář
		<p>MAS Zubří země (za ORP: Černvír, Nedvědice) – pomoc při analytické činnosti, podpora vývoje regionálních projektů, pomoc při tvorbě vhodných podmínek pro usídlení firem a propagace regionu (médiu, výstavy)</p> <p>MAS Boskovicko (za ORP: DSO Lomnicko,) – realizátor projektů Kam na Boskovicku?, Poznej své přátele a Krajem pověstí a bájí aneb Pověsti a pohádky od Svitavy, od Svatky</p>
<p>Významný zaměstnavatel: Siemens Electric Machines, s.r.o., Steinhauser, s.r.o., ČSAD Tišnov, spol. s r.o., TRIGA COLOR a.s., Město Tišnov, Nemocnice Tišnov</p>	6	<p>Uvedení zaměstnavatelé poskytují pracovní místa v oblasti elektrotechnického průmyslu, potravinářského průmyslu, dopravy, velkoobchodu, veřejné správy, zdravotnictví. Jedná se o podniky zaměstnávající 100 - 999 pracovníků.</p>

Zdroj: Vlastní šetření, webové stránky jednotlivých MAS

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka 15: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Nabídka významných přírodních a kulturních atraktivit (Porta Coeli, Mezinárodní expozice minerálů, židovská synagoga v Lomnici,...) a kvalitní podmínky pro rozvoj cestovního ruchu - vysoká scénická hodnota a turistická atraktivita území	1. Problémy v kvalitě dopravní obslužnosti okrajových území veřejnou hromadnou dopravou
2. Funkční integrovaný dopravní systém spadající pod JMK	2. Nedostatečná vybavenost pro zajištění sportovních a rekreačních aktivit v centru ORP – Tišnově a v některých menších sídlech řešeného území.
3. Dobré napojení průmyslové zóny Tišnov na silniční síť a dvoukolejnou elektrifikovanou železniční trať č. 250 Brno – Havlíčkův Brod – Kolín – Praha, která má celostátní význam.	3. Zvyšující se míra nezaměstnanosti v důsledku dopadů ekonomické krize.
4. Zvyšující se počet obyvatel v předproduktivním a produktivním věku.	4. Nízká kapacita zařízení pro seniory a zdravotně postižené osoby.
5. Průmyslové zóny nabízející pracovní příležitosti v Tišnově, Nedvědicích, Lomnici, Drásově, Deblíně.	5. Stávající ekologická zátěž, která je patrná zejména v oblastech zdevastovaného území těžbou uranu na území obcí Dolní Rožínka, Rožná,...

Příležitosti:	Hrozby:
1. Public-Private-Partnership v různých oblastech	1. Pokračující úbytek ekonomických subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství
2. Vybudování společných kanalizačních soustav a ČOV v rámci funkčních mikroregionů, včetně provedení rekonstrukcí stávajících obecních a městských čistíren odpadních vod v souladu s technickými předpisy a legislativou EU	2. Odchod mladých kvalifikovaných pracovníků z ORP do větších měst (např. do Brna)
3. Využití prostředků z rozvojových programů pro podporu podnikání	3. Pokračující stárnutí obyvatelstva ORP a rostoucí náklady na zdravotní a sociální péči
4. Příležitost pro rozvoj služeb – využití atraktivit v území pro zvýšení cestovního ruchu - příležitost pro rozvoj pracovních příležitostí v oblasti služeb	4. Zvýšení zátěže životního prostředí
5. Intenzivnější využití ploch výrobních areálů - průmyslových a zemědělských	5. Nedostatek financí na rekonstrukce a údržbu nejvýznamnějších turistických atraktivit.

Zdroj: Vlastní šetření

Závěr:

V rámci zjištěných skutečností ze SWOT analýzy je důležité navázat natradici turisticky zajímavého regionu s využitím významných přírodních a kulturních atraktivit. Především s ohledem na dostupnost regionu IDS JMK nebo vlastní dopravou – auto, cyklo. V této souvislosti se nabízí příležitost pro rozvoj pracovních příležitostí v oblasti služeb pro cestovní ruch.

V ORP Tišnov je několik průmyslových zón, které nabízejí pracovní příležitosti. Je nutno se však zabývat intenzivnějším využitím ploch výrobních areálů a to především bývalých zemědělských objektů v rámci celého území regionu. Tyto objekty by bylo nutné upravit pro široké spektrum podnikání a služeb a tím zvýšit předpoklady pro zaměstnanost a zamezit odchodu mladých kvalifikovaných pracovníků mimo území ORP Tišnov.

Zvýšit spolupráci a zainteresovanost obcí při zajišťování sportovních a rekreačních aktivit a společně se podílet na zvýšení kapacit zařízení sloužící především předškolní oblasti (mateřské školy, volnočasová centra) a zařízení pro seniory (chráněná bydlení).

3 Téma 1.: Školství a předškolní vzdělávání

3.1 Analytická část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí ukládá zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje vlastní základní školu, nebo zajistí plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce, tak i velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství v jednotlivých územních celcích. Vzhledem k demografickému vývoji budou mít zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu žáků ve školách. Sílí tendence posílat žáky do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o situace, kdy žák jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení, včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit. Škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území SO ORP Tišnov. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní samo-

správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

3.1.1.1 Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční. Popis základního a mateřského školství správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

3.1.2 Popis základního a mateřského školství správního obvodu

3.1.2.1 Obecné informace

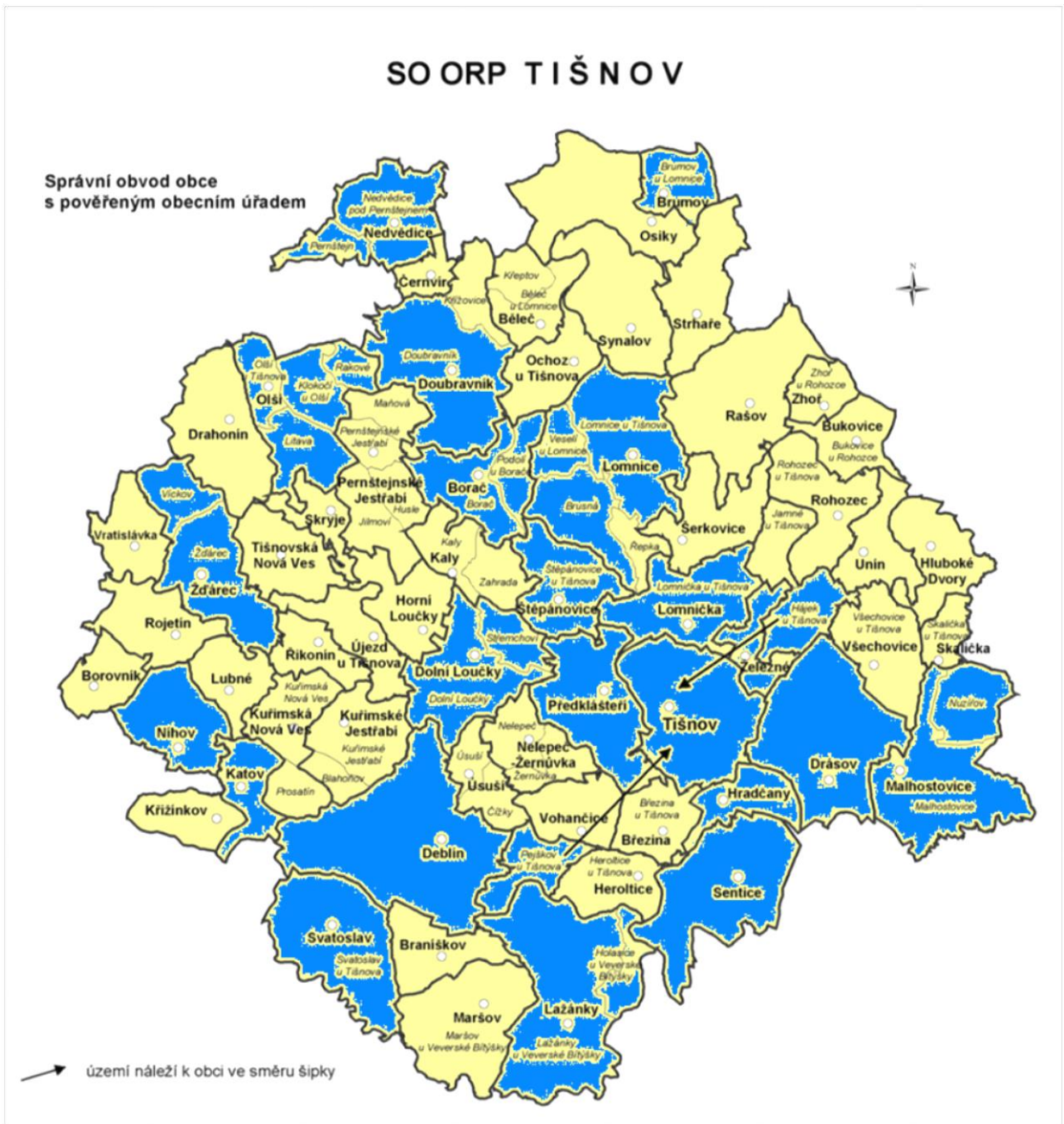
ORP Tišnov má celkem 59 obcí. Z toho 28 ředitelství a jsou převážně spojené základní školy s mateřskými školami. Pouze v jednom případě je spojená se základní školou a mateřskou školou i základní umělecká škola a to v Lomnici u Tišnova.

ORP Tišnov má pouze město Tišnov, které je nad pět tisíc obyvatel ve kterém se nachází celá agenda školství. Je v něm více základních a mateřských škol a též i Městský úřad Tišnov s odborem školství. Dále jsou tu obce okolo jednoho tisíce obyvatel, kde se převážně nacházejí základní školy a mateřské školys jídelnami a výdejnami i školními družinami. Pouze v již zmiňované obci Lomnice u Tišnova je i základní umělecká škola. Dále jsou obce do pětiset obyvatel, kde se většinou nachází pouze jedno školské zařízení, buď mateřská škola, nebo Základní škola a zase v jednom případě je zde u obce Žďárec výjimka, kde je základní i mateřská škola, družina, jídelna, výdejna.

V našem ORP se nenachází žádné soukromé ani církevní zařízení. Pokrytí škol zřizovanými obcemi je v současné době dostačující z hlediska kapacity. Proto nejsou rodiče nuceni k vyhledávání soukromých zařízení.

Naše ORP má většinu malých obcí kde jsou mateřské školy a základní školy odkázány na investování nákladů na provoz z rozpočtů obcí, kde rozpočet těchto malých obcí je velmi malý. Snaha některých obcí je, aby byla kapacita škol plně naplněna, aby dále ze svých rozpočtu nemusely dotovat i platy učitelů. Proto je nutné v případě mateřských škol doplňovat kapacitu i menšími dvouletými dětmi. Z toho důvodu se u nás v ORP nenachází zařízení jeslového typu ani jiné zařízení pro malé děti do tří let, protože již dvouleté děti navštěvují mateřské školy.

Mapa č. 4: Obce v SO ORP Tišnov se školami a školskými zařízeními

Obce kde nachází škola a školské zařízení

Obce kde se nenachází škola a školské zařízení

3.1.2.1.1 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

V níže uvedené tabulce jsou zdokumentované počty obcí od 199 obyvatel po 9 999. V ORP Tišnov je největší město Tišnov, které je jediné zařazené v kategorii od 5000 do 9 999. Ze zjištěných dat vyplývá, že nejvíce zastoupenou kategorií do 199 obyvatel a dále pak v kategorii od 200 do 499 je zřejmé, že ORP Tišnov se skládá spíše z menších obcí.

Z minulosti, kdy se malotřídní škola nacházela téměř v každé obci je dnes na sledovaném území 21 mateřských škol a 15 Základních škol. Všechny MŠ a ZŠ jsou zřizované obcemi jako příspěvkové organizace. Počet MŠ i ZŠ je v současné době dostatečný, základní školy v malých obcích častěji řeší nenaplněnou kapacitu tříd, slučování výuky do dvoutřídních či jednotřídních škol a nadbytečné prostory.

Monitorované období bylo od roku 2013/2012 zde jsou počty obcí, které se do roku 2005 nezměnily.

Tabulka 16: **Počty obcí, škol a školských zařízení v ORP Tišnov od roku 2005 do roku 2013**

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Tišnov	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	27	19	6	6	0	1	0	0	0	0	59
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-Počet MŠ	0	6	5	6	0	3	0	0	0	0	20
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	3	6	0	0	0	0	0	0	11

3.1.2.1.2 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Tišnov má 28 ředitelství, z toho 21 mateřských škol a 15 základních škol a dále Základní a střední škola spojená, kde základní škola funguje pod střední školou a je jako zvláštní základní škola kde je zřizovatel kraj, 2 základní umělecké školy a jedno středisko volného času Ráček v Železném u Tišnova, které v obci Železné funguje jako mateřská škola dopoledne pro děti s rodiči a odpoledne pro žáky a dospělé a důchodce.

V obcích Borač, Lomnička, Hradčany, Malhostovice, Svatoslav, Štěpánovice, Níhov se nacházejí mateřské školy, které zřizují obce jako samostatný subjekt. Základní školy jako oddělené organizace se nacházejí v obcích Katov, Žďárec a Brumov. V obcích Tišnov, Deblín, Drásov, Lažánky, Předklášteří, Sentice, Dolní Loučky, Doubravník, Nedvědice, Olší je sloučená organizace mateřské školy a základní školy.

Děti a žáci ze správního obvodu ORP Tišnov nedojíždějí do jiného sousedního ORP. Pouze k nám ze sousedního ORP Bystřice nad Pernštejnem dojíždějí do Základní školy a Mateřské školy v Nedvědici. V letošním roce navštěvuje MŠ Nedvědice 15 dětí z ORP Bystřice nad Pernštejnem. Rodiče volí mateřské a základní školy mimo území ORP nejčastěji z důvodu lepší dopravní dostupnosti a také z důvodu nedostatečné kapacity některých venkovských mateřských škol (např. MŠ Rožná).

Tabulka 17: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Tišnov Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	28	21	15	2	1	0	0	0
Hradčany	1	1	0	0	0	0	0	0
Lomnička	1	1	0	0	0	0	0	0
Malhostovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Svatoslav	1	1	0	0	0	0	0	0
Štěpánovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Tišnov	7	3	2	1	0	1	0	0

ORP Tišnov Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
Borač	1	1	0	0	0	0	0	0
Níhov	1	1	0	0	0	0	0	0
Deblín	1	1	1	0	0	0	0	0
Drásov	1	1	1	0	0	0	0	0
Lažánky	1	1	1	0	0	0	0	0
Předklášteří	1	1	1	0	0	0	0	0
Sentice	1	1	1	0	0	0	0	0
Dolní Loučky	1	1	1	0	0	0	0	0
Doubravník	1	1	1	0	0	0	0	0
Katov	1	0	1	0	0	0	0	0
Nedvědice	1	1	1	0	0	0	0	0
Olší	1	1	1	0	0	0	0	0
Žďárec	1	1	1	0	0	0	0	0
Brumov	1	0	1	0	0	0	0	0
Železné	1	0	0	0	1	0	0	0
Lomnice	1	1	1	1	0	0	0	0

3.1.2.1.3 Pracovníci ve školství ORP

Počet přepočtených pracovníků na vývoji počtu žáků je stoupající. V případě pedagogických pracovníků je to kolem 80 % a nepedagogických je kolem 20% přepočtených pracovníků.

Tabulka 18: Pracovníci ve školství ORP v jednotlivých letech

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	113,865	89,432	24,433
základní školy	223,896	175,164	48,732
základní umělecké školy	2,397	2,397	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	22,001	22,001	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,23	3,56	2,67
zařízení školního stravování	63,718		63,718
celkem rok 2012/2013	432,107	292,554	139,553

2011/2012			
mateřské školy	107,223	83,672	23,551
základní školy	222,752	172,418	50,334
základní umělecké školy	2,443	2,443	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	18,47	18,47	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,37	3,97	0
zařízení školního stravování	60,503	0	0

celkem rok 2011/2012	417,761	280,973	136,788
-----------------------------	----------------	----------------	----------------

2010/2011			
mateřské školy	100,028	77,386	22,642
základní školy	224,241	172,415	51,826
základní umělecké školy	2,301	2,301	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	16,973	16,973	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,56	3,56	3
zařízení školního stravování	60,685		60,685
celkem rok 2010/2011	410,788	272,635	138,153

2009/2010			
mateřské školy	91,567	69,412	22,155
základní školy	224,625	168,7	55,925
základní umělecké školy	2,351	2,351	
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	16,192	16,192	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,75	2,83	2,92
zařízení školního stravování	59,067		59,067
celkem rok 2009/2010	399,552	259,485	140,067
2008/2009			
mateřské školy	87,692	66,079	21,613

základní školy	222,304	169,213	53,091
základní umělecké školy	2,297	2,297	
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	15,665	15,665	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,1	2,58	2,52
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	57,82		57,82
celkem rok 2008/2009	390,878	255,834	135,044

2007/2008			
mateřské školy	82,983	61,828	21,155
základní školy	231,149	174,655	56,494
základní umělecké školy	1,782	1,782	
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	15,677	15,677	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,87	2,87	3
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	55,213		55,213
celkem rok 2007/2008	392,674	256,812	135,862
2006/2007			
mateřské školy	79,903	58,149	21,754
základní školy	237,835	180,983	56,852
základní umělecké školy	1,982	1,982	

gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	16,227	16,227	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,493	3,496	2,997
zařízení školního stravování	55,978		55,978
celkem rok 2006/2007	398,418	260,837	137,581
2005/2006			
mateřské školy	81,854	59,716	22,138
základní školy	236,974	179,465	57,509
základní umělecké školy	1,98	1,98	
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	16,016	16,016	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	7	4	3
zařízení školního stravování	57,183		57,183
celkem rok 2005/2006	401,007	261,177	139,83

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04) Základní školství

3.1.2.1.4 Počet ZŠ za ORP

Základní školní docházka je povinná po dobu 9 let a je určena pro žáky od 6 do 15 let, nejvýše však musí být ukončena do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnácti let. Je rozdělena na 1. stupeň (1. až 4. ročník) a 2. stupeň (5. až 9. ročník).

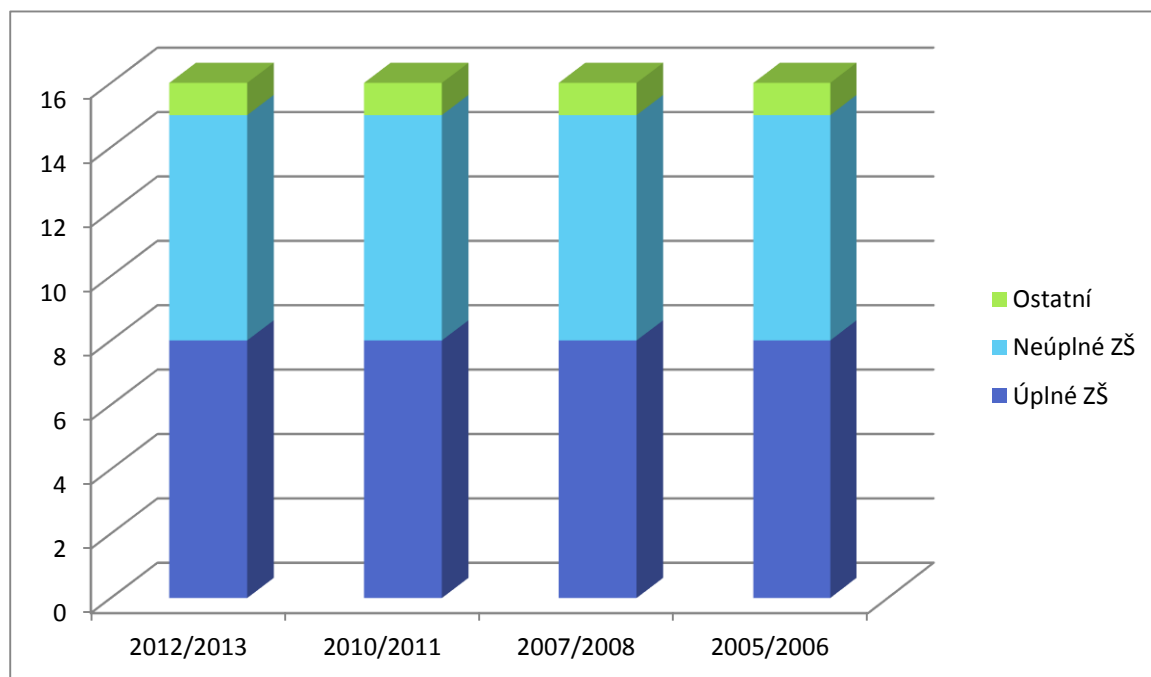
Ve sledovaných letech 2005 – 2012 počet žáků na základních školách stabilně klesá, což přímo úměrně ovlivňuje jak počet tříd na ZŠ tak i počet pedagogických úvazků. Průměrný počet žáků na třídu je ve sledovaných letech stabilně kolem 20 žáků (od školního roku 2012/2013 se bude mírně zvedat). Průměrný počet žáků na třídu je počítán pro celé území ORP Tišnov. Průměrný počet žáků na 1 pedagoga se pohybuje kolem 13 žáků. V malotřídních školách jsou ty počty odlišné.

V ORP Tišnov se nachází celkem 15 Základních škol. Z toho je pouze 8 úplných a 7 neúplných. Pouze jedna základní škola pod záštitou střední školy je zřizována krajem a funguje jako speciální a praktická.

Není to klasická základní škola. Údaje o úplnosti tříd bohužel nejsou uvedeny v této tabulce. Dle poskytnutých informací nejsou známy.

Počet základních škol je za celé sledované období stejný. V ORP Tišnov nejsou žádné církevní ani soukromé základní školy.

Graf č. 2: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Tišnov

Tabulka 19: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Tišnov	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	16	2	5	1	0	0	0
Deblín	1	0	0	0	0	0	0
Drásov	1	0	0	0	0	0	0
Lažánky	1	1	0	0	0	0	0
Předklášteří	1	0	0	0	0	0	0
Sentice	1	0	2	0	0	0	0
Tišnov	3	0	0	0	0	0	0
Dolní Loučky	1	0	0	0	0	0	0
Doubravník	1	0	0	1	0	0	0
Katov	1	0	2	0	0	0	0
Nedvědice	1	0	0	0	0	0	0

ORP Tišnov	počet škol celkem	z toho					
Název obce		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
Olší	1	1	0	0	0	0	0
Žďárec	1	0	1	0	0	0	0
Brumov	1	1	0	0	0	0	0
Lomnice	1	0	0	0	0	0	0

3.1.2.1.5 ZŠ zřizované v ORP

ORP Tišnov má zřizované školy pouze obcemi a krajem. Nenachází se na území ORP Tišnov žádné soukromé ani církevní školy.

Tabulka 20: ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běž- ných tříd	počet speci- álních tříd	počet dětí	úvazek pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	16	3	115	4	2404	175,164	13,72428125	20,90434783	160,2666667
2011/2012	16	3	113	9	2362	172,418	13,69926574	20,90265487	157,4666667
2010/2011	16	3	114	8	2353	172,415	13,64730447	20,64035088	156,8666667
2009/2010	16	3	116	8	2408	168,7	14,27385892	20,75862069	160,5333333
2008/2009	16	3	118	9	2473	169,213	14,61471636	20,95762712	164,8666667
2007/2008	16	3	123	11	2611	174,655	14,94947182	21,22764228	174,0666667
2006/2007	16	3	126	12	2675	180,983	14,78039374	21,23015873	178,3333333
2005/2006	16	3	127	12	2725	179,465	15,18401917	21,45669291	181,6666667

3.1.2.1.6 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Součástí 15 základních škol na území ORP Tišnov je 14 mateřských škol, jedná se tedy o 14 sloučených škol. V těchto školách funguje v současné době 27 oddělení školních družin, které jsou určeny pro žáky základních škol.

Součástmi škol jsou také školní jídelny (kuchyně) a výdejny, kterých je na základních školách 14. Toto číslo je vyšší než počet ZŠ, jelikož některá ZŠ má jak jídelnu, tak i výdejnu. Většinou se jedná o sloučené školy, kdy se jídlo dováží do odloučeného pracoviště

Tabulka 21: Vybrané údaje ZŠ v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	15	13	14	10	14	2
Deblín	1	1	1	0	0	0
Drásov	1	1	1	1	1	0
Lažánky	1	1	1	1	1	0
Předklášteří	1	1	1	1	1	0
Sentice	1	1	1	1	1	0
Tišnov	3	2	3	2	5	2
Dolní Loučky	1	1	1	1	1	0
Doubravník	1	1	1	1	1	0
Katov	1	0	0	0	0	0
Nedvědice	1	1	1	1	1	0
Olší	1	1	1	0	1	
Žďárec	1	1	1			
Lomnice	1	1	1	1	1	

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Brumov	1	1				

3.1.2.1.7 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Základní školy jsou zřizovány obcemi. Z důvodů nedostatku měst s větším počtem obyvatel kromě města Tišnova, jsou úplné školy pouze v Tišnově a s počtem kolem jednoho tisíce obyvatel. Výjimečně ještě v obci Žďárec. Jinak jsou to většinou neúplné základní školy.

Pouze základní škola Brumov - nejsou k dispozici údaje. Není uvedena v následujících tabulkách, proto je uveden počet 15 škol. Údaje k této škole nejsou známy dle dostupných informací. Dle informací z obce je to malinká škola o počtu cca 15 dětí. Není přesná informace o počtu žáků a v následujících tabulkách není započítávána.

Tabulka 22: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Tišnov Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	15	119	2404		
Deblín	1	9	178	178	19,77777778
Drásov	1	10	196	196	19,6
Lažánky	1	2	32	32	16
Předklášteří	1	5	84	84	16,8
Sentice	1	1	10	10	10
Tišnov	3	51	1197	399	23,47058824
Dolní Loučky	1	9	163	163	18,11111111

ORP Tišnov Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Doubravník	1	3	40	40	13,33333333
Katov	1	2	24	24	12
Nedvědice	1	9	187	187	20,77777778
Olší	1	1	16	16	16
Žďárec	1	7	95	95	13,57142857
Lomnice	1	10	182	182	18,2

Tabulka 23: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Tišnov Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	15	8	7
Deblín	1	1	0
Drásov	1	1	0
Lažánky	1	0	1
Předklášteří	1	0	1
Sentice	1	0	1
Tišnov	3	3	0
Dolní Loučky	1	1	0
Doubravník	1	0	1

ORP Tišnov Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Katov	1	0	1
Nedvědice	1	1	
Olší	1	0	1
Žďárec	1	0	1
Lomnice	1	1	0

3.1.2.1.8 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

Celkový počet pedagogických pracovníků ve školách ORP byl ve školním roce 2012/2013 167 učitelů. Počet fyzických osob na 1. stupni byl 74 učitelů a 2. stupni byl 93. V případě menších škol učitelé vyučují na obou stupních. Pedagogické zaměstnance tvoří převážně ženy, což odpovídá současnému trendu.

Ostatní pedagogičtí pracovníci jsou uvedeni v tabulce č. 25. Asistenti pedagoga pracují ve všech základních školách. Speciální pedagog pracuje v ZŠ 28.října v Tišnově.

Tabulka 24: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Tišnov		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		167	167,4	139
v tom vyučující	na 1. stupni	74	73,5	70,0
	na 2. stupni	93	93,9	69,0

Tabulka 25: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Tišnov		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	26	26	12,3	12,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		1	1	1	1
speciální pedagogové		2	1	2	1
výchovní poradci		16	16	16	16

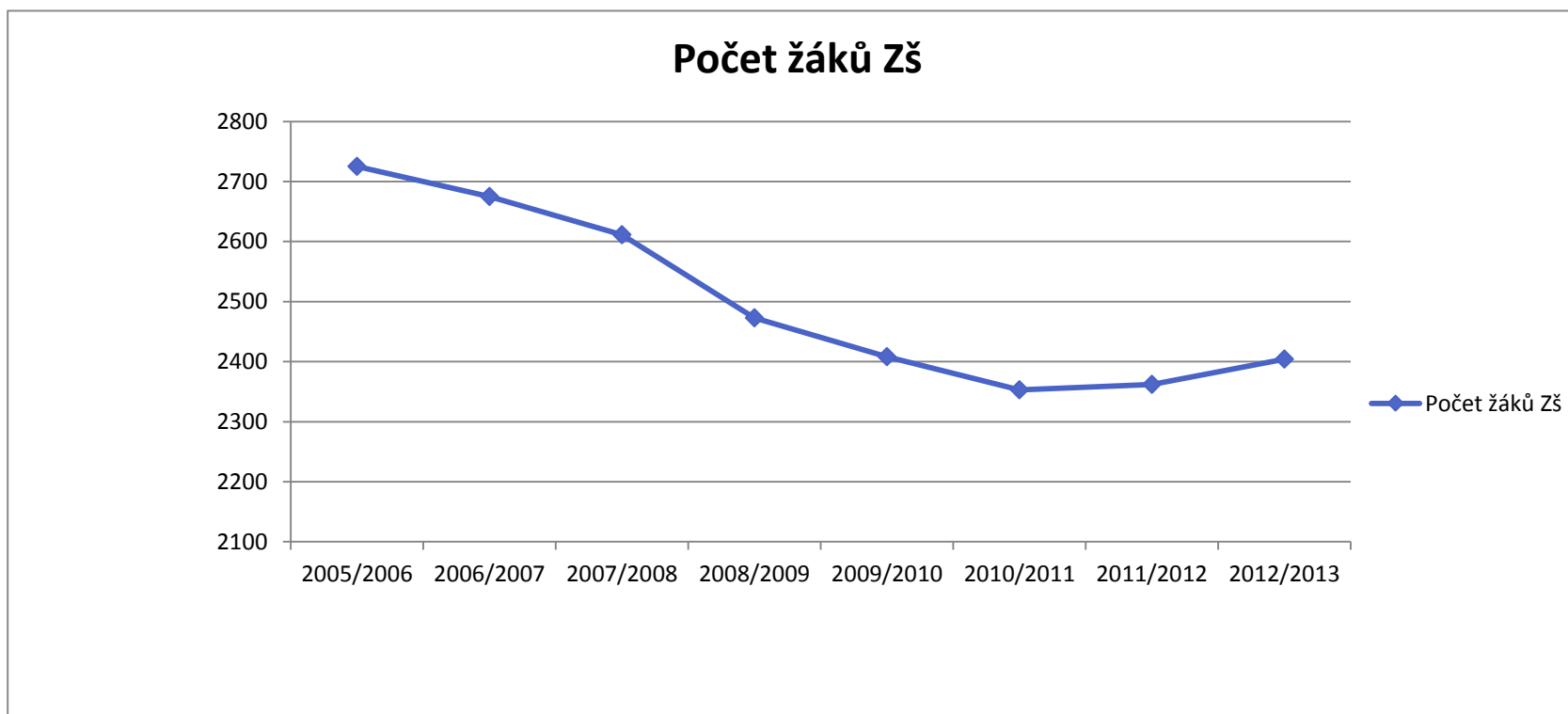
Tabulka 26: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	15	2404	175,164	13,72428125
2011/2012	15	2362	172,418	13,69926574
2010/2011	15	2353	172,415	13,64730447
2009/2010	15	2408	168,7	14,27385892
2008/2009	15	2473	169,213	14,61471636
2007/2008	15	2611	174,655	14,94947182
2006/2007	15	2675	180,983	14,78039374
2005/2006	15	2725	179,465	15,18401917

Tabulka 28: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku			0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku			0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	2	0	1	0
	v 8. ročníku			1	3	7	0	1	3	7	2	3	1	5	1	5	3
	v 9. ročníku			284	10	306	11	319	26	318	26	292	13	262	11	284	0
	v 10. ročníku			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku			19	0	19	0	20	0	23	0	24	0	21	0	17	0
	ze 7. ročníku			3	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odklademPŠD				4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Graf č. 3: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu v obcích ORP Tišnov

Počet žáků v základních školách má vzrůstající tendenci. V roce 2005/2006 bylo z hlediska monitorovaného období od roku 2005 do 2013 největší počet žáků v základních školách, nejméně v roce 2010/2011 a od tohoto roku je opět stoupající tence počtu žáků.

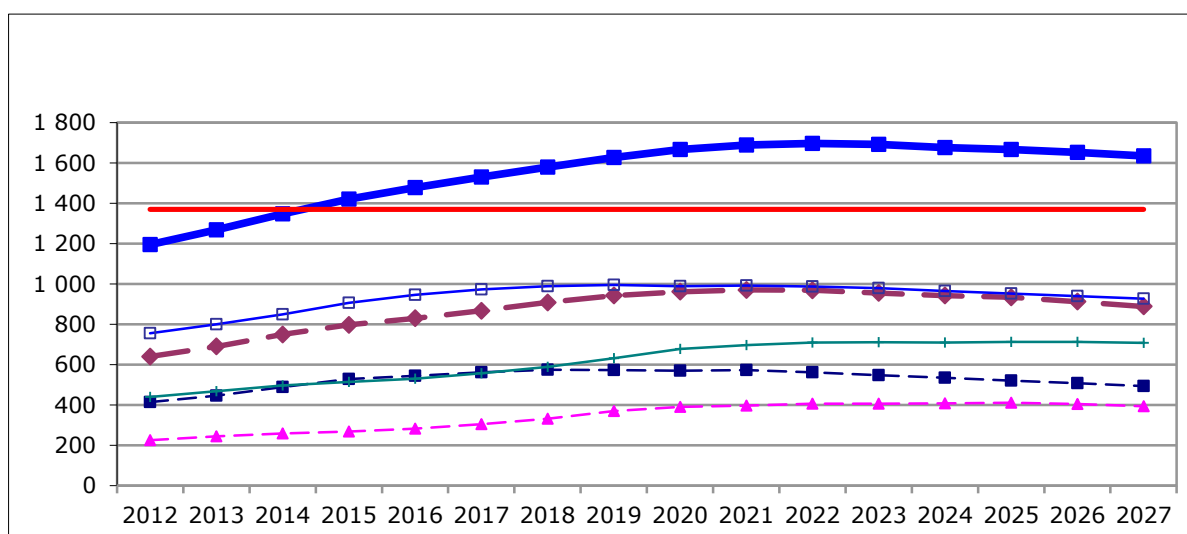
Tabulka 29: **ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013**

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		0	2404	0
Zš a Mš Deblín	Deblín		178	
Zš a Mš Drásov	Drásov		196	
Zš a Mš Lažánky	Lažánky		32	
Zš a Mš Předklášteří	Předklášteří		84	
Zš a Mš Sentice	Sentice		10	
Zš Smíškova Tišnov	Tišnov		275	
Zš a Mš Dolní Loučky	Dolní Loučky		163	
Zš a Mš Doubravník	Doubravník		40	
Zš Katov	Katov		24	
Zš a Mš Nedvědice	Nedvědice		187	
Zš a Mš Olší	Olší		16	
Zš a Mš Žďárec	Žďárec		95	
Zš a Mš,Zuš Lomnice	Lomnice		182	
Zš Nám. 28. října	Tišnov		896	
Zš	Tišnov		26	

3.1.2.1.9 Plánování kapacit ZŠ pro město Tišnov

Níže uvádíme výsledky analýzy „poptávky“ po ZŠ na základě jednotlivých variant demografické prognózy. Samostatně odhadujeme potřebné kapacity pro žáky z Tišnova a pro žáky z okolí. Pokud by místní základní školu navštěvovaly pouze žáci s trvalým bydlištěm v Tišnově, potřebné kapacity ZŠ na obou stupních by neměly nepřesáhnout 1000 žáků. Připočítáme-li ovšem i přespolní žáky, stávající kapacita bude s největší pravděpodobností nedostatečná již ve školním roce 2015-2016. Je to způsobeno zvýšenou porodností po roce 2005 a zároveň vysokou mírou migrace v posledních 10 letech, především v okolních obcích Tišnova v posledních 10 letech.

Graf č. 4: Potřebná minimální kapacita ZŠ v porovnání se stávající kapacitou ZŠ, předpokládaná kapacita školy je vypočítána na základě vývoje počtu obyvatel

Tabulka 30: Předpokládaná potřebná kapacita ZŠ

školní rok	1. stupeň Tišnov	1. stupeň Tišnov + spádová oblast	2. stupeň Tišnov	2. stupeň Tišnov + spádová oblast	Tišnov celkem	Tišnov + okolí celkem
2012-2013	415	659	226	511	641	1 170
2013-2014	446	699	245	544	691	1 242
2014-2015	490	747	260	577	750	1 325
2015-2016	529	799	269	597	798	1 396
2016-2017	545	833	284	613	830	1 447
2017-2018	563	857	305	642	868	1 499
2018-2019	576	872	333	675	909	1 548
2019-2020	573	875	370	720	943	1 595
2020-2021	571	871	391	774	962	1 645
2021-2022	574	873	397	798	971	1 671
2022-2023	562	867	407	811	969	1 677
2023-2024	548	858	407	813	956	1 671
2024-2025	535	844	408	810	943	1 654

2025-2026	521	830	412	815	934	1 645
2026-2027	508	817	406	816	913	1 634
2027-2028	494	804	395	813	889	1 617

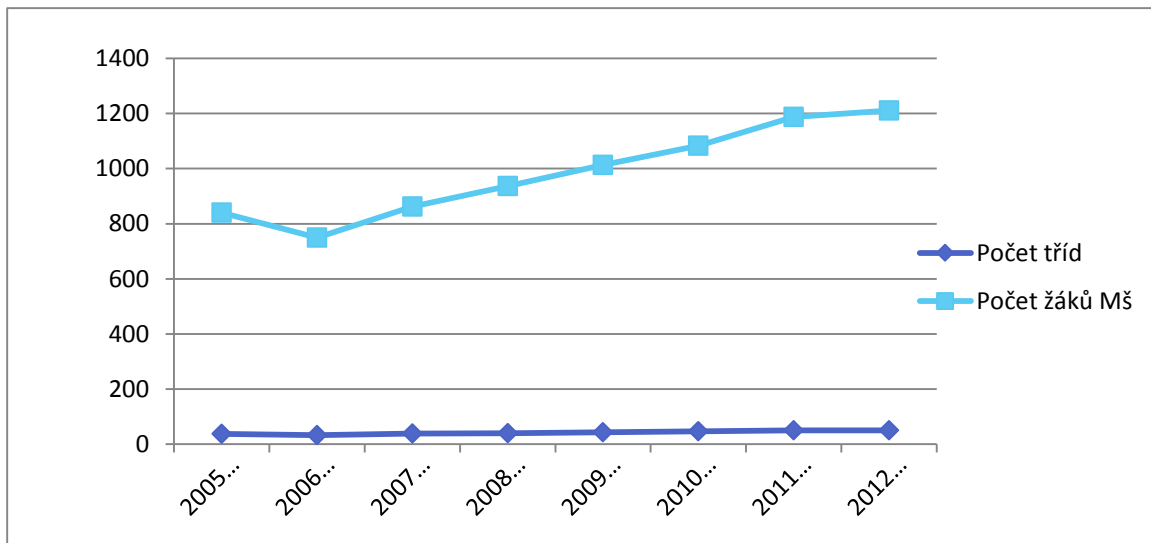
Zdroj: předpokládaný výpočet odboru školství Tišnov

Tabulka 31: **Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP**

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	2500	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	2500	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	2400	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	2404		
Předpoklad ke konci roku 2018	2500		
Předpoklad ke konci roku 2023	2500		

3.1.2.3 Předškolní vzdělávání

Graf č. 5: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Tišnov

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), webové stránky zřizovatele

3.1.2.3.1 MŠ v ORP

V ORP Tišnov se nenachází žádné soukromé ani církevní mateřské školy. Počet mateřských škol na ORP je dlouhodobě ustálený. Všechny MŠ jsou zřizovány jako příspěvkové organizace obcemi, ve kterých sídlí. Přítomnost mateřské školy v obci je velmi důležitým prvkem, neboť zvyšuje kredit obce u potenciálních mladých rodin, které se chtějí v obci usadit. Venkovské mateřské školy si také stále drží pověst bližšího a příjemnějšího prostředí pro dítě v předškolním věku, které se zde může socializovat v menším a známém kolektivu. Na malých obcích také funguje větší propojenost se školou, ve většině případů sídlí MŠ a ZŠ v jedné budově a přestup na základní školu tedy pro dítě neznamená změnu prostředí. Na obcích také funguje častější zapojení aktivit MŠ a ZŠ do kulturního života obce, než v případě městských školek.

V ORP se nenachází ani žádné zařízení jeslového typu z důvodů možnosti doplňovat kapacitu mateřských škol již dvouletými dětmi.

Kapacita MŠ je dostatečná. Mnoho obcí v minulosti investovalo do rozšíření škol. Po rozšíření se kapacity navýšily a jsou dostatečné. Z hlediska budoucnosti nikdo ze zřizovatelů neplánuje další rozšíření a ani nemají zpracované plány, kolik dětí bude v budoucnu školu navštěvovat. Kapacita je dána na daný počet dětí, který je v současné době dostačující, a z reakcí zřizovatelů škol a ředitelů škol si myslí, že již větší nárůst žáků nebude. Spíš předpokládají, že tendence bude klesat. Ale žádnou demografickou studii žádná škola zpracovanou nemá.

Tabulka 32: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	21	10	50	1211	89,432	13,5410144	24,22	57,66666667
2011/2012	21	10	50	1188	83,672	14,19829812	23,76	56,57142857
2010/2011	21	10	46	1093	77,386	14,12400176	23,76086957	52,04761905
2009/2010	21	10	43	1013	69,412	14,59401833	23,55813953	48,23809524
2008/2009	21	10	40	937	66,079	14,17999667	23,425	44,61904762
2007/2008	21	10	38	862	61,828	13,94190334	22,68421053	41,04761905
2006/2007	21	10	33	750	58,149	12,89790022	22,72727273	35,71428571

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných / speciál. tříd	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2005/2006	21	10	37	840	59,716	14,06658182	22,7027027	40

3.1.2.3.2 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠv ORP

Počet pedagogických pracovníků v MŠ se ve školním roce 2012/2013 zvýšil o 30,0 přepočtených pedagogů oproti roku 2005/2006.

Tabulka 33: ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem
2012/2013	89,432
2011/2012	83,672
2010/2011	77,386
2009/2010	69,412
2008/2009	66,079
2007/2008	61,828
2006/2007	58,149
2005/2006	59,716

Tabulka 34: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Kapacita mateřských škol byla v školním roce 2012/2013 plně vytížena. Na vině současného stavu kapacit mateřských škol je dle zřizovatelů špatná legislativa. V některých obcích byla v předchozích 15 letech kapacita vyšší a bylo dostatek volných míst. V současné době, kdy jsou požadavky hygieny a krajských úřadů natolik přísné, se upravily kapacity mateřských škol a v návaznosti na prostor se kapacity snížily. Proto jsou mateřské školy v ORP Tišnov plně obsazené i z důvodů kapacity škol uváděné v rejstříku. Na ředitele mateřských škol je vyvíjen tlak zřizovateli mateřských škol, aby byla škola plně obsazena z důvodů doplácení na platy pedagogů.

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		1211	1211	0	
MŠ Hradčany	Hradčany	25	25	0	
MŠ Lomnička	Lomnička	25	25	0	
MŠ Malhostovice	Malhostovice	43	43	0	
MŠ Svatoslav	Svatoslav	25	25	0	
MŠ Štěpánovice	Štěpánovice	43	43	0	
MŠ Tišnov - U Humpolky	Tišnov	138	138	0	
MŠ Pohádka Borač	Borač	25	25	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
MŠ Níhov	Níhov	20	20	0	
MŠ Tišnov - Horova	Tišnov	125	125	0	
ŽŠ a MŠ Deblín	Deblín	64	64	0	
ŽŠ a MŠ Drásov	Drásov	104	104	0	
ŽŠ a MŠ Lažánky	Lažánky	25	25	0	
ŽŠ a MŠ Předklášteří	Předklášteří	50	50	0	
ŽŠ a MŠ Sentice	Sentice	40	40	0	
ŽŠ a MŠ Dolní Loučky	Dolní Loučky	74	74	0	
ŽŠ a MŠ Doubravník	Doubravník	50	50	0	
ŽŠ a MŠ Nedvědice	Nedvědice	56	56	0	
ŽŠ a MŠ Olší	Olší	23	23	0	
ŽŠ a MŠ Žďárec	Žďárec	26	26	0	
ŽŠ,Zuš a MŠ Lomnice	Lomnice	98	98	0	
MŠ Sluníčka	Tišnov	132	132	0	

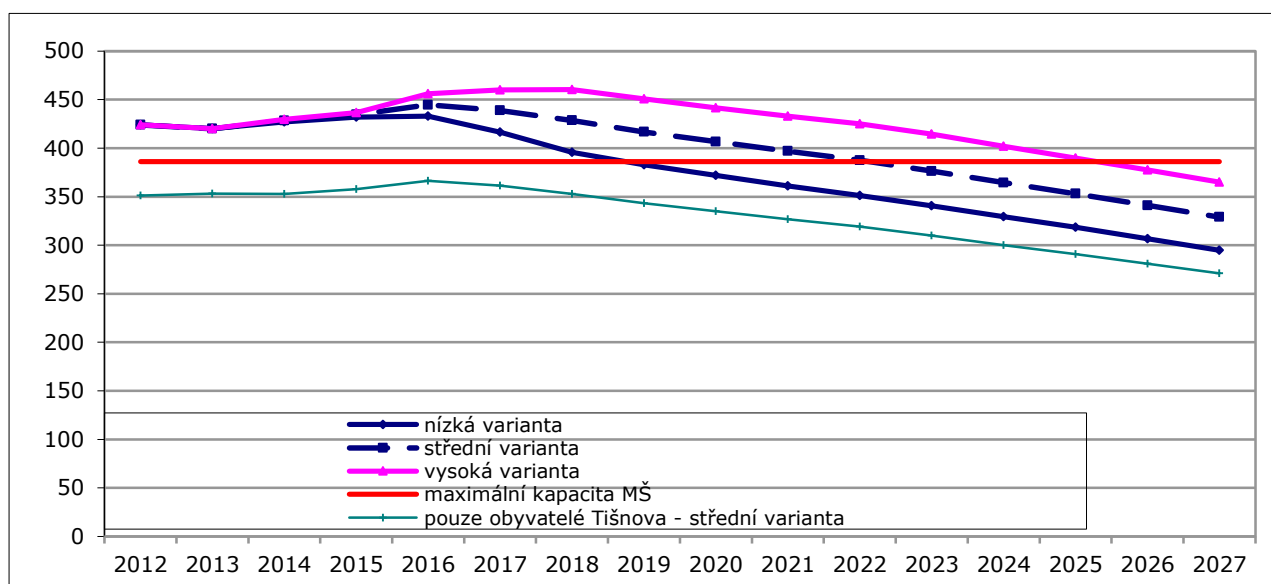
Tabulka 35: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1211	0	100
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1211	0	100
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	1211	0	100
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1211	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1211	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1211	0	100

Graf č. 6: Porovnání maximální kapacity MŠ a potřebné kapacity MŠ podle 3 prognostických modelů (včetně spádových obcí)

V současné době se do místních MŠ hlásí zhruba o 30 dětí více, než jsou kapacity mateřských škol. Nepřijatí děti jsou v naprosté většině případů přesporní. V roce 2012 bydlelo v Tišnově 350 dětí ve věku 3-5 let.

Pokud by se do místních mateřských škol přijímaly pouze děti z Tišnova, měly by stávající kapacity školek být dostačující i do budoucna.

Zdroj: Odbor kultury a školství Městský úřad Tišnov

3.1.2.4 Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Kromě níže uvedených jídelen (výdejen), školních družin jsou ve většině případů součástí základních škol tělocvičny, venkovní hřiště, tenisové kurty, stoly na stolní tenis a školní zahrady (pozemky). Vybavenost školy úzce souvisí s jejím zaměřením, s možnostmi zřizovatele av neposlední řadě s možností čerpat finanční prostředky z dotací a grantových programů. V případě, že je ZŠ sloučená s MŠ, musí mítdle požadavků na provoz MŠ školní zahradu.

Tabulka 36: Školní družiny a školní kluby v ORP Tišnov

Údaje z databáze byly poskytnuté pouze do školního roku 2009/2010.

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	27	813	46	859
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	27	813	46	859

2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	26	789	36	825
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	26	789	36	825

2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	25	781	23	804
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	25	781	23	804

2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	0	0	0	0
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	0	0	0	0

Tabulka 37: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	30	30	0	5	5	12
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	30	30	0	5	5	12

Tabulka 38: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	1
Tišnov	0	0	1
Lomnice	0	1	0

Tabulka 39: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	38	23,3
Tišnov	31	21,1
Lomnice	7	2,2

Tabulka 40: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	3	0
Železné	0	1	0
Tišnov	0	1	0
Lomnice	0	1	0

Tabulka 41: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	1	0	0	0	0
Lomnice	0	0	0	0	0
Tišnov	0	0	0	0	0
Železné	1	0	0	0	0

Tabulka 43: Údaje o pracovních SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	1	3	2	0	0	0	0	0
Centrum volného času Ráček Železná	1	3	2	0	0	0	0	0

Tabulka 44: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	28	3028	793	1234	3028
Tišnov	28	3028	793	1234	3028

Celkové číslo je celkem za všechny stravované v celém ORP

Tabulka 45: Údaje o pracovních ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	62	47,6
církví	0	0
soukromé	0	0

3.1.2.5 Financování

Školství v ORP Tišnov je financováno ze zdrojů státního rozpočtu (přímé náklady na vzdělávání – tj. mzdové výdaje) a z prostředků obecních rozpočtů (provozní výdaje). Veškeré daňové příjmy (z RUD) jsou příjmy obcí, nejsou účelově vázány v obcích se srovnatelným počtem žáků.

Tabulka 46: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Tišnov

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
mateřské školy	38153224	31505,6	346,20
základní školy	90085064	37472,99	411,80
gymnázia	0	0	0

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
stravování MŠ, ZŠ	13742188	4538,37	49,87
školní družiny a kluby	7878682	9171,92	100,79
základní umělecké školy	975366	6502,44	71,45
využití volného času	2515695	25156,95	276,45
celkem použité finanční prostředky	153350219	114348,27	1256,56

Výdaje obcí jsou těžko porovnatelné. Je mnoho důvodů, například stav budov, rozdílné počty žáků, vybavení škol a též rozdílné rozpočty obcí. Pro udržení školských zařízení je nutné vynaložení vysokých nákladů na provoz těchto zařízení.

Tabulka 47: V roce 2013 byly celkové náklady ORP Tišnov 73 277 090 Kč.

Název obce	v Kč		
	Finanční prostředky z RUD	Neinvestiční náklady	Celkové skutečné náklady
Celkem	28136000	45141090	73277090

Pro výpočet odhadu finančních prostředků ze SR (RUD) byl použit následující mechanismus: (počet žáků ZŠ +MŠ za šk. rok 2012/2013)*8000 Kč. Neinvestiční výdaje obcí na vzdělávání nebyly poskytnuty. Náklady jsou tedy součtem výdajů obcí za rok 2012 (ze zdroje MŠMT) z agendy školství.

Tabulka 48: Celkové provozní výdaje za ORP Tišnov za všechny MŠ a ZŠ a jiná školská zařízení

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	2 858 760	2 463 350	1 752 300	524 320	825 320	1 617 210	2 288 210	2 445 030
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	2 100
MŠ	864 900	865 990	980 150	1 190 530	921 210	1 064 410	1 278 720	1 256 470
Jiné	1 620	9 330	6 820	10 240	3 940	3 460	0	10 240
celkem	3 725 280	3 338 670	2 739 270	1 725 090	1 750 470	2 685 080	3 566 930	3 713 840

Tabulka 49: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP Tišnov v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	83 277 154	87 710 600	90 989 330	96 939 080	97 196 144	102 791 667	108 110 680	112 348 369
z toho	platy	82 492 410	86 865 600	90 084 330	95 857 080	95 627 650	100 201 900	110 387 832
	ostatní osobní náklady	784 744	845 000	905 000	1 082 000	1 568 494	2 589 767	1 960 537
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	30 396 161	32 014 369	33 211 105	35 382 764	35 476 592	37 518 958	39 460 398	41 007 155
neinvestiční výdaje celkem	113 673 315	119 724 969	124 200 435	132 321 844	132 672 736	140 310 625	147 571 078	153 355 524

3.1.2.5.1 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Investiční potřeby obcí ORP Tišnov nám nejsou známy. Při průběhu dotazníkového řízení v ORP se žádný se zástupců všech obcí na celém ORP nezmínil, do čeho by plánovali v časovém horizontu 10 let ve své obci investovat. Vzhledem k volbám do zastupitelstev obcí na podzim roku 2014 se zřizovatelé škol (zástupci obcí- starostové) z hlediska plánování nebyli sdílní.

3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 50: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	dostatečná kapacita škol	nedostatek financí k rozšíření	obec/město/ ORP,kraj - získání dotací	Dostatečně informovat obce/ORP atd. o počtu nepřijatých dětí/žáků a o možnosti rozšíření (dotace)
	kvalita výuky	nedostatek financí k zajištění úvazků pedagogů	obec/ORP, kraj - navýšení úvazků	nutnost školy řešit tuto situaci na daném úřadě
	Kvalita škol	nedostatek financí obcí i státu	obec/město/ ORP,kraj - získání dotací	využívání dotací
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostatečná kapacita škol	Nebudou uspokojeni	obec, ORP - rozšíření kapacity školy	Nutnost školy řešit tuto situaci na obcích, ORP
	kvalita výuky	Nemusí být spokojeni s daným způsobem výuky	škola - probrat možné řešení změny	Nutnost školy řešit tuto situaci na obcích, ORP
	Kvalita škol	Nemusí být spokojeni s vybavením a tech. stavem	škola - probrat možné řešení	Nutnost školy řešit tuto situaci na obcích, ORP
v MŠ a žáci v ZŠ	kvalita výuky	Nemusí být spokojeni s daným způsobem výuky	škola- řešení daného problému s rodiči a dále s ORP	změny ve výuce
Pedagogové a další zaměstnanci	Dostatečné ohodnocení práce	Nedostatek kvalitních pedagogů,zaměstnanců	jednání s úřady, možnost změny legislativy	Nutnost školy řešit tuto situaci na obcích, ORP, krajích

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce se ZŠ, MŠ	Naplnění Mš a ZŠ bez možnosti doplacení na platy	nedostatek financí	jednání s úřady, možnost změny	využívání všech možných daných zákonů
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Spokojenost rodičů se školami kam děti dojíždějí	složité dojíždění	komunikace s dotčenými orgány - autobusy, železnice	meziobecní spolupráce
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	Naplnění Mš a ZŠ bez možnosti doplacení na platy	nedostatek financí	jednání s úřady, možnost změny	využívání všech možných daných zákonů
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO,...)	Spojenost rodičů s danou pomocí	Nedostatečnost pomoci	získání pomoci jiným způsobem	zapojení více skupin
Představitelé	spojenost rodičů a dětí	nedostatek financí	jednání s úřady, možnost změny	nutnost řešit tuto situaci na příslušném úřadě

Tabulka 51: **Analýza rizik – registr rizik v oblasti**

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	1	5	5	komunikací zřizovatele a ředitele školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	1	5	5	komunikací zřizovatele a ředitele školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nedostatek financí na platy	1	5	5	komunikací zřizovatele a ředitele školy	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	3	4	12	spolupráce obcí	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	2	5	10	sledování a analýza vývojových trendů, včasná reakce na zjištění analýzy, spolupráce obcí	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	dotčených obcí s krajem (dopravcem), spolupráce obcí	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	5	10	Tlak ze strany obyvatel dotčených obcí k nalezení vhodného řešení	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	1	5	5	jednání dotčených obcí s krajem za účelem naprawy stavu	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím	1	5	5	sledování nové legislativy,	Obce daného území

(např. zpřísnění hygienických předpisů)				vytváření rezerv na opravy	
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	1	5	5	komunikace zainteresovaných skupin, projednání reforem s ministerstvy, kraji	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	průběžná kontrola zřizovatele	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	4	8	průběžná kontrola zřizovatele	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	5	15	průběžná kontrola zřizovatele	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	průběžná kontrola plnění ŠVP, hodnocení ze strany rodičů, žáků	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	4	5	20	Průběžné zjišťování zájmu	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	4	5	20	hodnotící a motivační rozhovory ředitelů s pedagogy	Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. dostatečná kapacita MŠ v obcích i městě 2. Obnova technického zařízení budov (dotace - zateplení, atd.) 3. kvalitní úroveň vzdělanosti žáků 4. Občanská vybavenost škol pro oddych a sport	1. nerovnoměrně zaplněná kapacita MŠ 2. Nedostatečné uspokojení učitelů - chybějící legislativa 3. nízký a klesající počet žáků v ZŠ, malotřídní školy s 1. - 5. ročníkem v jedné třídě 4. Nedostatečné ohodnocení učitelů
Příležitosti:	Hrozby:
1. Využívání dotací na opravu tech. vybavení škol. 2. Meziobecní spolupráce - lepší komunikace mezi obcemi - umístění dětí 3. V rámci mikroregionů - různé sportovní a kulturní akce 4. Dostatečné a kvalitní zabezpečení dopravní obslužnosti (vlak, autobus)	1. Nedostatek dětí v Mateřských a Základních školách zřizovanými obcemi 2. nevyužité prostory budov ZŠ 3. Nespokojenost rodičů 4. Nedostatečné změny v legislativě

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Tišnov bylo zřízeno pro školní rok 2012/2013 celkem 21 mateřských škol. Všechny mateřské školy jsou zřizovány obcemi. Pouze ve městě Tišnově jsou 3 mateřské školy. Z toho dvě jsou samostatné a jedna se skládá ze dvou mateřských škol s jedním ředitelstvím. Na územní ORP se nenachází žádné soukromé ani církevní zařízení pro předškolní děti. Pouze v obci Železná funguje středisko volného času Ráček, ve kterém se dopoledne schází děti předškolního věku v doprovodu rodičů. Funguje na způsob „mateřské školy“ v případě nutnosti rodičů si něco vyřídit. Zařízení jeslového typu na území ORP Tišnov zřízeno není.

Zřizovatelem 3 mateřských škol v Tišnově je město Tišnov.

Na územní ORP Tišnov je zřízeno celkem 21 mateřských škol a 10 je provozováno samostatně, 11 je sloučeno se ZŠ (kromě obce Lomnice, kde je součástí mateřské a základní školy též umělecká škola). V ORP Tišnov se ani nenacházejí velké firmy, které by měly zájem o firemní mateřské školy. Pouze v městysu Drásov je významný zaměstnavatel firma Siemens, která zatím prováděla průzkum, zda by byla firemní mateřská škola účelná pro své zaměstnance. Na vzrůstající rozvoj městyse Drásov bylo nuceno zastupitelstvo městyse Drásov s velkým přílivem obyvatel na jaře roku 2014 vybudovat novou mateřskou školu, která přestěhuje žáky ze stávající mateřské školy a ze staré mateřské školy vybuduje během roku 2014/2015 nové třídy základní školy.

Tento projekt byl velmi úspěšný. Text byl použit od starosty městyse Drásova.

Výstavba Nové MŠ v Drásově končí.

K myšlence výstavby nové mateřské školy s dostatečnou kapacitou pro celý Drásov nás přivedla krutá realita absolutního nedostatku volných míst ve stávajících prostorách naší MŠ. Vlivem přílivu obyvatel v posledních letech v důsledku rozsáhlé výstavby rodinných domů na základě změn územního plánu z let 2008 a 2010 začal být problém stále palčivější a děti, které nebylo možno do MŠ přijmout, se čítaly v řádu desítek. Problém nevyřešilo ani dočasné zbudování mateřské školy na faře s kapacitou 15 míst. Proto bylo přikročeno k radikálnímu řešení zajištění dostatečné kapacity v MŠ Drásov a to pořízením projektu pro výstavbu nové MŠ a podáním žádosti o dotace z Evropských fondů. Na základě úspěchu v rámci příslušného dotačního titulu a získáním dotací ve výši 85% ceny stavby, nyní dokončuje dodavatelská firma JB stavební, s.r.o. krásnou unikátní budovu, kde najde zázemí až 140 drásovských dětí. Stavba jako taková je tvořena objektem mateřské školy, příjezdovou komunikací a přípojkami inženýrských sítí. Nová příjezdová komunikace navazuje na stávající ul. Školní a v délce cca 250m propojuje objekt mateřské školy s dopravní infrastrukturou. Součástí dopravního řešení je úprava ulice Školní a rozšíření parkovacích míst. Samotný objekt MŠ je technicky definován jako kombinace dřevostavby s nosnými zděnými stěnami vnitřních jader sociálního zázemí a železobetonovými konstrukcemi schodišťových krčků. Celý objekt je napojen na nově zbudované přípojky elektro, vody, kanalizace, veřejného osvětlení a slaboproudých rozvodů. Celá stavba MŠ vykazuje tvarově velmi zajímavý vzhled, jenž je definován geometrickým tvarem stěn i vnějšího pláště.

Pro výstavbu nové MŠ jsme si nemohli přát vhodnější lokalitu - budova je oddělena od centra obce a dopravního ruchu, velkou výhodou je blízkost kuchyně, čímž odpadá složitý převoz stravy. V areálu školy se nám podařilo vybudovat nové dětské hřiště a významná je též blízkost školy jakožto přirozeného stupínku vzdělávání v průběhu dětského věku. K naší velké radosti však můžeme našim občanům sdělit další pozitivní aktuální zprávu a to, že jsme byli úspěšní též v podání dotační žádosti z Operačního programu životní prostředí na zbudování nové krásné zahrady v přírodním stylu, s množstvím kreativních přírodních herních prvků, která bude ještě do konce letošního roku zbudována kolem celého objektu nové MŠ. Na tuto zahradu nám byla schválena dotace ve výšce 2 000 000 Kč.

Na území ORP Tišnov bylo dále zřízeno pro školní rok 2012/2013 celkem 16 základních škol. Ve městě Tišnově jsou 3 ZŠ (z toho pouze 2 základní školy, které zřizuje město Tišnov a jedna základní speciální a praktická škola, která je vedena pod střední školou, a zřizuje ji Jihomoravský kraj), 13 ZŠ je rozmístěno po celém ORP. Z celkového počtu 16 ZŠ jsou 4 samostatné a 12 ZŠ je sloučeno s mateřskými školami a ve dvou případech v obci Lomnice se ZUŠ a ve městě Tišnově se střední školou.

Ve správním obvodu města Tišnova je dobře pokryta síť mateřských a základních škol. Ve školách správního obvodu ORP Tišnov jsou velmi kvalifikovaní pedagogové, kteří poskytují žákům nadstandardní úroveň vzdělávání. Na základě poznatků z odboru školství v Tišnově je v mateřských školách ze 100 % tvořen kolektiv pouze ženami a v základních školách z 80% je kolektiv ženský.

U ostatních pedagogických pracovníků je situace ještě výraznější, kdy speciální pedagogové jsou výhradně ženy a funkce asistentů, pracovníků školních družin a ostatních pracovníků je kolektiv převážně tvořen ženami.

Školství je financováno ze zdrojů státního rozpočtu (přímé náklady na vzdělávání – tj. mzdové výdaje) a z prostředků obecních rozpočtů (provozní výdaje). Obce na základě svých priorit a potřeb rozdělují finance do jednotlivých oblastí, tedy i do školství.

Ve většině obcí i přes nemalé dotování mateřských a základních škol je prioritou zachovat školní a předškolní zařízení a dále se snažit zrekonstruovat a zmodernizovat prostředí pro žáky i pedagogy.

Zcela zásadní dle dostupných informací z obcí i z odboru školství je, že silná vlna pominula, a nastupující počet žáků z minulých let bude spíše klesající.

Tuto skutečnost potvrzuje i trend demografického vývoje České Republiky projevující, že tzv.

Porodnost věkové skupiny tzv. „Husákových dětí“ je za námi, což do budoucna znamená klesající počet žáků v mateřských školách. V několika letech se ještě udrží velký počet žáků v základních školách a potom nastoupí spíše klesající počet žáků ve všech školách a školských zařízeních.

Z této situace vzniknou zvyšující se náklady na školství, které nebude lehké s rozpočtů obcí financovat. Proto na malých obcích bude docházet ke slučování více subjektů, například sloučení více mateřských škol či sloučení s již sloučenými subjekty. Na malých obcích bude vznikat boj o žáky za snahou udržení školy.

Význam mateřských a základních škol v obcích a městech je základní pro rozvoj obce a v neposlední řadě i pro kulturní vyžití v obci.

V rámci řešení dané situace je možnost meziobecní spolupráce mezi obcemi o zachování škol a finančně efektivnějšímu provozu škol a školských zařízení.

3.2 Návrhová část pro oblast školství a předškolního vzdělávání

3.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu včetně motivujících starostů z území ORP, dále byl přítomen jednatel komunální svazové firmy, ředitelka školy a vedoucí odboru sociálních služeb. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

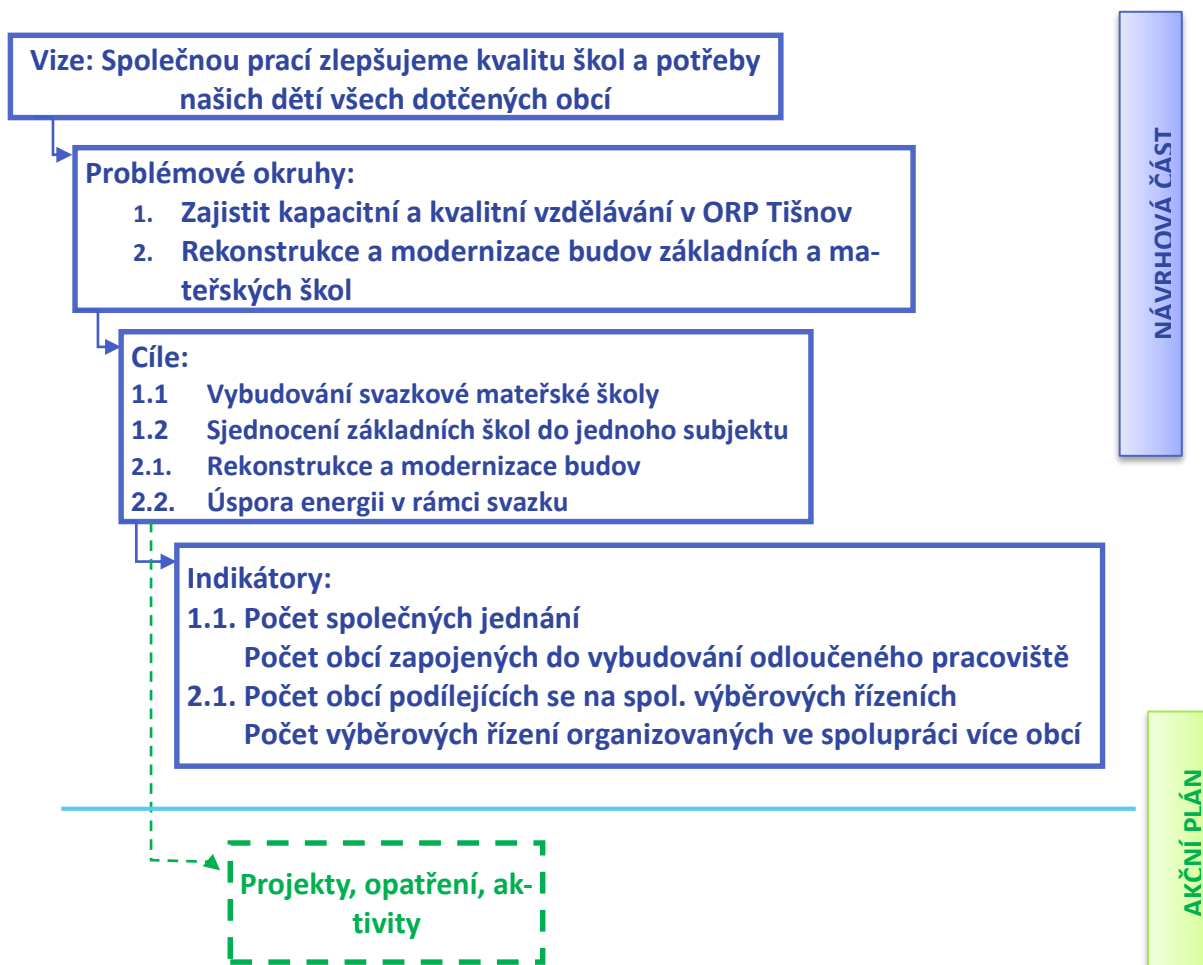
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Školství a předškolní vzdělávání	1. Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání	2. Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol
	Cíl 1.1 – Vybudování svazkové mateřské školy Cíl 1.2 – Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov	Cíl 2.1 – Rekonstrukce a modernizace budov Cíl 2.2 – Úspora energií v rámci svazku DSO Tišnovsko

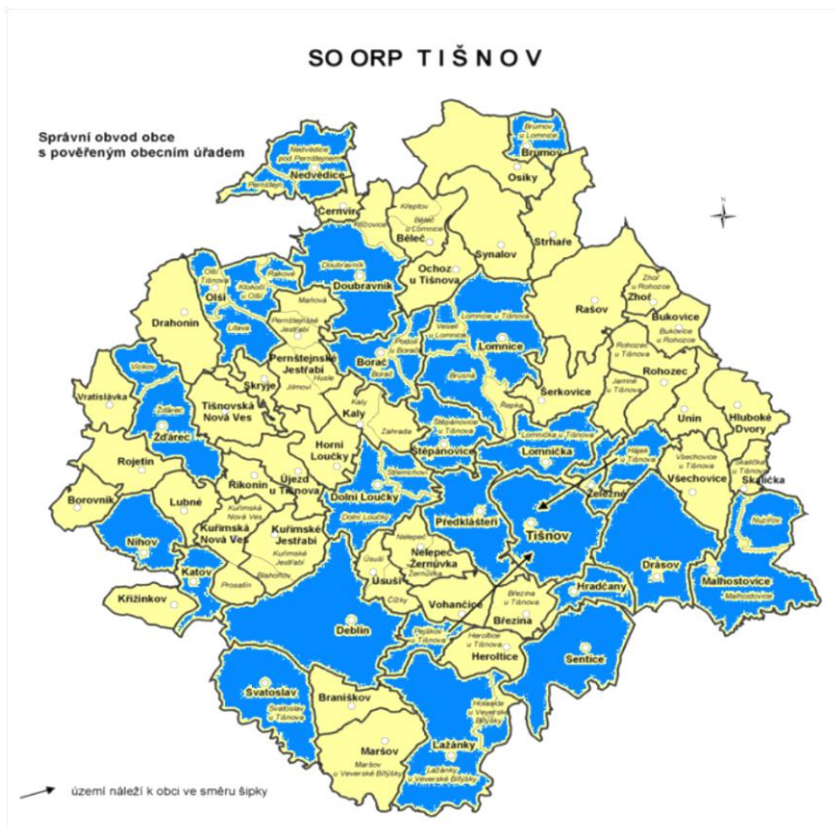
Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

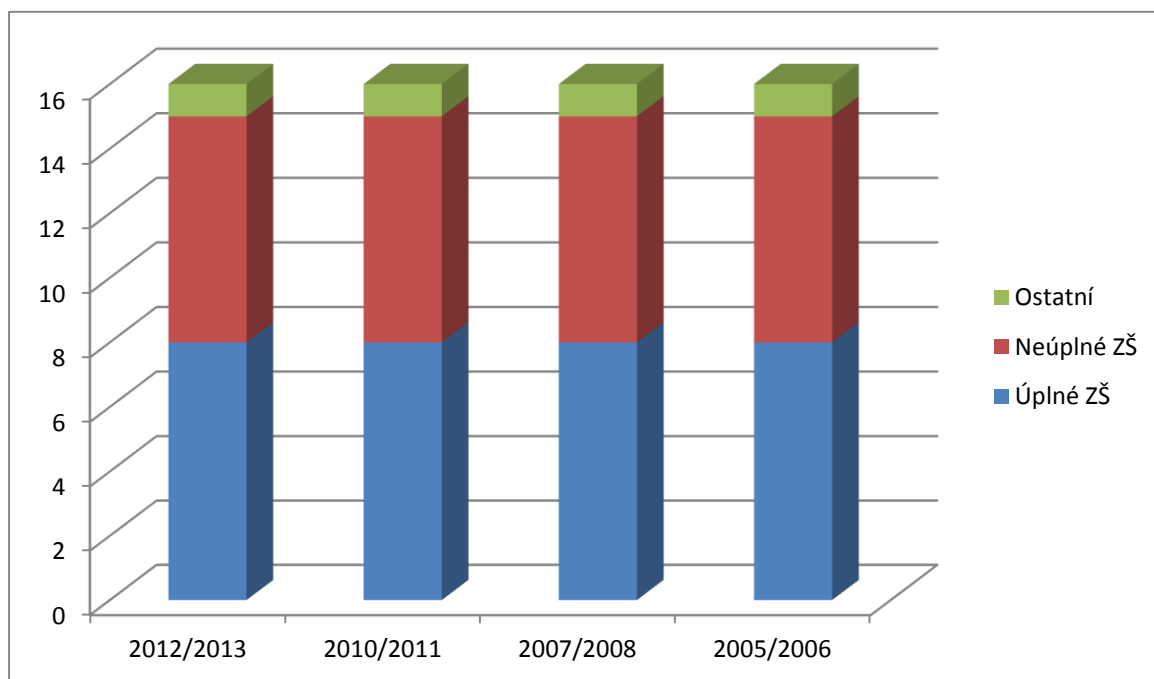
Tišnovsko využívá rozmanitosti území a vzájemné spolupráce mezi obcemi. **Společnou prací zlepšujeme kvalitu škol a potřeby našich dětí všech dotčených obcí.** Zodpovědně třídíme a zlepšujeme využití odpadů v regionu. Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno. Propojením obcí dosahujeme lepšího porozumění a udržení vzájemných vztahů.

Slogan DSO Tišnovsko: "**Komunikace nás k sobě dovede**"

3.2.2.1 Problémový okruh č. 1: Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání v ORP Tišnov

Na území ORP Tišnov je zřizováno celkem 21 mateřských škol (10 je provozováno samostatně, 11 je sloučeno se ZŠ, kromě obce Lomnice, kde je součástí mateřské a základní školy též umělecká škola) a 16 základních škol. Z celkového počtu 16 základních škol jsou 4 samostatné a 12 základních škol je sloučeno s mateřskými školami, ve dvou případech v obci Lomnice se ZUŠ a ve městě Tišnově se střední školou.

Ve správním obvodu Tišnova je částečně dobřeúzemně pokryta síť mateřských a základních škol. Na mapě územní ORP Tišnov jsou modrou barvou vyznačeny obce, ve kterých se nachází základní nebo mateřská škola. Ve zbývajících žlutých obcích se nenachází žádná základní ani mateřská škola. Negativem je nerovnoměrné zaplnění mateřských škol v Tišnově, kdy rodiče využijí kapacity dopravně-dostupné a spádové mateřské školy. Pro splnění kritérií mateřských škol přehlašují děti k příbuzným či známým do města Tišnova.

Opačná situace se jeví v severní části územní ORP Tišnov, kdy městys Nedvědice provozuje mateřskou a základní školu. Do 31. 12. 2004 Nedvědice patřila pod ORP Bystřice nad Pernštejnem. Dnes je součástí Jihomoravského krajespadá pod ORP Tišnov. Dojíždění dětí a žáků do Nedvědice (ORP Tišnov) je přirozené a zažitá skladba žáků dle obcí zůstává stejná. Což působí negativně například na základní školy a mateřské školy v ORP Bystřice nad Pernštejnem. Kapacita mateřské a základní školy je plně vytížená. Příkladem dobré praxe je tato mateřská a základní škola v Nedvědice kdy se tyto dva subjekty sloučily v jeden. Sloučení dvou subjektů přispělo k výraznému finančnímu ušetření. Například z hlediska vybudování nové jídelny a výdejny v základní škole, kdy v mateřské škole je pouze výdejna a obědy odebírají ze základní školy, dále pak přispělo sloučení k zateplení obou škol. Výhody z hlediska ušetření energií a získání dotací na větší počet žáků.

V ORP Tišnov se nacházejí mateřské školy či malotřídní základní školy v malých obcích, které zřizuje obec. Náklady na tyto mateřské a základní školy jsou pro obec velkou položkou v jejich rozpočtech. Proto je vyvíjen tlak na ředitele škol, aby kapacita škol byla naplněná. Proto například v mateřských

školách jsou ředitelé nuceni přijímat již dvouleté děti, aby splnili požadavky na naplnění kapacity (nemusí obce přispívat na platy) Proto je i částečný odliv dětí dvouletých z větších školek, kde mají kapacitu naplněnou zpravidla dětmi od tří let (Jedná se například o město Tišnov).

Zcela zásadní dle dostupných informací z obcí i z odboru školství, je že silná vlna pominula a nastupující počet žáků z minulých let bude spíše klesající. Z této situace vzniknou zvyšující se náklady na školství, které nebude lehké s rozpočtů obcí financovat. Proto na malých obcích bude docházet ke slučování více subjektů, například sloučení více mateřských škol či sloučení s již sloučenými subjekty. Na malých obcích bude vznikat boj o žáky za snahou udržení školy.

Z jednání představitelů obcí i z průběžných konzultací v obcích, odboru školství s Ing. Boženou Veverkovou vyplynulo, že v některých nepokrytých území základní či mateřskou školou by vznikla potřeba vybudovat svazkovou mateřskou školu, která by současně složila i jako volnočasové centrum jak pro žáky svazkové mateřské školy, tak pro žáky základních škol z dotčených obcí.

Důsledky neřešení toto problému:

- Nespokojenost rodičů s neumístěním do mateřské školy v místě bydliště či v blízkém dosahu bydliště
- Přeplnění mateřských škol a základních škol ve městě Tišnově
- Nedostatečné naplnění malotřídních škol a mateřských škol v malých obcích. Zákonitě rostou nevyužité prostory ve školních budovách a celkové náklady obcí na provoz těchto škol.

Fokusní skupina:

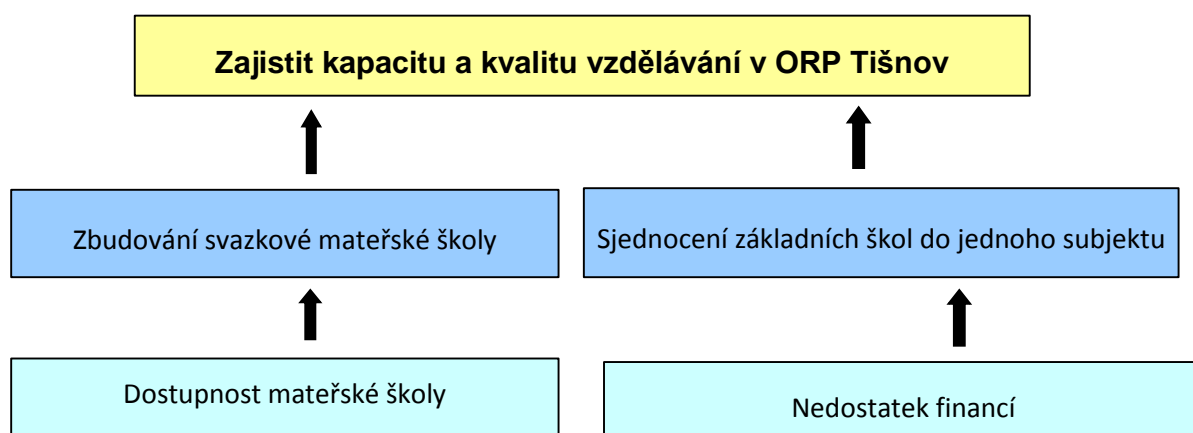
K výsledkům z analytické části, ze znalosti prostředí, nástinů opatření a skutečnosti, je velký tlak ze strany rodičů na ředitelé mateřských a základních škol. Ředitelé mateřských a základních škol jsou nuceni řešit otázku: „Kam s dětmi“, proto se snaží o kooperaci s jinými základními a mateřskými školami, a vyjednávat umístění v jiné bližší základní či mateřské škole. Zřizovatelé – obce musejí řešit navýšení kapacity škol nebo v opačném případě nenaplněnou kapacitu školy.

Proto realizační tým navrhl jako první z problémových okruhů stanovit tento: **Zajistit kapacitu akvilitu vzdělávání v ORP Tišnov**. Fokusní skupina se po diskusi shodla, že prioritou pro udržení co největšího počtu základních a mateřských škol, v jedné z oblastí i posílení o zbudování nové svazkové mateřské školy a dále pak snažit se využít model sloučení subjektů mateřských a základních škol, kde v případě některých obcí byl velmi prospěšný, tudíž prvotní návrh problémového okruhu č. 1 označila za správný.

Cíle:

1. **Zbudování svazkové mateřské školy**
2. **Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov**

Strom problémového okruhu č. 1:

3.2.2.2 Problémový okruh č. 2: Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov

Na území ORP Tišnov je zřizováno celkem 21 mateřských škol (10 je provozováno samostatně, 11 je sloučeno se základní školou, kromě obce Lomnice, kde je součástí mateřské a základní školy též umělecká škola.) a 16 základních škol. Z celkového počtu 16 základních škol jsou 4 samostatné a 12 základních škol je sloučeno s mateřskými školami, ve dvou případech v obci Lomnice se ZUŠ a ve městě Tišnově se střední školou.

Technický stav budov v ORP Tišnov je spíše zastaralý a jsou nutné částečné i celkové rekonstrukce (střešní krytiny, výměna oken, úsporné vytápění, modernizace vybavení pro výuku). Základní i mateřské školy ve větších obcích zpravidla od 800 obyvatel, kde je rozpočet obce vyšší než v obcích do 500 obyvatel se postupně snaží po částech školy zateplovat, vyměňují okna, dveře. Zpravidla některé dosáhnou na evropské dotace. Na projektu zateplení v případě úspěšného schválení a získání výhodné cenové nabídky činí podíl obce zpravidla 30 % z celkové ceny díla.

Z rozpočtu obce do 500 obyvatel je tato částka i přesto velmi vysoká. V mnoha obcích se sice školy zateplí, vymění se rozvody topení, případně se zmodernizuje kotelna. V případě této velké investice je již obec zcela vyčerpaná. Při dotování provozu školy i doplatků na platy pedagogů, jim již nezbyvají finance na další opravy například školních lavic, židlí, učebních pomůcek, tabulí, podlahových krytin, atd.

Většina škol má i nevyhovující sportovní vybavení, v mnoho tělocvičnách jsou pomůcky zastaralé. Sportovní hřiště u základních či mateřských škol jsou buď prázdné bez vybavení. V případě mateřských škol jsou již původní hrací prvky odstraněny, z důvodů neplnění současných hygienických norem.

V případě malých obcí je tento stav budov škol již zcela nevyhovující a je potřeba celková rekonstrukce a modernizace budov. Ke které by přispělo například slučováním více subjektů škol (přispělo by k rozložení financí např. na více let, společné řešení projektu pro více subjektů, lepší dosažení na dotační tituly) dále pak v rámci svazků lepší dosažitelnost na některé projekty, lepší komunikace s dodavateli s pohledu větší skupiny, zaštitěné např. svazkem, atd.

Náklady na provoz škol nejsou zanedbatelné.

Celkové provozní výdaje za ORP Tišnov za všechny MŠ a ZŠ a jiná školská zařízení

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	2 858 760	2 463 350	1 752 300	524 320	825 320	1 617 210	2 288 210	2 445 030
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	2 100
MŠ	864 900	865 990	980 150	1 190 530	921 210	1 064 410	1 278 720	1 256 470
Jiné	1 620	9 330	6 820	10 240	3 940	3 460	0	10 240
celkem	3 725 280	3 338 670	2 739 270	1 725 090	1 750 470	2 685 080	3 566 930	3 713 840

V roce 2013 byly celkové náklady ORP Tišnov 73 277 090 Kč.

Název obce	v Kč		
	Finanční prostředky z RUD	Neinvestiční náklady	Celkové skutečné náklady
Celkem	28 136000	45141090	73277090

Důsledky neřešení tohoto problému

- V případě neprovedení rekonstrukce škol hrozí, že do škol začne zatékat porušenými nezaizolovanými střechami, z oken uniká velké množství tepla z důvodů netěsnosti a zvyšují se náklady na spotřebu energií, ke kterému přispívají nezateplené budovy škol.

- Zastaralé vybavení pro výuku již není v současné době srovnatelné s např. školami ve větších městech, kvalita lavic a židlí již neodpovídá z hlediska zdravotního žákům, pomůcky jsou zastaralé a neplní technikou funkci správně.

- Odliv žáků z malých škol do moderních škol ve větších městech.

Fokusní skupina:

K výsledkům z analytické části, ze znalosti prostředí, nástinů opatření a skutečnosti, je zcela zřejmé po konzultacích s představiteli obcí (starostové), řediteli škol jsou nutné rekonstrukce a modernizace budov.

Proto realizační tým navrhl jako druhý z problémových okruhů stanovit tento: Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov. Fokusní skupina se po diskusi shodla, že prioritou pro udržení co největšího počtu základních a mateřských škol, je rekonstrukce a modernizace budov a dále v rámci svazku vyjednání lepších cen od dodavatelů na energie do škol, druhý návrh problémového okruhu č. 2 označila za správný.

Cíle:

1. **Rekonstrukce a modernizace budov**
2. **Úspora energií v rámci svazku**

Strom problémového okruhu č. 1:

3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání v ORP Tišnov
Cíl 1.1	Zbudování svazkové mateřské školy
Popis cíle	<p>Na základě domluvy prostřednictvím projektu chceme zbudovat svazkovou mateřskou školu pro obce Železné, Jamné, Hajánky, Rohozec, Unín, Hluboké Dvory, Bukovice.</p> <p>V dané lokalitě obcí se nenachází žádná Mateřská škola. Nejbližší mateřská škola se nachází v Tišnově a Lomnici. Mateřské školy jsou vzdálené deset a více kilometrů o výše zmíněných obcí. Dovoz dětí do vzdálených Mateřských škol je pro rodiče časově náročný (nejsou pravidelné spoje dopravy, obce, kde se nachází Mateřská škola, není spádová pro zaměstnání rodičů).</p> <p>Máme prioritu v daném územní vybudovat svazkovou mateřskou školu. Odchod žáků v plně vytížených Mateřských školách v Tišnově umožní uspokojit všechny žádosti rodičů z Tišnova.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování návrhu společné smlouvy s DSO Tišnovsko - zpracování návrhu společné smlouvy s dotčenými obcemi <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - získání dotace na vybudování svazkové Mateřské školy - zpracování finanční analýzy na příspěvky obcí <p>B.1 Nastavení kritérií k přijímání dětí do svazkové mateřské školy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - stanovení kritérií k přijímání dětí přednostně s obcemi, které spravují svazkovou mateřskou školu - stanovení kritérií k přijímání dětí s okolních obcí <p>C.1 Společný provoz svazkové mateřské školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava a realizace společného výběrového řízení k vybudování svazkové mateřské školy - společná snaha o získání dotace na výstavbu svazkové mateřské školy - společná snaha o provoz svazkové mateřské školy
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do zbudování svazkové mateřské školy
Správce cíle	<p>Radomír Pavlíček, koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné</p> <p>Ing. Božena Veverková, referent školství pro ORP Tišnov</p> <p>DSO Tišnovsko</p>

Problémový okruh 1	Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání v ORP Tišnov
Cíl 1.2	Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov
Popis cíle	<p>V ORP Tišnov je polovina základních škol, z celkového počtu Základních škol, pouze neúplné, znamená to, že je pouze 1. stupeň základní školy. Tyto školy se nacházejí v menších obcích, ale se zájmem obce i rodičů tyto školy zachovat. Situace ve financování školství není jednoduchá, a proto musejí zřizovatelé a ředitelé škol tuto situaci složitě řešit. V případech mnoha škol jsou nuceni ředitelé vykonávat spousty agend současně. Musejí zvládat výuku žáků, současně s tím provoz celé školy (mateřské školy, jídelny, družiny) a dále zajišťovat administrativu celého subjektu bez nároku na jakoukoliv administrativní sílu. Při sloučení neúplných základních škol s úplnými základními školami vzniknout velké finanční úspory (např. společné smlouvy na energie, výhodnost společných dotací, ušetření na rozšíření kapacity tříd, atd.) K zajištění kvality výuky bude více času pro ředitelé škol k hledání grantových programů na vzdělávání pedagogů i žáků. Při větším počtu žáků dosáhnou základní školy na dotační tituly např. z EU, krajů.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování návrhu společné smlouvy o sloučení základních škol - zpracování návrhu společné smlouvy s provozovateli základních škol (obce) <p>A.2 Ekonomická analýza</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomické výhodnosti při sloučení dotčených subjektů - zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>B.1 Nastavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení kritérií k přijímání dětí přednostně s obcemi, které spravují svazkovou mateřskou školu - stanovení kritérií k přijímání dětí s okolních obcí <p>C.1 Výběr základní školy úplné a neúplné</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodných základních škol, kterým pomůže sloučení subjektu - příprava a realizace společného sloučení základní školy úplné a neúplné - společná snaha o získání dotací
Název indikátorů k hodnocení cíle	Síť MŠ a ZŠ
Správce cíle	Ing. Božena Veverková, referent školství pro ORP Tišnov DSO Tišnovsko

Problémový okruh 2	Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov
Cíl 2.1	Rekonstrukce a modernizace budov
Popis cíle	V rámci svazku DSO Tišnovsko podávání společných žádostí o dotaci nebo pořádání společných výběrových řízení.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování společné dotace na rekonstrukci mateřské a základní školy v dané obci - zpracování návrhu společné smlouvy s provozovateli základních škol a mateřských škol (obce, svazek) <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomické situace školy - zpracování variant řešení při rekonstrukci školy (příspěvky obce, rodičů, svazků) <p>B.1 Nastavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení důležitosti rekonstrukce (pouze zateplení, pouze výměna oken, střechy, celková rekonstrukce)

	<ul style="list-style-type: none"> - stanovení kritérií dodavatelům <p>C.1 Výběr základních a mateřských škol</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr objektů k rekonstrukci - příprava a realizace společného výběrového řízení na dodavatele - společná snaha o získání dotací
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí s mateřskou a základní školou podílejících se na společných výběrových řízeních
Správce cíle	Ředitelé škol, DSO Tišnovsko

Problémový okruh 2	Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov
Cíl 2.2	Úspora energií v rámci svazku DSO Tišnovsko
Popis cíle	V rámci svazku DSO Tišnovsko jsme schopni po domluvě více škol vyjednat lepší ceny za energie pro základní a mateřské školy. Každá úspora na energii je pozitivní pro rozpočet každé školy a ušetřené finance lze použít na jiné výdaje škol.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování návrhu společné smlouvy na společné dodávky energií - zpracování návrhu společné smlouvy se základními a mateřskými školami na dodávky energií <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomické výhodnosti stávajících smluv - zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>B.1 Nastavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení objemu dodávek energií (základní a mateřské školy popřípadě připojení budov obecních úřadů) - stanovení kritérií k výběru dodavatelů <p>C.1 Výběr ekonomicky výhodných firem k dodávce energií</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů - příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí
Správce cíle	DSO Tišnovsko

3.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání v ORP Tišnov		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí s mateřskou a základní školou zapojených do zlepšení kapacity a kvality vzdělávání		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Meziobecní spolupráce- koordinátor, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	10	15
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Na základě zjištění dotazování obcí chybí dostatečné pokrytí kapacity v některých částech územní ORP. Při nedostatečné kapacitě některých škol dochází k ovlivnění kvality výuky.		
Metodika a výpočet	Počet obcí zapojených ke zlepšení kapacity a kvality škol		
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, odbor školství, obce ORP s MŠ,ZŠ		

Problémový okruh 2	Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do rekonstrukce a modernizace budov zš a mš		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Meziobecní spolupráce- koordinátor, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	10	13
Skutečnost	-	-	-

Popis měřítka	Na základě zjištění dotazování obcí jsou již nevyhovující budovy a zastaralý stav učebních pomůcek, vybavení tříd, škol. Důsledkem tohoto je i přestup dětí z malých škol v malých obcích do škol ve větších městech. Měřen bude počet obcí dotčených v územní ORP, který mají zájem o rekonstrukci a modernizaci budov. Z údajů bude zřejmé, jakým způsobem se mění počet obcí, které mají zájem o rekonstrukci a modernizaci budov.
Metodika a výpočet	Počet obcí zapojených do rekonstrukce a modernizace budov ZŠ a MŠ
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, odbor školství

Problémový okruh 1: Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání v ORP Tišnov

Cíl 1.1	Postavení svazkové mateřské školy		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do zbudování svazkové mateřské školy		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Meziobecní spolupráce- koordinátor, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	6	12
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Na základě zjištění dotazování obcí chybí v určité oblasti ORP Tišnov mateřská škola. Důsledkem tohoto je i stěhování dětí z obcí (přehlášení trvalého pobytu k příbuzným, atd.), což snižuje i počet obyvatel v dotčených obcích. Měřeno bude počet obcí dotčených v územní ORP, který mají zájem o zbudování svazkové mateřské školy. Z údajů bude zřejmé, jakým způsobem se mění počet obcí, které se v budoucnu připojí k zájmu o svazkovou mateřskou školu.		
Metodika a výpočet	Počet obcí zapojených do zbudování svazkové mateřské školy		
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, odbor školství		

Cíl 1.2	Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov	
Číslo indikátoru	4	
Název indikátoru	Síť MŠ a ZŠ	
Měrná jednotka	Počet MŠ a ZŠ	
Správce měřítka	Kordinátor meziobecní spolupráce ve SO ORP Tišnov	
Roky	2013	2017
Plán		35
Skutečnost	36	
Popis měřítka:	<p>Na základě zjištění trendů demografického vývoje bude v budoucnu ubývat dětí. Důsledkem tohoto trendu bude nižší počet dětí, které budou nastupovat do MŠ a ZŠ, což bude pravděpodobně ovlivňovat i počet škol v území.</p> <p>Měřen bude počet škol (MŠ a ZŠ) zřizovaných obcemi. Z údajů bude zřejmé, jakým způsobem se mění počet subjektů k určitému datu.</p>	
Metodika a výpočet	Síť MŠ a ZŠ	
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, odbor školství	

Problémový okruh 2: Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov

Cíl 2.1	Rekonstrukce a modernizace budov		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet obcí s mateřskou a základní školou podílejících se na společných výběrových řízeních		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Kordinátor projektuKMOS, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	15	22
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Nově započatá spolupráce škol v rámci SO ORP Tišnov nebo v rámci přeshraniční spolupráce, např. společně realizované projekty, společně realizované aktivity, atd.,		

	Sledován bude počet škol s nově realizovaných aktivit (z vývoje počtu výběrových řízení) v rámci spolupráce škol.
Metodika a výpočet	Součet nově realizovaných aktivit na základě údajů škol.
Zdroj čerpání dat	Dotazníkové šetření

Cíl 2.2	Úspora energií v rámci svazku DSO Tišnovsko		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Koordinátor MOS, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	5	15
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Spolupráci v rámci DSO Tišnovsko se bude sledovat, kolik proběhne společných výběrových řízení v rámci svazku (obce, ve kterých se nachází škola)		
Metodika a výpočet	Součet výběrových řízení na základě údajů škol		
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, starostové obcí		

3.3 Pravidla pro řízení strategie

3.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Manažer – předseda DSO
Správce cílů – členové správních výborů DSO
Gestoři cílů

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zbudování svazkové mateřské školy	RadomírPavlíček,koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné, Ing. Božena-Veverková, referent školství pro ORP Tišnov, DSO Tišnovsko
1.2	Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov	Ing. Božena Veverková, referent školství pro ORPTišnov,DSO Tišnovsko
2.1	Rekonstrukce a modernizace budov	Ing. Božena Veverková, referent školství pro ORPTišnov,DSO Tišnovsko
2.2	Úspora energií v rámci svazku DSO Tišnovsko	DSO Tišnovsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí s mateřskou a základní školou zapojených do zlepšení kapacity a kvality vzdělávání	RadomírPavlíček,koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné, PhDr. Miram Jedličková, DSO Tišnovsko
2	Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol v ORP Tišnov	RadomírPavlíček,koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné, PhDr. Miram Jedličková, DSO Tišnovsko
3	Počet obcí zapojených do zbudování svazkové mateřské školy	RadomírPavlíček,koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné
4	Síť MŠ a ZŠ	RadomírPavlíček,koordinátor ORP Tišnov, starosta obce Železné
5	Počet obcí s mateřskou a základní školou podílejících se na společných výběrových řízeních	PhDr. Miram Jedličková, DSO Tišnovsko
6	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí	PhDr. Miram Jedličková, DSO Tišnovsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování avyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejednalo se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně.

Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok.

Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho

důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 Shrnutí

Území obce s rozšířenou působností Tišnov tvoří celkem 59 obcí. Ve správním obvodu Tišnov je zřizováno celkem 21 mateřských škol (10 je provozováno samostatně, 11 je sloučeno se ZŠ, kromě obce Lomnice, kde je součástí mateřské a základní školy též umělecká škola.) a 16 základních škol. Z celkového počtu 16 základních škol jsou 4 samostatné a 12 základních škol je sloučeno s mateřskými školami, ve dvou případech v obci Lomnice se ZUŠ a ve městě Tišnově se střední školou.

ORP Tišnov je polovina základních škol, z celkového počtu Základních škol, pouze neúplné, znamená to, že je pouze 1. stupeň základní školy. Tyto školy se nacházejí v menších obcích, ale se zájmem obce i rodičů tyto školy zachovat. Situace ve financování školství není jednoduchá, a proto musejí zřizovatelé a ředitelé škol tuto situaci složitě řešit. V případech mnoha škol jsou nuceni ředitelé vykonávat spousty agend současně. Musejí zvládat výuku žáků, současně s tím provoz celé školy (mateřské školy, jídelny, družiny) a dále zajišťovat administrativu celého subjektu bez nároku na jakoukoliv administrativní sílu. Při sloučení neúplných základních škol s úplnými základními školami vzniknout velké finanční úspory (např. společné smlouvy na energie, výhodnost společných dotací, ušetření na rozšíření kapacity tříd, atd.) K zajištění kvality výuky bude více času pro ředitelé škol k hledání grantových programů na vzdělávání pedagogů i žáků. Při větším počtu žáků dosáhnou základní školy na dotační tituly např. z EU, krajů.

Technický stav budov v ORP Tišnov je spíše zastaralý a jsou nutné částečné i celkové rekonstrukce (střech, výměna oken, úsporné vytápění, modernizace vybavení pro výuku).

V případě neprovedení rekonstrukce škol, hrozí, že do škol začne zatékat porušenými nezaizolovanými střechami, z oken uniká velké množství tepla z důvodů netěsnosti a zvyšují se náklady na spotřebu energií, ke kterému přispívají i nezateplené budovy škol.

Zastaralé vybavení pro výuku již není v současné době srovnatelné s např. školami ve větších městech, kvalita lavic a židlí již neodpovídá z hlediska zdravotního žákům, pomůcky jsou zastaralé a neplní technickou funkci správně.

Představitelé obcí a DSO Tišnovsko by se měli v rámci společné spolupráce zaměřit na další podporu silných stránek a naopak identifikovat a eliminovat stránky slabé, a to zejména vyřešit kam umístit děti základních a mateřských škol a vyřešení sloučení více škol v jeden subjekt a dále snížení nákladů. Obce by se měly snažit o řešení problémů s DSO a řediteli škol (např. formou společného jednání). Důležité je seznámit se s hrozbami, které by mohly negativně ovlivnit školní a předškolní výchovu.

Návrhová část definuje hlavní problémové okruhy a popisuje cíle, kterých by mělo být dosaženo.

1. Zajistit kapacitu a kvalitu vzdělávání	2. Rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol
Cíl 1.1 – Vybudování svazkové mateřské školy	Cíl 2.1 – Rekonstrukce a modernizace budov
Cíl 1.2. – Vytvoření efektivní sítě MŠ a ZŠ v obcích SO ORP Tišnov	Cíl 2.2. – Úspora energií v rámci svazku DSO Tišnovsko

V územní ORP Tišnov je nutné řešit dva problémové okruhy. První je zajistit kapacitu a kvalitu vzdělání v ORP Tišnov. Stanovili jsme dva cíle, kterých chceme dosáhnout. Prvním cílem je vybudování svazkové mateřské školy v Železném, která zaplní malou skulinku v pokrytí sítě mateřských. Druhým cílem chceme dosáhnout vytvoření efektivní sítě mš a zš v obcích SO ORP Tišnov, které naplní požadavky starostů obcí, ve kterých se nachází malá mateřská škola nebo základní škola a financování této školy je pro obce velkou zátěží. Povede to k sloučení subjektů např. malotřídní základní školy a jednotřídní mateřské školy.

Druhým problémovým okruhem je rekonstrukce a modernizace budov základních a mateřských škol. Stanovili jsme dva cíle. První cíl máme stanovený rekonstrukce a modernizace budov škol, které povede k prodloužení životnosti budov a modernizací dosáhneme spokojenosti žáků, rodičů, pedagogů s kvalitou výukou. Druhý cíl jsme si stanovili úsporu energií v rámci svazku DSO Tišnovsko, povede to k společné úspoře nákladů na energie škol v rámci společných výběrových řízení a realizací.

Z výše uvedených cílů byly vymezeny čtyři indikátory, které představují důležitý nástroj pro sledování úspěšnosti plnění stanovené strategie. Uvedené cíle a indikátory jsou založeny na vzájemné spolupráci mezi obcemi v územním obvodu Tišnov, proto je nutné tuto formu spolupráce podporovat a začlenit do ní co největší počet obcí.

3.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategický dokument zabývající se předškolní výchovou a školní výchovou spadajících pod ORP Tišnov byl průběžně vypracováván po celý rok 2014. Nejprve proběhly individuální jednání s představiteli obcí a mikroregionů, kde byly vyplněny dotazníky týkající se předškolní a školní výchovy na území

dotčených obcí. Dalšími doplňujícími zdroji informací byly z údaje ministerstva školství, z ČSÚ, Městského úřadu Tišnov a podklady poskytnuté SMO ČR. Z poskytnutých údajů byla zpracována analytická část, jejímž výstupem bylo popsána školní a předškolní výchova ve správním obvodu, uvedeny jsou údaje o mateřských a základních školách z území obcí ORP Tišnov, dále subjekty, které jsou součástí některých škol, jako například jídelny, výdejny, školní družiny. Podklady z analytické části umožnily zpracování analýzy rizik a SWOT analýzy, které pomohly vymezit hlavní problematiku a zaměřit se na návrhovou část dokumentu.

Na konci měsíce června proběhlo první setkání starostů, ze kterého vzešlo několik podnětů k zapracování a v průběhu července a srpna byly stanoveny vize a slogan.

V září byl poskytnut oponentský posudek, jehož připomínky byly společně s metodickým doporučením SMO ČR zapracovány do dokumentu. Současně byly vymezeny problémové okruhy. V následujících měsících došlo k doplnění o popis cílů a indikátorů, a to vždy ve spolupráci se starosty obcí, zástupci ORP Tišnov. Významnou roli sehrálo setkávání fokusní skupiny, jejich výstupy byly do strategie zapracovány, a to zejména z praktického hlediska.

Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

3.5 Přílohy k tématu 1: Školství a předškolní vzdělávání

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu nebo konektivita celých škol.

Seznam zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CŽV	celoživotní vzdělávání
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	dům dětí a mládeže
ESKO - T	název svozové firmy
EU	Evropská unie
GP	grantový projekt
LŠU	lidová škola umění
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy České republiky
NNO	nestátní nezisková organizace
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje

RUD	rozpočtové určení daní
RVP	rámcový vzdělávací program
SO ORP Tišnov	Správní obvod obce s rozšířenou působností Tišnov
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SR	státní rozpočet
SRPŠ	sdružení rodičů a přátel školy
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SWOT	analýza silných a slabých stránek příležitostí a hrozeb
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
TKO	tuhý komunální odpad
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
V	výdejna
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

4 Téma 2.: sociální služby

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrumsociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa:

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

[108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování

sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

[vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 Popis sociálních služeb ve správním obvodu

V ORP Tišnov jsou sociální služby poskytovány koordinovaně. Probíhá komunitní plánování sociálních služeb (dále KPSS), které je zajišťováno ze strany Města Tišnova, a to na základě smlouvy s Jihomoravským krajem pro celý SO ORP Tišnov. Pro SO ORP Tišnov existuje KPSS na období 2013 – 2014. Nyní je chystán KPSS ORP Tišnov na období 2015 – 2017.

Ve správním obvodu ORP Tišnov působí celkem **13 různých poskytovatelů sociálních služeb**, přičemž 5 poskytovatelů má sídlo přímo v regionu ORP Tišnov a 8 poskytovatelů sídlí mimo region. Výše uvedený celkový počet poskytovatelů realizuje v různém rozsahu ve správním obvodu ORP Tišnov celkem **21 sociálních služeb**. Z toho je 12 soc. služeb ze strany místních organizací a 9 sociálních služeb organizací dojíždějících do našeho regionu - viz Tabulka 52 a 54.

Tabulka 52: **Přehled sociálních služeb v OPR Tišnov - sídlo v ORP Tišnov**

Zdroj: Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Sociální služby sídlící na území ORP Tišnov		
Poskytovatel / sídlo	Registrovaná sociální služba ORP Tišnov	Cílová skupina
Centrum sociálních služeb Tišnov, Králova 1742 (příspěvková organizace města Tišnova)	Pečovatelská služba	Osoby s chronickým onemocněním, s jiným zdravotním postižením, kombinovaným, tělesným, sluchovým, zrakovým post., rodiny s dětmi, senioři
	Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením a senioři
Diecézní charita Brno, třída Kpt. Jaroše 1928/9, Černá Pole, 602 00 Brno (Oblastní charita Tišnov, Ráboňova)	Pečovatelská služba	Osoby s chronickým onemocněním, osoby se zdravotním postižením, senioři
	Odlehčovací služba	Osoby s chronickým onemocněním, senioři
	Klub Čas (nizkoprahové zařízení pro děti a mládež)	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby žijící v soc. vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny
	Chráněné bydlení Skryje	Osoby s kombinovaným a mentálním postižením
	Sociální rehabilitace Skryje	Osoby s kombinovaným, mentálním, tělesným a zdravotním postižením
	Poradna Porta (odborné sociální poradenství)	Oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, s chronickým onemocněním, se zdravotním postižením, v krizi, žijící v sociálně vyloučených komunitách, které vedou rizikový způsob života, rodiny s dítětem/děti
Městys Lomnice, nám. Palackého 32, Lomnice u Tišnova	Pečovatelská služba	Senioři, rodiny s dětmi, osoby se zdravotním postižením, osoby s tělesným, chronickým postižením

Sociální služby sídlící na území ORP Tišnov		
Poskytovatel / sídlo	Registrovaná sociální služba ORP Tišnov	Cílová skupina
Domov pro seniory Předklášteří, Šikulova 1438, 666 02 Předklášteří, (příspěvková org. JMK)	Domov pro seniory	senioři ve starobním důchodu, v nepříznivé situaci, se sníženou soběstačností, s omezenou schopností sebeobsluhy z důvodu věku, kteří potřebují trvalou pomoc jiné osoby a nemohou zůstat v přirozeném prostředí
	Domov se zvláštním režimem	Senioři ve starobních důchodu, trpící stařeckou, Alzheimerovou nebo jinou formou demence, v nepříznivé sociální situaci, se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech, s omezenou schopností sebeobsluhy, kteří potřebují trvalou pomoc jiné osoby a nemohou zůstat v přirozeném prostředí
Domov sv. Alžběty, Nelepeč-Žernůvka 12, 666 01 Žernůvka	Domov pro seniory	Senioři, kteří dosáhli věku 65 let, v nepříznivé soc. situaci, se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech, s omezenou schop. sebeobsluhy

Tabulka 54: **Přehled sociálních služeb v OPR Tišnov - sídlo mimo ORP Tišnov**

Sociální služby pracující na území ORP Tišnov - <u>sídlo MIMO ORP Tišnov</u>		
Poskytovatel/sídlo	Registrovaná soc. služba působící v ORP Tišnov	Cílová skupina
IQ Roma servis, o.s., Cejl 49/Hybešova 41, 602 00 Brno	terénní programy	Osoby žijící v soc. vyloučených komunitách, osoby vedoucí rizikový způsob života nebo osoby, které jsou způsobem tohoto života ohroženy, rodiny s dětmi, etnické menšiny
Federace rodičů a přátel sluchově postižených, o.s., Hábova 1571/22 Stodůlky, 155 00 Praha, Středisko rané péče Tamtam Olomouc, Jungmannova 25, 772 00	raná péče	Osoby s kombinovaným postižením, osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi
Poradna rané péče Dorea, Kamenná 195/21, Brno střed, Štýřice, 639 00 Brno 39	raná péče	Osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi
DOTYK II, o.p.s., Vysoké Popovice 253, 664 84 Vysoké Popovice	raná péče sociální rehabilitace	Osoby se zdravotním postižením - děti s poruchami autistického spektra do 7 let věku Osoby starší 18 let s duševním onemocněním
Asociace pomáhajícím lidem s autismem APLA – JM o.s., Fügnerova 457/30, Černá Pole, 613 00 Brno	osobní asistence	Osoby se zdravotním postižením - osoby s poruchou autistického spektra, věková kategorie služby 1-64 let
Středisko rané péče SPRP Brno, Společnost pro ranou péči, o.s. Klimentská 2, 110 00 Praha 1 Nerudova 7, 602 00 Brno	raná péče	Osoby s kombinovaným postižením, osoby se zrakovým postižením, rodiny s dětmi
PERSEFONA o.s., Jiráskova 8, Brno, 602 00 (spolupráce s místním o.s. Studánka)	odborné sociální poradenství	Oběti domácího násilí, oběti trestných činů
K- Centrum Noe	terénní programy	výměnný program použitého injekčního materiálu

Zdroj: Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Tabulka 55: **Počet jednotlivých typů sociálních služeb**

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	1
	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
	Raná péče	
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
Nízkoprahová denní centra		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1	
Noclehárny		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Služby následné péče	

	Druh sociální služby	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
	Terénní programy	
	Sociální rehabilitace	1

Na území SO ORP Tišnov je registrováno celkem 12 sociálních služeb, jejichž poskytovatelé sídlí v ORP. Dle typologického rozlišení se jedná o:

chráněné bydlení 1x - Skryje, domovy pro seniory 3x - Předklášteří, Domov sv. Alžběty, domov se zvláštním režimem - Předklášteří, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež 1x- Klub Čas Tišnov, odborné sociální poradenství 1x – Poradna Porta, odlehčovací služba 1x - Oblastní charita Tišnov, pečovatelská služba 3x - CSS Tišnov, Oblastní charita Tišnov, Městys Lomnice, sociální rehabilitace 1x - Skryje, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením 1x - Centrum sociálních služeb Tišnov. Nejvíce je v ORP zařízení, která poskytují službu pečovatelskou a domovy pro seniory.

Poznámka: V roce 2012 v ORP Tišnov fungovalo jen jedno zařízení chráněného bydlení. Druhé vzniklo až v roce 2013 jako projekt soukromé obchodní společnosti (Senior Sen Deblín – chráněné bydlení) - v KPSS i v této analýze není uváděno.

Tabulka 56: **Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)**

Zdroj: Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	2
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	2

	Druh sociální služby	
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
Služby sociální prevence	Raná péče	4
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
Terénní programy	2	
Sociální rehabilitace	2	

Jak již bylo zmíněno v úvodu, jsou na ORP Tišnov poskytovány sociální služby organizacemi, které nemají sídlo přímo v ORP, ale také zde působí. Jedná se o odborné sociální poradenství - PERSEFONA, sociální rehabilitace Dotyk II, osobní asistence - APLA, raná péče - Poradna Dorea, Dotyk II, Středisko rané péče SPRP Brno, Federace rodičů a přátel sluchově postižených, terénní programy - K-Centrum Noe, IQ Roma servis. Lze tedy říci, že u služeb externích poskytovatelů na území ORP Tišnov zřetelně dominují služby sociální prevence.

Tabulka 57: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Zdroj: Registr poskytovatelů, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

typ sociální služby						
	Zřizovatel	MPSV	kraj	obec	církev	jiný
	Sociální poradenství				1	
Služby sociální péče	Osobní asistence					
	Pečovatelská služba			2	1	
	Tísňová péče					
	Průvodcovské a předčitatelské služby					
	Podpora samostatného bydlení					
	Odlehčovací služby				1	
	Centra denních služeb					
	Denní stacionáře					
	Týdenní stacionáře					
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením					
	Domovy pro seniory		1			1
	Domovy se zvláštním režimem		1			
	Chráněné bydlení					1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče					
Služby sociální prevence	Raná péče					
	Telefonická krizová pomoc					
	Tlumočnické služby					
	Azylové domy					
	Domy na půl cesty					
	Kontaktní centra					
	Krizová pomoc					
	Intervenční centra					
	Nízkoprahová denní centra					
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež					1
	Noclehárny					
	Služby následné péče					
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi					

typ sociální služby					
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			1		
Sociálně terapeutické dílny					
Terapeutické komunity					
Terénní programy					
Sociální rehabilitace				1	
celkem		2	3	7	

Zde vidíme, že o služby sociální prevence jde ve 3 případech, z toho u 2 služeb je zřizovatelem církev a u 1 služby je zřizovatelem obec.

Služby sociální péče jsou v 9 případech, z toho v 5 případech je zřizovatelem církev, ve 2 obec a též ve 2 případech je zřizovatelem kraj.

Zřizovatelé poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají sídlo v ORP Tišnov, jsou tedy ze tří sektorů. Nejčastějším zřizovatelem je zde církev - u 7 poskytovatelů sociálních služeb (Domov sv. Alžběty – Kongregace Milosrdných sester III. Řádu sv. Františka pod ochranou sv. Rodiny v Brně, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež Klub Čas - Diecézní charita Brno, odborné sociální poradenství Poradna Porta - Diecézní charita Brno, odlehčovací služby - Diecézní charita Brno, pečovatelská služba Diecézní charita Brno, sociální rehabilitace - Diecézní charita Brno, chráněné bydlení Skryje - Diecézní charita Brno).

Vedle církevních zřizovatelů je v ORP Tišnov u 3 sociálních služeb poskytovatelem obec (Městys Lomnice – pečovatelská služba, Město Tišnov – pečovatelská služba, aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením).

Jihomoravský kraj je zřizovatelem 2 poskytovatelů sociálních služeb, jedná se o Centrum sociálních služeb Tišnov a Domov pro seniory Předklášteří + domov se zvláštním režimem.

Tabulka 58: **Přehled financování sociálních služeb v roce 2012**

Zdroj: Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod							
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb							
Denní stacionáře							
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením							
Domovy pro seniory	7923000	801000	50000	1784400	19627792	290704	2008408
Domovy se zvláštním režimem	2805000			1189600	6980926	31008	735096
Chráněné bydlení	1210000	147000	50000		886099	5000	4311
Azylové domy							
Domy na půl cesty							
Zařízení pro krizovou pomoc							
Nízkoprahová denní centra							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	346000	150000	65000			48600	1317759
Noclehárny							
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	314000		50000			146972	
Sociálně terapeutické dílny							
Centra sociálně rehabilitačních služeb			10000		8557	90	1438956
Pracoviště rané péče							
Intervenční centra							

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Služby následné péče							
Ostatní	2740000	377000	236500	2313262	6538044	8438	151000
celkem za všechna zařízení	15338000	1475000	461500	5287262	34041418	530812	5655530

Financování registrovaných sociálních služeb je více zdrojové. Z analýzy zdrojů financování vyplývá, že u služeb, které jsou zpoplatněny, jsou nejdůležitějšími zdroji financování úhrady uživatelů, následují dotace MPSV, JMK, zdravotní pojišťovny a dary. Finanční prostředky obcí jsou v provozu těchto služeb zastoupeny jen okrajově, pokud se nejedná o příspěvkovou organizaci. Samostatnou kapitolou jsou služby, jejichž provoz je hrazen výhradně z finančních prostředků ESF - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež- Klub Čas Tišnov a sociální rehabilitace Skryje. Ze sociálních služeb se sídlem na území ORP Tišnov jsou bezplatné služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením CSS Tišnov, p.o., služby odborného poradenství Poradny Porta a sociální rehabilitace Skryje (v posledním případě s výjimkou vymezených základních činností).

Pro větší přehlednost zdrojů financování sociálních služeb se sídlem v ORP Tišnov - tabulka č. 59.

Tabulka 59: Zdroje financování sociální služby se sídlem v ORP Tišnov 2012 celkem

Sociální služba	ESF	MPSV	JMK	Obce	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Dary	Zdravotní pojišťovny	Úřad práce	Vlastní činnost	Ostatní	Celkem příjmy
Pečovatelská služba	0 Kč	592 000 Kč	0 Kč	0 Kč	2 002 000 Kč	4 944 000 Kč	0 Kč	0 Kč	93 000 Kč	0 Kč	0 Kč	7 631 000 Kč
Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0 Kč	65 000 Kč	0 Kč	0 Kč	196 000 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	24 000 Kč	0 Kč	34 000 Kč	319 000 Kč
Pečovatelská služba	0 Kč	1 681 000 Kč	244 000 Kč	208 500 Kč	0 Kč	957 537 Kč	8 438 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	3 099 475 Kč
Odlehčovací služba	0 Kč	352 000 Kč	133 000 Kč	28 000 Kč	0 Kč	597 315 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	1 110 315 Kč
Klub Čas (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež)	1 216 000 Kč	346 000 Kč	150 000 Kč	65 000 Kč	0 Kč	0 Kč	48 600 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	101 759 Kč	1 927 359 Kč
Chráněné bydlení Skryje	0 Kč	1 210 000 Kč	147 000 Kč	50 000 Kč	0 Kč	886 099 Kč	5 000 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	4 311 Kč	2 302 410 Kč
Sociální rehabilitace Skryje	1 431 456 Kč	0 Kč	0 Kč	10 000 Kč	0 Kč	8 557 Kč	90 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	7 500 Kč	1 457 603 Kč
Poradna Porta (odborné sociální poradenství)	0 Kč	314 000 Kč	0 Kč	50 000 Kč	0 Kč	0 Kč	146 972 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	510 972 Kč
Pečovatelská služba Lomnice	0 Kč	50 000 Kč	0 Kč	0 Kč	115 262 Kč	39 192 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	204 454 Kč
Domov pro seniory	0 Kč	3 904 000 Kč	0 Kč	0 Kč	1 784 400 Kč	10 086 209 Kč	46 512 Kč	337 255 Kč	0 Kč	408 444 Kč	0 Kč	16 566 820 Kč
Domov se zvláštním režimem	0 Kč	2 805 000 Kč	0 Kč	0 Kč	1 189 600 Kč	6 980 926 Kč	31 008 Kč	463 103 Kč	0 Kč	271 993 Kč	0 Kč	11 741 630 Kč
Domov pro seniory	0 Kč	4 019 000 Kč	801 000 Kč	50 000 Kč	0 Kč	9 541 583 Kč	244 192 Kč	598 311 Kč	0 Kč	0 Kč	664 398 Kč	15 918 484 Kč

Sociální služba	ESF	MPSV	JMK	Obce	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Dary	Zdravotní pojišťovny	Úřad práce	Vlastní činnost	Ostatní	Celkem příjmy
	2 647 456 Kč	15 338 000 Kč	1 475 000 Kč	461 500 Kč	5 287 262 Kč	34 041 418 Kč	530 812 Kč	1 398 669 Kč	117 000 Kč	680 437 Kč	811 968 Kč	62 789 522 Kč
62 789 522 Kč												

Tabulka 60: **Kapacita zařízení sociálních služeb**

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře															
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory	124			98											
Domovy se zvláštním režimem	32														
Chráněné bydlení	10			11											
Azylové domy															
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						225	80	1796							
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						184	508	550							
Sociálně terapeutické dílny															
Centra sociálně rehabilitačních služeb						10									
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní						223					542				

K dispozici jsou tyto následující hodnoty (většinou se jedná pouze o počty klientů, lůžek, kontaktů):

- Domovy pro seniory
Domov sv. Alžběty, Nelepeč-Žernůvka - 61 klientů + 46 lůžek
Předklášteří – 63 klientů + 52 lůžek
- Domovy se zvláštním režimem
Předklášteří - 32 klientů
- Sociální poradny
Poradna Porta -184 klientů, 550 intervencí, 508 kontaktů
- Centra sociálně rehabilitačních služeb
Skrýje -10 klientů
- Chráněné bydlení
Skrýje – 11 lůžko + 10 klienti
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
Klub Čas Tišnov- 225 klientů, 1796 intervencí, 80 kontaktů
- Ostatní
Odlehčovací služba - Oblastní charita Tišnov -20
Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – CSS Tišnov – 223
Pečovatelská služba - Městys Lomnice-28, Centrum sociálních služeb Tišnov – 401, Oblastní charita Tišnov-93

Z uvedeného vyplývá, že největší kapacitu u pobytových zařízení mají domovy pro seniory. I přesto, že v našem ORP Tišnov máme celkem 3 domovy pro seniory, což je považováno za relativně vysoký počet, poptávka po službách, jež tyto domovy pro seniory poskytují, je vysoká a do budoucna předpokládá další nárůst. Z hlediska klientů jde o zařízení výrazně regionální, na tyto pobytové služby jsou vypsány pořadníky, každý z nich eviduje cca 330 žadatelů, uspokojené žádosti představují však zlomek z celkového počtu podaných žádostí (cca 20 osob), kapacita je již v současnosti nedostatečná.

Co se týče ambulantních služeb, největší počet klientů je u nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a u terénních je to u odlehčovacích a pečovatelských služeb.

Tabulka 61: **Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012**

Zdroj Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	5940729					597315		
Výdaje	10934929					1110315	319000	
Podíl úhrad	54%					54%	0%	

Ze získaných dat vyplývá, že terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením byly v roce 2012 financovány z 54 % z úhrad uživatelů (54% pečovatelská služba a 54% odlehčovací služba).

Dle údajů Odboru sociálních věcí MěÚ Tišnov sociální služby neevidentují žádné neuspokojené zájemce o službu z hlediska kapacity.

Pokud jsou neuspokojení žadatelé o službu, dle posouzení poskytovatele nespádají do cílové skupiny.

Dané platí u terénních služeb péče a ambulantní služby.

Jiná je situace u pobytových služeb péče, kde jsou pořadníky, ale tyto údaje se zde nesledují.

Tabulka 62: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Zdroj: Vlastní šetření, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí
		muži	ženy		muži	ženy		
Posuzovaný správní obvod - celkem								

	Sociální poradny		Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí
				muži	ženy		
Posuzovaný správní obvod - celkem		184					10

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí
		muži	ženy		muži	ženy		
Posuzovaný správní obvod - celkem								

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí
		muži	ženy		muži	ženy		
Posuzovaný správní obvod - celkem								124

	Domovy se zvláštním režimem		Chráněné bydlení		Azylové domy	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí	Děti a mládež do 18 let	dospělí	Děti a mládež do 18 let	dospělí
Posuzovaný správní obvod - celkem		32		10		

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí
		muži	ženy		muži	ženy		
								765

V roce 2012 nejvíce klientů zaznamenala pečovatelská služba - celkem 522 klientů, dále je to nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - 225 klientů, aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením -223 klientů, sociální poradny se 184 klienty. Naopak nejmenší počet klientů se eviduje u chráněného bydlení - 10 klientů a se stejným počtem sociální rehabilitace.

U žádné z těchto sociálních služeb se v ORP Tišnov neevidují klienti dle pohlaví, proto bylo nutné tabulku takto upravit.

Celkový přehled klientů sociálních služeb v ORP Tišnov:

- Domovy pro seniory
Domov sv. Alžběty, Nelepeč – Žernůvka-61 klientů
Předklášteří – 63 klientů
- Domovy se zvláštním režimem
Předklášteří – 32 klientů
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
Klub Čas Tišnov – 225 klientů
- Sociální poradny
Poradna Porta – 184 klientů
- Centra sociálně rehabilitačních služeb
Skryje – 10 klientů
- Chráněné bydlení
Skryje – 10 klientů
- Ostatní
Odlehčovací služba - Oblastní charita Tišnov – 20 klientů
Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – CSS Tišnov – 223 klientů
Pečovatelská služba - Městys Lomnice-28 klientů
Centrum sociálních služeb Tišnov – 401 klientů, Oblastní charita Tišnov-93 klientů

Tabulka 63: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb roce 2012

Zdroj: Vlastní šetření, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Druh sociální služby	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/ den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/ den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/ den pobytové služby
Sociální poradenství	510 972	7,6		
Osobní asistence				
Pečovatelská služba	10 934 929		57,4	
Tísňová péče				
Průvodcovské a předčitatelské služby				
Podpora samostatného bydlení				
Odlehčovací služba	1 110 315		152	
Centra denních služeb				
Denní stacionáře				
Týdenní stacionáře				
Domovy pro seniory se zdravotním postižením				
Domovy pro seniory	32 485 304			717
Domovy se zvláštním režimem	11 741 630			1005
Chráněné bydlení	2 302 410			631
Sociální služby poskytované ve zdr. zař. ús. péče				
Raná péče				
Telefonická krizová pomoc				
Tlumočnické služby				
Azylové domy				
Domy na půl cesty				
Kontaktní centra				
Krizová pomoc				
Intervenční centra				
Nízkoprahová denní centra				
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	1 927 359	23,5		
Noclehárny				
Služby následné péče				
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	319 000	3,9		
Sociálně terapeutické dílny				
Terapeutické komunity				
Terénní programy				
Sociální rehabilitace	1 457 603	399,3		

Tabulka 64: **Pomocná tabulka k zjištění průměrných nákladů na uživatele/den.**

Poskytovatel + soc. služba	Náklady	Počet klientů
Domov sv. Alžběty - domov pro seniory	15 918 484,-	61
Předklášteří - domov pro seniory	16 566 820,-	63
DSZR Předklášteří - domov se zvl.r.	11 741 630,-	32
SP Poradna Porta - soc. poradenství	510 972,-	184
CSRS Soc. Rehab. Skryje	1 457 603,-	10
CHB Skryje - chráněné bydlení	2 302 410,-	10
Klub Čas Tišnov - nízkop. zař. pro děti a ml.	1 927 359,-	225
Oblastní charita Tišnov- peč. sl.	3 099 475,-	93
- odlehč. sl.	1 110 315,-	20
Městys Lomnice - pečovatelská služba	204 454,-	28
CSS Tišnov - pečovatelská služba	7 631 000,-	401
CSS - akt. sl. pro sen. a osoby se zdr. pos.	319 000,-	223

Z výše vypočtených nákladů na uživatele sociálních služeb za rok 2012 vyplývá, že nejvyšší průměrné náklady na uživatele/den jsou u domova se zvláštním režimem - 1005,- Kč/uživatele/den a dále u domovů pro seniory 717,- Kč/uživatele/den.

Tabulka 65: **Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012**

Zdroj: Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů	
	2010	2011	2012	2010	2011
Dobrovolnická činnost v ORP	1	1	1		
z toho Občanská sdružení				nevyplňovat	
z toho Církevní právnické osoby					
z toho Obecně prospěšné společnosti					
Z toho krátkodobá					
Z toho dlouhodobá					
Z toho krátkodobá i dlouhodobá					

Dle údajů SO MěÚ Tišnov vykonává dobrovolnickou činnost pouze Domov sv. Alžběty (Domov pro seniory).

V našem ORP nevidujeme žádné akreditované projekty dobrovolnické služby.

4.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených skupin)

Tabulka 66: Analýza cílových skupin

Zdroj: vlastní výzkum, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Č	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1	Poskytovatelé sociálních služeb	-dostatek finančních prostředků -zájem uživatelů zvýšit finanční podporu ze strany obcí, kraje a státu	- nedostatek kapacity - nedostatek financí - objektivita vykazovaných výsledků práce	- v rámci organizační struktury KPSS – osobní, prostřednictvím vykazování	- napojit organizační strukturu KPSS ORP Tišnov na činnosti DSO Tišnovsko
2	Zaměstnanci v zařízeních soc. služeb	- profesní seberealizace	- nedostatečné a nesystémové financování soc. služeb	- pravidelné setkávání	- stanovení pevného harmonogramu setkání
3	Uživatelé služeb	- vysoká kvalita služby - dostupnost služby prostorová i časová, finanční	-neochota hradit služby - nutno informovanosti o podmínkách užívání služby	- osobní komunikace zájemců o službu s poskytovateli, telefonická, mailová, písemná	-bez opatření
4	Rodinní příslušníci uživatelů	- dobrá dostupnost služby, vysoká kvalita služby - nízká cena služby	-nedostatečná informovanost, - neadekvátní požadavky	-osobní komunikace zájemců o službu s poskytovateli, telefonická, mailová, písemná	-bez opatření
5	Veřejnost (nečerpající služby)	- efektivita služby, nízké náklady	- nezájem o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel	-prezentace v médiích, otevřenost služeb veřejnosti	- prezentace činností jednotlivých služeb v místním tisku
6	Představitelé obcí SO ORP	-uspokojení poptávky vlastních občanů co možná nejrychleji a kvalitně -symbolické či žádné zapojení rozpočtů obcí do financování sociálních služeb -konkrétnost vykazovaných dat činnosti sociálních služeb s ohledem na trvalý pobyt občanů v příslušné obci. -stanovení jasných pravidel ve věci	absence zákonné povinnosti obcí podílet se na spolufinancování sociálních služeb -obce vnímají problematiku sociálních služeb jako záležitost ORP, JMK a státu, a to z hlediska plánování i financování nedostatek zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů -závislost postoje obce k problematice	-dotazník v rámci KPSS a MOS porady starostů ORP	-zasílání aktualit z oblasti sociálních služeb e-mailem starostům -aktualizace informačního průvodce sociálními službami po Tišnovsku

Č	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		spolufinancování sociálních služeb, pokud obec o danou problematiku jeví zájem	sociálních služeb v závislosti na obsazení volených funkcí. -nekritičnost a nereálnost jednotlivých komunitních plánů v rámci jednotlivých ORP s nízkým zapojením obcí do spolufinancování stávajících a nových projektových záměrů.		
7	Jihomoravský kraj	uspokojení poptávky občanů na území kraje -optimalizace sítě zařízení -zvýšení finanční spoluúčasti obcí JMK v oblasti sociálních služeb dle předepsaného kritéria u typu služby, a to u služeb, které nejsou příspěvkovými organizacemi JMK. -jednotný systém vykazování činnosti sociálních služeb v rámci JMK. fungování KPSS na úrovni jednotlivých ORP.	-nízká schopnost kontrol vyčlenit ze systému málo kvalitní služby. -preferování vlastních příspěvkových organizací při financování. -prozatím nedokončené řešení jednotného vykazování činnosti sociálních služeb (je v řešení).	- komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - jednání s obcemi -metodické vedení koordinátorů KPSS telefonicky, e-mailem, osobní jednání, konference. -veletrh sociálních služeb.	- napojení obcí na jednotný systém vykazování dat činnosti sociálních služeb s možností filtrování dat na úrovni obce I. typu dle místa trvalého pobytu
8	Stát	- uspokojení poptávky občanů na území ČR - optimalizace sítě zařízení optimalizovat výdaje na poskytované služby -preferance terénních služeb před pobytoвыми	- příliš dlouhá příprava převedení financování sociálních služeb z MPSV na kraje	-MPSV komunikuje s kraji	-co nejrychlejší převedení financování na kraje

Jako cílové skupiny v oblasti sociálních služeb jsme zvolili jednak poskytovatele sociálních služeb, uživatele služeb, rodinné příslušníky uživatelů, veřejnost, představitele obcí SO ORP Tišnov, kraj a stát. V tabulce je u každé skupiny specifikováno očekávání, rizika spojená se skupinou a návrhy ve způsobu komunikace a možná opatření.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka 67: **Analýza rizik**

Zdroj: vlastní výzkum, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika
			P	D	V = P*D	
	finanční riziko	Nevyjasněnost způsobu financování	3	3	9	1. Dokončení a doladění aktuální Metodiky pro hodnocení registrovaných sociálních služeb JMK
		Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	3	5	15	1. Propojení KPSS ORP Tišnov s činností DSO Tišnovsko a nalezení jednotného systému financování sociálních služeb
		Nedostatek financí na investice a vybavení	1	5	5	1. Využít fondy EU či jiné dotace 2. Meziobecní spolupráce
		Malé zapojení obcí do provozu spolufinancování sociálních služeb	5	5	25	1. Propojení KPSS ORP Tišnov s činností DSO Tišnovsko
		ednoleté financování projektů	5	5	25	1. Realizace víceletých programů na základě plánů ORP a JMK:
		Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	5	5	25	1. Zapojení obcí, JMK a MPSV na spolufinancování služeb dle dohodnutého víceletého plánu
	Organizační riziko					
		Nedokončený jednotný systém vykazování činnosti sociálních služeb	3	3	9	1. Dokončení a doladění aktuální Metodiky pro hodnocení registrovaných sociálních služeb JMK
		Nezájem či neochota obcí na spolupráci ve věci plánování sociálních služeb	5	5	25	1. Propojení KPSS ORP Tišnov s činností DSO Tišnovsko
	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	5	25	1. Upozornění na dopady změn legislativy

V této analýze mapujeme možná rizika o oblasti sociálních věcí, která jsou pro nás nejdůležitější. Rizika jsou zde uvedena z hlediska míry pravděpodobnosti (P) a dopadu (D). Největší riziko vidíme v nedostatečném a nevyjasněném financování a dále v nedokončeném jednotném systému vykazování činnosti ve věci plánování sociálních služeb.

4.1.4 SWOT analýza sociální oblasti

Tabulka 68: **SWOT analýza sociální oblasti**

Zdroj: vlastní výzkum, Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Organizační schopnosti poskytovatelů sociálních služeb přežít ve složitých legislativních a finančních podmínkách	1. Malé zapojení obcí na spolufinancování sociálních služeb
2. Vysoká míra zapojení služeb Diecézní charity Brno – Oblastní charity Tišnov.	2. Malá srozumitelnost údajů o činnosti sociálních služeb pro představitele obcí.
3. Relativně vysoký počet pobytových zařízení pro seniory.	3. Malý zájem představitelů obcí o danou problematiku s přesvědčením, že se jedná o záležitost ORP, JMK a MPSV.
4. Dobré pokrytí regionu terénními službami péče (pečovatelská služba, odlehčovací).	4. Nestabilita finanční politiky na úrovni MPSV a JMK.
Příležitosti:	Hrozby:
1. Propojení procesu KPPS ORP Tišnov platformou kolektivního rozhodování s působností SO ORP Tišnov s politickým potenciálem.	1. Nesplnění povinných kvót spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí, což znamená nižší či žádné financování z JMK a MPSV a zařazení do tzv. Kategorie B.
2. Jednotnostspolufinancování sociálních služeb ze strany obcí v rámci ORP Tišnov.	2. Nedostatek finančních prostředků na stávající provoz sociálních služeb.
3. Uplatnění principu solidarity mezi obcemi ve správním obvodu ORP Tišnov v oblasti spolufinancování sociálních služeb.	3. Nedostatek finančních prostředků na rozvojsociálních služeb.

Shrnutím veškerých poznatků, ke kterým jsme ve všech analýzách sociální oblasti došli, můžeme snadno definovat silné a slabé stránky sociální oblasti regionu a upozornit na možné příležitosti a hrozby. Spolupráce Města Tišnova s poskytovateli sociálních služeb velmi dobře funguje, pozitivně jsou hodnoceny i výborné organizační schopnosti poskytovatelů sociálních služeb přežít ve složitých legislativních a finančních podmínkách. Dobré pokrytí regionu terénními službami je dalším pozitivním aspektem, jedná se o pečovatelskou a odlehčovací službu, které zajišťuje Diecézní charita Brno - Oblastní charita Tišnov.

Co ale do budoucna negativně ovlivňuje situaci sociálních služeb je nedostatek finančních prostředků ze strany obcí a jejich celkový nezájem o plánování sociálních služeb. Aktuální situace ve věci spolufinancování sociálních služeb obcemi ORP Tišnov je roztržštěná a chybí jednotnost v postupu obcí i poskytovatelů sociálních služeb, což je prozatímní praxe, která platí pro celý JMK. Pro udržení stávající sítě sociálních služeb je nezbytnou nutností, aby se obce podílely na spolufinancování sociálních služeb.

Pokud nepůjde dostatek finančních prostředků do sociální oblasti, bude hrozit omezení provozu sociálních služeb, stagnace rozvoje, odchod kvalifikovaných pracovníků z důvodu nízkých mezd. Prioritou obcí ORP Tišnov by tedy mělo být udržení stávající sítě sociálních služeb se sídlem v ORP Tišnov v potřebné míře spolufinancování dle podmínek JMK a splnění těchto podmínek ke službám, které dojíždějí do SO ORP Tišnov k cílovým skupinám, pro něž se nevyplatí v místě zřizovat nové služby s regionální působností. Nezbytností bude aktivnější zapojení obcí do hodnocení rozšiřujících a nových projektových záměrů sociálních služeb, neboť bez nich nelze síť utvářet s ohledem na podmínku spolufinancování ze strany obcí.

Další negativním aspektem je nedostatečná kapacita zařízení pro seniory a osoby zdravotně postižené. I přesto, že v našem ORP Tišnov evidujeme celkem 3 domovy pro seniory, což je považováno za relativně vysoký počet, poptávka po službách, jež tyto domovy pro seniory poskytují, je vysoká a do budoucna vzhledem ke stárnutí populace se předpokládá další nárůst. Z hlediska klientů jde o zařízení výrazně regionální, na tyto pobytové služby jsou vypsaný pořadníky, každý z nich eviduje cca 330 žadatelů, uspokojené žádosti představují však zlomek z celkového počtu podaných žádostí (cca 20 osob), kapacita je již v současnosti nedostatečná. Obdobný závěr vyplynul i ze setkání se starosty jednotlivých obcí ORP Tišnov, kteří největší problém viděli v nedostatečné kapacitě zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany. V dalších letech je třeba na Tišnovsku očekávat nárůst obyvatel vyžadujících péči druhé osoby. Údaje Českého statistického úřadu dokládají, že Tišnovsko má v rámci JMK jeden z nejvyšších indexů stáří. Proto je do budoucna nutné rozvíjet tyto služby pro seniory a zdravotně postižené občany a to buď modernizací existujících zařízení či výstavbou zařízení nových (např. denních stacionáře).

4.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Tišnov jsou sociální služby poskytovány koordinovaně. Probíhá KPSS, které je zajišťováno ze strany Města Tišnova, a to na základě smlouvy s Jihomoravským krajem pro celý SO ORP Tišnov. Do komunitního plánování jsou zapojeni všichni poskytovatelé sociálních služeb se sídlem na území SO ORP Tišnov a také všichni poskytovatelé sociálních služeb do SO ORP Tišnov dojíždějící. Pro SO ORP Tišnov

Existuje KPSS na období 2013 – 2014. Nyní je připravován KPSS ORP Tišnov na období 2015 – 2017. Všechny služby zařazené do komunitního plánu vždy v únoru příslušného roku vykazují činnost za rok předcházející pro účely KPSS, tyto ukazatele jsou pravidelně vyhodnocovány. V souladu s pravidly JMK jsou poté navrhovány rozšiřující projektové záměry a zvažovány záměry na nové sociální služby. Zapojení obcí SO ORP Tišnov je do tohoto procesu dosud velmi malé. Pouze cca 15 obcí je vůbec ochotno projednat v zastupitelstvech materiály týkající se KPSS a jen cca 7 obcí je ochotno stanovit si závazně na rok dopředu nějakou službu jako prioritu. Obecně obce spoléhají na to, že služby jsou plánovány a financovány od úrovně ORP, přes JMK a MPSV, což je praxe, která nyní již přestává platit.

V roce 2007 byl vydán a distribuován Informační průvodce sociálními službami na Tišnovsku, jehož snahou bylo nejen zviditelnění stávajících sociálních služeb regionu, ale i samotný proces komunitního plánování včetně vyzývání občanů k aktivní spolupráci. Průvodce je průběžně aktualizován v tištěné i elektronické podobě.

V současné době Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov eviduje **21 sociálních služeb** působících na ORP Tišnov, z toho je 12 soc. služeb ze strany místních organizací a 9 sociálních služeb dojíždějících do našeho regionu - viz tabulka č.52 a 54.

Ve struktuře místních sociálních služeb převažují služby sociální péče, které jsou z hlediska cílové skupiny zaměřeny na seniory a osoby se zdravotním postižením (pečovatelské služby, odlehčovací služby, domovy pro seniory, domov se zvláštním režimem, chráněné bydlení), služby odborného poradenství jsou zastoupeny Poradnou Porta Oblastní charity Tišnov a služby sociální prevence zastupuje Nízkoprahové zařízení pro mládež Klub Čas, Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením CSS Tišnov, Sociální rehabilitace Skryje Oblastní charita Tišnov. U sociálních služeb externích poskytovatelů pak na území ORP Tišnov zřetelně dominují služby sociální prevence.

Zřizovatelé zařízení sociálních služeb, která mají sídlo v ORP Tišnov mají různou právní formu, jedná se o příspěvkové organizace JMK a města Tišnova, právnické církevní osoby, občanská sdružení. Nejčastějším zřizovatelem je zde církevní právnická osoba (Diecézní charita Brno – Oblastní charita Tišnov), dále obec a kraj.

Důležitou charakteristikou je územní působnost poskytovatelů. Územní působnost Oblastní charity Tišnov je tvořena tišnovským děkanstvím, které zahrnuje správní obvody ORP Tišnov a ORP Kuřim. V rámci ORP Tišnov platí, že Oblastní charita Tišnov pokrývá celé území obce s rozšířenou působností. CSS Tišnov, p. o., poskytuje v rámci pečovatelské služby v obcích správního obvodu pouze rozvážku obědů. Jako jediný subjekt v ORP Tišnov je Oblastní charita Tišnov poskytovatelem ošetřovatelské služby, kterou kombinuje s pečovatelskou a odlehčovací službou. V některých obcích SO ORP Tišnov působí ošetřovatelská služba CSS Kuřim. Pečovatelské služby CSS Tišnov, p. o. a městyse Lomnice jsou spojeny s místními domy s pečovatelskou službou. Dům s pečovatelskou službou v Lomnici přijímá převážně občany z městyse, dům s pečovatelskou službou CSS Tišnov, p. o. přijímá klienty přednostně z města Tišnova, následně ORP Tišnov a za účelem sloučení rodiny a stěhování žadatele i klienty mimo ORP Tišnov.

Z analýzy zdrojů financování vyplývá, že u služeb, které jsou zpoplatněny, jsou nejdůležitějšími zdroji financování úhrady uživatelů, následují dotace MPSV, JMK, zdravotní pojišťovny a dary. Finanční prostředky obcí jsou v provozu těchto služeb zastoupeny jen okrajově, pokud se nejedná o příspěvkovou organizaci. Samostatnou kapitolou jsou služby, jejichž provoz je hrazen výhradně z finančních prostředků ESF.

Co se týče kapacity u zařízení sociálních služeb, zde je do budoucna očekáván zvýšený tlak na služby určené pro seniory, a to z důvodu stárnutí populace, dále pak terénní služby (pečovatelská, odlehčovací služba). Též se očekává zvýšená poptávka po odborné poradenské pomoci v oblasti právní a finanční, což se dotýká kapacit místní poradny.

Dle údajů Odboru sociálních věcí MěÚ Tišnov, terénní sociální služby neevidují žádné neuspokojené zájemce o službu z hlediska kapacity. Dané platí u terénních služeb a ambulantních služeb. Jiná je situace u pobytových služeb péče, kde jsou pořadníky s ohledem na výběrová kritéria. Každé z těchto pobytových zařízení eviduje cca 330 žadatelů, uspokojené žádosti představují však zlomek z celkového počtu podaných žádostí (cca 20 osob), i přesto, že v našem ORP Tišnov evidujeme celkem 3 domovy pro seniory, což je považováno za relativně vysoký počet, poptávka po službách, jež tyto domovy pro seniory poskytují, je vysoká, a do budoucna vzhledem ke stárnutí populace se předpokládá další nárůst. Kapacita v domovech pro seniory a zdravotně postižené občany je již v současnosti nedostatečná. Obdobný závěr vyplynul i ze setkání se starosty jednotlivých obcí ORP Tišnov, kteří největší problém viděli

v nedostatečné kapacitě zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany. Údaje Českého statistického úřadu dokládají, že Tišnovsko má v rámci JMK jeden z nejvyšších indexů stárí, proto je třeba na Tišnovsku do budoucna očekávat nárůst obyvatel vyžadujících péči druhé osoby. Je nutné rozvíjet tyto pobytové služby pro seniory a zdravotně postižené občany a to buď modernizací existujících zařízení či výstavbou zařízení nových (např. denních stacionáře).

Jedinou organizací působící v oblasti dobrovolnické činnosti, která sídlí ve správním obvodu ORP Tišnov je Domov pro seniory - Domov sv. Alžběty, Nelepeč - Žernůvka. Dobrovolníci jsou nedílnou součástí personálu, smyslem jejich práce je zpříjemnit klientům chvíle všedních dnů, udržování kontaktů s okolím a začleňování do komunity Domova. Dobrovolnická služba může být uznána jako stáž – odborná praxe pro některé typy středních a vysokých škol. V ORP Tišnov neevidujeme žádné akreditované projekty dobrovolnické služby.

Chybějící finanční prostředky jsou největším problémem na zajištění nových, ale i stávajících sociálních služeb. Bez dalších finančních prostředků nebude možné služby rozšířit, u některých však bude problém i služby udržet. Z hlediska meziobecní spolupráce v rámci ORP by bylo vhodné intenzivně pracovat na zapojení všech obcí (starostů) do komunitního plánování sociálních služeb (KPSS), propojení procesu KPSS ORP Tišnov s DSO Tišnovsko, ale i nalezení společného systému spolufinancování sociálních služeb v rámci ORP Tišnov.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu včetně motivujících starostů z území ORP, dále byl přítomen jednatel komunální svazové firmy, ředitelka školy

a vedoucí odboru sociálních služeb. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Vize: Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno.

Problémové okruhy:

1. Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb
2. Nedostatek zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany

Cíle:

- 1.1. Seznámit samosprávy obcí SO ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb
- 1.2. Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných sociálních služeb v SO ORP Tišnov
- 2.1. Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany
- 2.2. Vybudovat podporované byty pro seniory

Indikátory:

- 1.1. Počet společných jednání
Počet zapojených obcí (ochotných spolupracovat)
- 1.2. Počet zapojených obcí do financování soc. služeb
- 2.1. Počet obcí využívajících denní stacionář a podílejících se na jeho financování
Projekt vypracovaný sociálním odborem MěÚ Tišnov na vybudování denního stacionáře
- 2.2. Počet vybudovaných podporovaných bytů

Projekty, opatření, aktivity

NÁVRHOVÁ ČÁST

AKČNÍ PLÁN

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Sociální služby	1. Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb	2. Nedostatek zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany
	<p>Cíl 1.1 – Seznámit samosprávy obcí SO ORP Tišnov s principem poskytování a financování služeb</p> <p>Cíl 1.2. – Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných sociálních služeb</p>	<p>Cíl 2.1 – Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany</p> <p>Cíl 2.2. – Vybudovat podporované byty pro seniory</p>

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Tišnovsko využívá rozmanitosti území a vzájemné spolupráce mezi obcemi. Společnou prací zlepšujeme kvalitu škol a potřeby našich dětí všech dotčených obcí. Zodpovědně třídíme a zlepšujeme využití odpadů v regionu. **Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno.** Propojením obcí dosahujeme lepšího porozumění a udržení vzájemných vztahů.

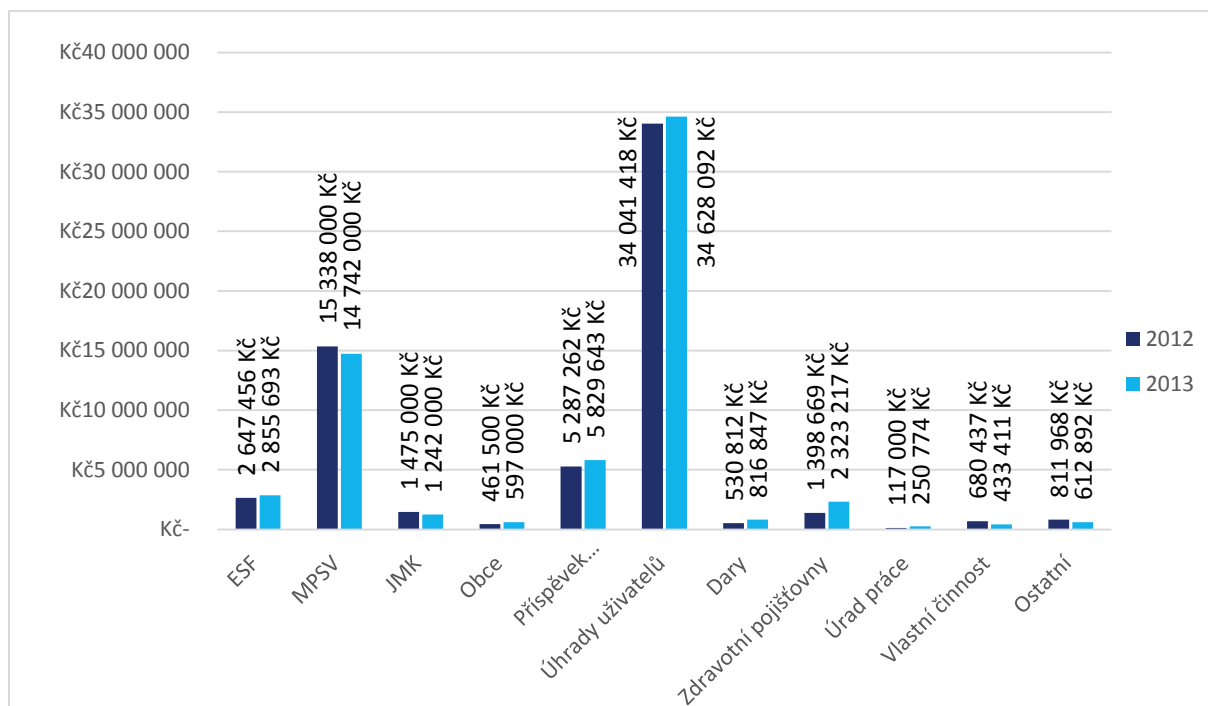
Slogan DSO Tišnovsko: "**Komunikace nás k sobě dovede**"

4.2.2.1 Problémový okruh č. 1: Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb

Popis problémového okruhu:

V ORP Tišnov jsou sociální služby poskytovány koordinovaně. Probíhá KPSS, které je zajišťováno ze strany Města Tišnova, a to na základě smlouvy s Jihomoravským krajem pro celý SO ORP Tišnov. Do komunitního plánování jsou zapojeni všichni poskytovatelé sociálních služeb se sídlem na území SO ORP Tišnov a také všichni poskytovatelé sociálních služeb do SO ORP Tišnov dojíždějící. Pro SO ORP Tišnov existuje KPSS na období 2013 – 2014. Nyní je připravován KPSS ORP Tišnov na období 2015 – 2017. Všechny služby zařazené do komunitního plánu vždy v únoru příslušného roku vykazují činnost za rok předcházející pro účely KPSS, tyto ukazatele jsou pravidelně vyhodnocovány. Vsouladu s pravidly JMK jsou poté navrhovány rozšiřující projektové záměry a zvažovány záměry na nové sociální služby. Zapojení obcí SO ORP Tišnov je do tohoto procesu dosud velmi malé. Pouze cca 15 obcí je vůbec ochotno projednat v zastupitelstvech materiály týkající se KPSS a jen cca 7 obcí je ochotno stavit si závazně na rok dopředu nějakou službu jako prioritu. Obecně obce spoléhají na to, že služby jsou plánovány a financovány od úrovně ORP, přes JMK a MPSV, což je praxe, která nyní již přestává platit. Aktuální situace ve věci spolufinancování soc. služeb obcemi ORP Tišnov je tedy roztříštěná a chybí jednotnost v postupu obcí i poskytovatelů soc. služeb. Z analýzy zdrojů financování sociálních služeb vyplývá, že u služeb, které jsou zpoplatněny, jsou nejdůležitějšími zdroji financování úhrady uživatelů, následují dotace MPSV, JMK, zdravotní pojišťovny a dary. Finanční prostředky obcí jsou v provozu těchto služeb zastoupeny jen okrajově. V grafu níže je uvedeno srovnání financování sociálních služeb za rok 2012 a 2013.

Graf č. 7: Srovnání roku 2012 a 2013

Aktuálně je řešena především problematika splnění kritérií míry spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí pro účely síťování sociálních služeb prevence a odborného sociálního poradenství, kdy dle Metodiky hodnocení registrovaných sociálních služeb v návaznosti na optimalizaci sítě sociálních služeb v Jihomoravském kraji musejí být ze strany obcí splněny povinné míry spolufinancování dle následujících pravidel, což má přímý dopad na dotační řízení vůči službám ze strany JMK a MPSV ČR. Podmínky finanční spoluúčasti obcí na sociálních službách od roku 2015 jsou následující:

Vztahuje se na:

a) sociální služby odborného sociálního poradenství - minimálně 5 % z nákladů služby (mimo stavebních investic) - v případě nesplnění kritéria je služba z dalšího hodnocení vyřazena

b) všechny registrované služby sociální prevence – minimálně 20 % z nákladů služby (mimo stavebních investic) - v případě nesplnění podmínky je služba zařazena do kategorie B služeb, výše podpory služeb v této kategorii se bude odvíjet od získaného procenta spolufinancování a dostupných finančních zdrojů v daném roce

c) sociální služby, které vznikly a vstoupily do systému financování po 1. 1. 2012 je deklarovaná/každoročně realizovaná spoluúčast obce/obcí na pokrytí nákladů služby ve výši 10 - 20 % v závislosti na daném typu sociální služby, formě poskytování a potřebnosti služby identifikované v rámci území Jihomoravského kraje, spoluúčast 20 % pro služby sociální prevence, odborné sociální poradenství a pobytové služby (mimo službu chráněného bydlení), spoluúčast 15 % pro ambulantní služby sociální péče, spoluúčast 10 % pro terénní služby sociální péče, pro službu chráněného bydlení, přičemž výjimku z míry spolufinancování tvoří sociální služby:

- vycházející z transformace a pilotních projektů Jihomoravského kraje
- u nichž dochází k převodu zřizovatelských funkcí

- u nichž dochází ke změně registrace stávající služby

V případě nesplnění kritéria je služba z dalšího hodnocení vyřazena.

Důsledky neřešení tohoto problému spolufinancování jsou následující:

- nesplnění povinných kvót spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí znamená nižší či žádné financování z JMK a MPSV a zařazení do tzv. kategorie B
- nedostatek finančních prostředků na stávající provoz sociálních služeb
- nedostatek finančních prostředků na rozvoj sociálních služeb

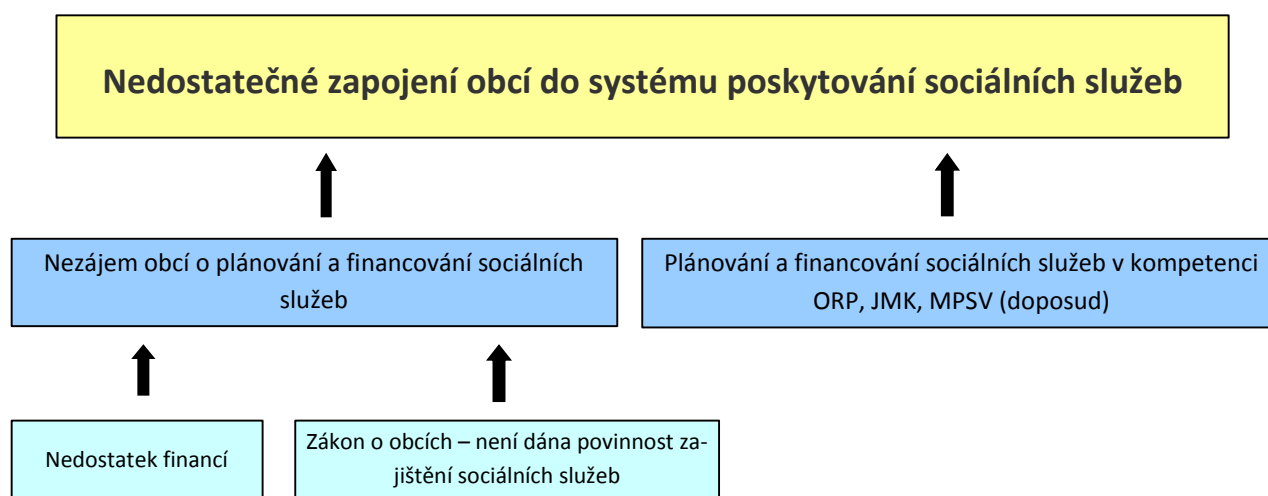
Finanční náklady spojené se zvoleným konkrétním řešením problematiky modelu spolufinancování sociálních služeb nelze nyní stanovit, odvíjejí se z podmínek daných ze strany JMK.

Pokud nebude vyřešeno financování systému sociálních služeb, není možno počítat s rozšířením sociálních služeb, nebude zajištěn dostatek finančních prostředků pro poskytování sociálních služeb, může to vést i k omezení poskytování sociálních služeb.

Fokusní skupina:

Vzhledem k analytické části, vlastní znalosti prostředí, nástinů opatření a skutečnosti, že v současné době končí spolufinancování poskytování sociálních služeb z prostředků dotačních programů evropských fondů, je nezbytné dořešit financování i se zapojením jednotlivých obcí. Nejdříve však je nutné seznámení samosprávy obcí s principem poskytování a financování služeb, protože jim chybí představa o celkové struktuře poskytovaných služeb a způsobu financování ze strany JMK. Proto realizační tým navrhl jako první z problémových okruhů stanovit tento: **Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb.** Fokusní skupina se po diskusi shodla, že prioritou pro udržení stávající sítě sociálních služeb je nezbytné seznámení představitelů obcí s principem poskytování sociálních služeb a následně s financováním těchto služeb, tudíž prvotní návrh problémového okruhu č. 1 označila za správný.

Strom problémového okruhu č. 1:

4.2.2.2 Problémový okruh č. 2: Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany

Popis problémového okruhu:

Domovy pro seniory jsou bytovou sociální službou umožňující prožití důstojného a aktivního života, který vzhledem k věku, zdravotnímu stavu a ztrátě soběstačnosti uživatelé nemohou nebo nechťejí prožít ve svém domácím prostředí. Kromě ubytování, stravování a pomoci při péči o vlastní osobu, služba podporuje soběstačnost klientů, nabízí sociálně terapeutické, aktivizační činnosti a pomoc při obstarávání osobních záležitostí. V ORP Tišnov evidujeme celkem 3 domovy pro seniory - Domov pro seniory Předklášteří, Domov pro seniory se zvláštním režimem v Předklášteří a Domov sv. Alžběty v Žernůvce. Domov pro seniory Předklášteří má kapacitu 52 lůžek, Domov se zvláštním režimem Předklášteří má kapacitu 32 lůžek a Domov sv. Alžběty má kapacitu 46 lůžek. I přes tento relativně vysoký počet domovů pro seniory v ORP Tišnov jepoptávka po těchto službách, jež tyto domovy pro seniory poskytují, vysoká a do budoucna se vzhledem ke stárnutí populace předpokládá další nárůst. Ačkoliv s ohledem na ochranu osobních údajů není možné porovnat databáze žadatelů o přijetí do zařízení, dle kvalifikovaného odhadu jsou tyto pořadníky tvořeny cca z 80% totožnými žadateli. Z hlediska klientů jde o zařízení výrazně regionální, na tyto pobytové služby jsou vypsány pořadníky, každý z nich eviduje cca 330 žadatelů, uspokojené žádosti představují však zlomek z celkového počtu podaných žádostí (cca 20 osob), kapacita je již v současnosti nedostatečná. Tato pobytová zařízení představují finančně nejnáročnější druh péče, kdy zcela dominantní podíl má zdroj "úhrady uživatele", kterému je zapotřebí rozumět jako finančním prostředkům starobního či invalidního důchodu klienta, prostředkům z příspěvku na péči, což je sociální dávka určená s ohledem na zdravotní stav oprávněného k úhradě příslušné sociální služby dle potřeby občana. Náklady na měsíc péče v domově pro seniory se v průměru pohybují téměř kolem 30.000 Kč na lůžko, v domově se zvláštním režimem, je to však více. Ze setkání se starosty jednotlivých obcí ORP Tišnov taktéž vyplynulo, že největším problémem je nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a zdravotně postižené občany. Již při tomto setkání starostové poptávali zařízení typu školek pro důchodce - tzv. denní stacionáře. V ORP Tišnov dosud neevidujeme žádné

zařízení tohoto typu. Toto zařízení by bylo určené seniorům a občanům s chronickým duševním onemocněním, se sníženou soběstačností z důvodu svého věku nebo chronického duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

V dalších letech je třeba na Tišnovsku očekávat nárůst obyvatel vyžadujících péči druhé osoby. Údaje Českého statistického úřadu dokládají, že Tišnovsko má v rámci JMK jeden z nejvyšších indexů stáří. Proto je do budoucna nutné rozvíjet tyto služby pro seniory a občany zdravotně postižené a to buď rozšířením kapacity existujících zařízení či výstavbou zařízení nových. V případě neřešení těchto problémů hrozí zhoršení životní úrovně seniorů v důsledku velkých provozních nákladů v jejich stávajících nemovitostech, ztráta zaměstnání rodinných příslušníků, kteří se budou muset o své rodiče či příbuzné postarat sami. U zdravotně postižených občanů se navíc zvyšuje riziko úrazů, protože v době, kdy nebudou pod dozorem, mohou ublížit nejen sobě, ale způsobit i různé škody na majetku.

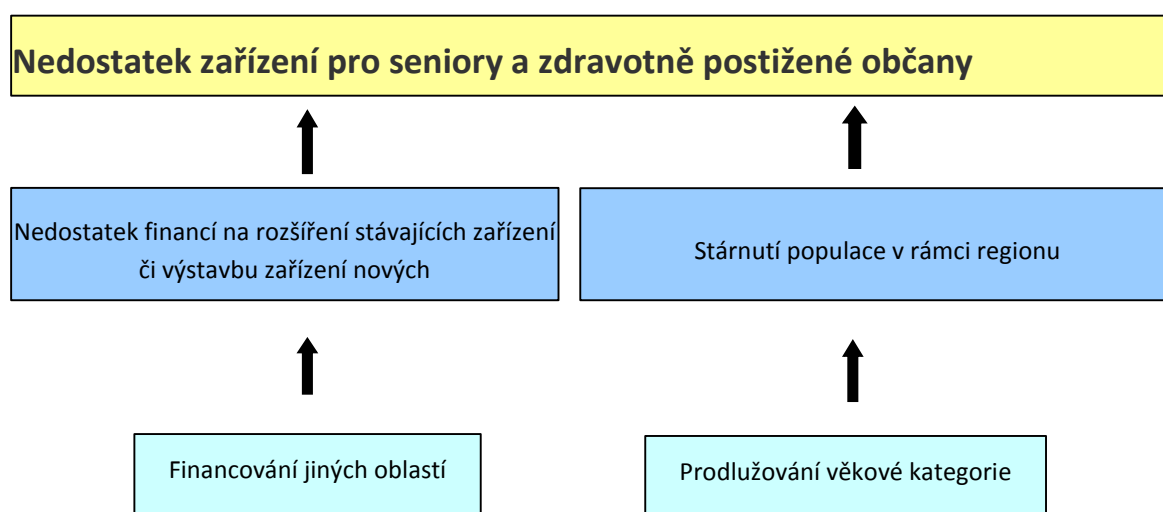
Fokusní skupina:

Vzhledem k tomu, že analýzou bylo zjištěno, že demografickému vývoji (růst počtu seniorů) neodpovídá konstantní kapacita domova pro seniory a zdravotně postižené občany a do budoucna se očekává další nárůst poptávek po těchto pobytových službách, usoudil realizační tým, že stávající kapacita těchto zařízení je nedostatečná. Proto realizační tým navrhl jako druhý z problémových okruhů stanovit tento: **Nedostatečná kapacita domovů pro seniory a zdravotně postižené občany**. Členové fokusní skupiny se shodli, že kapacita domovů pro seniory je sice nedostatečná, ale existuje však dostupnější a finančně méně náročné řešení, než je výstavba nových domovů pro seniory. Tímto řešením mohou být tzv. podporované byty. Jde o zařízení tvořené několika jednoduchými nájemními byty určené k sociálnímu bydlení pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace - věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života. Toto zařízení by umožňovalo uživatelům prožití důstojného a aktivního života.

Dalším velkým problémem je absence zařízení typu denních stacionářů, pro osoby se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby při zvládnání úkonů péče o vlastní osobu a jejich rodiny nejsou z důvodu docházení do zaměstnání schopny se během dne o ně postarat. V ORP Tišnov neevidujeme žádné zařízení typu denního stacionáře.

Vzhledem k těmto zjištěním, znalosti prostředí a potřeb občanů ORP Tišnov se fokusní skupina shodla, že původně navrženou formulaci "Nedostatečná kapacita domovů pro seniory a zdravotně postižené občany" bude vhodnější formulovat obecněji tak, aby se netýkalo pouze domovů pro seniory, ale bylo možné zahrnout i jiná zařízení, tedy: "**Nedostatek zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany**".

Strom problémového okruhu č. 2:

4.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb
Cíl 1.1	Seznámit samosprávy obcí SO ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb
Popis cíle	Vzhledem k dosud velmi malému zapojení obcí SO ORP Tišnov do procesu plánování a financování sociálních služeb je pro další udržení a rozvoj sociálních služeb nezbytné seznámit samosprávy obcí s aktuální situací, tedy s principem poskytování a financování sociálních služeb. Obcím chybí představa o celkové struktuře poskytovaných služeb a způsobu financování ze strany JMK. Seznámení proběhne formou společných jednání obcí SO ORP s DSO Tišnovsko a Výborem pro KPSS, popř. Vedoucím sociálního odboru MěÚ Tišnov.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • propojení procesu KPSS ORP Tišnov s DSO Tišnovsko • oslovení všech obcí ORP Tišnov ke společnému jednání • seznámení samosprávy obcí ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb na společném jednání • spolupráce zapojených obcí se sociálním odborem, s DSO Tišnovsko, s ostatními ORP v rámci JMK
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet společných jednání • počet zapojených obcí (ochotných spolupracovat a podílet se na spolufinancování)
Správce cíle	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Tišnov, DSO Tišnovsko
Cíl 1.2	Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných sociálních služeb v ORP Tišnov

Popis cíle	<p>V návaznosti na seznámení obcí SO ORP Tišnov s procesem provozování a financování sociálních služeb bude nutné obce začlenit do spolufinancování těchto služeb. Dle analýzy zdrojů financování sociálních služeb vyplývá, že u sociálních služeb, které jsou zpoplatněny, jsou nejdůležitějšími zdroji financování úhrady uživatelů, následují dotace MPSV, JMK, zdravotní pojišťovny a dary. Finanční prostředky obcí jsou v provozu těchto služeb zastoupeny jen okrajově.</p> <p>Chybějící finanční prostředky jsou největším problémem na zajištění nových, ale i stávajících sociálních služeb. Bez dalších finančních prostředků nebude možné služby rozšířit, u některých však bude problém i služby udržet. Z hlediska mezi-obecní spolupráce v rámci ORP je nutné intenzivně pracovat na zapojení všech obcí (starostů) do komunitního plánování sociálních služeb (KPSS), propojení procesu KPSS ORP Tišnov s DSO Tišnovsko, ale především nalézt společný systém spolufinancování sociálních služeb v rámci ORP Tišnov. Financování sociálních služeb je do budoucna možné buď přímým příspěvkem obce sociálnímu zařízení občany s trvalým bydlištěm v dané obci a využívajících těchto služeb nebo formou solidárního finančního příspěvku všech obcí na území ORP Tišnov.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření modelu financování sociálních služeb • seznámení a jednání s představiteli obcí o způsobu financování sociálních služeb - výše a způsob obecních příspěvků • stanovení a schválení projektových záměrů financovaných společným způsobem
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet zapojených obcí do financování sociálních služeb
Správce cíle	Vedoucí sociálního odboru, DSO Tišnovsko

Problémový okruh 2	Nedostatek zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany
Cíl 2.1	Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany
Popis cíle	<p>Vzhledem ke skutečnosti, že dle údajů Českého statistického úřadu má Tišnovsko v rámci JMK jeden z nejvyšších indexů stárání, je třeba v dalších letech očekávat na Tišnovsku nárůst obyvatel vyžadujících péči druhé osoby. Ze setkání se starosty jednotlivých obcí ORP Tišnov vyplynulo, že mezi největší problémy regionu v této oblasti patří absence zařízení typu školek pro seniory tzv. denní stacionáře pro seniory a zdravotně postižené občany. V ORP Tišnov dosud neexistuje žádné zařízení tohoto typu. Toto zařízení by bylo určeno seniorům a občanům s chronickým duševním onemocněním, se sníženou soběstačností z důvodu svého věku nebo chronického duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby a jejich rodiny nejsou z důvodu docházení do zaměstnání schopny se během dne o ně postarat.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • jednání DSO Tišovska se sociálním odborem a JMK o podmínkách možnosti zřízení a provozování denního stacionáře • zpracování projektu sociálním úřadem MěÚ Tišnov

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> počet obcí využívajících denní stacionář a podílejících se na jeho financování projekt vypracovaný sociálním odborem MěÚ Tišnov na vybudování denního stacionáře
Správce cíle	DSO Tišnovsko, vedoucí sociálního odboru, JMK
Cíl 2.2	Vybudovat podporované byty pro seniory
Popis cíle	<p>I přes relativně vysoký počet domovů pro seniory v ORP Tišnov (evidujeme 3 domovy pro seniory) je poptávka po těchto službách, jež tyto domovy pro seniory poskytují, vysoká a do budoucna se vzhledem ke stárnutí populace předpokládá další nárůst. Ačkoliv s ohledem na ochranu osobních údajů není možné porovnat databáze žadatelů o přijetí do zařízení, dle kvalifikovaného odhadu jsou tyto pořadníky tvořeny cca z 80% totožnými žadateli. Z hlediska klientů jde o zařízení výrazně regionální, na tyto pobytové služby jsou vypsané pořadníky, každý z nich eviduje cca 330 žadatelů, uspokojené žádosti představují však zlomek z celkového počtu podaných žádostí (cca 20 osob), kapacita je již v současnosti nedostatečná. Tato pobytová zařízení představují finančně nejnáročnější druh péče, kdy zcela dominantní podíl má zdroj "úhrady uživatele". Za dostupnější a finančně méně náročné řešení, než je výstavba nových domovů pro seniory, považujeme výstavbu tzv. podporovaných bytů. Jde o zařízení s regulovatelným nájemným v sociálně únosné výši, tvořené několika jednoduchými nájemními byty, určené k sociálnímu bydlení pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace - věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života. Toto zařízení by umožňovalo uživatelům prožití důstojného a aktivního života a přispělo by ke snížení počtu neuspokojených žadatelů po obdobných sociálních službách. Obecní rozpočty by nebyly zatíženy žádnými finančními náklady, pouze náklady na údržbu nemovitosti.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> jednání s představiteli obcí ORP Tišnov - informace o záměru, o možném zapojení, vytipování vhodného místa pro vybudování finanční analýza na vybudování - možnost dotačních prostředků
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> počet vybudovaných podporovaných bytů
Správce cíle	DSO Tišnovsko, starosta dotčené obce

4.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1: Nedostatečné zapojení obcí do systému poskytování sociálních služeb

Cíl 1.1	Seznámit samosprávy obcí ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet společných jednání		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních služeb, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	6	12
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Pro zajištění dalšího fungování sociálních služeb je nutná finanční spoluúčast obcí ORP Tišnov. Obce je nejdříve nutné seznámit s danou problematikou a následně je zapojit do spolufinancování. Pokud by nebyly obce dostatečně seznámeny a informovány s principem provozování sociálních služeb a nutností jejich zapojení, může to ohrozit další provozování sociálních služeb. Indikátor sleduje počet společných jednání – obce ORP s DSO Tišnovsko a sociálním odborem.		
Metodika a výpočet	Počet společných jednání – 2 jednání za rok (počítáno kumulovaně za sledované období)		
Zdroj čerpání dat	DSO Tišnovsko, odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov		

Cíl 1.1	Seznámit samosprávy obcí SO ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí (ochotných spolupracovat)		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních služeb, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	59	59
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Po seznámení obcí s principem poskytování a financování sociálních služeb by se měly obce se sociálním odborem dohodnout na způsobu financování sociálních služeb, bude tedy rozhodující výsledek těchto jednání a následně počet zapojených obcí do spolufinancování. Indikátor sleduje počet obcí, které jsou ochotny jednat a dále spolupracovat.		
Metodika a výpočet	Prostý součet obcí, které vyjádřily ochotu spolupracovat prostřednictvím usnesení zastupitelstva obce		
Zdroj čerpání dat	Odbor sociálních věcí, DSO Tišnovsko		

Cíl 1.2	Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných sociálních služeb v SO ORP Tišnov		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do financování sociálních služeb		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních služeb, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	59	59
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Financování sociálních služeb je do budoucna možné 2 způsoby: přímým příspěvkem		

	obce sociálnímu zařízení za občany s trvalým bydlištěm v dané obci a využívajících těchto služeb nebo formou solidárního finančního příspěvku všech obcí na území SO ORP Tišnov. Způsob reálného spolufinancování momentálně nelze odhadnout, závisí na výsledcích jednání s obcemi SO ORP Tišnov. Indikátor sleduje počet obcí ve SO ORP Tišnov, které se zapojily do financování sociálních služeb.
Metodika a výpočet	počet obcí smluvně zavázaných k přispívání
Zdroj čerpání dat	Odbor sociálních věcí, DSO Tišnovsko

Problémový okruh 2:Nedostatek zařízení pro seniory a zdravotně postižené občany

Cíl 2.1	Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet obcí využívajících denní stacionář a podílejících se na jeho financování		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních služeb, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	20	20
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Hlavním bodem pro rozvíjení myšlenky vybudování denního stacionáře je kromě jednání se sociálním odborem MěÚ Tišnov a JMK, zjištění přesného zájmu obcí o tuto službu a tím i přesný počet obcí podílejících se na financování jeho provozu. Indikátor tedy sleduje přesný počet obcí využívajících a financujících denní stacionář.		
Metodika a výpočet	Prostý součet obcí, které budou využívat denní stacionář a každoročně spolufinancovat jeho provoz (prostřednictvím usnesení zastupitelstva obce)		
Zdroj čerpání dat	Dotazníkové šetření, sociální odbor MěÚ Tišnov		

Cíl 2.1	Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Projekt vypracovaný sociálním odborem MěÚ Tišnov na vybudování denního stacionáře		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních služeb, DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	1	1
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka	Na základě kladného výsledku společných jednání se sociálním odborem MěÚ Tišnov a JMK bude na sociální odbor MěÚ Tišnov zadáno vypracování celkového projektu na vybudování denního stacionáře, jehož vytvoření bude sledovaným indikátorem.		
Metodika a výpočet	Projekt na vybudování denního stacionáře		
Zdroj čerpání dat	Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov, Denní stacionář v Bystřici nad Pernštejnem		

Cíl 2.2	Vybudovat podporované byty pro seniory		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet vybudovaných podporovaných bytů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	7	14
Skutečnost	7	-	-
Popis měřítka	Vybudování podporovaných bytů je dostupnější a méně finančně náročnější než např.		

	zřizování nových domovů pro seniory. Nejvyšší jsou zde pouze náklady na výstavbu, které mohou být z části hrazeny z dotačních prostředků MMR. Nájemné si hradí uživatel sám, je regulovatelné v sociálně únosné výši, obce hradí pouze náklady na údržbu nemovitosti. Počet vybudovaných podporovaných bytů závisí na poptávce uživatelů a finančních možnostech obcí. Indikátor sleduje počet vybudovaných podporovaných bytů v ORP Tišnov.
Metodika a výpočet	Dle skutečného zájmu obcí- 7 bytů v Předklášteří
Zdroj čerpání dat	Podporované byty v Předklášteří

4.3 Pravidla pro řízení strategie

4.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Manažer - předseda DSO
Správce cílů - členové SV DSO
Gestor indikátorů - DSO Tišnovsko, odbor sociálních věcí

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Seznámit samosprávy obcí ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb	vedoucí sociálního odboru MěÚ Tišnov, DSO Tišnovsko
1.2	Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných sociálních služeb v ORP Tišnov	vedoucí sociálního odboru MěÚ Tišnov, DSO Tišnovsko
2.1	Vybudovat denní stacionář pro zdravotně postižené občany	vedoucí sociálního odboru MěÚ Tišnov, DSO Tišnovsko, JMK
2.2	Vybudovat podporované byty pro seniory	DSO Tišnovsko, starosta dotčené obce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet společných jednání	DSO Tišnovsko
2	Počet obcí ochotných spolupracovat	DSO Tišnovsko
3	Počet zapojených obcí do financování	DSO Tišnovsko
4	Počet obcí využívajících denní stacionář a podílejících se na jeho financování	Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov
5	Projekt vypracovaný sociálním odborem MÚ Tišnov na vybudování denního stacionáře	Odbor sociálních věcí MěÚ Tišnov
6	Počet vybudovaných podporovaných bytů	DSO Tišnovsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému

vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok.

Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	
Akční plán na r. 2016											
Příprava		■									
Realizace				■				■			
Vyhodnocení								■			
Akční plán na r. 2017											
Příprava					■						
Realizace							■				
Vyhodnocení										■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

<i>Cíl</i>	<i>Název projektu</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroj financování</i>	<i>Termín realizace</i>	<i>Nositel projektu</i>	<i>Připravenost</i>
<i>1.1. Seznámit samosprávy obcí SO ORP Tišnov s principem poskytování a financování sociálních služeb</i>						
<i>1.2. Zapojit jednotlivé obce do financování poskytovaných soc. služeb v SO ORP Tišnov</i>						
<i>2.1. Výbudovat denní stacionář</i>						
<i>2.2. Výbudovat podporované byty pro seniory</i>			MMR			

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je

od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

SO ORP Tišnov zahrnuje 59 obcí. V rámci analytické části souhrnného dokumentu byla provedena podrobná analýza poskytování sociálních služeb. V ORP Tišnov se celkem eviduje **21 sociálních služeb**. Z toho je 12 sociálních služeb ze strany místních organizací a 9 sociálních služeb dojíždějících do našeho regionu. Sociální odbor Města Tišnova zajišťuje KPSS, v současnosti je připravován KPSS ORP Tišnov na období 2015 - 2017, do tohoto procesu jsou zapojeni všichni poskytovatelé sociálních služeb se sídlem na území ORP Tišnov, ale i mimo něj. V únoru příslušného roku všechny tyto služby vykazují svoji činnost za předcházející rok, která je vyhodnocována. Následně jsou navrhovány v souladu s pravidly JMK projektové záměry na rozšíření stávajících sociálních služeb nebo záměry na nové sociální služby. Dle dotazníkového šetření a na základě informací sociálního odboru MěÚ Tišnov je zapojení obcí do tohoto procesu plánování sociálních služeb velmi malé, protože obce spoléhají na to, že tato problematika je řešena na úrovni ORP, kraje a MPSV. Bohužel tento systém již přestává platit a obce budou nuceny se více podílet nejen na celkovém procesu plánování sociálních služeb, ale především i na jeho financování.

Stávajícím i budoucím úkolem obcí ORP Tišnov je tedy hledat systémové řešení spolufinancování nejprve služeb sociální prevence, a to se sídlem ve SO ORP Tišnov i služeb prevence dojíždějících do SO ORP Tišnov a taktéž služeb odborného sociálního poradenství v souladu s podmínkami JMK. Prioritou obcí ORP Tišnov by mělo být zajištění stávající sítě sociálních služeb se sídlem v ORP Tišnov v potřebné míře spolufinancování dle podmínek JMK a splnění těchto podmínek ke službám, které dojíždějí do SO ORP Tišnov k cílovým skupinám, pro něž se nevyplatí v místě zřizovat nové služby s regionální působností. Nezbytností bude aktivnější zapojení obcí do hodnocení rozšiřujících a nových projektových záměrů sociálních služeb, neboť bez nich nelze síť utvářet s ohledem na podmínku spolufinancování ze strany obcí.

Provedená analýza dále poukazuje na nedostatečnou kapacitu domovů pro seniory, osoby zdravotně postižené a absenci zařízení typu školek pro seniory, tzv. denní stacionáře. I přes relativně vysoký počet domovů pro seniory - ve SO ORP Tišnov evidujeme celkem 3 domovy pro seniory, je kapacita stále nedostatečná a počet neuspokojených žadatelů stále narůstá, denní stacionář ve SO ORP Tišnov neevidujeme žádný.

Návrhová část definuje hlavní problémové okruhy a popisuje cíle, kterých by mělo být dosaženo. Z vymezených cílů bylo stanoveno šest indikátorů, které představují důležitý nástroj pro sledování úspěšnosti plnění stanovené strategie. Uvedené cíle a indikátory jsou založeny na vzájemné spolupráci mezi odborem sociálních věcí MěÚ Tišnov a obcemi v územním obvodu Tišnov, proto je nutné tuto formu spolupráce podporovat a začlenit do ní co největší počet obcí.

4.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategický dokument zabývající se sociálními službami poskytovanými v SOORP Tišnov byl průběžně vypracováván po celý rok 2014. Nejprve proběhla individuální jednání s představiteli obcí a mikroregionů, kde byly vyplněny dotazníky týkající poskytování sociálních služeb na území dotčených obcí. Dalším zdrojem informací byl KPSS, odbor sociálních věcí Městského úřadu Tišnov a podklady poskytnuté SMO ČR. Z poskytnutých údajů byla zpracována analytická část, jejímž výstupem bylo popsání poskytování sociálních služeb ve správním obvodu. Na základě této analýzy byla zpracována analýza rizik a SWOT analýza, která pomohla vymezit hlavní problematické okruhy a zaměřit se na návrhovou část dokumentu.

Na konci měsíce června proběhlo první setkání starostů, ze kterého vzešlo několik podnětů k zapracování a v průběhu července a srpna byly stanoveny vize a slogan.

V září byl poskytnut oponentský posudek, jehož připomínky byly společně s metodickým doporučením SMO ČR zapracovány do dokumentu. Současně byly vymezeny problémové okruhy. V následujících měsících došlo k doplnění o popis cílů a indikátorů, a to vždy ve spolupráci se starosty obcí, zástupci ORP Tišnov. Významnou roli sehrálo setkávání fokusní skupiny, jejích výstupy byly do strategie zapracovány, a to zejména z praktického hlediska.

4.5 Přílohy k tématu 2: Sociální služby

SEZNAM ZKRATEK

CSS - Centrum sociálních služeb

DSO - Dobrovolný svazek obcí

ESF - Evropský sociální fond

KPSS - Komunitní plán sociálních služeb

JMK - Jihomoravský kraj

MěÚ - Městský Úřad

MMR - Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí

ORP - Obec s rozšířenou působností

SMO - Svaz města a obcí

SO - Správní obvod

5 Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- [Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)
- [Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)
- [NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)
- [Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)

- [Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)

5.1.1.1 Identifikace problémů

Na území obce s rozšířenou působností Tišnov se nachází 59 obcí. Podklady ke zpracování problematiky odpadového hospodářství byly čerpány z řízených rozhovorů, které probíhaly na úrovni jednotlivých mikroregionů, a kde byl starostům představen Projekt na podporu meziobecní spolupráce. Z komunikace se starosty a z vyplněných dotazníků zaměřených na odpadové hospodářství vyplynulo, že většina starostů je spokojena se systémem odpadového hospodářství, nedostatky spatřují např. v chybějícím zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem, nedostatečném počtu sběrných dvorů či neukázněném chování občanů a subjektů produkujících odpady. Problémem na území ORP Tišnov zůstávají černé sklady, které jsou evidovány na katastrech 17 obcí a jejichž likvidace představuje pro obce velkou finanční zátěž.

5.1.1.2 Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Každá obec si řeší odpadové hospodářství sama. V mikroregionech Lomnicko a Pernštejn proběhl v letech 2012 a 2013 svoz elektroodpadu formou „mobilního putujícího kontejneru“, kdy bylo se svázející společností jednáno na základě žádosti podané mikroregionem (lze označit jako formu meziobecní spolupráce). Mikroregiony Porta a Čebínka požádaly o dotaci na čistící-zametací vůz v rámci snížení prašnosti z OPŽP. Obec Předklášteří a některé obce z mikroregionu Porta (Borač, Dolní Loučky, Kaly, Lomnička, Štěpánovice, Šerkovice, Železné) a Lomnicko (Běleč, Brumov, Bukovice, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osiky, Rašov, Rohozec, Synalov, Strhaře, Zhoř) pořídily z OPŽP domovní kompostéry, kdy žádosti byly podány jménem mikroregionů (celkem bylo pořízeno 1 850 domácích kompostérů).

5.1.2 Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP Tišnov se nachází 59 obcí, ve kterých působí celkem 6 svozových společností, které sváží komunální odpad a separovaný komunální odpad, a které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 69: Seznam svozových společností působících v ORP Tišnov

Č.	Svozové společnosti působící v ORP	Adresa provozu			Počet obcí
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	TS města a.s.	K Ochozi 666	Bystřice nad Pernštejnem	595411	4
2.	SITA CZ, a.s.	K Lipníkům 31	Boskovice	581372	23
3.	Van Gansenwinkel, a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	5
4.	KTS Ekologie s.r.o.	Hutní osada 14	Zastávka	584207	9
5.	TS Velká Bíteš spol. s r.o.	Masarykovo nám. 88	Velká Bíteš	596973	8
6.	AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o.	Vídeňská 264/160b	Brno	582786	1

Zdroj: Vlastní šetření (pozn.: 9 obcí neuvedlo název svozové firmy)

Výše uvedené svozové firmy se liší v nákladech na likvidaci komunálního a separovaného odpadem i dle velikosti obsluhované obce. Nabídka firem je přibližně stejná, liší se používanými koncovými zařízeními. Některé obce volí formu, že nádoby na tříděný odpad jsou jejich majetkem, nebo jsou bezúplatně zapůjčeny od společnosti EKO-KOM, a.s.

Průměrná cena za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu je ve výši 1 422 Kč. Dle výsledků studie IURMO, o.p.s. vyplývá, že průměrná cena za 1 t svezeneho směsného odpadu v ČR dosahovala v roce 2012 výše 2 548 Kč, v Jihomoravském kraji 2 774 Kč a na území ORP Tišnov se pohybovala v intervalu **1 131 – 1 916 Kč**, což odpovídá výsledkům zjištěným z dotazníků.

Průměrná cena za 1 t svezeneho tříděného separovaného komunálního odpadu dosahuje na území ORP Tišnov výše 2 536 Kč. Ze studie IURMO, o.p.s. vyplývá, že na území ČR odpovídala průměrná cena za 1 t tříděného separovaného odpadu částce 4 678 Kč, na území Jihomoravského kraje 3 377 Kč a na území ORP Tišnov se pohybovala v intervalu **1 182 – 3 062 Kč**, což je opět v souladu se zjištěnými výsledky.

Je potřeba zdůraznit, že informace o ceně za jednu tunu odpadu komunálního či separovaného nebyla poskytnuta všemi starosty (např. z důvodu neochoty tuto informaci poskytnout) a nebylo v možnostech zpracovatele ověřit správnost poskytnutých údajů, resp. způsoby výpočtů. Uvedené ceny nezahrnují výnosy od společnosti EKO-KOM, a.s. či výnosy z prodeje druhotných komodit.

Průměrný roční poplatek na občana dosahuje v obcích spadajících pod ORP Tišnov výše **438 Kč** a při zhodnocení příjmů a výdajů v odpadovém hospodářství doplácí obce průměrně **128 Kč za občana**.

Tabulka 70: **Sběrné dvory na území ORP, současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.	Obec	ZÚJ	
1.	Obec Malhostovice	parc.č. 716/2	Malhostovice	583341	O
2.	KTS Ekologie s.r.o.	Wagnerova 1543	Tišnov	584002	S
3.	Městys Doubravník	Doubravník 250	Doubravník	595551	O

Zdroj: Vlastní šetření

Na území ORP Tišnov se nachází pouze tři sběrné dvory, a to v obci Malhostovice a od září 2014 v městysi Doubravník. V městě Tišnově je provozovatelem soukromý subjekt KTS Ekologie s.r.o., který vznikl sdružením obcí v mikroregionu Kahan a je ryze českou společností. Toto sdružení se nachází mimo území ORP Tišnov, proto není uvedeno v části věnované svazku obcí spolupracujících na území ORP Tišnov. Údaje o maximální a roční kapacitě sběrných dvorů nebyly poskytnuty.

V blízkosti území ORP Tišnov se nachází dva sběrné dvory stavební suti, a to v obci Čebín (Pokros spol. s r.o.) a v obci Veverská Bítýška (ICARUS BP spol. s r.o.)

Tabulka 71: **Sběr a svoz tříděných odpadů na území ORP, současný stav**

Č.	Obec	pa-pír	plasty	sklo bílé a sklo barevné	sklo směsné	nápo-jové kar-tony	biood-pad	tex-til	elektrood-pady	kovy	hliní-kové obaly
1.	Běleč	X	X		X				X	X	
2.	Borač	X	X	X	X		X	X	X	X	
3.	Borovník	X	X	X	X				X		
4.	Braníškov	X	X	X		X			X		
5.	Brumov	X	X	X			X		X	X	
6.	Březina	X	X	X	X	X		X		X	
7.	Bukovice		X	X	X	X	X		X		
8.	Černvír	X	X	X							
9.	Deblín	X	X	X	X			X		X	
10.	Dolní Loučky	X	X		X		X	X	X	X	
11.	Doubravník	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
12.	Drahonín	X	X		X				X		
13.	Drásov	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
14.	Heroltice	X	X		X						
15.	Horní Loučky	X	X	X	X	X		X	X	X	
16.	Hradčany	X	X	X				X	X		
17.	Kaly	X	X	X		X		X	X	X	
18.	Katov	X	X		X			X	X	X	
19.	Křižínkov		X		X				X		
20.	Kuřimská Nová Ves	X	X	X	X				X		
21.	Kuřimské Jestřabí	X	X		X		X	X	X	X	
22.	Lažánky	X	X	X	X				X	X	

Č.	Obec	pa- pír	plasty	sklo bílé a sklo barevné	sklo směsné	nápo- jové kar- tony	biood- pad	tex- til	elektrood- pady	kovy	hliní- kové obaly
23	Lomnice	X	X		X	X	X	X	X	X	X
24	Lomnička	X	X	X	X						
25	Lubné		X	X	X				X		
26	Malhostovice	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
27	Maršov	X	X	X	X			X	X	X	
28	Nedvědice	X	X	X			X	X	X	X	
29	Níhov		X		X	X			X		
30	Ochoz u Tiš- nova		X		X	X			X		
31	Olší	X	X	X					X	X	
32	Osiky	X	X	X	X					X	
33	Pernštejské Jestřabí	X	X	X		X			X	X	
34	Předklášteří	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
35	Rašov	X	X	X	X				X		
36	Rohozec	X	X		X						
37	Sentice	X	X		X		X	X	X		
38	Skalička		X		X						
39	Skalička		X		X						
40	Skryje	X	X	X						X	
41	Strhaře			X							
42	Svatoslav	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
43	Synalov	X	X	X	X					X	
44	Šerkovice	X	X	X		X			X		
45	Štěpánovice	X	X	X	X	X		X	X	X	
46	Tišnov	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
47	Tišnovská Nová Ves	X	X	X		X					
48	Újezd u Tiš- nova	X	X		X				X	X	
49	Úsuší		X	X	X						
50	Vohančice	X	X		X						
51	Vratislávka		X		X	X			X	X	
52	Všechovice		X		X		X		X		
53	Zhoř		X		X				X		
54	Žďárec	X	X	X				X		X	
55	Železné	X	X	X	X		X	X	X	X	
	Celkem	43	54	36	42	19	16	22	39	30	3

Zdroj: Vlastní šetření

Ve 20 obcích a v městě Tišnově jsou zřízena sběrná místa, která plní obdobnou funkci jako sběrné dvory. V 17 případech jsou tato místa zřízena a provozována obcemi a ve čtyřech případech je provozovatelem soukromý subjekt. Je ovšem třeba zmínit, že ve všech obcích na území ORP Tišnov jsou sběrná hnízda, kde jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad, které jsou buď ve vlastnictví obcí, nebo

jsou bezúplatně pronajaty od společnosti EKO-KOM, a.s. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že všechny separované složky odpadů jsou sbírány a sváženy v Lomnici, Malhostovicích a Tišnově. Kromě hliníkových obalů je možné třídit všechny odpad dále v Předklášteří, Doubravníku, Drásově a ve Svatoslavi. Obce provozující sběrný dvůr (Tišnov, Malhostovice, Doubravník) zajišťují celoroční sběr nebezpečného a objemného odpadu a tato zařízení jsou vybaveny vlastními kontejnery a další technikou nezbytnou k nakládání s odpady. Ostatní obce zajišťují sběr nebezpečného a objemného odpadu formou mobilních svozů na základě objednávky u své svozové společnosti. Kontejnery na bioodpad jsou umístěny v 16 obcích, přičemž obce mikroregionů Porta a Lomnicko pořídily pro své občany domovní kompostéry (celkem 1 850 kusů). Mimo to lidé na obcích velmi často mají u svých rodinných domů své vlastní kompostéry a vzniklý kompost užívají pro vlastní potřebu.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 12 starostů považuje síť kontejnerů za nedostatečnou, v 19 případech by považovali za účelné spolupracovat při realizaci projektů zaměřených na zařízení k nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny, sběrné dvory, překladiště odpadů) a 14 starostů považuje za důležité řešit problematiku BRO (třídění, sběr, svoz, nakládání s ním).

Tabulka 72: **Výkupny odpadů na území ORP, současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	Barko, s.r.o.	bývalý areál ZD	Lomnice	581976	S
2.	Pavel Fiala	Ostrovec	Tišnov	584002	S
3.	KONTEST, s.r.o.	Areál JZD	Předklášteří	584169	S
4.	Jiří Širůček	Dolní Loučky 47	Dolní Loučky	595527	S
5.	František Vala	Ochoz u Tiš. 24	Ochoz u Tiš.	582123	S
6.	EKOSTYREN s.r.o.	Lažánky 40	Lažánky	583260	S
7.	ADID Brno, s.r.o.	Areál uh. skladu	Nedvědice	596175	S

Zdroj: Vlastní šetření, MěÚ Tišnov

Na území ORP Tišnov se nachází sedm výkupen odpadů, a to zejména kovů, papíru, plastů či polystyrenů. Síť výkupen je provozována soukromými subjekty a jejich počet je dostatečný.

V blízkosti ORP se nachází výkupny kovových odpadů v Čebíně (BRAVIX TRADE s.r.o.), v Kuřimi (Pavel Škoda, SD KOVOŠROT s.r.o.) a výkupna nebezpečných odpadů v Kuřimi (DS s.r.o.). Z ostatních zařízení zabývajících se výkupem autovraků lze uvést T. K. AUTOVRAK, s.r.o., Michala Koláře (oba se sídlem v Čebíně) a SD KOVOŠROT s.r.o. (Kuřim).

Tabulka 73: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	KONTEST, s.r.o.	Areál JZD	Všechovice	584169	S
2.	Karel Bunzl	bez č.p.	Doubravník	595551	S
3.	ADID Brno, s.r.o.	Areál uh. skladu	Nedvědice	596175	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Na území ORP Tišnov se nacházejí tři třídící linky. Jedná se o firmu KONTEST, s.r.o. třídící plasty, papír, polystyrén, dále společnost Karel Bunzl třídící papír a ADID Brno, s.r.o. třídící plasty, papír, polystyrén atd. Všechny třídící linky provozují soukromé subjekty.

Tabulka 74: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ	
1.	A.S.A. spol. s r.o.	Líšeňská 35	Brno	551058	S
2.	SITA CZ, a.s.	Černovická 15	Brno	551066	S
3.	TS Velká Bíteš spol. s.r.o.	Karlov 77	Velká Bíteš	596973	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

V blízkosti území ORP Tišnov se nacházejí třídící linky nejčastěji v Brně, část odpadů je navážena do kraje Vysočina – TS Velká Bíteš.

Tabulka 75: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	A.S.A. spol. s r.o.	Líšeňská 35	Brno	551058	Borovník, Braníškov, Deblín, Katov, Kuřimská Nová Ves, Lažánky, Svatoslav, Tišnovská Nová Ves, Žďárec	S
2.	Brnometal s.r.o. - Plasty	Čechyňská 25	Brno	550973	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec	S
3.	REMAT s.r.o.	Pratecká 788/12	Brno	551309	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec	S
4.	SAKO Brno, a.s.	Černovická 15	Brno	551066	Černvír, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí	S

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
5.	SITA CZ, a.s.	Drčkova 2798/7	Brno	551058	Běleč, Brumov, Březina, Bukovice, Dolní Loučky, Křižínkov, Kuřimské Jestřabí, Lomnice, Lomnička, Lubné, Malhostovice, Maršov, Níhov, Ochoz u Tišnova, Osiky, Říkonín, Skalička, Strhaře, Újezd u Tišnova, Vratislávka, Skryje, Kuřimské Jestřabí	S
6.	STAVOSUR, spol. s r.o.	Havlíčková 573/38	Hustopeče	584495	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec	S
7.	TS města a.s.	Masarykovo nám 88	Bystřice nad. P.	595411	Černvír, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí	O
8.	Van Gansenkinkel, a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec, Předklášteří, Štěpánovice, Nedvědice, Doubravník, Sentice	S
9.	ODAS	náměstí Republiky 61/20	Žďár nad Sázavou	595209	Černvír, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

V Brně se nachází pět koncových zařízení určených pro separovaný odpad, která jsou využívána obcemi z území ORP Tišnov. Další koncová zařízení se nacházejí v Bystřici nad Pernštejnem, ve Žďáře nad Sázavou, v Modřicích a v Hustopečích u Brna. Místo zavážení separovaných odpadů závisí na svozové firmě, která danou obec obsluhuje.

Tabulka 76: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	Městys Doubravník	Doubravník	Doubravník	595551	O
2.	Obec Předklášteří	Černovická 15	Předklášteří	549746	O

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Na území ORP Tišnov se nachází dvě komunitní kompostárny s roční kapacitou do 150 tun, a to v městysi Doubravník a v obci Předklášteří. Další zařízení pro nakládání s BRO na území ORP Tišnov výrazně chybí. Doprava do vzdálených kompostáren uvedených níže je podstatně dražší než samotné odstranění BRO. Proto lze tento stav považovat za nevyhovující potřebám daného území.

Tabulka 77: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	A.S.A. spol. s r.o.	Líšeňská 35	Brno	551058	S
2.	VIA ALTA a.s.	U ČOV	Blansko	581283	S
3.	Centrální kompostárna Brno - SITA CZ, a.s.	Areál bývalé skládky	Brno	551066	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Tabulka 78: **Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	SETRA, spol. s r.o.	Chrlice	Brno	551317	Sentice	S
2.	TS města a.s.	K Ochozi 666	Bystřice n. P.	595411	Černvír, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí	O
3.	Centrální kompostárna - SITA CZ, a.s.	Areál v ulici Vinohradská	Brno	551058	Běleč, Brumov, Březina, Bukovice, Dolní Loučky, Křížínkov, Kuřimské Jestřabí, Lomnice, Lomnička, Lubné, Malhostovice, Maršov, Níhov, Ochoz u Tišnova, Osiky, Říkonín, Skalička, Strhaře, Újezd u Tišnova, Vratislávka, Skryje, Kuřimské Jestřabí, Předklášteří, Štěpánovice, Nedvědice, Doubravník	S
4.	VIA ALTA, a.s.	U ČOV 2483	Blansko	581283	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Sběr a využití BRO zajišťuje pro své občany 16 obcí nacházejících se na území ORP Tišnov, z toho dvě obce provozují komunitní kompostárny s roční kapacitou do 150 tun. BRO je z obcí vyvážen šesti svozovými společnostmi nejčastěji do Centrální kompostárny v Brně a dále do Blanska a do Bystřice nad Pernštejnem.

Tabulka 79: **Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	SAKO Brno, a.s.	Černovická 15	Brno	551066	S
2.	SPORTEN, a.s.	U Pohledce 1347	Nové město na Moravě	596230	S
3.	Spalovna EKOTERMEX, a.s.	Pustiměřské Prusy 268	Pustiměř	593508	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Tabulka 80: **Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	SAKO Brno, a.s.	Černovická 15	Brno	551066	Všech 59 obcí spadající pod ORP Tišnov	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Spalovna a zařízení pro energetické využití se v současné době na území ORP Tišnov nenachází. Všechny obce využívají spalovnu společnosti SAKO Brno, a.s., která je od města Tišnova vzdálena 29 km. Všechny svozové společnosti působící v obcích na území ORP navázejí do tohoto zařízení pro energetické využití odpadů směsný komunální odpad.

Tabulka 81: **Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ	
1.	A.S.A. Žabčice, spol. s r.o.	Areál skládky	Žabčice	584231	S
2.	DIAMO, státní podnik	Bukov	Bukov	595403	S
3.	TS Velká Bíteš spol. s r.o.	Řízená skládka Osová Bítyška	Osová Bítyška	596345	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Tabulka 82: **Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	STAVOS Brno, a.s.	Areál sklárky Bratčice	Bratčice	582883	Sentic	S
2.	DIAMO, státní podnik	Bukov	Bukov	595403	Březina, Hradčany, Kaly, Šerkovice, Tišnov, Železné, Rohozec Černvír, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí, Běleč, Brumov, Březina, Bukovice, Dolní Loučky, Křižínkov, Kuřimské Jestřabí, Lomnice, Lomnička, Lubné, Malhostovice, Maršov, Níhov, Ochoz u Tišnova, Osiky, Říkonín, Skalička, Strhaře, Újezd u Tišnova, Vratislávka, Skryje, Kuřimské Jestřabí	S
3.	TS Velká Bíteš spol. s r.o.	Řízená sklárka Osová Bítyška	Osová Bítyška	596345	Borovník, Braníškov, Deblín, Katov, Kuřimská Nová Ves, Lažánky, Svatoslav, Tišnovská Nová Ves, Žďárec	S

Zdroj: Vlastní šetření, ČSÚ

Na území ORP Tišnov se nenachází řízená sklárka odpadů. Využívány jsou sklárky v Bratčicích, Bukově a v Osově Bítyšce. Převážně stavební a velkoobjemový odpad je z obcí do výše uvedených koncových zařízení svážen na základě smluv uzavřených s jednotlivými svozovými společnostmi. Společnost AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o odváží odpad ze Sentic do Bratčic, společnost TS Velká Bíteš spol. s r.o. odváží odpad na sklárku v Osově Bítyšce a ostatní společnosti využívají sklárku v Bukově. Za neekologičtější řešení lze považovat spalování odpadů ve spalovně SAKO Brno a.s.

Tabulka 83: **Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav**

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ		
1.	Střední odborné učiliště Tišnov	Za Mlýnem 146	Tišnov	584002	Zařízení ke sběru a zpracování autovraků	S
2.	M+K Autocentrum s.r.o.	Štěpánovská 1213	Předklášteří	549746	Zařízení ke sběru a zpracování autovraků	S
3.	HJ Tišnov, spol. s r.o.	Drásov 377	Drásov	582972	Recyklace čistých technolog. plast. odpadů	S
4.	STAZEPO a.s.	Drásov 95	Drásov	582972	Mobilní zařízení k využívání stavebních odpadů	S

Zdroj: Vlastní šetření, MěÚ Tišnov

Na území ORP Tišnov se nachází další zařízení pro nakládání s odpady. Ve dvou zařízeních je prováděn výkup autovraků, v Drásově se nachází zařízení určené k recyklaci plastových odpadů a dále zařízení využívající stavební odpady.

5.1.2.1 Doplnující informace - černé skládky odpadů a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Na území ORP Tišnov se nacházejí černé skládky v 17 obcích, pro které je jejich likvidace finančně náročná. Častým problémem je, že i v případě jejich odstranění dojde po určitém čase v důsledku neukázněného chování mnohdy kolemjedoucích k jejich obnově. Dotazníkovým šetřením byly zjištěny černé skládky na území těchto obcí:

Braníškov, Hradčany, Deblín, Drásov, Doubravník, Katov, Lažánky, Lomnice, Lomnička, Malhostovice, Nedvědice, Olší, Předklášteří, Rašov, Svatoslav, Šerkovice, Všechnovice. Na území města Tišnova je jedna černá skládka v likvidaci.

Tabulka 84: **Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	40 464,68	25 357,77	22 969,93	18 417,98	43 456,87	50 583,51
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 465,55	340,42	938,70	1 197,03	969,83	1 091,04
Celková produkce (OO a NO)	42 316,13	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Na území ORP Tišnov postupně klesalo v letech 2008 až 2010 množství celkové produkce odpadů od obcí, právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání. V roce 2011 a 2012 došlo ovšem k výraznému navýšení produkce ostatních odpadů a to konkrétně ve skupině 17 (stavební odpady), jejichž produkce se zvýšila více než čtyřnásobně. Navýšení produkce stavebního odpadu souvisí s nárůstem soukromých bytových úprav a jinými investičními činnostmi (např. výstavba infrastruktury ve městě Tišnově a okolních obcích), které byly mimo jiné částečně financovány z dotačních programů.

S výjimkou roku 2010 tvořil celkovou produkci odpadů z necelých 98 % ostatní odpad. Produkce nebezpečných odpadů od roku 2008 postupně vzrostla, což lze přisuzovat častějším sběrům tohoto typu odpadů v obcích.

Při sledování měrné produkce na obyvatele (viz Příloha č. 1) se projevuje zvyšující se počet obyvatel ORP Tišnov, který v průběhu pěti let vzrostl o 1350 obyvatel (v roce 2012 žilo na území ORP o 4,7 % obyvatel více než v roce 2008). Navýšení celkové produkce odpadů bylo ovšem výrazně vyšší, a to o 201 % v roce 2012 v porovnání s rokem 2008. Z tohoto důvodu se měrná produkce na jednoho obyvatele zvýšila z 913 kg v roce 2008 na 1752 kg (za celou ČR činila měrná produkce 2 856 kg/obyv.). Podíl měrné produkce nebezpečného odpadu vzrostl z 12 kg na 37 Kg (za celou ČR činila měrná produkce

NO 155 kg/obyv.). Při procentuálním vyjádření podílu nebezpečného odpadu došlo k nárůstu ze 4 na 12 %.

Cílem POH (Plán odpadového hospodářství) je snižování měrné produkce odpadů, což se v ORP Tišnov dařilo do roku 2010, následně došlo k výraznému navýšení. V oblasti produkce nebezpečných odpadů bylo zaznamenáno v roce 2010 snížení oproti roku 2000 o 86 %, což je v souladu s cílem POH.

V programovacím období 2014-2020 je v rámci prioritní osy 3 definovaný specifický cíl 3.1 zvýšit předcházení vzniku odpadů, a to zejména realizací inovativních technologií pro prevenci vzniku a opětovné použití odpadů. Podporováno bude zavádění technologií, budování sběrných systémů a center, informačních a školicích středisek a podpora prevence vzniku odpadů. Hlavními cílovými skupinami budou kraje, města a obce, ORP, občané a původci odpadů.

Tabulka 85: **Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012**

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Tišnov	29 778	416,19	13,98	12 611,09	423,50	13 027,28	437,48
Jihomoravský kraj	1 168 650	14 812,95	12,68	561 281,70	480,28	576 094,65	492,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Ve výše uvedené tabulce je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 25 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 38 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 75 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Necelé dvě třetiny množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Jihomoravský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,84 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 105,33 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka 86: **Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012**

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	12,82	16,83	8,80	31,87	30,49
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	2 358,50	1 733,46	0,00	0,00	47,38
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	17,01	0,00	9,01	8,01	2,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	0,60	0,15
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,17	0,12	0,01	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	7,70	11,27	7,77	7,49	15,29
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskářských barev	24,01	37,90	56,69	46,63	53,78
09	Odpady z fotografického průmyslu	3,70	3,54	3,15	1,58	3,93
10	Odpady z tepelných procesů	0,00	0,00	4,29	0,62	23,30
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	946,16	514,51	457,70	513,30	914,47

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	95,84	108,28	112,12	99,99	79,46
14	Odpady organických rozpouštědel, chladičů a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	6,38	4,07	7,80	8,29	5,16
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 901,91	444,13	406,29	852,01	1 054,70
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	262,52	757,81	1 064,83	520,84	586,14
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	6 132,61	6 766,66	7 985,27	30 511,19	35 461,69
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	12,08	18,14	17,94	19,84	41,51
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 327,25	971,11	388,58	342,88	350,03
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	12 589,72	12 520,76	9 084,59	11 461,57	13 005,06
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Na území ORP Tišnov došlo po postupném snižování množství vyprodukovaného odpadu k výraznému navýšení v letech 2011 a 2012, a to téměř čtyřnásobným nárůstem množství stavebních a demoličních odpadů (skupina č. 17). Množstevně nejpočetnější skupiny odpadů v roce 2012 jsou uvedeny níže:

- Stavební a demoliční odpady (skupina č. 17)
- Komunální odpady (skupina č. 20)
- Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy (skupina č. 15)
- Odpady z tváření a fyzikální a mechanické úpravy povrchů kovů a plastů (skupina č. 12)
- Odpady v tomto katalogu jinak neurčené (skupina č. 16)

Stavební a demoliční a komunální odpad tvoří největší část vyprodukovaných odpadů. Od roku 2010 do roku 2012 se podíl subjektů působících ve stavebnictví na území ORP Tišnov výrazně neměnil a pohyboval se mezi 11 a 12 % působících ekonomických subjektů. Počet dokončených bytů se snížil ze 180 v roce 2010 na 126 v roce 2012. Naopak počet dokončených bytů v rodinných domech vzrostl z 61 v roce 2010 na 75 v roce 2012. Vyšší produkce stavebního odpadu souvisí spíše se soukromými bytovými úpravami a jinými investičními činnostmi (např. výstavba infrastruktury v městě Tišnově a okolních obcích), které byly mimo jiné částečně financovány z dotačních programů.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako

ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 87: **Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012**

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54
Celková produkce KO	14 473,65	12 941,91	9 471,38	11 996,78	14 034,14
Celková produkce SKO	6 889,51	7 413,48	7 228,49	6 462,12	7 442,34

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

V roce 2011 a 2012 došlo k výraznému navýšení celkové produkce odpadů v ORP Tišnov. Podíl produkce komunálních odpadů na celkové produkci odpadů každoročně klesal z původních 56 % v roce 2008 na 27 % v letech 2011 a 2012, přičemž v absolutním vyjádření byla produkce KO v obou hraničních letech shodně 14 tis. tun, což vypovídá o rostoucím množství ostatních odpadů (zejména stavební a demoliční odpad).

Tabulka 88: **Podílové ukazatele a měrné produkce odpadů za období 2008-2012**

Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	56,32	54,13	48,29	27,00	27,16
Podíl SKO na produkci KO	47,60	57,28	76,32	53,87	53,03
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	28 141	28 549	28 801	29 075	29 491
Měrná produkce KO	514,33	453,32	328,86	412,61	475,88
Měrná produkce SKO	244,82	259,68	250,98	222,26	252,36

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Podíl KO na celkové produkci odpadů ve sledovaném období výrazně poklesl. Podíl směsného komunálního odpadu na produkci KO vzrostl ze 47 % v roce 2008 na 53 % v letech 2011 a 2012. Měrná produkce KO přepočítaná na obyvatele od roku 2008 klesla z 514 kg na 328 kg v roce 2010, poté ovšem došlo k nárůstu na výsledných 475 kg v roce 2012 (celorepublikový průměr je 493 kg/obyvatele/rok). Měrná produkce SKO na obyvatele kolísala ve sledovaném období nejčastěji okolo 250 kg (celorepublikový průměr je 279 kg/obyvatele/rok). Lze konstatovat, že na území ORP Tišnov není trend měrné

produkce zcela v souladu s cílem POH, neboť nedochází ke snižování měrné produkce KO a SKO, ale spíše k mírným výkyvům jak směrem nahoru, tak směrem dolů. Přesto je množství KO a SKO pod průměrnými hodnotami pro celou ČR.

Tabulka 89: **Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012**

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Tišnov	29 778	10 502,27	352,69	6 335,64	212,76	220,80
Jihomoravský kraj	1 168 650	399 799,45	342,10	234 101,79	200,32	210,10

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

Ve výše uvedené tabulce je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 75 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 85 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 25 % z celkové produkce KO odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 16,91 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 2,51 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

5.1.2.2 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

V oblasti produkce komunálních odpadů měly na území ORP Tišnov největší množství zastoupení v roce 2012 následující druhy odpadů:

- Směsný komunální odpad (skupina č. 200301)
- Kovy (skupina č. 200140)
- Objemný odpad (skupina č. 200307)
- Papír a lepenka (skupina č. 200101)
- Biologicky rozložitelný odpad (skupina č. 200201)

Celková produkce komunálních odpadů kolísala v meziročním srovnání v intervalu ± 26 %. K největšímu meziročnímu nárůstu množství biologicky rozložitelného odpadu došlo v roce 2012, a to o 22 %. Nejvýznamnější položku tvořil v roce 2012 směsný komunální odpad s meziročním nárůstem 15 %. V roce 2012 došlo v oblasti produkce komunálních odpadů k výraznému meziročnímu nárůstu množství zejména u objemného odpadu, papíru a lepenky, dřevěných obalů, jiných nepoužitelných léčiv a zářivek a jiného odpadu obsahujícího rtuť. Tato skutečnost souvisí s rozšiřujícím se povědomím o třídění komunálního odpadu. Vysokému podílu produkce kovů napomáhají existující výkupny kovu a v případě objemného odpadu organizování sběru obcemi. Biologicky rozložitelný odpad je častěji produkován ve městě a větších obcích zapojených do sběru BRO, na malých obcích převažuje kompostování na zahradách a následné využití kompostu na záhoncích.

Poměrně zajímavý je pokles množství vyprodukovaného skla a plastů. V roce 2012 dosahovala produkce skla 71 % produkce z roku 2008. U plastů dosahovala produkce pouze 31 % oproti roku 2012, naopak plastových obalů bylo vyprodukováno více než trojnásobné množství.

Tabulka 90: **Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012**

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	3 572,70	2 540,87	624,28	531,47	1 126,92
Sklo	150107, 200102	387,87	428,48	398,16	367,45	383,26
Plast	150102, 200139	555,37	499,71	271,15	319,25	381,72
Nápojové kartony	150105	15,30	10,81	8,52	8,00	9,96
Celkem separovaný sběr		4 531,25	3 479,87	1 302,11	1 226,18	1 901,87

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Na území ORP Tišnov byl v roce 2008 množstevně nejpočetnější složkou separovaného sběru papír. V dalších letech došlo u této složky k poklesu, zejména tak v roce 2010. Tato skutečnost je dána zejména situací na trhu výkupu papíru, kdy došlo jednak k poklesu produkcí papíren na území ČR, tak i k výraznějšímu snížení výkupní ceny této separované složky. U skla nebyl ve sledovaném období zaznamenán výraznější množstevní výkyv. Výraznější výkyv byl zaznamenán u plastů a to zejména v roce 2010, kdy produkce této složky klesla o 45 %. Nápojové kartony tvořily pouze 0,5 % uvedeného separovaného odpadu a jejich množství dosahovalo necelých 10 t.

V roce 2012 byl zaznamenán meziroční růst produkce u všech sledovaných složek komunálního odpadu, nejvíce u papíru a nápojových kartonů. Celkově se separace zvýšila o 55 %, což je v souladu s cíle POH. Na území ORP Tišnov byl dále realizován sběr kovů, zářivek, elektrických zařízení, baterií, akumulátorů, rozpouštědel, barev, olejů a tuků a biologicky rozložitelného odpadu a to zejména ve sběrných dvorech a sběrných místech. Na řadě míst v Tišnově a okolních obcích se objevují kontejnery na oděvy, elektroodpad, zářivky či použité tonery a cartridge.

Ze studie IURMO uvádějící měrnou produkci tříděných odpadů vyplývá, že obce na území ORP Tišnov dosáhly v roce 2012 nadprůměrné roční výtěžnosti na obyvatele u papíru, a to 15,5 kg (celorepublikový průměr je 10,6 kg) a dále u skla, a to 12,6 kg (celorepublikový průměr 10,6 kg). Podprůměrné hodnoty

bylo dosaženo u plastu, neboť roční výtěžnost na obyvatele činila 8,3 kg, což bylo o 1 kg méně, než na úrovni celé ČR.

Tabulka 91: Celková a měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Tišnov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	29 778	615,42	20,67	20,86
Plast	(150102, 200139)		253,16	8,50	6,60
Sklo	(150107, 200102)		373,09	12,53	7,95
Nápojové kartony	(150105)		9,96	0,33	0,14
Kovy	(200140, 150104)		1 690,73	56,78	50,15

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Ve výše uvedené tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 54 %, produkce skla tvoří 97 %, produkce plastů tvoří 66 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99%, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nepatrně nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru a plastů a vyšší u skla, nápojových kartonů a kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tabulka 92: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Tišnov	Počet obyvatel k 31.12.2012(ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	29 778	15,75	19,38
Plast	(150102, 200139)		9,37	6,66
Sklo	(150107, 200102)		13,07	9,75
Nápojové kartony	(150105)		0,36	0,22
Kovy	(200140, 150104)		6,06	12,75

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce výše je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty

liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 93: **Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013**

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Jihomoravský kraj	19,22	7,04	9,73	0,22	11,38	47,59
(0 až 500 obyv. včetně)	7,09	9,41	11,58	0,27	3,12	31,48
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,34	9,06	10,33	0,33	3,67	33,72
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,76	8,88	10,66	0,31	12,72	46,34
(4001 až 10000 obyv. včetně)	17,71	9,11	9,66	0,23	29,38	66,09
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,99	7,63	8,75	0,20	26,00	64,59
(20001 až 50000 obyv. včetně)	28,92	7,87	10,47	0,16	30,24	77,66
(50001 až 100000 obyv. včetně)	25,77	3,48	8,34	0,12	1,01	38,71
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Jihomoravském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 20 001 do 50 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádné město či obec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 123 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Jihomoravském kraji je 169 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Rosice, ORP Židlochovice) vykazuje ORP Tišnov vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

5.1.2.3 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikace pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 94: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	505,80	406,41	551,46	622,06	544,50
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	262,10	282,14	307,62	272,80	251,14
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0,00	0,00	0,00	0,00	45,01
150103	Dřevěné obaly	18,82	9,59	3,66	4,70	42,89
170201	Dřevo	0,00	0,00	0,00	0,00	40,94

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Množstevně nejvíce zastoupeným druhem byl v roce 2012 biologicky rozložitelný odpad, druhým nejpočetnějším druhem byly kaly z čištění komunálních odpadních vod, jejichž produkce od roku 2011 klesala i přes zvyšující se počet ČOV (v roce 2012 bylo v provozu 9 ČOV). Piliny, hobliny, odřezky, dřevotřísky a dřevo bylo vyprodukováno pouze v roce 2012. U dřevěných obalů došlo v porovnání s rokem 2011 k výraznému navýšení.

Pro celé území ORP je charakteristická spíše venkovská zástavba. Jediným větším sídelním místem je město Tišnov, jinak převažují menší obce. S tím souvisí také poměrně nízká produkce dřeva a souvisejícího odpadu, který je velmi často použit jako palivo do kotlů v rodinných domech.

V následující tabulce (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce

primárně vystihují, jaký podíl zauímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka 95: **Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012**

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	14 863,73	13 503,06	9 009,07	8 170,38	10 286,58
z toho celková produkce BRKO	9 625,48	10 673,96	8 561,62	7 671,07	9 386,78

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Na území ORP Tišnov celková produkce BRO od roku 2008 postupně klesala, nejvýrazněji v roce 2010. Naopak v posledním sledovaném roce 2012 došlo k meziročnímu nárůstu množství o téměř 26 % (navýšení bylo zaznamenáno zejména u objemného odpadu, směsného komunálního odpadu, papíru a lepenky). Produkce BRKO meziročně vzrostla v roce 2009 (téměř 11 %) a v roce 2012 (22 %), naopak v roce 2010 se snížila téměř o 20 %. Při porovnání let 2008 a 2012 lze konstatovat, že došlo ke snížení produkce BRO o 31 % a produkce BRKO o 2,5 %. Podíl hmotnosti BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu klesla z 85 % v roce 2008 na 67 % v roce 2012, čímž dochází k naplnění smyslu separace BRKO.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 96: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Tišnov	29 778	7 943,35	266,75	541,96	18,20
Jihomoravský kraj	1 168 650	309 615,52	264,93	15 086,06	12,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 85 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 15 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 21,4 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 1,33 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Předklášteří, Doubravník a dále v obcích mikroregionu Lomnicko či Porta, kde bylo pořízeno celkem 1 850 domácích kompostérů. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v obcích, které jsou uvedeny v tabulce Sběr a svoz tříděných odpadů na území ORP, současný stav.

Tabulka 97: **Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro pro- dukci, vyu- žití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	9 792,57	31 454,98	15 822,98	1 013,59	5 663,94	18 203,92
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
	23,14	122,40	66,18	5,17	12,75	35,23	
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby využití		9 693,56	31 454,98	15 822,98	1 013,59	5 663,94	18 203,92
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		22,91	122,40	66,18	5,17	12,75	35,23
Celková produkce odpadů		42 316,13	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pozn.: Kompletní tabulka je uvedena v příloze č. 7

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Na území ORP Tišnov bylo ve sledovaném období nakládáno s odpady pouze formou materiálového využití, které mělo značně nevyrovnaný vývoj. V roce 2008 převýšil podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce celkovou produkci odpadů o 22 %, což bylo dáno převzetím 28 tis. tun papíru, přičemž produkce papíru dosáhla výše 3,5 tis. tun. Obdobně tomu bylo i v roce 2009, kdy materiálově bylo zpracováno 15,8 tis. tun odpadů, z toho 14,2 tis. tun tvořilo materiálové nakládání s papírem. Vysoké množství materiálového nakládání se separovaným odpadem (papírem) souviselo s provozem Brněnských papíren, s.p. v Předklášteří a v Prudké (k.ú. Doubravník), které ovšem v roce 2009 ukončily svoji činnost. Od následujícího roku materiálové využití odpadů na území ORP Tišnov výrazně pokleslo. V roce 2011 se na celkovém množství materiálově využitého odpadu podílely z 60 % kovy (předúprava odpadu). V roce 2012 bylo materiálově využito 46 % vytěžené hlušiny (stavební odpady), 29 % železa a ocele (druhotná surovina) a 17 % kovů. Vykazované nulové hodnoty u ostatních způsobů nakládání s odpady potvrzují, že je s odpady nakládáno mimo území ORP.

Tabulka 98: **Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	2 627,25	31 422,67	15 707,75	948,74	4 261,87	4 006,52	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			30,33	217,10	121,37	10,02	35,53	28,55	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	2 414,64	31 422,67	15 707,75	948,74	4 261,87	4 006,52	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		27,88	217,10	121,37	10,02	35,53	28,55		
	Celková produkce KO [t]		8 660,80	14473,65	12941,91	9471,38	11996,78	14034,14	
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Pozn.: Kompletní tabulka je uvedena v příloze č. 8

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Ze zjištěných údajů o nakládání s komunálními odpady vyplývá, že na území ORP Tišnov je odpad využíván pouze materiálově, ostatní způsoby nakládání s odpadem vykazují nulové hodnoty. V roce 2008 bylo materiálově využito 31 422 tun komunálního odpadu, v následujícím roce došlo k ponížení o 1/2 a v roce 2010 činilo toto množství 948 tun a to především v důsledku uzavření provozu Brněnských papíren, s.p., které materiálově využívaly papírový odpad jak z území ORP Tišnov, tak i mimo něj. V dalších dvou letech přesáhlo množství 4 tis. tun, přičemž nejčastěji jsou využívány kovy a papír. Např. v roce 2012 bylo materiálově využito 84 % kovů a necelých 16 % papíru či lepenky.

Trend vývoje podílu materiálového využití KO na území ORP Tišnov se jeví z pohledu cílů POH jako negativní (dosáhnout do roku 2010 na 50 % materiálové využití ve srovnání s rokem 2000), avšak v dalších letech 2011 a 2012 překročil materiálové využití 150 % ve srovnání s rokem 2000. Na území ORP Tišnov jsou v současné době v provozu tři třídící linky, převážná část komunálního odpadu určeného k dalšímu materiálovému využití jsou odváženy mimo území ORP a to zejména do Brna, kde se nachází pět třídících linek a dále do Bystřice nad Pernštejnem, Žďáru nad Sázavou, Modřic a Hustopečí u Brna.

SKO nebyl na území ORP Tišnov žádným způsobem využíván či odstraňován, neboť je ze všech obcí svážen do zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, a.s. Veškeré stavební a velkoobjemové odpady jsou svozovými firmami odváženy na skládky v Bratčicích, Bukově či Osové Býtišce.

Tabulka 99: **Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012**

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	28834,69	14289,67	694,28	655,02	648,30
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	428,98	260,08	254,46	222,70	254,56
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pozn.: Komplettní tabulka je uvedena v příloze č. 9

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Největší množství zastoupení při nakládání se separovaným odpadem vykazuje papír, kterého bylo v roce 2008 materiálově využito 28 834 tun, v roce následujícím došlo k poklesu na 14 289 tun. Od roku

2010 se pohybuje materiálové využití papíru okolo 650 tun. Při porovnání množství zpracovaného papíru a produkce papíru je zřejmé, že na území ORP Tišnov se nacházelo zařízení zpracovávající papír i z jiného území. Tímto zařízením byly Brněnské papírny, s.p., které ukončily v roce 2009 svoji činnost. V roce 2012 působily na území ORP Tišnov dvě třídící linky na papír, tři výkupny papíru, jedna třídící linka na kovy, čtyři výkupny kovů a dvě zařízení ke sběru a zpracování autovraků. Dalším separovaným odpadem, který byl na území ORP Tišnov materiálově využit, byl plast. Na území ORP Tišnov působily v roce 2012 dvě výkupny plastů či polystyrénu a dále jedno zařízení k využívání stavebních odpadů.

Veškeré sklo a nápojové kartony byly z území ORP Tišnov vyváženy k dalšímu materiálovému, energetickému využití či odstranění do koncových zařízení nacházející se v Brně, v Hustopečích, Bystřici nad Pernštejnem, Modřicích či ve Žďáru nad Sázavou. V blízkosti Tišnovska se nachází jedno zařízení ve Velké Bíteši.

Tabulka 100: **Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		28 856,19	14 390,94	759,13	732,89	717,61	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		28 317,89	14 289,67	694,28	652,41	605,57	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓				
				148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP			28 141	28 549	28 801	29 075	29 491

Pozn.: Kompletní tabulka je uvedena v příloze č. 10

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

V souladu s předchozími tabulkami i u BRO, resp. BRKO platí, že největší materiálové využití bylo zaznamenáno v letech 2008, 2009 (provoz Brněnských papíren, s.p.) a od roku 2010 došlo k meziročnímu poklesu. Podíl BRKO na BRO se snížil z 98 % v roce 2008 na 84 % v roce 2012. Převážnou část materiálově využitého BRO tvořil BRKO, kterým byl ve všech letech pouze papír (200101). Dalšími složkami BRO byly textilní vlákna, papír a lepenkové obaly a kaly z čištění komunálních odpadních vod. V roce 2012 bylo na území ORP Tišnov materiálově využito pouze 7 % vyprodukovaného BRO a 6% BRKO. Zbývající BRO, resp. BRKO vyprodukovaný na Tišnovsku je vyvážen k dalšímu nakládání mimo území ORP Tišnov.

Na území ORP jsou v současnosti v provozu dvě komunitní kompostárny s roční kapacitou do 150 t v obci Předklášteří a v městysu Doubravník a dále 8 ČOV. Celkem 1 850 domácích kompostérů bylo pořízeno do obcí spadajících do mikroregionu Lomnicko (Běleč, Brumov, Bukovice, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osiky, Rašov, Rohozec, Synalov, Strhaře, Zhoř) a Porta (Borač, Dolní Loučky, Kaly, Lomnička, Předklášteří, Štěpánovice, Štěrkovice, Železné). Díky této aktivní podpoře systému domácího kompostování se neprojevuje separace BRKO v datech o produkci a jeho materiálovém využití. Na konci roku 2014 byla zajištěna separace BRKO v 16 obcích. Na území ORP Tišnov se daří snižovat podíl hmotnosti BRKO přepočtené na biologicky rozložitelnou složku odpadu z 88 % v roce 2008 na 67 % v roce 2012.

Vzhledem k tomu, že na území ORP Tišnov není zaznamenáno žádné skládkování, nelze provést porovnání s datovou základnou z roku 1995 a ohodnotit trend z pohledu cílů POH, kterým je maximální snížení množství BRKO ukládaných na skládky směřující k tomu, aby v roce 2020 činil podíl hmotnostní složky nejvíce 35 % z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995.

Příjmy a náklady na odpadové hospodářství představují pro obce významnou součást obecních rozpočtů. Snahou je minimalizovat náklady, které obec má spojené se sběrem, odvozem a likvidací odpadů vyprodukovaných na svém území.

Tabulka 101: **Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP**

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok
----------	-------	------------------

		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	809 760	621 330	781 220
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	15 647 810	15 539 370	15 049 610
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	3 012 230	3 427 000	2 957 260
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	43 390	29 850	23 070
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	244 060	152 230	248 090
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	46 440	63 080	547 240
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	21 300	21 770	23 230
3729	Ostatní nakládání s odpady	40 540	92 270	39 370
Celkové náklady		19 865 530	19 946 900	19 669 090

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Náklady vynaložené na odpadové hospodářství dosáhly každoročně v období 2010-2012 téměř 20 mil. Kč, přičemž v roce 2012 klesly oproti předchozímu roku o 277 tis. Kč. Největší část nákladů připadá na Sběr a svoz komunálních odpadů (3722), a to téměř 80 %.

Na území ORP Tišnov bylo dosaženo v letech 2010 až 2012 **příjmů** pouze u položek **Poplatek za komunální odpad** (1337) a v roce 2012 u položky **Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů** (1340). Poplatky za uložení odpadů (1333), Registrační a evidenční poplatky za odpad (1338) a Ostatní odvody z vybraných činností a služeb (1359) nebyly ve sledovaném období vybrány. V roce 2011 došlo k navýšení příjmů o 1,6 % na výsledných 13,637 mil. Kč, v roce 2012 o 3 % na 14,036 mil. Kč. V roce 2012 došlo ke změně rozpočtové skladby v položkách 1337 a 1340 (rozdělení položky 1337 do dvou položek). *Data o příjmech obcí v oblasti odpadového hospodářství jsou čerpána z MF ČR.*

V roce 2012 byly náklady vyšší než příjmy z odpadového hospodářství, a to o 5 632 365 Kč. Při přepočtu výše **nákladů převyšující příjmy na obyvatele** došlo ke snížení z 223 Kč v roce 2010, na výsledných **191 Kč v roce 2012**.

Ze studie IURMO, o.p.s. s názvem Hodnocení nákladů na hospodaření s odpady v obcích 2013 (za rok 2012) vyplývá, že Tišnovsko patří mezi ORP s nejnižšími náklady na odpadové hospodářství, neboť roce 2012 se pohybovaly celkové náklady na odpadové hospodářství v intervalu od **575-707 Kč/obyvatele/rok**, přičemž v celém Jihomoravském kraji to bylo 745 Kč/obyvatele/rok a na úrovni celorepublikové dokonce 884 Kč/obyvatele/rok.

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 102: Analýza cílových (dotčených) skupin

č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	občané a podnikatelské subjekty produkující komunální odpad	pravidelný odvoz odpadu	nejsou pokryty celkové náklady	obecní/ městské úřady - rozhlas, webové stránky, zpravodaj, nástěnky	Informovat občany o nákladech a příjmech v odpadovém hospodářství
		dostupnost kontejnerů na tříděný odpad	včasná úhrada poplatků	letákové akce	kontrolovat třídění a čistotu u kontejnerů
		nabídka kontejnerů na objemný odpad, elektroodpad apod.	nespokojenost s hustotou kontejnerů	pořádání seminářů pro veřejnost	zdůrazňovat nutnost třídění a zásady správného třídění odpadů (např. sešlapané PET láhve apod.)
		minimální náklady	nezodpovědné třídění odpadů		
2.	obce, městyse, město	zajištění svozu a třídění odpadů	nedostatek finančních prostředků	jednání mezi obcemi	meziobecní spolupráce
		optimalizovat příjmy a náklady v odpadovém hospodářství	vymáhání pohledávek z poplatků	webové stránky, noviny, zpravodaj	spolupráce na úrovni mikroregionů
		zpracování odpadních vod	neplnění zákonem stanovených povinností		
3.	sběrný odpadů, skládky jiná zařízení zpracovávající odpad	maximalizace zisku	ekologicky nevyhovující zařízení	osobní jednání	investice do technologií
		optimální využití kapacity	poškození životního prostředí	písemná komunikace s úřady	vyžívání dotačních prostředků ekologicky šetrnější zařízení
		jednoduchá právní úprava	porušování právních předpisů		
4.	velké průmyslové podniky	maximalizace zisku	poškození životního prostředí	osobní jednání	kontrola dodržování právních předpisů
	provozovatel ČOV	optimální využití výrobní kapacity minimální náklady na odpadové hospodářství	ekologicky nevyhovující zařízení	písemná komunikace s úřady	finanční motivace za třídění odpadů
5.	školská a zdravotnická zařízení	možnost třídění odpadů	porušování právních předpisů	osobní jednání	motivace za třídění odpadů
		minimální náklady		účast na veřejných jednáních	důraz na vzdělávání v oblasti odpadů
		kvalitní vzdělávání v oblasti ekologie		nástěnky, zpravodaj, webové stránky	

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
6.	turisté a návštěvníci	dostupnost odpadkových košů a kontejnerů na tříděný odpad	poškození nádob na odpad	nástěnky, webové stránky	kontrola čistoty veřejných prostranství a dostupnosti odpadkových košů
		zajištění atraktivity turistických míst	znečišťování krajiny		
		ochrana životního prostředí			
7.	svozové společnosti	maximalizace zisku	porušování právních předpisů	osobní jednání	meziobecní spolupráce
		maximální využití svozových vozů	neplnění smluvních povinností	písemná komunikace s úřady	spolupráce na úrovni mikroregionů
		naplnění kapacity zařízení	nezodpovědný přístup zaměstnanců		porovnání nabídky jiných svozových společností
		maximalizace zakázek			
		aktivní spolupráce s obcemi			
8.	médiá	podněty k zajímavým článkům	zveřejnění nepravdivých informací	osobní jednání	pravidelná komunikace
		informace o porušování zákona	negativní hodnocení obcí a měst	písemná komunikace s úřady	sdělování pozitivních informací
9.	ekologické neziskové organizace	ekologická výchova	protestní akce	účast na veřejných jednáních	šíření ekologických letáků a ekologické výchovy
		odstraňování černých skládek	zveřejnění nepravdivých či nepřesných informací	běžné komunikační kanály	spolupráce na projektech
		eliminace činností poškozujících životní prostředí	blokování investičních záměrů		
		snižování odpadů s důrazem na recyklaci			

Zdroj: Vlastní šetření

V tabulce jsou uvedeny subjekty, které jsou jakýmkoliv způsobem zapojeny na území ORP Tišnov do odpadového hospodářství. Jedná se o původce odpadů (občané, podnikatelské subjekty, školská a zdravotnická zařízení, obce), subjekty zajišťující sběr, odvoz a zpracování odpadů (obce, svozové společnosti, zpracovatele odpadů, provozovatele ČOV) či subjekty informující o odpadovém hospodářství či šířící ekologickou osvětu (médiá, ekologické společnosti). **Za nejdůležitější subjekty zapojené do odpadového hospodářství lze považovat občany, podnikatelské subjekty produkující komunální odpad, obce a firmy zajišťující služby spojené se svozem, tříděním a likvidací odpadů.** Důležité je zajistit na všech úrovních dodržování právních předpisů, maximální využití prostředků na třídění odpadů a jejich recyklaci a v neposlední řadě vzájemnou spolupráci a respekt.

Na území ORP Tišnov nedochází mezi uvedenými subjekty k výraznější kolizi a odpadové hospodářství dosahuje poměrně slušné úrovně. Prostor se nabízí zejména v oblasti užší meziobecní spolupráce.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme je jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 103: **Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)**

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	nedostatek finančních zdrojů na zajištění odpadového hospodářství	2	5	10	změna smluvních podmínek se svozovou společností; změna svozové společnosti; změna systému výběru plateb; optimalizace sběrných nádob a míst; regionální spolupráce	obec
		problémy s vymáháním pohledávek za poplatků od občanů	3	3	9	změna systému výběru plateb; informování občanů o skutečných nákladech a nutnosti třídění odpadů	obec
		zvyšování nákladů na odpadové hospodářství	2	3	6	optimalizace sběrných míst a nádob; vzdělávání v oblasti odpadů; sankce za porušování právních předpisů	obec
		snížování příjmů z odpadového hospodářství	1	3	3	úprava výše poplatků	obec
		nedostatek zdrojů na nová zařízení a inovace	3	4	12	využívání dotačních programů; meziobecní spolupráce	svozové společnosti, zpracovatelé odpadů
2.	Organizační riziko	špatná organizace svozů	2	4	8	meziobecní spolupráce; společné jednání se svozovými společnostmi	obec, svozové společnosti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
		špatné rozmístění sběrných míst, sběrných dvorů a dalších zařízení odpadového hospodářství	2	3	6	meziobecní spolupráce; společné jednání se svozovými společnostmi; projekty financované EU	obec
		nedostatečné zapojení obcí	2	2	4	meziobecní spolupráce	obec
3.	Právní riziko	časté změny v právních předpisech	3	5	15	upozornění na dopady, zejména zvyšování finanční zátěže	obec
		nepřesně formulovaná legislativa	2	4	8	upozornění na dopady	obec
4.	Technické riziko	špatný technický stav nádob	3	2	6	využívání dotačních programů	obec
		špatný technický stav zařízení zpracovávající odpad	2	4	8	využívání dotačních programů	svozové společnosti, zpracovatelé odpadů
		nebezpečí ekologické havárie	1	5	5	využívání dotačních programů, pravidelná kontrola zařízení	obec, svozové společnosti, zpracovatelé odpadů
5.	Věcné riziko	neplnění smluvních povinností	2	4	8	přesná formulace ve smlouvě a kontrola plnění	obec
		stížnosti občanů na problematické svozy odpadů	3	3	9	kontrola sběrných míst	obec
		porušování zákona původci odpadů	3	4	12	systém kontroly a sankcí	obec
		nezájem o spolupráci mezi obcemi	2	3	6	komunikace mezi představiteli obcí	obec

Zdroj: Vlastní šetření

V oblasti odpadového hospodářství jsou definovány hlavní rizika finančního, organizačního, právního, technického a věcného charakteru. Do skupiny rizik s větším či velkým dopadem je zařazeno především riziko právní - časté změny v právních předpisech nesoucí sebou zvýšení provozních nákladů.

Z finančních rizik je třeba zmínit zejména nedostatek finančních prostředků na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství na pořízení nových zařízení (např. nové sběrné dvory, kompostárny). Je důležité tato rizika znát a stanovit opatření eliminující riziko vzniku a minimalizaci negativních dopadů.

5.1.4 SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tabulka 104: **SWOT analýza - odpadové hospodářství**

Silné stránky	Slabé stránky
1. Nadprůměrná hustota sběrné stíže (kontejnery, odpadkové koše)	1. Vysoký počet obcí na území ORP - obtížná koordinace společných projektů zaměřených na odpadové hospodářství
2. Subjekty zajišťující odřídování a recyklaci odpadů	2. Existence černých skládek na území dotčených obcí
3. Obnova sběrných nádob	3. Nedostatečná kapacita sběrných dvorů a kompostáren
4. Úspěšná realizace projektů financovaných z EU (např. pořízení domácích kompostérů)	4. Nízká spolupráce v oblasti společných sběrů vybraných druhů odpadů (např. elektroodpad, pneumatiky, nebezpečný odpad)
5. Rostoucí počet obyvatel v ORP	5. Obtížná kontrola dodržování důsledné separace odpadů
6. Zapojení škol do systému odpadového hospodářství	6. Nízký podíl separovaných a druhotně využívaných odpadů
7. Nižší náklady za svoz odpadů (v porovnání s ČR)	7. Nárůst produkce komunálních odpadů
Příležitosti	Hrozby
1. Vysoký počet svozových firem - možnost snížení nákladů za odpadové hospodářství zejména u menších obcí	1. Časté změny v legislativě
2. Vybudování společných zařízení na území ORP (např. v Tišnově)	2. Rostoucí náklady odpadového hospodářství
3. Využití dotačních programů v odpadovém hospodářství (kompostárny, sběrné dvory)	3. Nedostatečná komunikace a spolupráce mezi ORP a spádovými obcemi
4. Meziobecní spolupráce - optimalizace nákladů na odpadové hospodářství	4. Neochota občanů podílet se na zodpovědném třídění odpadů
5. Rozšíření ekologického povědomí mezi obyvatelstvo	5. Pohozený odpad od kolemjedoucích

Zdroj: Vlastní šetření

Na základě SWOT analýzy lze stanovit hlavní silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ovlivňující odpadové hospodářství na území ORP Tišnov. Představitelé obcí by se měli v rámci společné spolupráce zaměřit na další podporu silných stránek a naopak identifikovat a eliminovat stránky slabé, a to zejména odstranění černých skládek v katastrech obcí a rozšíření kapacit sběrných dvorů a kompostáren tak, aby všem občanům bylo umožněno třídění a odstranění všech druhů odpadů.

Obce by se měly snažit o optimalizaci sběrných míst a zajištění co nejlepších smluvních podmínek se svozovými firmami (např. formou společného jednání). Důležité je seznámit se s hrozbami, které by mohly negativně ovlivnit odpadové hospodářství. Za zásadní hrozby je možné považovat nejasnou legislativu, rostoucí náklady odpadového hospodářství, nedostatečnou komunikaci a spolupráci mezi ORP a spádovými obcemi a nezodpovědný přístup občanů k třídění odpadů.

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území obce s rozšířenou působností Tišnov zahrnuje celkem 59 obcí. Se všemi starosty byly vedeny řízené rozhovory a vyplněny dotazníky zaměřené na problematiku odpadového hospodářství. Téměř 85 % starostů poskytlo zpětnou vazbu v podobě vyplněného dotazníku, který byl společně s údaji Českého statistického úřadu, Jihomoravského kraje a Databáze GROUP ISOH (CENIA) informačním zdrojem pro zhodnocení stavu systému odpadového hospodářství na území ORP Tišnov.

1) Svozové společnosti, zařízení pro nakládání s odpady, černé skládky a ekologické zátěže

Na území ORP Tišnov se nachází sběrné dvory a sběrná místa pro ukládání odpadů především v obcích a městech s více jak 500 obyvateli. Skutečný sběrný dvůr komunálního odpadu vlastní jen město Tišnov, obec Malhostovice a od září 2014 městyš Doubravník. Jedná se o sběrné dvory řádně zkolaudované a na jejichž provozování existuje platné Rozhodnutí krajského úřadu o provozu zařízení. Ostatní sběrná místa jsou stavebně charakterizována jako místa pro ukládání odpadů s tím, že obce následně zajistí odvoz a likvidaci. V menších obcích přibývají tzv. "kontejnerová hnízda" na vytríděný odpad a hustota sběrné sítě v porovnání s obdobně velkými ORP je nadprůměrná. Výrazným způsobem k pozitivním dopadům přispěly firmy jako EKO-KOM, a.s., ELEKTROWIN, a.s., EKOLAMP s.r.o. a jiné, které za vytríděný odpad obcím přispívají mnohdy nezanedbatelnou částkou na další třídění. Ve správním obvodu prakticky neexistuje sběrný dvůr pro více obcí. Maximálně jsou to sběrné dvory pro dané sídlo a místní části. Jako příklad lze uvést městyš Doubravník, Lomnice či obec Malhostovice.

Na území ORP Tišnov se nachází sedm výkopen odpadů, tři třídící linky a čtyři zařízení zajišťující nakládání s odpady.

Ve správním obvodu Tišnov se nenachází žádná řízená skládka komunálního odpadu či spalovna. Komunitní kompostárnu vlastní pouze městyš Doubravník a obec Předklášteří. Svou blízkostí ke krajskému městu Brnu se většina odpadu vozí do zařízení pro energetické využití odpadů SAKO Brno, a.s., část odpadu směřuje na řízené povrchové skládky (např. v Bukově), biologický odpad se naváží do kompostáren v Brně, Blansku a Bystřici nad Pernštejnem. Tříděný odpad se naváží do areálů svozových firem či jiných subjektů k dalšímu dotřídění, balení a odvozu na likvidaci. Ve správním obvodu funguje 6 svozových firem. Okrajové obce z bývalého Žďárského okresu naváží odpad určený k likvidaci do oblasti Bystřicka či Velké Bíteše a ceny za svoz směsného komunálního odpadu a tříděného odpadu jsou výrazně nižší, než je tomu na celorepublikové úrovni.

Velkým nedostatkem ORP jsou chybějící kompostárny pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Hmotnost odváženého bioodpadu mnohdy nekoresponduje s náklady na dopravu (odvoz listí, trávy apod.) Dále problematický je výskyt černých skládek a jiných ekologických zátěží v 17 obcích.

2) Produkce odpadů:

Celková produkce odpadů od roku 2008 klesala, v roce 2011 ovšem došlo k obratu a meziročnímu nárůstu množství o pět a následně o 22 %. Převážnou část celkové produkce odpadů tvořil ostatní odpad. Podíl nebezpečného odpadu oproti roku 2000 (datová základna) klesal, nejvýrazněji v roce 2008, a to o 77 %. V roce 2012 byla vykázána na území ORP Tišnov nižší měrná produkce odpadů, než je tomu na celostátní úrovni, a to v případě celkové produkce o tisíc kg, v případě nebezpečného odpadu o 118 kg na obyvatele. Největší množství zastoupení měly v roce 2012 stavební a demoliční odpady, komunální odpady a odpadní obaly. Komunální odpad, jehož produkce v daném území meziročně narůstala,

tvoril nejčastěji směsný komunální odpad, kovy a objemný odpad. Ze separovaného odpadu bylo vyprodukováno nejvíce papíru, skla a plastů, přičemž lze říci, že podíl separovaných složek vyprodukovaných odpadů je nízký a je zapotřebí se na tuto oblast v dalších letech zaměřit.

3) Nakládání s odpady

Na území ORP Tišnov bylo ve sledovaném období nakládáno s odpady pouze formou materiálového využití, které mělo značně nevyrovnaný vývoj. V roce 2008 překročil podíl využití odpadů z celkové produkce 122 %, naopak v roce 2010 činil pouhých 5 %. Celkově byl podíl nakládání s odpady v roce 2012 k datové základně v roce 2010 téměř dvojnásobný. Energetické využití bylo ve sledovaném území nulové. Odstranění odpadů skládkováním, spalováním či jiným uložením vykázaly nulové hodnoty. Vykazované nulové hodnoty u způsobů nakládání s odpady poukazují na to, že je s odpady nakládáno mimo území ORP.

4) Finanční analýza

V roce 2012 došlo oproti předchozímu roku ke snížení nákladů na odpadové hospodářství o 277 tis. Kč, přesto každoročně dosahují téměř 20 mil. Kč. Téměř 80 % všech nákladů tvoří finanční prostředky vynaložené na sběr a svoz komunálních odpadů a ostatních odpadů. Na svoz nebezpečných odpadů bylo vynaloženo 5 % nákladů. Příjmy přesáhly v roce 2012 částku 14 mil. Kč a meziročně se zvýšily o 3 %. Příjmy tvořily pouze poplatky za komunální odpad a poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů. V roce 2012 byly náklady vyšší o 5 632 365 Kč než příjmy z odpadového hospodářství. Při přepočtu nákladů převyšující příjmy na obyvatele došlo ke snížení z 223 Kč v roce 2010 na výsledných 191 Kč v roce 2012.

5) Analýza cílových skupin

Cílovými skupinami odpadového hospodářství jsou původci odpadů (občané, podnikatelské subjekty, školská a zdravotnická zařízení, obce), subjekty zajišťující sběr, odvoz a zpracování odpadů (obce, svozové společnosti, zpracovatele odpadů, provozovatele ČOV) či subjekty informující o odpadovém hospodářství či šířící ekologickou osvětu (médiá, ekologické společnosti). Důležité je zajistit na všech úrovních dodržování právních předpisů, maximální využití prostředků na třídění odpadů a jejich recyklaci a v neposlední řadě vzájemnou spolupráci a respekt. Na území ORP Tišnov nedochází mezi uvedenými subjekty k výraznější kolizi a odpadové hospodářství dosahuje poměrně slušné úrovně. Prostor se nabízí zejména v oblasti užší spolupráce.

6) Analýza rizik

Největší finanční riziko lze spatřovat v nedostatku finančních zdrojů na zajištění odpadového hospodářství a na pořízení a inovaci zařízení. Za výrazné organizační riziko lze považovat zejména špatnou organizaci svozů a rozmístění odpadových nádob. Časté změny v legislativě představují právní riziko, jehož důsledkem jsou rostoucí náklady na odpadové hospodářství. Z technického hlediska je rizikem špatný technický stav nádob a zařízení používaných při svozu a třídění odpadů. Za poslední skupinu rizik lze považovat riziko věcné, a to zejména porušování právních předpisů původci odpadů.

7) SWOT analýza

Na základě SWOT analýzy lze stanovit hlavní silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ovlivňující odpadové hospodářství na území ORP Tišnov. Představitelé obcí by se měli v rámci společné spolupráce zaměřit na další podporu silných stránek (např. dobré rozmístění nádob na odpady, příznivé ceny za

svoz odpadů) a naopak identifikovat a eliminovat stránky slabé, a to zejména odstranění černých skládek v katastrech obcí (v současné době na území 17 obcí) a vyřešení společného sběrného dvora tak, aby všem občanům bylo umožněno třídění a odstranění všech druhů odpadů. Obce by se měly snažit o optimalizaci sběrných míst a zajištění co nejlepších smluvních podmínek se svozovými firmami (např. formou společného jednání). Důležité je seznámit se s hrozbami, které by mohly negativně ovlivnit odpadové hospodářství.

Další vývoj v oblasti odpadového hospodářství by měl být směřován na podporu odděleného sběru komunálního odpadu, výstavbu zařízení pro nakládání s komunálními a biologicky rozložitelnými odpady. Prostřednictvím spolupráce mezi obcemi v územním obvodu Tišnov lze přispět k efektivnímu nakládání s odpady či k úspoře finančních prostředků. Proto je nutné tuto formu spolupráce podporovat a začlenit do ní co největší počet obcí.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu včetně motivujících starostů z území ORP, dále byl přítomen jednatel komunální svozové firmy, ředitelka školy a vedoucí odboru sociálních služeb. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

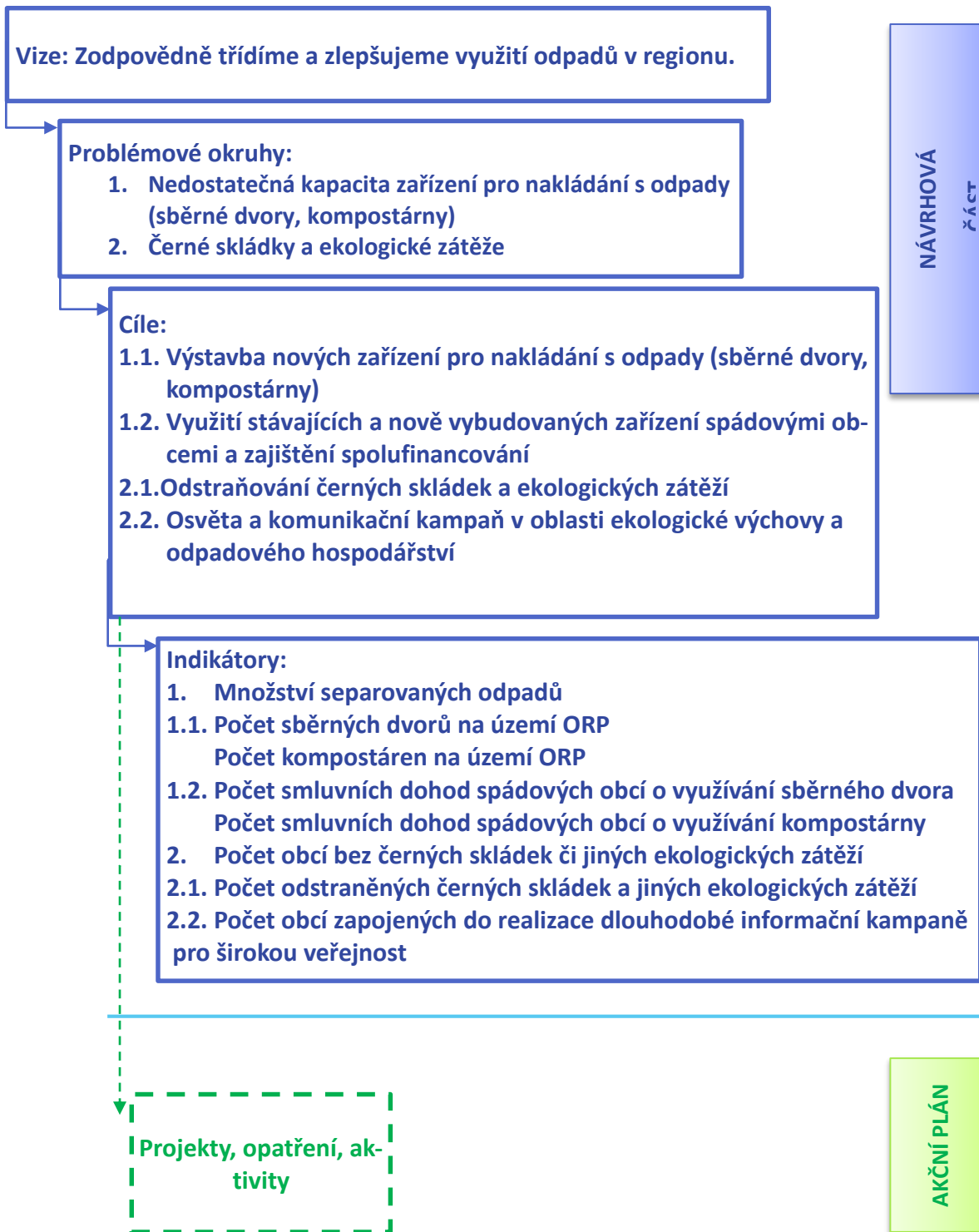
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Odpadové hospodářství	1. Nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)	2. Černé skládky a ekologické zátěže
	cíl 1.1 -Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)	cíl 2.1 - Odstraňování černých skládek a ekologických zátěží
	cíl 1.2 - Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolufinancování	cíl 2.2 - Osvěta a komunikační kampaň v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Tišnovsko využívá rozmanitosti území a vzájemné spolupráce mezi obcemi. Společnou prací zlepšujeme kvalitu škol a potřeby našich dětí všech dotčených obcí. **Zodpovědně třídíme a zlepšujeme využití odpadů v regionu.** Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno. Propojením obcí dosahujeme lepšího porozumění a udržení vzájemných vztahů.

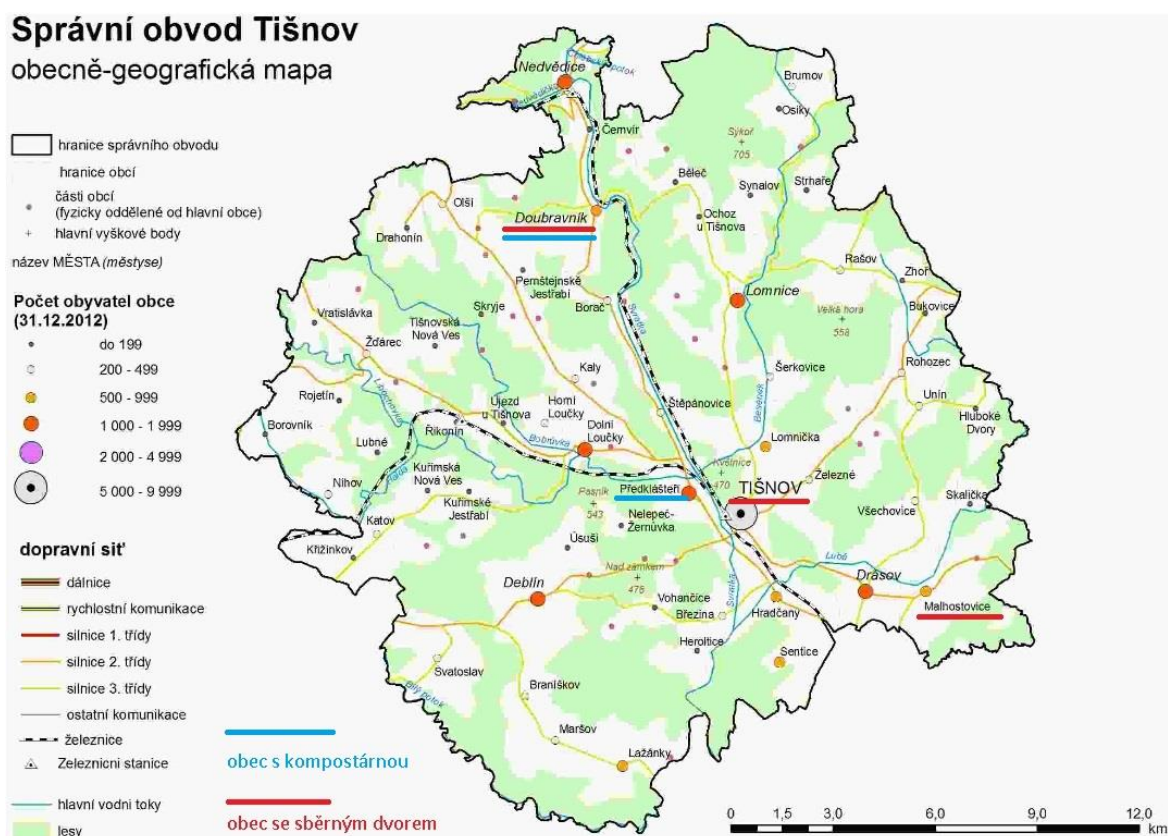
Slogan DSO Tišnovsko: " **Komunikace nás k sobě dovede**"

Problémové okruhy:

1. **Nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)**

- a) Na území ORP Tišnov se nachází **tři sběrné dvory**, které umožňují ukládání odpadů. Skutečný sběrný dvůr komunálního odpadu vlastní jen město Tišnov, obec Malhostovice a od září 2014 také městys Doubravník (viz mapa).

Mapa č. 5: SO ORP Tišnov s vyznačenými sběrnými dvory a kompostárnami

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

Jedná se o sběrné dvory řádně zkolaudované a provozované na základě platného Rozhodnutí krajského úřadu o provozu zařízení. Všechny sběrné dvory jsou určeny pro obyvatele zmíněných obcí. Ostatní třídící místa jsou stavebně charakterizována jako místo pro ukládání odpadů s tím, že obec následně zajistí odvoz a likvidaci. V menších obcích přibývají tzv. "kontejnerová hnízda" na vytríděný odpad. Z přiložené mapy je zřejmé, že dostupnost sběrných dvorů je nedostatečná zejména na Lomnicku, Deblínsku či severozápadní části území. Na území ORP Tišnov jsou k dispozici pouze dvě zařízení na likvidaci biologicky rozložitelného odpadu, a to v obci Předklášteří a v městysu Doubravník. Tento stav lze považovat za nedostatečný a pro celé území to znamená neúměrně vysoké náklady na likvidaci tohoto typu odpadu, neboť musí být svážen do vzdálených zařízení nacházejících se v Brně, Blansku a Bystřici nad Pernštejnem. **Komunitní kompostárny jsou zřízeny pouze v obci Předklášteří a v městysu Doubravník.**

- b) Za hlavní příčinu nedostatečného počtu sběrných dvorů a kompostáren lze považovat **vysoké zřizovací náklady**, které by musely jednotlivé obce vynaložit, a to bez ohledu na svoji velikost. Výstavba a zprovoznění sběrného dvoru či kompostárny mimo jiné vyžaduje **složitější administrativní kroky a registraci**. Dále je nutno počítat s následnými **provozními náklady** (např. mzdové náklady). Některé regiony uvažovaly o vybudování komunitní kompostárny, ovšem tyto záměry z jakýchkoliv různých příčin nebyly realizovány. Výsledkem je fakt, že biologicky rozložitelný odpad se vozí do vzdálených kompostáren do Brna či Boskovic, přičemž v mnoha případech je doprava do kompostárny a zpět dražší než samotné nakládání. Přitom právě tohoto odpadu stále více přibývá v důsledku snahy o důslednější separaci a snižování množství tohoto odpadu v ko-

munálních odpadech. Daný problém by se vyřešil vytipováním místa a vybudováním kompostárny pro obce Tišnovska. Problémem při zřizování sběrných dvorů či kompostáren může být i **nalezení vhodné lokality na území obce**, neboť u kompostáren je nutno počítat s vedlejšími negativními efekty, jako je např. zápach či zvýšený provoz velkých dopravních prostředků.

Existence a dostupnost sběrných dvorů a kompostáren je úzce provázána s druhým problémovým okruhem, kterým jsou **černé skládky** a jiné ekologické zátěže na území ORP Tišnov. Nedostupnost sběrných dvorů vede také k **horším výsledkům v oblasti separace odpadů**, neboť mnohdy odpad určený k separaci skončí ve směsném komunálním odpadu. Rozšiřování sítě zařízení pro nakládání s odpady a zajištění dostupnosti co největšímu počtu obyvatel žijících na území ORP Tišnov je problematické také z **důvodu minimální spolupráce mezi obcemi**.

- c) Přestavitelé obcí nacházejících se na území ORP Tišnov by měli společně řešit rozšíření sítě sběrných dvorů a kompostáren, neboť sami považují tuto oblast za problematickou. Nedostatečný počet sběrných dvorů **neumožňuje maximální vytrídění odpadů**, což povede k **nárůstu produkce komunálních odpadů** a zhoršení výsledků v oblasti **separace odpadů**. Jestliže producenti odpadů nebudou mít k dispozici místa pro odkládání odpadů, hrozí vyšší riziko **vzniku nedovolených černých skládek**. Nedostupnost blízké kompostárny povede k **rostoucím nákladům na likvidaci biologicky rozložitelného odpadu**.

2. Černé skládky a ekologické zátěže

- a) Z dotazníkového šetření vyplynulo, že na území ORP Tišnov se nachází černé skládky **v katastrech 17 obcí** (v mapě černě podtržené). I přes snahu vedení dotčených obcí dochází k opakovanému obnovování, za které jsou mnohdy zodpovědné osoby, které nemají v dané obci bydliště (např. kolem pouze projíždějí). Většinou jde o náhodně vytipované odlehlé místo, kde proběhne urychlené vysypání či vyházení odpadu. Vždy se jedná o místa přístupná osobním automobilem či jiným dopravním prostředkem.

Mapa č. 6: SO ORP Tišnov s vyznačenými černými skládkami (černě podtržené obce)

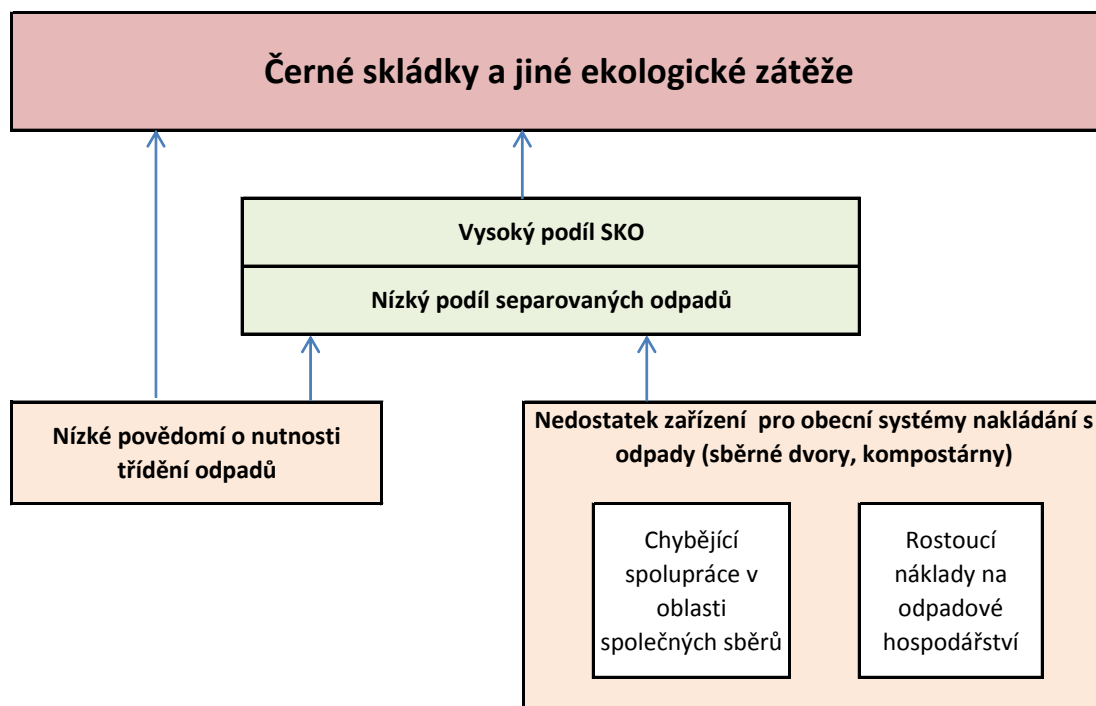
Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

- b) Příčinu tohoto problému lze spatřovat zejména v **nedisciplinovaném chování a neekologickém myšlení původců černých skládek**. Je zářející, že v dnešní době, kdy v kterékoli obci, kterou projedete automobilem, jsou sběrná místa, která umožňují sběr plastů, skla, papíru či bioodpadu, lidé svůj odpad vyhodí do přírody.

Tento problémový okruh má **přímou provázanost s nedostatečným povědomím obyvatelstva o nutnosti třídění odpadů a snižování produkce komunálních odpadů**. Obce spadající pod ORP Tišnov vykazují poměrně vysoký podíl produkce smíšeného komunálního odpadu a nižší podíl produkce separovaných složek odpadů (plast, sklo, papír, biologicky rozložitelný odpad). Tuto skutečnost jen potvrzují vyrovnané popelnice u silnic v jednotlivých obcích, kdy u jednoho rodinného domu nalezneme i tři popelnice na pět osob. V těchto případech je zcela zřejmé, že tito občané zcela ignorují zásady třídění odpadů, neboť v zásadě, většina odpadu produkovaného domácnostmi lze vytrždit (nejčastěji papír, sklo, plast). Příčinou tohoto stavu je jednak **nízké povědomí o důsledcích netřídění odpadů** (enormní produkce smíšeného komunálního odpadu, který končí na skládkách), tak i určitý stupeň neochoty, nezájmu a lenosti. Pro mnohé je přece jednodušší vše naházet do jednoho koše či v horším případě odpad spálit v kotli. Tento problém přispívá ke **vzniku černých skládek a nižším výnosům** za sběr separovaných složek odpadu.

Příčinu tohoto chování lze spatřovat také v **nedostupnosti sběrného dvoru** a v **neochotě zaplatit za likvidaci** odpadu u soukromých subjektů.

- c) V případě neřešení problematiky likvidace černých skládek hrozí, že vzniknou v některých obcích velké ekologické zátěže **působící negativně zejména na stav životního prostředí**. Jejich opakovaná likvidace představuje pro obce velkou **finanční zátěž**. Zcela reálně hrozí nebezpečí **znečištění podzemních vod**, které mnohdy jsou současně zdrojem pitné vody v obci. Může dojít k **ohrožení života a zdraví obyvatel** (např. dětí, které si mohou v těchto lokalitách „hrát“). V neposlední řadě nelze opomenout také **estetickou stránku věci**.

Obr. 3: Strom problémů v oblasti odpadového hospodářství na území ORP Tišnov
Zdroj: Vlastní šetření

5.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)
Cíl 1.1	Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)
Popis cíle	Na území ORP Tišnov jsou zřízeny tři sběrné dvory (Tišnov, Malhostovice, Doubravník) a dvě komunitní kompostárny (Doubravník, Předklášteří). Zbývající obce zajišťují sběr a svoz odpadů prostřednictvím kontejnerů na vytríděné složky (plast, sklo, papír, kov) či s využitím mobilních svozů (např. objemný odpad, nebezpečný odpad, elektroodpad). Z provedeného dotazníkového šetření vyplývá, že 35 % zástupců obcí na území ORP Tišnov považuje za důležité se zaměřit na realizaci projektů zaměřených na zařízení určená k nakládání s

	<p>odpady (třídící linky, kompostárny, sběrné dvory). Nutnost třídění, sběr, svoz a nakládání s biologicky rozložitelným odpadem podporuje 25 % starostů. Cílem je výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady tak, aby došlo k navýšení celkového počtu těchto zařízení. Hlavním smyslem je zvýšení dostupnosti sběrných dvorů a kompostáren, což povede k lepším výsledkům v oblasti separace odpadů, neboť mnohdy odpad určený k separaci skončí ve smíšeném komunálním odpadu. Obce jsou navíc povinny dle vyhlášky 321/2014 Sb., zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu. Při výstavbě kompostáren je nutno zajistit provázání sběru bioodpadu s koncovým zařízením a zajistit odbyt vyrobeného kompostu.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností výstavby nových zařízení na sběr odpadů v souladu s platnou legislativou <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy • zpracování ekonomického posouzení provozních nákladů <p>A.3 Nastavení parametrů zařízení na sběr odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení lokality výstavby a posouzení dopravní infrastruktury • stanovení kapacity zařízení • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovanou kapacitu odpadů • stanovení frekvence svozu z jednotlivých zařízení • stanovení svozové firmy zajišťující odvoz odpadů <p>A.4 Projektová příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti čerpání dotace • příprava a realizace projektové dokumentace • příprava a realizace výběrového řízení <p>A.5 Realizace projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • výstavba a zajištění provozu zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet sběrných dvorů na území ORP • počet kompostáren na území ORP
Správce cíle	Předseda mikroregionu
Cíl 1.2	Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolufinancování
Popis cíle	Na území ORP Tišnov jsou zřízeny tři sběrné dvory (Tišnov, Malhostovice, Doubravník) a dvě komunitní kompostárny (Doubravník, Předklášteří). Na sledovaném území je zapotřebí podpořit společné využívání stávajících a nově

	<p>vybudovaných sběrných dvorů a kompostáren, která budou sdílena spádovými obcemi, čímž bude dosaženo výrazných úspor z rozsahu. Sdílená infrastruktura pokryje potřeby několika obcí v rámci mikroregionů. Nutností tohoto cíle je jednoznačně vyřešit a zajistit spolufinancování. Cílem je dosáhnout větší míry spolupráce mezi obcemi na základě smluvních dohod o využívání zařízení pro nakládání s odpady a nalezení optimální míry spolufinancování.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností sdílených zařízení na sběr odpadů v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu smlouvy pro společné užívání • stanovení práv a povinností zapojených obcí <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy • zpracování ekonomického posouzení provozních nákladů <p>A.3 Nastavení parametrů zařízení na sběr odpadů</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení vhodné lokality sdílených zařízení • stanovení kapacity sdílených zařízení • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovanou kapacitu odpadů • stanovení frekvence svozu z jednotlivých zařízení • stanovení svozové firmy zajišťující odvoz odpadů <p>A.4 Projektová příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti čerpání dotace (např. rozšíření stávajících, výstavba nových) • příprava a realizace projektové dokumentace • příprava a realizace výběrového řízení <p>A.5 Realizace projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojení spádových obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet smluvních dohod spádových obcí o využívání sběrného dvora • počet smluvních dohod spádových obcí o využívání kompostárny
Správce cíle	Předseda mikroregionu

Problémový okruh 2	Černé skládky a ekologické zátěže
Cíl 2.1	Odstraňování černých skládek a ekologických zátěží
Popis cíle	Na území ORP Tišnov se nachází černé skládky či jiné ekologické zátěže v 17 obcích. I přes snahu vedení dotčených obcí dochází k opakovanému obnovování, za které jsou mnohdy zodpovědné osoby, které nemají v dané obci bydliště (např. kolem pouze projíždějí). Cílem opatření je odstraňování černých skládek a jiných ekologických zátěží v co největším počtu dotčených obcí. Naplnění tohoto cíle je důležité zejména pro obce tímto problémem dotčené a nabízí se zde prostor pro společnou spolupráci (např. na úrovni mikroregionu či DSO). Odstraňování černých skládek je finančně i časově náročné, proto je vhodné se zaměřit také na zamezení vzniku dalších skládek.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností likvidace černých skládek v souladu s platnou legislativou <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy <p>A.3 Projektová příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti čerpání dotace • příprava a realizace projektové dokumentace • příprava a realizace výběrového řízení <p>A.4 Realizace projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • likvidace černé skládky či jiné ekologické zátěže
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet odstraněných černých skládek a jiných ekologických zátěží na území ORP
Správce cíle	Starosta dotčené obce
Cíl 2.2	Osvěta a komunikační kampaň v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství
Popis cíle	Tento problémový okruh má přímou provázanost s nedostatečným povědomím obyvatelstva o nutnosti třídění odpadů a snižování podílu biologicky rozložitelné složky v SKO. Původci černých skládek se chovají nedisciplinovaně a postrádají ekologické myšlení. Je zarážející, že v dnešní době, kdy v kterékoli obci, kterou projedete automobilem, jsou sběrná místa, která umožňují sběr

	<p>plastů, skla, papírů či bioodpadu, lidé svůj odpad vyhodí do přírody. Na problémy spojené se špatnou informovaností a nedisciplinovaností poukázalo 35 % oslovených zástupců obcí. Cílem tohoto opatření je připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem. Součástí kampaně je pravidelné informování občanů o výsledcích odpadového hospodářství obce a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady. Tímto dojde mezi občany ke zlepšení povědomí o odpadovém hospodářství. Společná komunikační kampaň by měla být šířena prostřednictvím regionálního tisku, televize a samotnými obcemi.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Společná jednání zástupců obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení formy osvěty a komunikační kampaně vedené k občanům • stanovení počtu obcí zapojených do projektu <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy zvolené formy osvěty • stanovení podílu financování jednotlivými obcemi <p>A.3 Projektová příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti čerpání dotace • příprava a realizace projektové dokumentace • příprava a realizace výběrového řízení <p>A.4 Realizace projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizace osvěty a spuštění komunikační kampaně směrem k občanům
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost
Správce cíle	Starosta dotčené obce, předseda DSO Tišnovsko

5.2.4 Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ SEPAROVANÝCH ODPADŮ		
Měrná jednotka	t		
Správce měřítka	předseda DSO Tišnovsko		
Roky	2012	2017	2020
Plán	 	1400	1600
Skutečnost	1251	 	
Popis měřítka:	Indikátor je sledován prostřednictvím množství separovaných odpadů dle jednotlivých druhů - papír (150101, 200101), plast (150102, 200139), sklo (150107, 200102), nápojové kartony (150105), jehož původcem je obec. Výchozí hodnotou je produkce těchto separovaných složek odpadu v roce 2012. Vzhledem k tomu, že ORP Tišnov vykazuje u některých položek nižší měrné produkce oproti celorepublikovému průměru, je žádoucí, aby hodnota indikátoru v čase vzrostla (důslednější separace odpadů).		
Metodika a výpočet:	Součet produkce separovaných odpadů dle jednotlivých druhů - papír (150101, 200101), plast (150102, 200139), sklo (150107, 200102), nápojové kartony (150105) - jehož původcem je obec na celém území ORP Tišnov za jeden rok		
Zdroj čerpání dat:	Databáze ISOH (výchozí hodnota), Evidence obcí		

Cíl	Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET SBĚRNÝCH DVORŮ NA ÚZEMÍ ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	4	5
Skutečnost	3	 	

Popis měřítka:	Indikátor je sledován prostřednictvím počtu nově vystavěných sběrných dvorů v obcích nacházejících se na území ORP Tišnov. Je žádoucí, aby došlo v čase k navýšení jejich počtu. Nové sběrné dvory přispějí k zajištění dostatečné kapacity sběrných míst, což zlepší výsledky separace odpadů.
Metodika a výpočet:	Souhrnný početsběrných dvorů na celém území ORP Tišnov
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov

Cíl	Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)
------------	--

Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET KOMPOSTÁREN NA ÚZEMÍ ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	3	4
Skutečnost	2	 	
Popis měřítka:	Indikátor umožňuje sledovat počet nových kompostáren, přičemž je vhodné jejich počet zvyšovat. Sběr a další nakládání s biologicky rozložitelným odpadem bude v následujících letech čím dál aktuálnější problém, jehož neřešení bude mít za následek nárůst SKO. Navíc zvyšování počtu kompostáren je v souladu s vyhláškou 321/2014 Sb., nařizující separaci biologických odpadů rostlinného původu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet kompostáren na celém území ORP Tišnov		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov		

Cíl	Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolufinancování
------------	---

Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET SMLUVNÍCH DOHOD SPÁDOVÝCH OBCÍ O VYUŽÍVÁNÍ SBĚRNÉHO DVORA		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020

Plán		7	15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Na sledovaném území je zapotřebí podpořit společné využívání sběrných dvorů, které budou sdíleny spádovými obcemi, čímž bude dosaženo výrazných úspor z rozsahu. Sdílená infrastruktura pokryje potřeby několika obcí v rámci mikroregionů. Nutností tohoto cíle je jednoznačně vyřešit a zajistit spolufinancování. Žádoucí je zvyšovat počet smluvních dohod mezi obcemi.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí společně sdílejících sběrné dvory		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov		

Cíl	Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolufinancování		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET SMLUVNÍCH DOHOD SPÁDOVÝCH OBCÍ O VYUŽÍVÁNÍ KOMPOSTÁRNÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	14
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Na sledovaném území je zapotřebí podpořit společné využívání kompostáren na úrovni svazků obcí. Společným sdílením spádovými obcemi bude dosaženo výrazných úspor z rozsahu. Sdílená infrastruktura pokryje potřeby několika obcí v rámci mikroregionů. Nutností tohoto cíle je jednoznačně vyřešit a zajistit spolufinancování. Žádoucí je v čase zvyšovat počty smluvních dohod.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do společného systému sběru komunálního bioodpadu		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov		

Problémový okruh	Černé skládky a ekologické zátěže
Číslo indikátoru	6

Název indikátoru	POČET OBCÍ BEZ ČERNÝCH SKLÁDEK A JINÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda DSO Tišnovko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	42	49
Skutečnost	42	 	
Popis měřítka:	Indikátor je sledován prostřednictvím počtu obcí, jejichž území není zatíženo žádnou černou skládkou či jinou ekologickou zátěží. Je žádoucí dosáhnout co nejvyššího počtu těchto obcí na území ORP, neboť dojde ke zlepšení jak životního prostředí, tak i estetické stránky věci.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí bez černých skládek a jiných ekologických zátěží		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov		

Cíl	Odstraňování černých skládek a ekologických zátěží		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	POČET ODSTRANĚNÝCH ČERNÝCH SKLÁDEK A JINÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta dotčené obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	 	15	10
Skutečnost	17	 	
Popis měřítka:	Na území ORP Tišnov se nachází černé skládky či jiné ekologické zátěže v 17 obcích. Většinou jde o náhodně vytipované odlehlé místo, kde proběhne urychlené vysypání či vyházení odpadu. Vždy se jedná o místa přístupná osobním automobilem či jiným dopravním prostředkem. Cílem opatření je odstraňování černých skládek a jiných ekologických zátěží v co největším počtu dotčených obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet odstraněných černých skládek či jiných ekologických zátěží na území ORP Tišnov		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření, MÚ Tišnov		

Cíl	Osvěta a komunikační kampaň v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství
------------	---

Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	25
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Tišnov není v současně době realizována žádná společná informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost zaměřená na správné nakládání s komunálním odpadem a aktivním zapojením obyvatelstva na systému odpadového hospodářství obce. Přitom více než jedna třetina starostů by uvítala v této oblasti osvětu a zlepšení disciplinovanosti občanů. Společná informační kampaň je žádoucí a mělo by dojít k zapojení maximálního počtu obcí a pokrytí široké veřejnosti.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do společné informační osvěty		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní dotazníkové šetření		

5.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie - Předseda DSO Tišnovsko
Správci cílů - Členové SV DSO Tišnovsko
Gestoři indikátorů - Předsedové mikroregionů, Starostové dotčených obcí, Předseda DSO Tišnovsko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)	Předseda mikroregionu
1.2	Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolufinancování	Předseda mikroregionu
2.1	Odstraňování černých skládek a ekologických zátěží	Starosta dotčené obce
2.2	Osvěta a komunikační kampaň v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství	Předseda DSO Tišnovsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Množství separovaných odpadů	Předseda DSO Tišnovsko
2	Počet sběrných dvorů na území ORP	Předseda mikroregionu
3	Počet kompostáren na území ORP	Předseda mikroregionu
4	Počet smluvních dohod spádových obcí o využívání sběrného dvora	Předseda mikroregionu

5	Počet smluvních dohod spádových obcí o využívání kompostárny	Předseda mikroregionu
6	Počet obcí bez černých skládek a jiných ekologických zátěží	Předseda DSO Tišnovsko
7	Počet odstraněných černých skládek a jiných ekologických zátěží	Starosta dotčené obce
8	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Předseda DSO Tišnovsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Projednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok.

Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán na r. 2017	
Příprava	
Realizace	
Vyhodnocení	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 Shrnutí

Území obce s rozšířenou působností Tišnov tvoří celkem 59 obcí. Ve správním obvodu funguje 6 svozových firem. Okrajové obce z bývalého Žďárského okresu naváží odpad určený k likvidaci do oblasti Bystřicka či Velké Bíteše a ceny za svoz směsného komunálního odpadu a tříděného odpadu jsou výrazně nižší, než je tomu na celorepublikové úrovni. Ve správním obvodu jsou v provozu tři sběrné dvory (Tišnov, Malhostovice, Doubravník) a dvě komunitní kompostárny (Předklášteří, Doubravník). Žádný sběrný dvůr či kompostárna není k dispozici více obcím. V menších obcích přibývají tzv. "kontejnerová hnízda" na vytríděný odpad a hustota sběrné sítě v porovnání s obdobně velkými ORP nadprůměrná. Výrazným způsobem k pozitivním dopadům přispěly firmy jako EKO-KOM, a.s., ELEKTROWIN, a.s., EKO-LAMP s.r.o. a jiné, které za vytríděný odpad obcím přispívají mnohdy nezanedbatelnou částkou na další

třídění. Velkým nedostatkem ORP je chybějící kompostárna pro likvidaci biologického odpadu. Hmotnost odváženého bioodpadu mnohdy nekoresponduje s náklady na dopravu (odvoz listí, trávy apod.) Dále problematický je výskyt černých skládek a jiných ekologických zátěží v 17 obcích.

Celková produkce odpadů od roku 2008 klesala, v roce 2011 ovšem došlo k obratu a meziročnímu nárůstu množství o pět a následně o 22 %. Převážnou část celkové produkce odpadů tvořil ostatní odpad. Podíl nebezpečného odpadu oproti roku 2000 (datová základna) klesal, nejvýrazněji v roce 2008, a to o 77 %. V roce 2012 byla vykázána na území ORP Tišnov nižší měrná produkce odpadů, než je tomu na celostátní úrovni, a to v případě celkové produkce o tisíc kg, v případě nebezpečného odpadu o 118 kg na obyvatele. Největší množství zastoupení měly v roce 2012 stavební a demoliční odpady, komunální odpady a odpadní obaly. Komunální odpad, jehož množství v daném území meziročně narůstalo, tvořil nejčastěji směsný komunální odpad, kovy a objemný odpad. Ze separovaného odpadu bylo vyprodukováno nejvíce papíru, skla a plastů, přičemž lze říci, že podíl separovaných složek vyprodukovaných odpadů je v porovnání s krajskými a celorepublikovými výsledky průměrný a určitě je zde v dalších letech prostor ke zlepšení.

Na území ORP Tišnov bylo ve sledovaném období nakládáno s odpady pouze formou materiálového využití, neboť se zde nenachází žádné skládky, spalovny či jiné zařízení pro nakládání s odpady.

Zajímavé je porovnání nákladů na odpadové hospodářství, které jsou v porovnání s jinými ORP na nízké úrovni a patří z celorepublikového hodnocení k nejnižším.

Z hlediska rizik lze považovat za problematický nedostatek finančních zdrojů na zajištění odpadového hospodářství a na pořízení a inovaci zařízení, která na území chybí, např. sběrné dvory či kompostárny. Časté změny v legislativě představují právní riziko, jehož důsledkem jsou rostoucí náklady na odpadové hospodářství.

Představitelé obcí by se měli v rámci společné spolupráce zaměřit na další podporu silných stránek (např. dobré rozmístění nádob na odpady, příznivé ceny za svoz odpadů) a naopak identifikovat a eliminovat stránky slabé, a to zejména odstranění černých skládek v katastrech obcí (v současné době na území 17 obcí) a vyřešení společného sběrného dvora tak, aby všem občanům bylo umožněno třídění a nakládání se všemi druhy odpadů. Obce by se měly snažit o optimalizaci sběrných míst a zajištění co nejlepších smluvních podmínek se svozovými firmami (např. formou společného jednání). Důležité je seznámit se s hrozbami, které by mohly negativně ovlivnit odpadové hospodářství.

Návrhová část definuje hlavní problémové okruhy a popisuje cíle, kterých by mělo být dosaženo.

Problémový okruh č. 1: Nedostatečná kapacita zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)

cíl 1.1 -Výstavba nových zařízení pro nakládání s odpady (sběrné dvory, kompostárny)

cíl 1.2 - Využití stávajících a nově vybudovaných zařízení spádovými obcemi a zajištění spolupracování

Problémový okruh č. 2: Černé skládky a ekologické zátěže

cíl 2.1 - Odstraňování černých skládek a ekologických zátěží

cíl 2.2 - Osvěta a komunikační kampaň v oblasti ekologické výchovy a odpadového hospodářství

Z výše uvedených cílů byly vymezeny dva indikátory výsledků a šest indikátorů výstupů, které představují důležitý nástroj pro sledování úspěšnosti plnění stanovené strategie. Uvedené cíle a indikátory jsou založeny na vzájemné spolupráci mezi obcemi v územním obvodu Tišnov, proto je nutné tuto formu spolupráce podporovat a začlenit do ní co největší počet obcí.

5.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategický dokument zabývající se odpadovým hospodářstvím obcí spadajících pod ORP Tišnov byl průběžně vypracováván po celý rok 2014. Nejprve proběhly individuální jednání s představiteli obcí a mikroregionů, kde byly vyplněny dotazníky týkající se odpadového hospodářství na území dotčených obcí. Dalšími doplňujícími zdroji informací byly z Veřejného informačního systému odpadového hospodářství Ministerstva životního prostředí (VISOH), z ČSÚ, Městského úřadu Tišnov, společnosti EKO-KOM, a.s. a podklady poskytnuté SMO ČR. Z poskytnutých údajů byla zpracována analytická část, jejímž výstupem bylo popsáno odpadové hospodářství ve správním obvodu, uvedeny společnosti zajišťující svoz a likvidaci odpadů z území obcí, uvedeny zařízení zpracovávající odpady, vybavenost území a uvedeny černé skládky či jiné ekologické zátěže na území ORP Tišnov. V další části jsou uvedeny produkce jednotlivých druhů odpadů včetně způsobů nakládání s těmito odpady. Podklady z analytické části umožnily zpracování analýzy rizik a SWOT analýzy, které pomohly vymezit hlavní problematiku okruhy a zaměřit se na návrhovou část dokumentu.

Na konci měsíce června proběhlo první setkání starostů, ze kterého vzešlo několik podnětů k zapracování a v průběhu července a srpna byly stanoveny vize a slogan.

V září byl poskytnut oponentský posudek, jehož připomínky byly společně s metodickým doporučením SMO ČR zapracovány do dokumentu. Současně byly vymezeny problémové okruhy. V následujících měsících došlo k doplnění o popis cílů a indikátorů, a to vždy ve spolupráci se starosty obcí, zástupci ORP Tišnov. Významnou roli sehrálo setkávání fokusní skupiny, jejich výstupy byly do strategie zapracovány, a to zejména z praktického hlediska.

5.5 Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

SEZNAM ZKRATEK

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí

ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

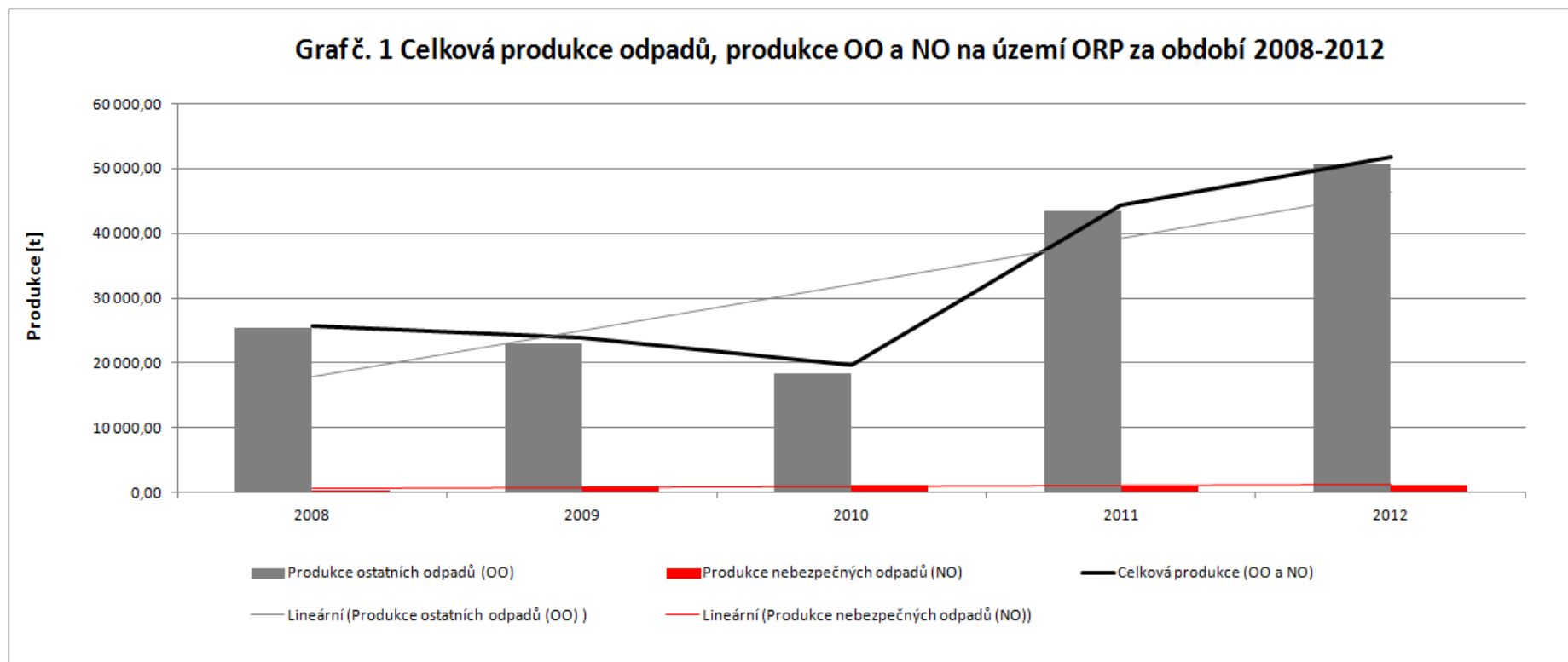
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkuje odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Tabulka 105: **Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkcí odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové zá- kladně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	40 464,68	25 357,77	22 969,93	18 417,98	43 456,87	50 583,51	62,67	56,77	45,52	107,39
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 465,55	340,42	938,70	1 197,03	969,83	1 091,04	23,23	64,05	81,68	66,18
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-76,77	-35,95	-18,32	-33,82
Celková produkce (OO a NO)	42 316,13	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54	60,73	56,50	46,35	104,99
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-39,27	-43,50	-53,65	+04,99
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		98,68	96,07	93,90	97,82	97,89				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		1,32	3,93	6,10	2,18	2,11				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		28 141	28 549	28 801	29 075	29 491				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		913,19	837,46	681,05	1 528,00	1 752,21				
Měrná produkce OO		901,10	804,58	639,49	1 494,65	1 715,22				
Měrná produkce NO	300,20	12,10	32,88	41,56	33,36	37,00				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		4,03	10,95	13,84	11,11	12,32				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-95,97	-89,05	-86,16	-88,89	-87,68				

Graf č. 8: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Tabulka 106: **Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně**

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	1 990,74	2 364,19	512,96	355,11	664,95
200102	Sklo	O	285,61	329,70	295,10	253,67	203,85
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	7,06	4,48	5,60	0,00	0,00
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	1,34	1,21	1,10	0,72	0,78
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,16	0,00	0,01	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,16	0,02	0,13	0,07	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,21	0,17	0,03	0,04	0,10
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	2,46	0,20	0,11	0,00	0,28
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,47	0,27	0,58	0,57	0,59
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,95	1,76	2,20	0,20	0,48

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	8,34	9,08	9,38	8,53	10,71
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,45	0,50	0,48	0,31	0,82
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,23	0,44	0,00	9,76	0,01
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	5,31	2,60	2,21	0,10	0,13
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	1,90	1,34	1,73	1,41	0,77
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	2,48	0,54	5,96	8,91
200139	Plasty	O	481,70	414,46	181,86	167,57	153,95
200140	Kovy	O	2 117,48	1 080,78	28,65	3 326,99	3 089,54
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	505,80	406,41	551,46	622,06	544,50
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	145,50
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	2,29	3,80	0,00	0,00	0,76

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	6 889,51	7 413,48	7 228,49	6 462,12	7 442,34
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	55,79	0,00	0,00	16,49	9,76
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	231,89	482,65	262,00	225,25	725,48
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	4,64	0,84
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 581,97	176,68	111,32	176,36	461,96
150102	Plastové obaly	O	73,67	85,25	89,29	151,68	227,77
150103	Dřevěné obaly	O	18,82	9,59	3,66	4,70	42,89
150104	Kovové obaly	O	4,46	4,22	2,92	4,88	3,38
150105	Kompozitní obaly	O	15,30	10,81	8,52	8,00	9,96
150106	Směsné obaly	O	63,12	13,78	53,24	60,22	80,04
150107	Skleněné obaly	O	102,26	98,78	103,06	113,79	179,42
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	23,34	21,96	14,77	15,56	23,64
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	1,00	0,10	0,00	0,02	0,01
Celková produkce KO			14 473,65	12 941,91	9 471,38	11 996,78	14 034,14
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			9 625,48	10 673,96	8 561,62	7 671,07	9 386,78
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			5 880,61	6 481,09	4 619,41	4 153,09	5 008,93

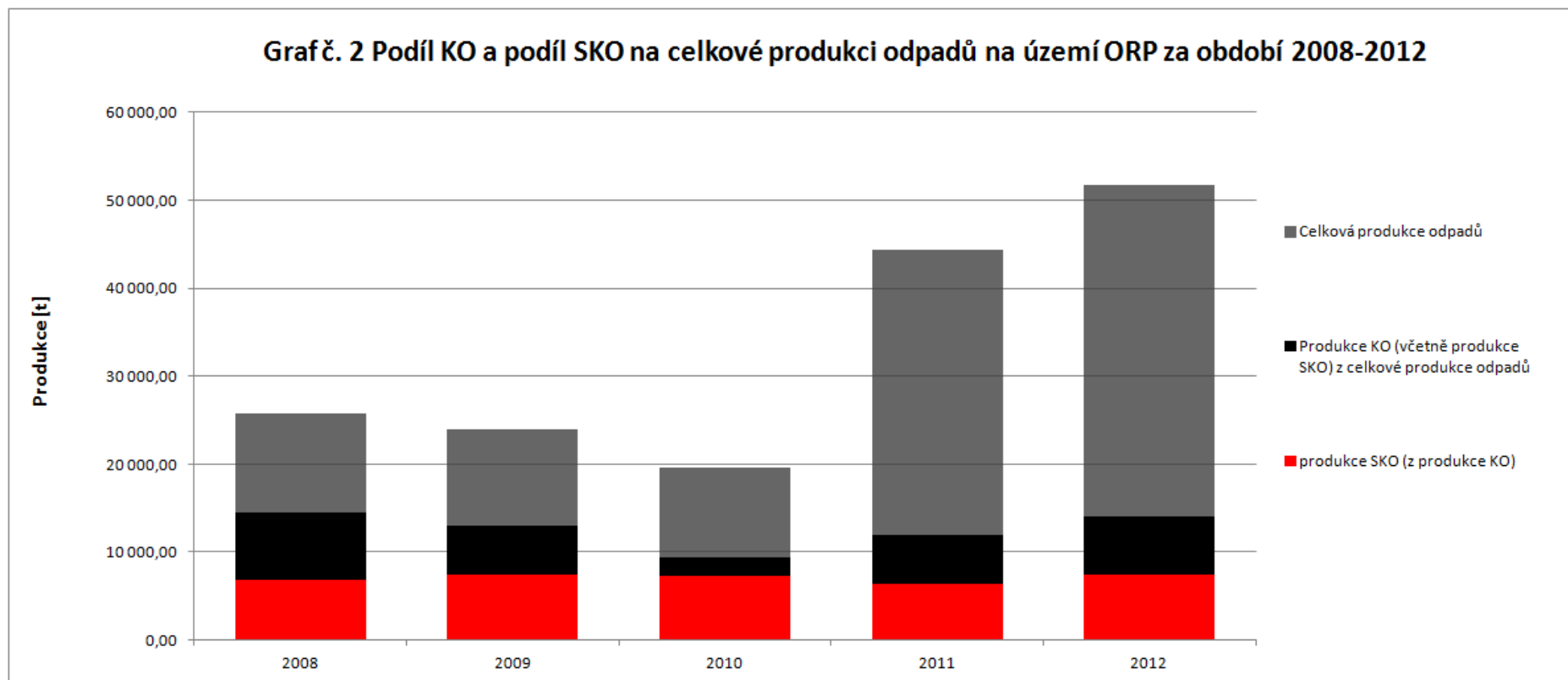
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Tabulka 107: **Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012**

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54	-6,96	-17,96	+126,49	+16,31
Celková produkce KO	14 473,65	12 941,91	9 471,38	11 996,78	14 034,14	-10,58	-26,82	+26,66	+16,98
Celková produkce SKO	6 889,51	7 413,48	7 228,49	6 462,12	7 442,34	+7,61	-2,50	-10,60	+15,17
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	56,32		54,13		48,29		27,00		27,16
Podíl SKO na produkci KO	47,60		57,28		76,32		53,87		53,03
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	28 141		28 549		28 801		29 075		29 491
Měrná produkce KO	514,33		453,32		328,86		412,61		475,88
Měrná produkce SKO	244,82		259,68		250,98		222,26		252,36

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

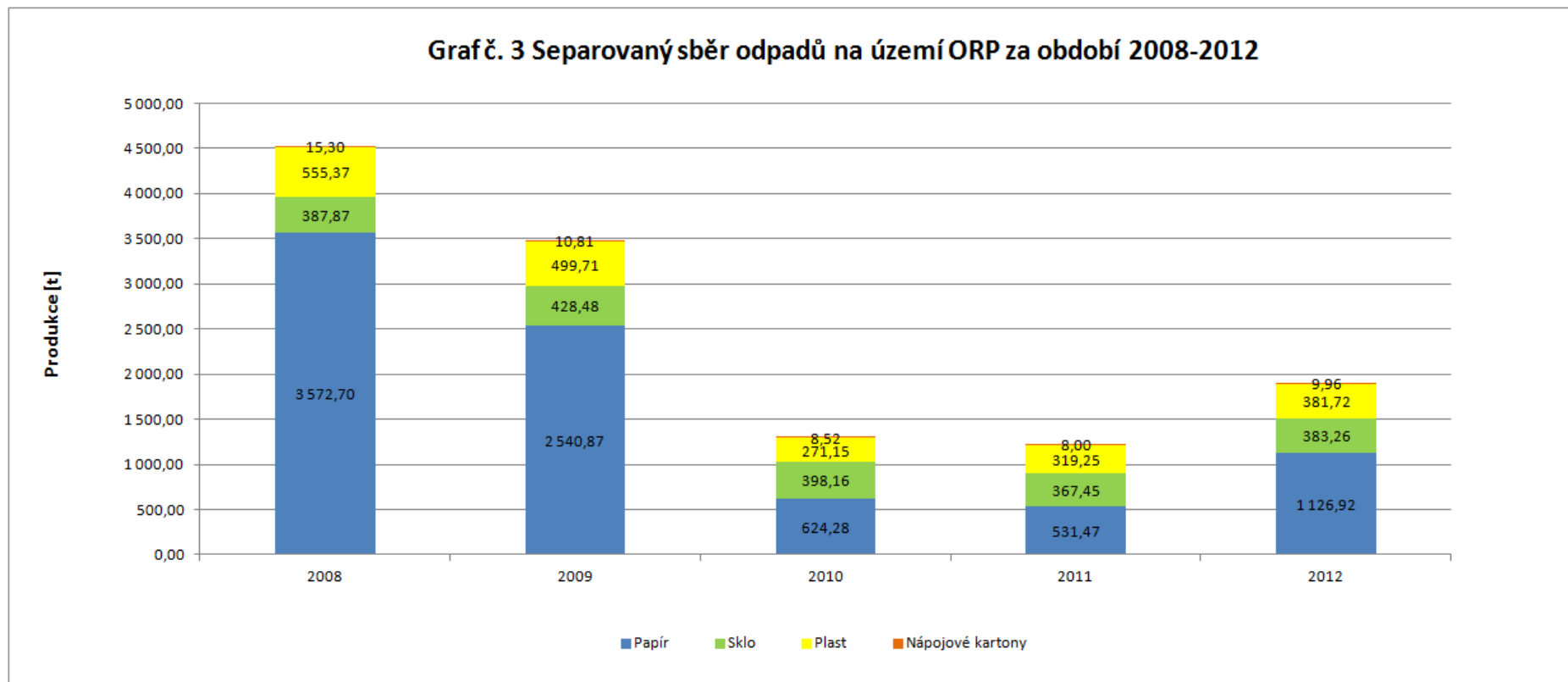
Graf č. 9: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 108: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	3 572,70	2 540,87	624,28	531,47	1 126,92	-28,88	-75,43	-14,87	+112,04
Sklo	150107, 200102	387,87	428,48	398,16	367,45	383,26	+10,47	-7,08	-7,71	+4,30
Plast	150102, 200139	555,37	499,71	271,15	319,25	381,72	-10,02	-45,74	+17,74	+19,57
Nápojové kartony	150105	15,30	10,81	8,52	8,00	9,96	-29,32	-21,22	-6,04	+24,49
Celkem separovaný sběr		4 531,25	3 479,87	1 302,11	1 226,18	1 901,87	-23,20	-62,58	-5,83	+55,11
Měrná produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		28 141		28 549		28 801		29 075		29 491
Měrná produkce tříděného papíru		126,96		89,00		21,68		18,28		38,21
Měrná produkce tříděného skla		13,78		15,01		13,82		12,64		13,00
Měrná produkce tříděného plastu		19,74		17,50		9,41		10,98		12,94
Měrná produkce tříděných nápojových kرتونů		0,54		0,38		0,30		0,28		0,34
Měrná produkce tříděného odpadu		161,02		121,89		45,21		42,17		64,49

Graf č. 10: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Tabulka 109: **Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně**

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	3,00	0,23	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	5,81	5,41	21,78	19,19
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	1,11	7,18	2,19
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,28	2,84	3,47
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	0,00	0,00	0,00	45,01
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	917,30	333,06	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	1 441,20	1 400,40	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čistění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

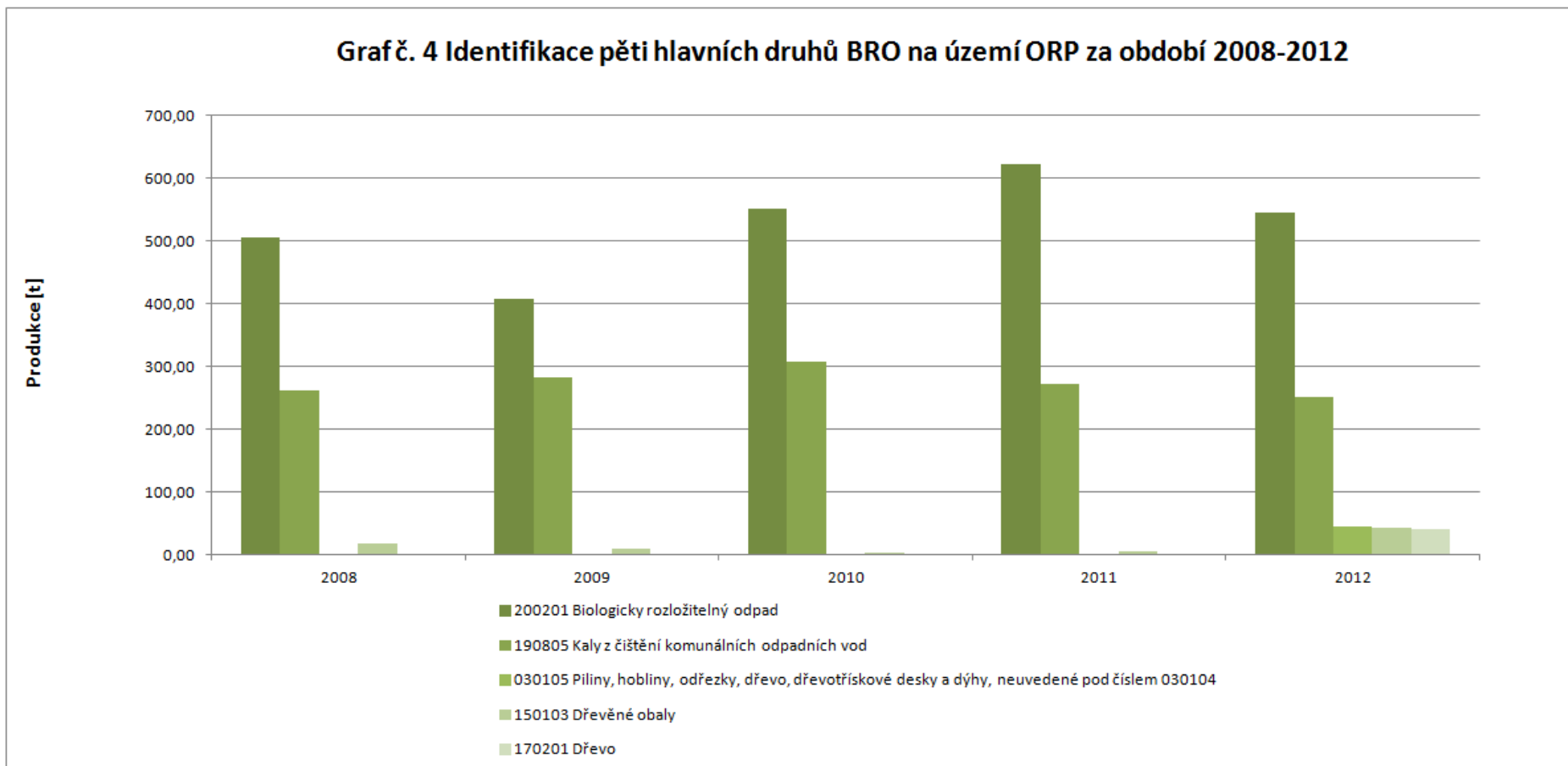
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	14,81	0,00	6,00	6,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 581,97	176,68	111,32	176,36	461,96
150103	Dřevěné obaly	O	18,82	9,59	3,66	4,70	42,89
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	40,94
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	262,10	282,14	307,62	272,80	251,14
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	3,26	21,50	12,06	7,66	30,64
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	995,80	599,70	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	1 990,74	2 364,19	512,96	355,11	664,95
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	7,06	4,48	5,60	0,00	0,00
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,47	0,27	0,58	0,57	0,59
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	2,48	0,54	5,96	8,91
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	505,80	406,41	551,46	622,06	544,50

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200301	Směsný komunální odpad	O	6 889,51	7 413,48	7 228,49	6 462,12	7 442,34
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	231,89	482,65	262,00	225,25	725,48
Celková produkce BRO			14 863,73	13 503,06	9 009,07	8 170,38	10 286,58

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Graf č. 11: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

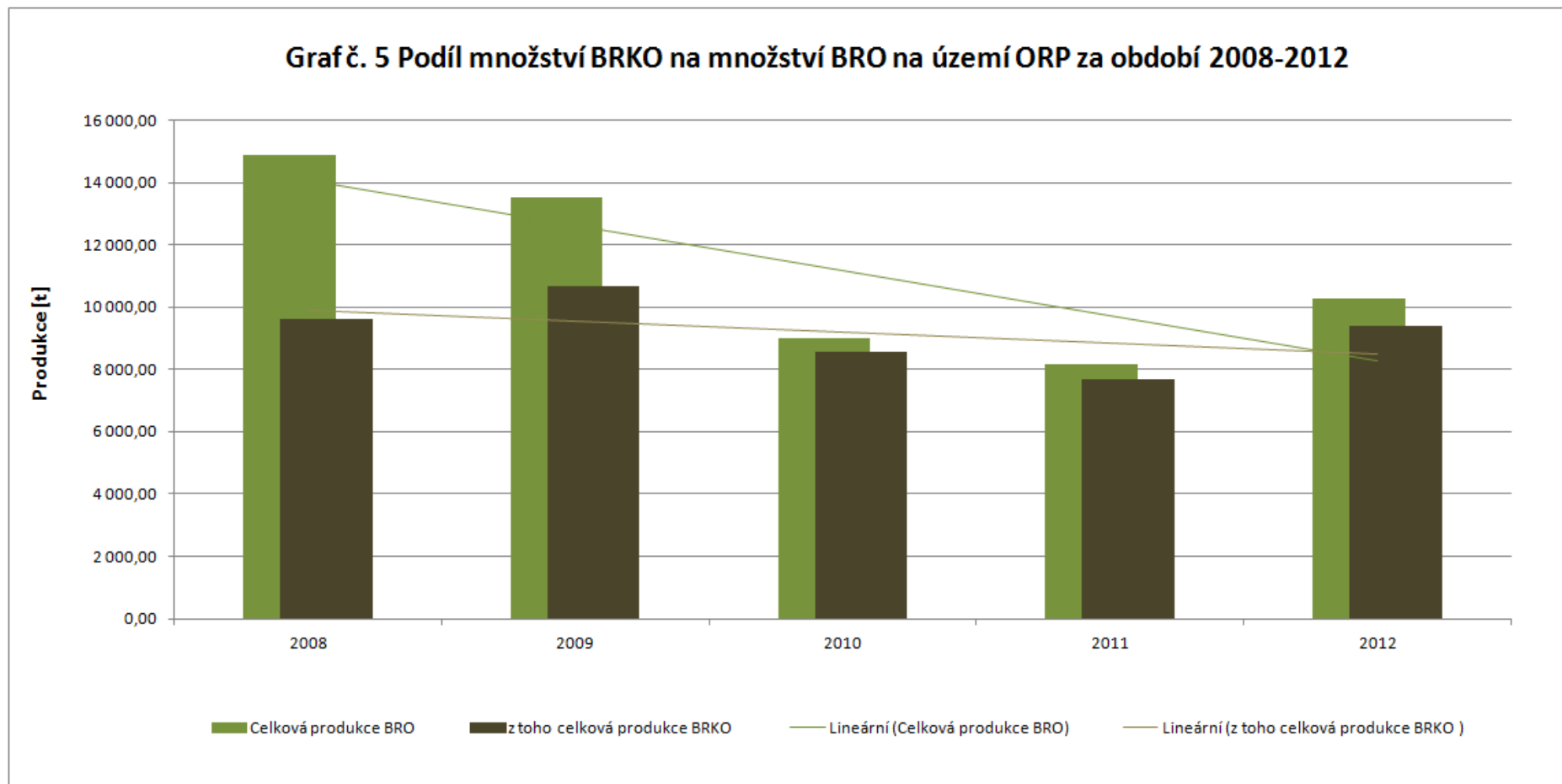
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Výše uvedený graf byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 110: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	14 863,73	13 503,06	9 009,07	8 170,38	10 286,58	-9,15	-33,28	-9,31	+25,90
z toho celková produkce BRKO	9 625,48	10 673,96	8 561,62	7 671,07	9 386,78	+10,89	-19,79	-10,40	+22,37
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO		64,76		79,05		95,03		93,89	91,25
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011	2012
Počet obyvatel v území ORP		28 141		28 549		28 801		29 075	29 491
Měrná produkce BRO		528,19		472,98		312,80		281,01	348,80
Měrná produkce BRKO		342,04		373,88		297,27		263,84	318,29

Graf č. 12: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

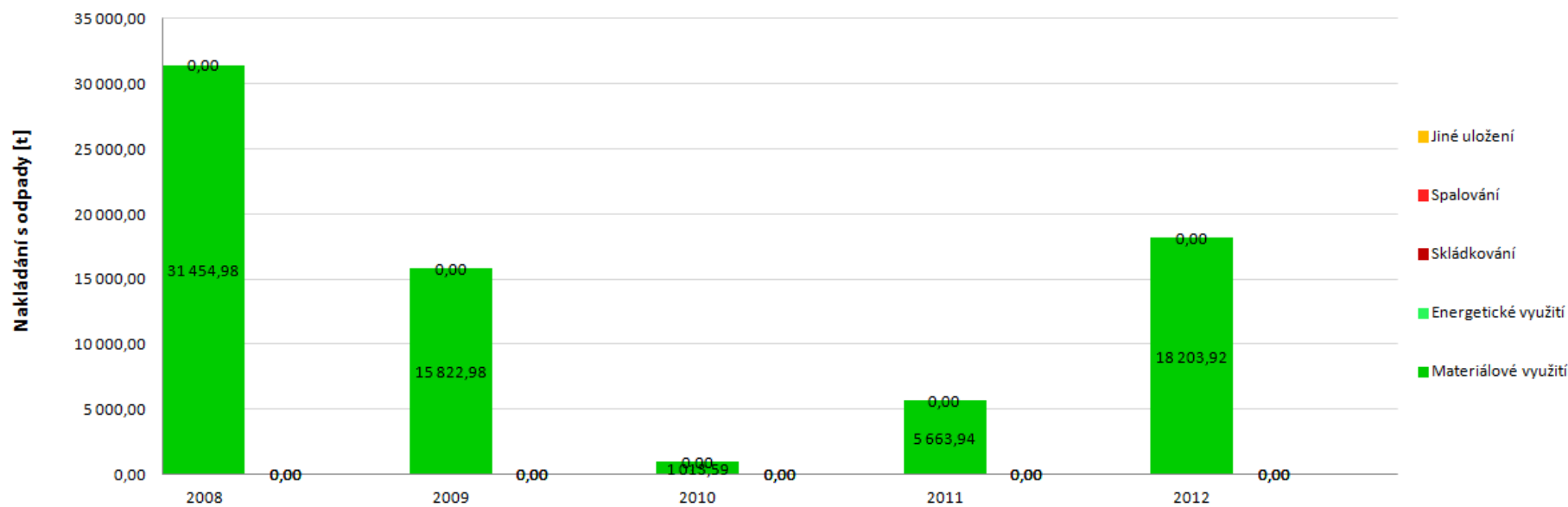
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 111: **Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	9 792,57	31 454,98	15 822,98	1 013,59	5 663,94	18 203,92	321,21	161,58	10,35	57,84	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		23,14	122,40	66,18	5,17	12,75	35,23					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby využití	9 693,56	31 454,98	15 822,98	1 013,59	5 663,94	18 203,92	324,49	163,23	10,46	58,43	
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		22,91	122,40	66,18	5,17	12,75	35,23					
Celková produkce odpadů		42 316,13	25 698,20	23 908,63	19 615,00	44 426,70	51 674,54					
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →										
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓				
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

Graf č. 13: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

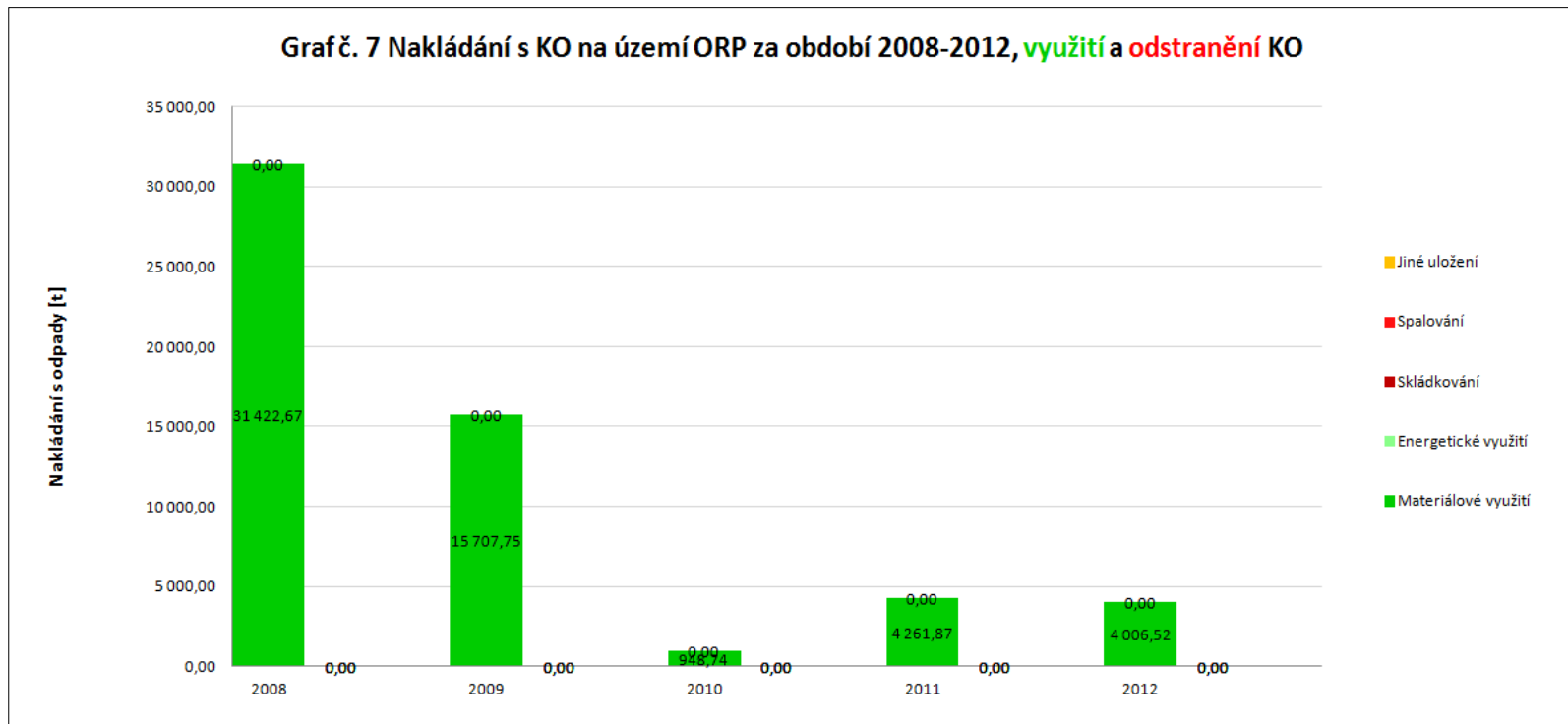
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 112: **Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	2 627,25	31 422,67	15 707,75	948,74	4 261,87	4 006,52	1 196,03	597,88	36,11	162,22	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			30,33	217,10	121,37	10,02	35,53	28,55	+1096,03	+497,88	-63,89	+62,22	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	2 414,64	31 422,67	15 707,75	948,74	4 261,87	4 006,52	1 301,34	650,52	39,29	176,50	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
			27,88	217,10	121,37	10,02	35,53	28,55					
	Celková produkce KO [t]			8 660,80	14473,65	12941,91	9471,38	11996,78	14034,14	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

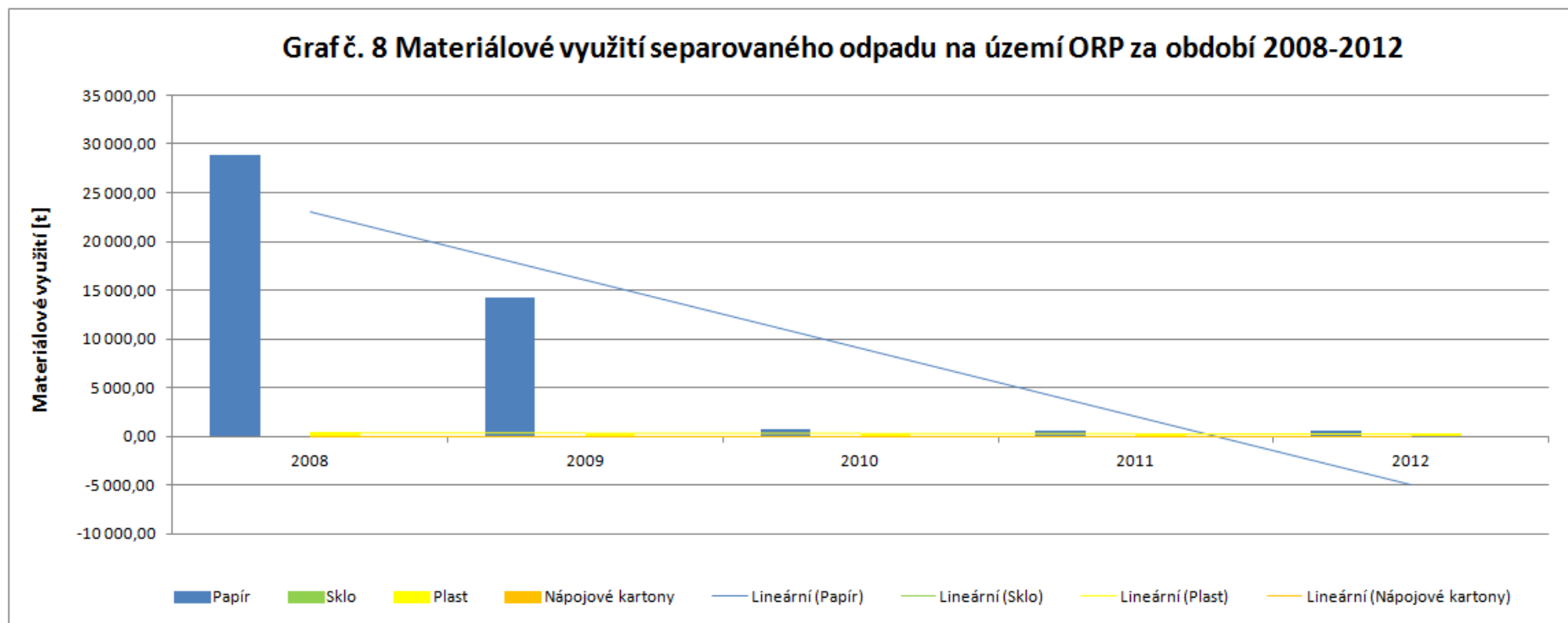
Graf č. 14: Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 113: **Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012**

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	28834,69	14289,67	694,28	655,02	648,30	-50,44	-95,14	-5,66	-1,03
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	428,98	260,08	254,46	222,70	254,56	-39,37	-2,16	-12,48	14,31
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Graf č. 15: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

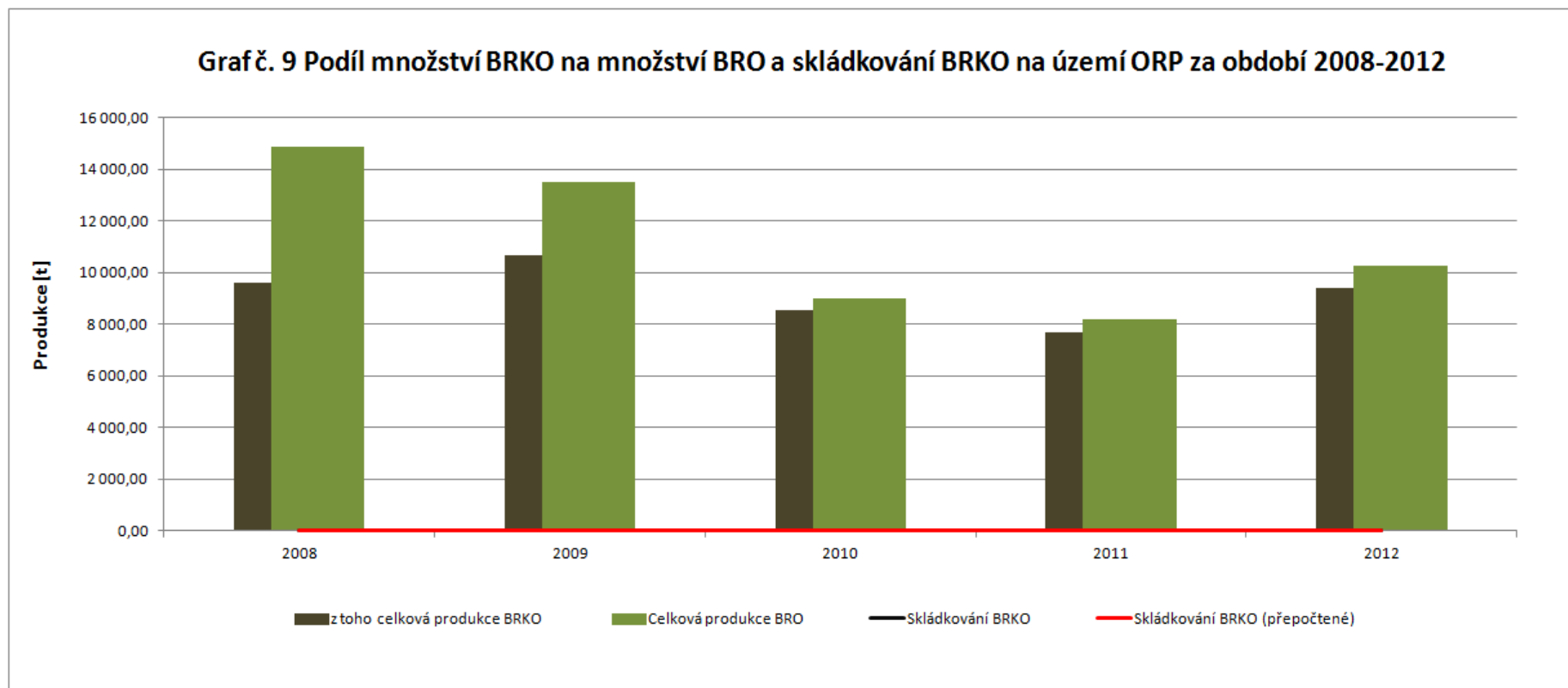
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 114: **Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012**

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		28 856,19	14 390,94	759,13	732,89	717,61	-50,13	-94,72	-3,46	-2,09
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
BRKO	Využití	Materiálové využití		28 317,89	14 289,67	694,28	652,41	605,57	-49,54	-95,14	-6,03	-7,18
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
									Podíl skládkování a měr. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
									2009	2010	2011	2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]													
		Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

Graf č. 16: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (CENIA)

6 Téma 4.: Infrastruktura

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Cílem analýzy bylo zmapovat stav místních komunikací v DSO Tišnovsko, zjistit, které úseky vyžadují opravu, rekonstrukci, výstavbu, či modernizaci. Součástí analýzy bylo také zmapování cyklostezek a cyklotras, dále plánování jejich rozšíření a značení nových tras v regionu, v dalším kroku možnosti využití místních komunikací ve spojení s cyklotrasami.

Město Tišnov tvoří v regionu přirozené středisko s nabídkou pracovních příležitostí, prodejen, veřejných sužeb a sportovních a společenských zařízení. Menší obce regionu představují typicky venkovské území, které tvoří zázemí města Tišnova s přirozenou spádovostí.

V rámci analýzy byly brány v potaz jen okrajově silnice vyšších tříd (II. a III. třídy).

Základní silniční síť DSO Tišnovsko tvoří následující silnice II. třídy:

·II/385, která prochází obcemi Hradčany, Tišnov, Kaly, Pernštejnské Jestřabí a Olší; zajišťuje plynulé propojení Tišnovska s krajským městem Brnem, je nejvýznamnější komunikací v řešeném území. Silnice je důležitou spojkou mezi městem Brnem a Českomoravskou vrchovinou. Prochází jihozápadní částí města Tišnova, na křižovatce se silnicí II/379 je vybudována okružní křižovatka, která pozitivně ovlivňuje dopravní provoz v dané lokalitě (odbočení do města, snížení rychlosti vozidel, přechod pěších), v jižním okraji katastrálního území Tišnova je uvažováno s přeložkou silnice ve směru ke Kuřimi, silnice bude sloužit jako přivaděč na výhledovou trasu rychlostní komunikace R-43.

·II/379, která prochází obcemi Deblín, Žernůvka, Tišnov, Drásov a Malhostovice; prochází od západu ORP k východu (od Velké Bíteše na Drásov), komunikace má v Tišnově obslužný charakter, ale také sběrný. Jedná se o strategické napojení tohoto regionu na jednu z nejdůležitějších silničních tepen České republiky – dálnici D1. Tato komunikace je také napojením regionu na průmyslovou zónu ve Velké Bíteši. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/379 Nelepeč – Žernůvka a obchvat Deblína.

·II/377, která prochází obcemi Tišnov, Železné a Bukovice.

·II/387, která prochází obcemi Předklášteří, Štěpánovice, Borač, Doubravník, Černvín a Nedvědice; je pokračováním hlavního dopravního tahu na severozápad a je hlavním spojením obcí ORP s Tišnovem a Brnem.

·II/389, která prochází obcemi Dolní Loučky, Újezd u Tišnova, Žďárec a Vratislávka.

·II/390, která prochází obcemi Nedvědice, Olší a Drahonín.

·II/391, která prochází obcí Žďárec; má strategický význam pro spojení s dálnicí D1.

Zbývající území regionu je obsluhováno silnicemi nejvýše třetí třídy.

Přímé napojení na síť dálnic a rychlostních komunikací region výhledově získá po vybudování rychlostní komunikace R43 (Brno – Svitavy / Moravská Třebová v rozvojové ose OS9 Brno – Svitavy/Moravská Třebová). Prioritou je proto podpora vybudování komunikace R43 s křižovatkou v prostoru mezi obcemi Malhostovice a Drásov a na ni navazující obchvaty obcí Čebín a Hradčany na komunikaci II/379.

Realizaci těchto projektů mohou obce sdružené v regionu Tišnovsko (vzhledem k tomu, že jde o infrastrukturu v majetku státu nebo kraje) ovlivnit pouze částečně.

Dopravně technický stav zmíněných komunikací, které tvoří kostru silniční sítě regionu, není zdaleka optimální, část z výše uvedených vyžaduje rekonstrukci. Rozbor komunikací vyšších tříd, ale není předmětem této analýzy.

Území regionu Tišnovsko má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Pro **cykloturistiku** poskytuje krajina ideální terén. Krajina zahrnuje množství významných přírodních lokalit, kulturních i technických památek a souborů lidové architektury. Pro úspěšné nastartování a dlouhodobé udržení návštěvnosti turistických atraktivit je nutné zabezpečit i odpovídající infrastrukturu včetně přístupových tras, aby tyto významné turistické cíle byly dostupné, přičemž je samozřejmě nutné respektovat limity ochrany přírody a zachování krajiny.

Značená cyklotrasa dnes prochází přibližně každou druhou obcí regionu. Nadále probíhá značení nových i stávajících cyklotras a výstavba nových cyklostezek, které by vhodně doplňovaly již existující síť, vč. údržby existující sítě cyklotras.

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017 v prioritě 4: Rozvoj dostupnosti a dopravní obslužnosti kraje, uvádí jako prioritu:

- rozvoj silniční sítě kraje
- rozvoj veřejné dopravy v kraji
- rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu

Jedná se o zvýšení kvality a kapacity napojení periferních částí Jihomoravského kraje na centrální části, v nichž probíhá většina ekonomické aktivity. Jak je možné pozorovat v analýze disparit, velké části kraje jsou nedostatečně napojené na centra (vykazují se nízkým „polohovým potenciálem“), zároveň jde přitom o části s nejhoršími výsledky, co se týče ekonomického rozvoje, zaměstnanosti a řady dalších aspektů. Nedostatečné napojení infrastrukturou i veřejnou dopravou je jednou ze základních (nikoliv ovšem jedinou) příčinou zaostávání těchto částí regionu. Doplňkově prioritou obsahuje také aktivity zaměřené na rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu, a to ať už jako prostředku dopravní obslužnosti, nebo pro rekreační účely. Formulován je následující globální cíl: Vybudovat kvalitní, dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou páteřní dopravní infrastrukturu a zlepšit tak dostupnost území z nadnárodních center ekonomické aktivity i napojení periferních částí regionu na centrum.

Mezi hrozby, které má kraj ve své strategii a souvisejících s řešeným územím, lze uvést:

- v řadě oblastí nevyhovující dopravní napojení na páteřní dopravní síť a centra
- hrozba poklesu vnějších finančních zdrojů na modernizaci silničních komunikací
- dosud převážně izolované a málo vybavené úseky infrastruktury pro cyklistickou dopravu

6.1.2 Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Situační analýza:

Místní a účelové komunikace

V rámci analýzy byl zjišťován stav místních (účelových) komunikací majetku obcí, konkrétně úseků, které vyžadují opravy, nové povrchy, popř. úseky, které jsou nezbytné vybudovat celé nové (např. z důvodu nové výstavby). Místní komunikace jsou důležité, jak pro obyvatele obcí, tak pro místní podnikatele. Právě na místních komunikacích jsou obce oprávněny díky svým kompetencím nejnázne provádět různé zásahy, zatímco u silniční sítě vyšších kategorií jsou jejich možnosti omezeny na vytrvalý tlak a snahu o spolupráci s orgány, které o daných záležitostech rozhodují (kraj, stát). Důsledkem těchto snah by mělo být zkvalitnění podnikatelského prostředí a umožnění efektivní mobility pracovních sil, dojížděky do škol, za službami apod.

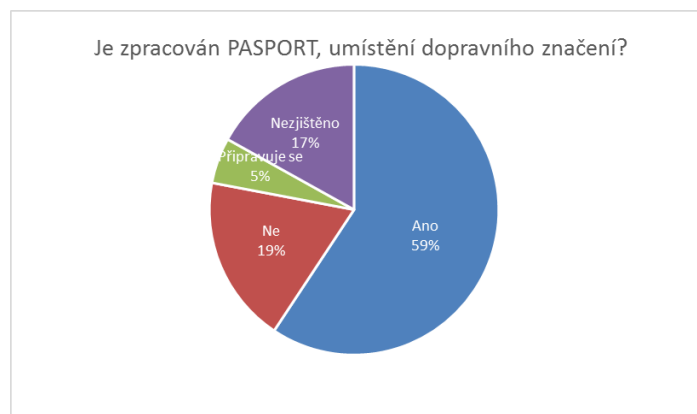
Místní komunikace jsou určeny k místní dopravě na území obce. Tento typ komunikací je evidován v pasportu místních komunikací, který vedou samotné obce.

Účelové komunikace jsou nejnižší kategorií pozemních komunikací, nevede se k nim žádná evidence. Jejich vznik je podmíněn pouze faktickým dlouhodobým veřejným užíváním. Pokud je cesta delší dobu používána veřejností, jedná se o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, i když není vedena v žádné evidenci.

V pasportu místních komunikací pak lze rozlišit jednotlivé typy komunikací (místní, účelové a vyšších tříd). Obce, které pasport nemají, ztrácí přehled o tom, která komunikace je jaké kategorie, což může zapříčinit další nedorozumění a komplikace v případě připravovaných úprav, obnov a rekonstrukcí těchto komunikací. Ze zákona jsou místní komunikace vlastněny obcí a mají dle zákona čistě veřejnoprávní režim. Všechny zásahy v rámci místních komunikací jsou pod řízením příslušných správních orgánů. Vlastníkem účelových komunikací může a nemusí být obec, mohou tedy patřit jakékoliv fyzické či právnické osobě. Rozhodování o nich v rámci převážně soukromoprávního režimu tak spočívá na vlastníkově. Neznamena to, ale že komunikace není veřejně přístupná.

Většina obcí z celkového počtu 59 obcí má zpracován pasport.

Graf č. 17: Zpracování pasportu

Zdroj: obecní úřady

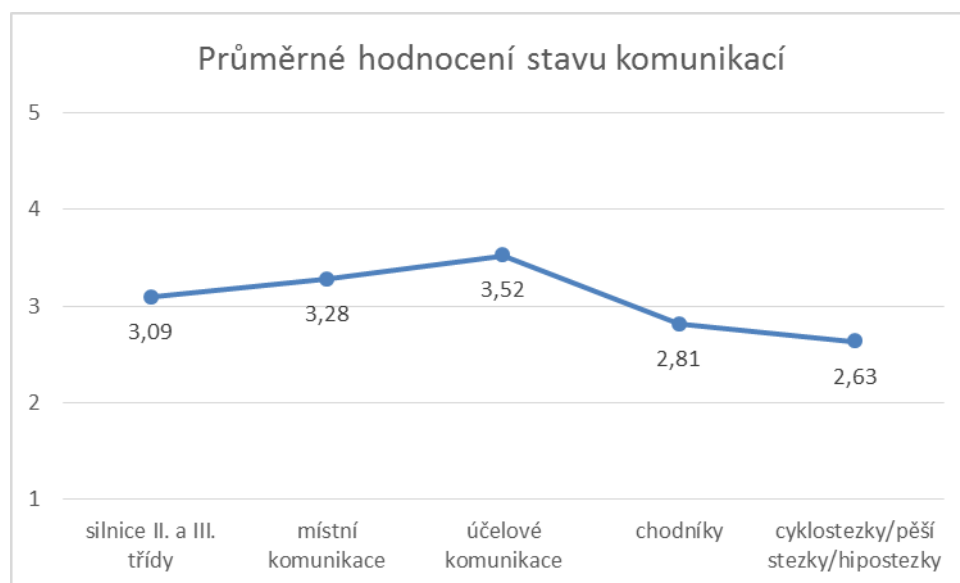
Na základě osobního šetření v obcích a jednání s jejich zástupci, bylo mimo jiné zjištěno, že technický stav značné části místních komunikací pod správou obcí jenevyhovující. Téměř všechny obce vyjádřily požadavek na opravu větší či menší části místních, popř. účelových komunikací. V obcích Černvír, Deblín, Dolní Loučky, Doubravník, Drásov, Horní Loučky, Hradčany, Kaly (místní část Zahrada), Křižínkov, Kuřimské Jestřabí, Lomnice, Lomnice (místní část Brusná), Lomnička, Malhostovice, Níhov, Olší, Osiky, Skryje, Šerkovice, Štěpánovice, Unín, Úsuší, jsou vytipovány místní i účelové komunikace, které vyžadují okamžitou opravu nebo celkovou rekonstrukci.

Mimo místní a účelové komunikace je potřeba opravit i státní komunikaci spojující Unín, Hluboké Dvory a Lubě (mimo DSO).

V některých obcích probíhají (budou probíhat) opravy místní kanalizace, z tohoto důvodu jsou rekonstrukce, popř. výstavby místních komunikací prozatím odloženy (např. Braníškov, Lažánky, Sentic).

Zástupci jednotlivých obcí hodnotili pomocí škály jako ve škole kvalitu jejich komunikací v obcích (1 nejlepší, 5 nejhorší). Výsledky ukazuje graf uvedený níže.

Graf č. 18: Průměrné hodnocení stavu komunikací

Zdroj: obecní úřady

Analýza místních (účelových) komunikací

Celá oblast ORP Tišnovsko byla zmapována, obce a jejich místních části osobně navštíveny. Rozsahy místních a účelových komunikací v jednotlivých obcích uvedené viz. Tabulka 115:, vychází z informací od zástupců obcí. Celkový rozsah místních komunikací v ORP je 239 km a účelových komunikací 198 km.

Tabulka 115: Rozsah místních (účelových) komunikací v obcích (vč. místních částí)

Obec	Místní komunikace (m)	Účelové komunikace (m)
Běleč	1 200	700
Borač	4 000	3 000
Borovník	800	228
Braníškov	1 566	615
Brumov	3 000	2 000
Březina	6 500	9 500
Bukovice	1 000	800
Černvír	2 000	10 000
Deblín	6 700	950
Dolní Loučky	10 000	5 000
Doubravník	8 925	318
Drahonín	820	5 000
Drásov	5 153	5 705
Heroltice	1 086	5 000
Hluboké Dvory	550	22 500
Horní Loučky	1 000	500
Hradčany	4 000	2 000
Kaly	2 500	5 000
Katov	1 129	1 234
Křižínkov	3 000	2 000
Kuřimská Nová Ves	3 000	1 000
Kuřimské Jestřabí	2 000	5 000
Lažánky	3 174	207
Lomnice	6 900	1 500
Lomnička	3 400	600
Lubné	2 000	0
Malhostovice	3 000	6 500
Maršov	6 500	3 000
Nedvědice	20 000	10 000
Nelepeč-Žernůvka	2 500	0
Níhov	1 400	500
Ochoz u Tišnova	1 700	500
Olší	3 200	2 648
Osiky	2 000	3 000
Pernštejské Jestřabí	5 000	0
Předklášteří	10 180	5 200
Rašov	3 000	2 500
Rohozec	4 238	3 276
Rojetín	0	0
Řikonín	1 000	1 000

Obec	Místní komunikace (m)	Účelové komunikace (m)
Sentice	3 000	3 000
Skalička	1 000	300
Skryje	5 000	10 000
Strhaře	4 000	10 000
Svatoslav	2 500	1 000
Synalov	5 000	6 000
Šerkovice	2 800	6 000
Štěpánovice	3 000	500
Tišnov	40 500	2 000
Tišnovská Nová Ves	1 700	3 700
Újezd u Tišnova	2 300	6 000
Unín	5 000	5 000
Úsuší	1 200	300
Vohančice	2 000	2 000
Vratislávka	2 000	3 000
Všechovice	2 022	739
Zhoř	1 000	5 000
Žďárec	3 000	5 000
Železné	2 900	0
Rozsah komunikací celkem (m)	239 043	198 020

Zdroj: obecní úřady

Obce si částečně řeší samy aktuální problematickou situaci s komunikacemi prostřednictvím malých oprav a rekonstrukcí. Jedná se ale o krátkodobá řešení a z důvodu udržitelnosti a zajištění dlouhodobého kvalitního stavu nedostačující. Při osobní návštěvě sdělili zástupci obcí (starostové), které komunikace, jejich části, by bylo nutné v současné době opravit, rekonstruovat a vybudovat. Současný stav, resp. problematické komunikace byly následně zakresleny do mapy. Délky komunikací (místní a účelové) k řešení, viz. Tabulka 116:, jsou pouze orientační (neměřeny na místě, pouze v mapě). Obce, neuvedené v tabulkách buď nemají potřebu komunikace nyní opravovat, komunikace opravené mají nebo neměly zájem o zapojení do analýzy.

Tabulka 116: Rozsah místních a účelových komunikací k opravě, v obcích a jejich místních částech

Obec	Místní komunikace k řešení (m)	Účelové komunikace k řešení (m)
Borač	1 073	0
Braníškov	962	0
Březina	1 499	0
Bukovice	239	0
Černvír	980	0
Deblín	1 402	0
Dolní Loučky	1 684	0
Doubravník	3 923	0

Obec	Místní komunikace k řešení (m)	Účelové komunikace k řešení (m)
Drahonín	420	0
Drásov	1 722	0
Heroltice	0	624
Horní Loučky	788	0
Hradčany	1 741	0
Kaly	1 701	0
Zahrada	1 701	0
Katov	1 936	0
Křižínkov	2 793	0
Kuřimské Jestřabí	819	0
Blahoňov	90	0
Kuřimské Jestřabí	729	0
Lomnice	2 614	1 526
Brusná	0	708
Lomnice	1 909	511
Řepka	0	165
Veselí	705	142
Lomnička	890	0
Lubné	391	0
Malhostovice	2 504	0
Malhostovice	2 391	0
Nuzířov	113	0
Maršov	0	512
Nedvědice	1 075	0
Nelepeč - Žernůvka	311	0
Níhov	609	1 268
Ochoz	551	766
Olší	1 499	0
Klokočí	136	0
Litava	888	0
Olší	475	0
Osiky	1 551	0
Osiky	1 551	0
Pernštejnské Jestřabí	1 208	0
Husle	327	0
Jilmoví	195	0
Maňová	606	0
Pernštejnské Jestřabí	80	0
Předklášteří	294	279
Rašov	1 106	0
Rohozec	383	0

Obec	Místní komunikace k řešení (m)	Účelové komunikace k řešení (m)
Říkonín	0	125
Sentice	2 914	0
Skalička	308	0
Skryje	2 514	0
Strhaře	250	0
Svatoslav	685	932
Synalov	2 053	653
Šerkovice	1 929	0
Štěpánovice	1 823	0
Tišn. Nová Ves	720	0
Tišnov	5 779	0
Hajánky	1 890	0
Jamné	853	0
Tišnov	3 036	0
Újezd	295	0
Unín	598	0
Úsuší	690	851
Čížky	217	0
Úsuší	473	851
Vohančice	38	0
Všechovice	520	0
Zhoř	349	0
Železné	1 020	0
Rozsah místních komunikací	61 153	7 536

Zdroj: obecní úřady, vlastní šetření

Z uvedené tabulky vyplývá, že v obcích DSO (vč. místních částí) je potřeba opravit, vybudovat, rekonstruovat celkem 61 153 metrů místních komunikací a 7 536 m účelových komunikací.

Podrobné informace k situacím v jednotlivých obcích uvádí příloha 6.5.1 Podrobná analýza jednotlivých obcí.

Bezpečnost

V rámci analýzy bylo zjištěno, že v některých obcích chybí nebo je nevyhovující chodník pro pěší, který by umožnil bezpečný pohyb chodců. Jedná se zejména o obce Běleč, Borač, Nedvědice, Horní Loučky, Ochoz, Újezd u Tišnova. Obce, které od sebe nejsou příliš vzdáleny (docházková vzdálenost) lze propojit chodníky, či cyklostezkami. Optimální řešení bylo provedeno mezi obcemi Drásov a Malhostovice, kde chodník pro pěší a cyklisty spojil obě obce. Obyvatelé Malhostovic, tak mohou bezpečně projít do sousedního Drásova, kde se nachází většina služeb, vč. základní školy a ordinace lékařů. Podobné řešení je plánováno mezi obcemi Horní Loučky – Dolní Loučky a Malhostovice - Nuzířov. Z bezpečnostního hlediska je také vhodné doplnit přechody pro chodce, pokud v obcích se zvýšeným večerním a nočním pohybem vozidel existují, o osvětlení. Přechody pro chodce chtějí řešit obce Borač a Předklášteří.

Cyklostezky, cyklotrasy

Síť dopravních cest tvoří v regionu i postupně se rozšiřující síť cyklostezek a cyklotras. Tato síť částečně navazuje na místní komunikace, čímž doplňuje infrastrukturu vhodnou k dopravě obyvatel za různým účelem. Region Tišnovsko má vhodné předpoklady, zejména krajinné, k rozvoji tohoto způsobu dopravy. Rozmanitost území nabízí terén téměř pro všechny skupiny cyklistů, od amatérů, rodin s dětmi až po poloprofesionály. Cyklistika má také v regionu dlouholetou tradici. Územím prochází řada značných i mezinárodních cyklotras a nově vybudovaných cyklostezek, jejichž přehled je uveden níže. Zástupci většiny obcí si uvědomují, že rozšiřování a zkvalitňování současné sítě cyklostezek může zlepšit životní podmínky obyvatel. Vybudováním nových či propojením stávajících cyklotras s infrastrukturou místních komunikací může účelně využít současné podmínky a snížit náklady na budování paralelně fungující infrastruktury. Funkční propojení těchto dvou celků vytvoří snadnější a bezpečnější přístup obyvatelům ke službám v okolí. Zástupci obcí se při osobních setkáních zajímali také o možnosti čerpání dotačních prostředků na budování nových cyklotras a stezek, zejména s možným propojením na místní a účelové komunikace.

Dokument Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017, uvádí, že cyklistická doprava může být: alternativou k individuální automobilové a městské hromadné dopravě, formou cestovního ruchu jako rekreační či sportovní aktivita. V prvním případě jsou stezky využívány ke každodennímu dojíždění za prací či službami a je proto vyžadována kvalitní síť cyklostezek především ve městech a jejich okolí. Důraz musí být kladen na propojení se systémem IDS a bezpečnost provozu.

V Programu rozvoje sítě cyklostezek je na základě jejich vlastního šetření zmapována délka cyklostezek na území kraje vhodných pro každodenní dojíždění. Délka komunikací je zde stanovena na 101 km, z čehož je 61 km cyklostezek a 40 km komunikací pro nemotorová vozidla; 56 km v intravilánu a 44 km v extravilánu. Protože některé obce v šetření neodpověděly, jedná se o podhodnocené číslo, které by však mělo být průběžně aktualizováno.

Všeobecné požadavky všech skupin cyklistů lze shrnout:

- Bezpečná komunikace
- Dobré značení
- Atraktivita stezky
- Stezka dle požadavků dané skupiny cyklistů
- Profil a povrch trati
- Návaznost na veřejnou dopravu, možnost parkování automobilů
- Přeprava, půjčovny a servisy
- Odpočinková a občerstvovací místa
- Ubytování
- Informace, tištěné materiály

Cykloturistika znamená aktivní cestování, určené k poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti pomocí většinou speciálně upraveného cestovního kola. **Region Tišnovsko, tedy analyzované území** leží v okrajové části tektonicky poměrně vysoko vyzdvižených ker Českomoravské vrchoviny (Boskovická brázda, Dyjskosvratecký úval). Erozní činnost zde vytvořila cesty pro řeky, potoky.

Můžeme uvést údolí kolem Bílého potoka, řek a říček Svratky, Libochůvky, Loučky a Haldy. Podél některých říčních toků existují již vybudované trasy, např. podél Bílého Potoku mezi Šmelcovnou a Veverskou Bítýškou, podél Loučky mezi Předklášteřím a Dolními Loučkami a trasy podél řeky Loučky poblíž Skryjí. Některé úseky jsou sjízdné pouze pro horská kola. Lesnatá krajina, která se v území nachází, zvyšuje atraktivitu regionu. Při plánování jednotlivých tras je v tomto případě nezbytné usilovat o dohodu s majiteli pozemků a lesů. Dále pozemky vedoucím okrajem lesních porostů navazujících na zemědělskou půdu. Kopcovitá a lesnatá krajina severní části řešeného území pak od Tišnova jižně přechází do rovinatější, ale přesto bohatě zalesněné krajiny.

Oblast plní také funkci rekreační, kromě atraktivní krajiny se zde nachází i rozsáhlé rekreační, chatové oblasti, kde obyvatelé Brna, Tišnova, Kuřimi tráví svůj volný čas. I tito návštěvníci v mnoha případech využívají cyklo dopravu při rekreačních jízdách. Dle dokumentu Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK má tzv. rekreační potenciál podstatný vliv na předurčení krajiny pro cykloturistiku, dálkové jízdy a využití krajiny MTB jezdcí.

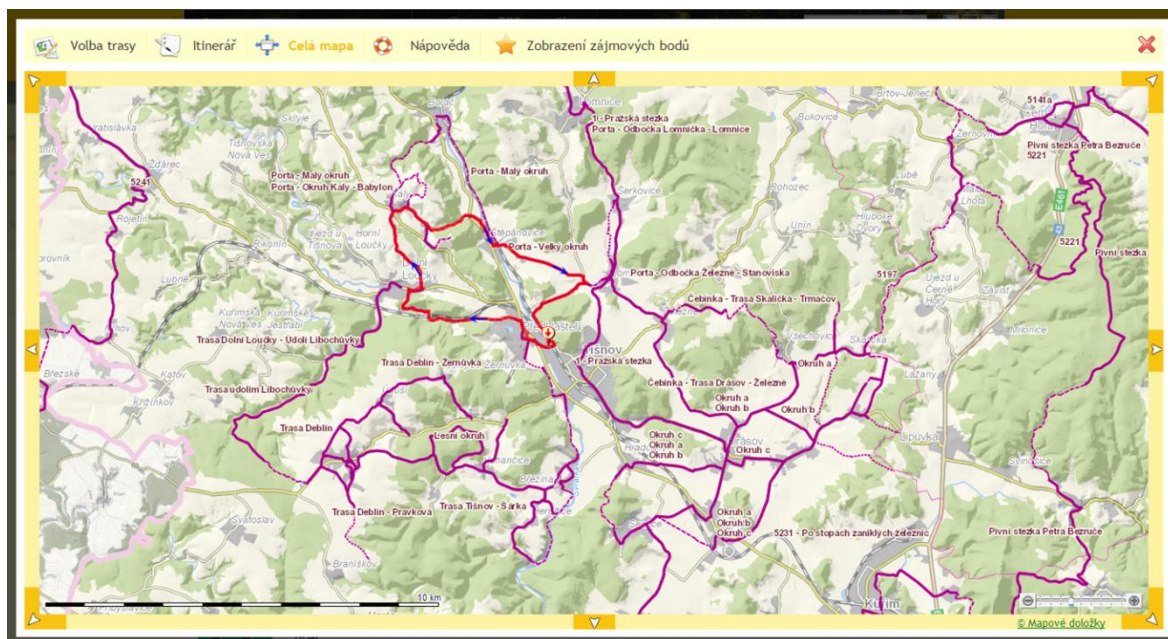
Pod pojmem rekreační potenciál krajiny se vztahem k cyklistice můžeme zahrnout krajinu, kde je množství lesů, rozptýlené zeleně, členitý terén, množství přírodně a kulturně atraktivních míst, chráněných krajinných území přitom dostupná vhodnými a bezpečnými komunikacemi. Tento typ krajiny se právě v řešeném území nachází a poskytuje tak předpoklady k využití.

Řešené území nabízí mnoho z výše uvedeného, kromě zachovaných přírodních míst, skalních útvarů, vodních toků nabízí i velké množství stavebních, historických památek a rozhleden.

Venkovská krajina regionu má svá specifika oproti podmínkám ve městě. Obyvatelé menších obcí vyjíždějí za prací, vzděláním, nákupem a volnočasovými aktivitami častěji než lidé ve městech. Kromě toho využívají i služby, nebo jezdí za prací přímo v obci. Z hlediska bezpečnosti je nezbytné budovat cyklotrasy, cyklostezky i na venkově, zejména podél frekventovaných komunikací II. a III. třídy.

Existující cyklotrasy je možné nalézt na serveru <http://www.cykloserver.cz/> a na <http://www.cyklo-jizni-morava.cz>.

Mapa č. 7: Mapa regionu

Zdroj: <http://www.cyklo-jizni-morava.cz>

Na webu města Tišnova, jsou uvedeny doporučené trasy pro cyklisty: <http://www.tisnov.cz/>

Tabulka 117: **Přehled doporučených tras pro cyklisty**

název	trasa	délka (km)
trasa č. 1	Tišnov - Železné-Limova - Drásov - Hradčany – Tišnov	13
trasa č. 2	Tišnov - Lomnička - Šerkovice - Lomnice - Doubravník - Borač – Tišnov	25
trasa č. 3	Tišnov - Předklášteří - Dolní Loučky - Újezd - Řikonín - Katov - Dolní Loučky - Předklášteří - Tišnov	32

Zdroj: www.tisnov.cz

Přehled dalších cyklostezek a cyklotras v regionu, vč. jejich charakteru uvádí Tabulka 131: v příloze dokumentu, přes region, jak je uvedeno v tabulce vede asi 500 km cyklotras.

Částečně regionem prochází i **cyklotrasa KČT č. 5143 (Boskovice – Černovice)**, která prochází přes obec Brumov.

Regionem prochází tzv. **Pražská stezka, č. 1**, která spojuje Brno a Prahu. Do regionu prochází přes Čebín do Tišnova, dále přes Lomnici do Doubravníku, přes Nedvědic a hrad Pernštejn, kudy přechází do kraje Vysočina. Tato cyklotrasa může svou existencí přispět kromě využití pro cestovní ruch, i k dojížděcímu zaměstnání.

Samo město doporučuje v úseku Tišnov-Doubravník přeložit trasu do přirozenějšího směru (přes Předklášteří, Štěpánovice, Borač Doubravník), přičemž by nebyl vynechán atraktivní turistický cíl – Porta coeli.

Město Tišnov se dle dokumentu Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v Jihomoravském kraji snaží angažovat v rozvoji této Pražské stezky z několika důvodů. Cyklotrasu je možné v některých úsecích využít pro jízdu za prací, zaměstnáním a do škol (Tišnov, Předklášteří, Nedvědice, Lomnice a mimo řešené území Kuřim, Veverskou Bítýškou). Zejména je důležité řešit oblasti, kde dochází k závažným kolizím cyklistů s motorovou dopravou.

Trasa by mohla bezpečněji směřovat kolem obcí:

- Pejškov, Vohančice, Heroltice, Březina – Tišnov (silnice II/385),
- Křížovice, (Skorotice), Černvít - Nedvědice, Doubavník (silnice II/387)

Region má cyklistům, nejen kvůli existenci dálkové trasy, nabízet zázemí a kvalitní podmínky. Cyklista, který zvolí dálkovou trasu, veze zavazadlo na kole, potřebuje ubytování a během cesty případně i servis a údržbu kola. Kromě bezpečné komunikace potřebuje i kolo během cesty uschovat, aby mohl navštívit atraktivitu regionu, trasa musí být dobře značena a cyklista by měl mít během cesty možnost využít veřejné dopravy, a občerstvení.

Nadace Partnerství již několik let uděluje, zařízením pro cyklisty, kteří splňují kritéria certifikát Cyklisté vítání (<http://www.cyklistevitani.cz/uvod.aspx>), v regionu má tento certifikát:

- Penzion Červený mlýn, Tišnov
- Restaurace na Skleníku, Tišnov
- Hostinec u Vlachů, Jamné
- Penzion pod Kapličkou, Skryje
- Hotel Vyhlička, Lažánky
- RS Hálův mlýn, Lažánky
-

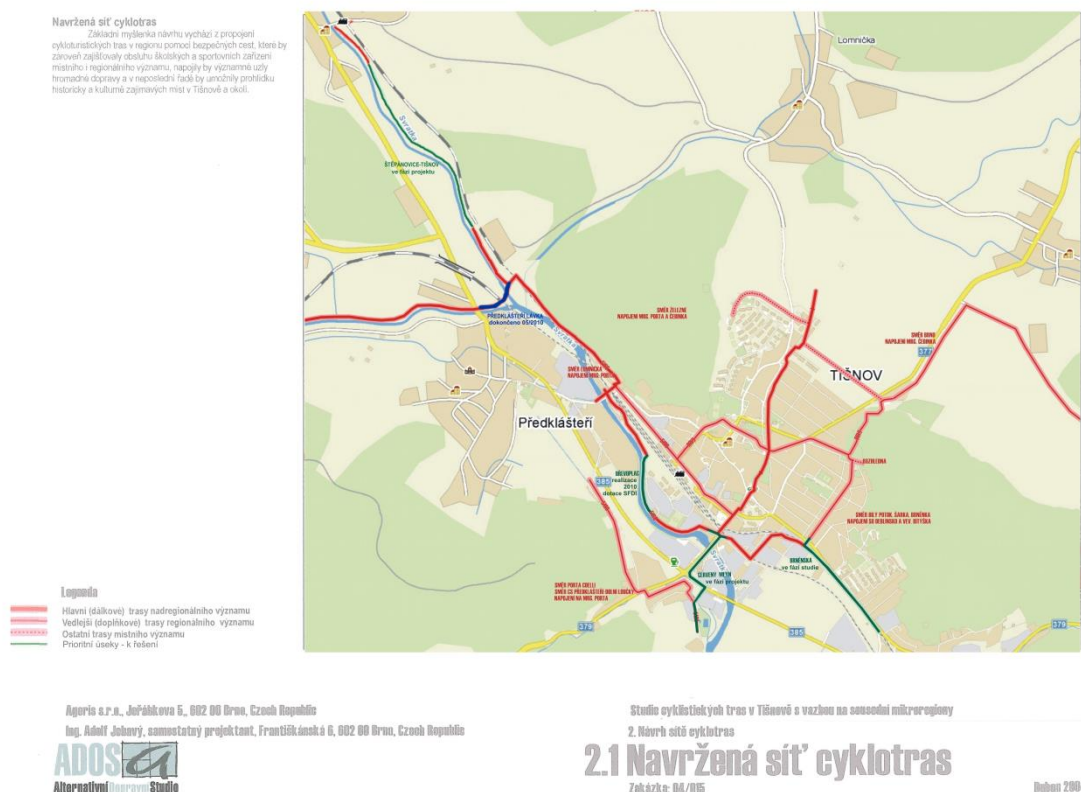
Cyklista by měl mít, alespoň po telefonické domluvě, možnost i během víkendu dát své kolo do servisu (v Tišnově jsou v současné době 3 cykloservisy). Kontakty na servisy jsou uvedeny na informačních tabulích a propagačních materiálech. Půjčovny kol v regionu zatím nenašly své opodstatnění, návštěvníci, cyklisté ve většině případů přijíždí již se svým kolem a proto zde žádná cyklopůjčovna nefunguje.

Město Tišnov

V roce 2004 město Tišnov nechalo vypracovat Generel cyklodopravy v katastru města Tišnova s vazbou na sousední mikroregiony (autor ADOS Brno). Generel navrhl možná řešení pro bezpečný průjezd městem Tišnov a návaznost na okolní mikroregiony (Porta, Čebínka, Deblín a Bílý potok, 25 obcí)

Od roku 2004 byly již vybudovány některé v mapě uvedené úseky.

Mapa č. 8: Navržená síť cyklotras

Zdroj: město Tišnov, odbor správních a vnitřních věcí

O rozšíření cykloturistiky se v regionu zasloužil Ivo Medek, pracovník Městského úřadu Tišnov, na jehož památku se každoročně od roku 2007 koná v červnu závod horských kol, pod názvem Memoriál Ivo Medka, www.mim.tisnov.cz. Tento memoriál je oblíben a propaguje cykloturistiku pro všechny věkové kategorie, od dětí až po dospělé. Z iniciativy Ivo Medka také došlo k budování cyklostezek (v roce 2005 vznikla za podpory města cyklostezka Tišnov – Železné, neboli cyklostezka Ivo Medka), dále se podařilo i propojení cyklotras se sousedními mikroregiony.

Dne 16.9.2013 vstoupilo město Tišnov do Asociace měst pro cyklisty, tímto si klade za cíl realizovat opatření vedoucí ke zvýšení podílu cyklistické dopravy ve městě. Členství by přispělo k rozvoji bezpečné cyklo dopravy na území města, rozšíření a z kvalitnění infrastruktury pro cyklisty.

Mezi reálná řešení pro město Tišnov a jeho cyklo dopravu patří **jízdní pruh pro cyklisty**, který představuje část pozemní komunikace určené pro jedenjízdní proud cyklistů jedoucích za sebou. Pás pro cyklisty je pozemní komunikace nebo její část, která je složena z jízdních pruhů pro cyklisty. Tento pás se nachází v Tišnově na ulici Brněnská. I pro Tišnov je toto řešení trendem, který snižuje i rychlost vozidel v daném úseku a řidiči jezdí obezřetněji.

Právní úprava

Současná **právní úprava vlastnictví a správy cyklotras** je následující (uvedeno v dokumentu Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK):

A) Cyklotrasa je vedena po silnici nebo MK nebo UK (tedy pozemní komunikaci - zákon č.13/97)) bez vyhrazeného jízdního pruhu - pak je vlastníkem komunikace stát nebo kraj nebo obec nebo jakýkoliv subjekt. Ten vlastní a spravuje komunikaci a tím i cyklotrasu.

B) Cyklotrasa je vedena po silnici nebo MK nebo UK ve vyhrazeném jízdním pruhu - pak je vlastníkem komunikace stát nebo kraj nebo obec nebo jakýkoliv subjekt. Ten vlastní a spravuje komunikaci a tím i cyklotrasu.

C) Cyklotrasa je vedena po jiné než pozemní komunikaci t.j. stezkách a pěšinách (zák.č. 114/92) - pak je vlastníkem jakýkoliv subjekt. Ten vlastní a spravuje komunikaci a tím i cyklotrasu.

D) Cyklotrasa je vedena po samostatné stezce pro cyklisty a je MK IV. třídy nebo UK (zák. č.13/97) - pak je vlastníkem komunikace obec nebo jakýkoliv subjekt. Ten vlastní a spravuje komunikaci a tím i cyklotrasu.

Evidence cyklotras

Dle Studie dobudování cyklistické infrastruktury a specifických forem cyklistiky v Jihomoravském kraji, z roku 2005, se v Jihomoravském kraji nachází 3803 km cyklotras, které tvoří 135 cyklotras (v té době aktuálně v provozu). Z této délky je zhruba 3 000 km tras tematických. Jihomoravským krajem také prochází dva cyklistické evropské koridory (Francie – Ukrajina a Polsko – Chorvatsko).

V roce 2010 provedla Společnost Partnerství nové mapování cyklotras na území Jihomoravského kraje v terénu (cca 5 500 km) a zaměřila se na značení, kvalitu a náročnost stezek a identifikaci nově vybudovaných tras, toto mapování pokračuje.

Cyklotrasy se v České republice evidují na úrovni krajů a z toho důvodu jsou data kvalitativně i kvantitativně nesrovnatelná. Kromě nemožnosti mezikrajského srovnání existují problémy i v identifikaci napojení cyklotras jednotlivých krajů. Tyto nedostatky se snaží překonat společný projekt Ministerstva dopravy ČR a Centra dopravního výzkumu v.v.i. Cyklostrategie.cz.

Značení

Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK dále uvádí, že je důležité z hlediska uživatele (cyklisty) také **značení** daných tras. Pro značení se navrhuje použít jako vedoucí motivační prvek systém pojmenování cyklostezek slovem „stezka“, např. „Znojemská stezka“. Navrhuje se pro orientaci na stezkách používat cykloturistické značení. Pro další usnadnění orientace pro zájmové skupiny se navrhuje vymyslet a instalovat další značení: cyklokoridory, jejichž koordinace může rovněž přispět k posílení jak dopravní, tak rekreační funkci v kraji.

V Jihomoravském kraji se používají dva hlavní systémy značení cyklotras, a to značení dopravní s číslem (obvykle na trasách, které spravuje Klub českých turistů) a značení dopravní s logem (obvykle na trasách, které spravuje Nadace Partnerství). Doplnkově se v JMK, potažmo na Tišnovsku používá značení pásové, značení bílé dopravní bez čísla a obrázkové značení. Dva hlavní systémy značení nepředstavují ideální řešení značení, protože jsou náchylné ke zničení a odcizení, podléhají zdlouhavému schvalovacímu procesu. Obce také vynakládají prostředky ze svých rozpočtů na údržbu těchto značek.

Značení je již natolik rozšířeno, že možné úvahy o sjednocení systému jsou nereálné. Nereálné je také případné zrušení jednoho systému a jeho nahrazení systémem druhým. Doporučuje se tedy značení číslem i logem umísťovat na stejné nosné konstrukční prvky (např. sloupky).

V řešeném území by bylo možné, jak je uvedeno výše, do názvu „stezka“ přidat místopisný název, či název vztahující se k cíli, nebo trase. Motivační názvy využila organizace ECEAT (European Centre for Ecology and Tourism). V rámci projektu Tišnovsko-nový turistický cíl (ROP JV 2011-2012), vznikl nový název destinace „Tišnovsko, nebeskou branou“, a pojmenování v rámci projektu vzniklých tras, např. Cyklovýlet brody Bílého potoka, Cyklovýlet železné výhledy, Cyklovýlet dechberoucí do Lažánek. Cykloturista si tak podle názvu může odvodit, co ho na trase očekává. Více na <http://www.tisnovsko.com/vylety>

Hierarchie značení je určena jen u číslovaných tras jedno až čtyřciferným číslem, podle toho o jakou trasu se jedná. Jedno a dvojciferné=mezinárodní anárodní trasy I. a II. tř., trojiciferné=krajské, regionální trasy III. tř., čtyřiciferné=místní trasy IV. tř.. U cyklotras bez čísla, pouze s názvem a logem, nelze bližší informace odvodit. Neexistuje podrobnější informace, jak uvádí Program rozvoje sítě cyklistických komunikací, o nadřazenosti stezky, kritériu pro povrchy, směrové a sklonové poměry, míry separace od motorové dopravy, pro četnost údržbyapod. jednotlivých kategorií tras.

V řešeném území DSO Tišnovsko se používají dva typy značení. Jedná se o značení, které má na starosti Klub českých turistů (značení dopravní s číslem). Druhým typem je tzv. pásové značení v podobě bílé tabulky, která označuje trasy vzniklé v rámci projektu Mikroregionu Porta a je umístěna většinou na kovových sloupcích.

Běžně se tzv. cyklostezky používají v obcích k dopravě do zaměstnání, škol, či za sportem a zábavou. Značené cyklistické trasy vedou převážně po silnicích III. třídy, málo zatížených silnicích II. třídy, místních a účelových komunikacích.

Důležitým aspektem v rozvoji cyklistiky v regionu je vzájemná tolerance a spojení požadavků a potřeb účastníků provozu. Z hlediska **propojení silniční dopravy** s cyklistikou je zásadní požadavek na bezpečnost cyklistů, v oblastech, kde cyklotrasy křižují silniční síť a také vzájemné respektování účastníků provozu. Optimální řešení přináší taková cyklostezka (cyklotrasa), která v podstatě kopíruje silniční síť, neboť stejné požadavky na směr dopravy jako motoristé mohou mít i cyklisté. V řešeném území se jedná o trasu: Brno - Tišnov - Nedvědice - (Nové Město na Moravě) a dále Tišnov - Blansko.

Železniční síť, jak uvádí Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK kromě toho, že historicky ukazuje hlavní směry dopravy, je i přepravcem kol cyklistů. Doporučení zní, aby síť budoucích bezpečných cyklistických komunikací kopírovala síť železnic, stopa takové komunikace musí křižovat železnici v místech stanic a zastávek a mít zde uzlové body (s úschovny a půjčovny). V řešené oblasti se týká směru Tišnov – Křižanov, Tišnov – Nedvědice.

Bezpečnost

Komunikace označená jako bezpečná pro cyklisty může vést po cyklostezce, po stezce společné pro pěší a cyklistický provoz, po místní komunikaci, po lesní či polní silnici, po lesní či polní cestě s upraveným povrchem, po hrázi vodního díla, po navigaci, výjimečně po silnici III. tř a zcela výjimečně po silnici II. tř., jak uvádí dokument Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK.

Cílem analýzy je také zaměřit se na bezpečné propojení jednotlivých obcí se stanicemi IDS JMK, zejména železniční tratí, která regionem prochází. Dle osobních jednání při návštěvách starostů obcí je zejména v obci Doubravník, Černvín a Nedvědice zájem na propojení těchto obcí pomocí bezpečné a

ne fyzicky náročné cyklotrasy, která by zjednodušila dopravu mezi těmito obcemi a trasa by umožnila vyhnout se frekventované komunikaci II/387.

Ve městech, je možné bezpečnost cyklistů zvýšit vybudováním cyklopásu, např. v Tišnově na ulici Brněnská.

Cyklisté a trasy

Samotné uživatele cyklotras lze rozdělit na několik skupin, např. dle potřeb. Jiné potřeby mají rekreační cyklisté, kteří hledají atraktivitu, přírodu, památky, klidné silnice bez motorové dopravy, podobně jako rodiny s dětmi. Jiné potřeby mají cyklisté vyhledávající těžší až extrémní terény. Naprosto odlišné požadavky mají cyklisté dojíždějící do zaměstnání či škol, kteří vyhledávají co nejjednodušší bezpečný terén, bez převýšení a kolizí s další dopravou.

V dokumentu Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v Jihomoravském kraji, z roku 2007 je uvedeno základní **rozdělení jízdy na kole** jako:

1. jízda za prací, zaměstnáním, do školy, při této jízdě jsou využívány nejkratší trasy s pokud možno kvalitním povrchem. Výsledkem je opakující se projížděná trasa v pracovní dny, v krátkém časovém úseku. Významným prvkem je zde bezpečnost cyklisty. Tento pohyb však v současnosti je většinou v plném silničním provozu, a to i na komunikacích s vysokou intenzitou motorového provozu, kde o bezpečnosti cyklisty lze s úspěchem pochybovat. Ideální stav, oddělená cyklistická doprava na cyklostezce (tj. cyklistický pás, vedený jako samostatná pozemní komunikace), cyklopruhu (tj. část pozemní komunikace, určená pro jeden jízdní proud cyklistů. Tento pruh je veden po komunikaci společně s ostatní dopravou, ale minimálně ve vodorovně odděleném jízdním pruhu, v části chodníku nebo vozovky) a cyklopásu (tj. pozemní komunikace nebo její část, která je složena z více cyklistických pruhů. Cyklistický pás může být jednosměrný nebo obousměrný),

2. rekreační, turistická, která ponejvíce využívá cykloturistické trasy, vyznačené na silnicích s nižší intenzitou provozu, na místních, lesních a polních komunikacích, tyto vedou z města do vesnice, podél hradů, zámků a jeskyň, přibližují zajímavé přírodní výtvoř. Část cyklistů využívá i komunikace nevyznačené jako cykloturistické trasy, část cyklistů jezdí i po liniích, které nejsou považovány za komunikace. Významným prvkem je zde poznání, relaxace, a to, že člověk pohybem vlastními silami dělá něco pro své zdraví,

3. kategorie sportovní, mající svá zvláštní specifika (zvláštní podmínky, uzavřené tratě a okruhy, atd.) a sportovně-rekreační, která umožňuje na vybraných trasách, drahách a v areálech věnovat se další formě tzv. adrenalinových aktivit, což umožní odřegování se bez vedlejších následků

Stávající síť cyklotras a cyklostezek v regionu Tišnovsko, lze v některých úsecích využít i pro dojížděku do zaměstnání a škol. Pokud je dojížděková vzdálenost příliš dlouhá, je jednou z možností kombinovat tento způsob dopravy s veřejnou dopravou. Tzn. možnost uschovat, zaparkovat, uzamknout jízdní kolo ve stanici veřejné dopravy. Tato možnost bohužel prozatím v řešeném území nefunguje kompletně, jedinou větší železniční stanicí je Tišnov, ale zde není k dispozici žádná podobná služba. Další možností je komunikace se zaměstnavatelem (školou), který by zaměstnancům (studentům) cyklistům umožnil přijet až do zaměstnání.

Region nabízí i tratě pro tzv. terénní cyklisty, ti se pohybuje po terénních stezkách různé náročnosti. Preferuje jízdu krajinou s rozdílným terénem, převýšením a technickým zaměřením. Tito cyklisté kromě kvalitních mapových podkladů nepotřebují vybudované cyklostezky. Je, ale nezbytné dodržovat pravidla ochrany přírody tak, aby byl tento způsob cyklistiky v souladu s využitím lesů a jeho ochranou. Tuto aktivitu zaštiťuje ČEMBA - Česká Mountainbiková Asociace (<http://www.cemba.eu/>).

Trasy, které v regionu existují, jsou buď jednosměrné, nebo vytváří okruh a cyklista se vrací do místa startu po jiné trase. Vhodným zázemím, které lze na trase zajistit je možnost občerstvení, zaparkování kola a možnost odpočinku pro rodiny s dětmi.

Historie cyklistiky má na Tišnovsku dlouholetou tradici. Již v roce 1958 vznikl v Malhostovicích cyklistický oddíl pod vedením doktora Františka Součka. Později organizoval závody, na které se kromě regionálních závodníků sjížděli cyklisté z celé republiky. Mezi dorostenci startoval Jiří Daler, který pak v roce 1964 vyhrál olympiádu v Tokiu. V polovině 60. let, Petr Rampula, který vyhrál první místní závod v roce 1958, spolu s Karlem Šudákem založili cyklistický oddíl TJ Tišnov. V roce 1968 uspořádal oddíl první cyklokrosový závod po cestách Klucaniny a Sychráku. Silničních závodů se v té době účastnilo přes 600 závodníků. Z finančního důvodu se oddíl přestěhoval do Drásova, kde vychovali závodníky účastníci se republikových i evropských závodů (Josef Zavřel, Martin Chutný, Miroslav Junec, Pavel Klepárník, Otakar Klepárník, a další). V 80. letech se oddíl začíná věnovat i chlapcům od deseti let (např. Slavomír Heger, Jiří Helán). V roce 2002 vydal drásovský oddíl poslední závodní licenci a historie špičkové mládežnické cyklistiky na Tišnovsku, kterou prošlo přibližně 150 závodníků, se po více jak 40letech uzavřela. Úspěšný sraz z počátku listopadu však ukazuje, že na svůj mateřský oddíl kluci, dnes už páni, nezanevřeli a například bratři Babákové stále tišnovskou cyklistiku reprezentují v Českém poháru veteránů. (<http://radekbabicka.wordpress.com/2011/12/09/913473-mladeznicka-cyklistika-na-tisnovsku-mivala-zvuk-v-cele-republice/>)

Mezi fanoušky, kteří v regionu Tišnovsko propagují cyklistiku v dnešní době, patří především skupina Tišnov bikers, ta pořádá různé profesionální i amatérské závody a vyjíždky na kolech do okolí (<http://tisnovbikers.webnode.cz/>). Dále cyklistický Tišnov cup (www.tisnovcup.cz).

Mezi další témata, která jsou řešena nejen dokumentem Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK, patří krajský cyklistický koridor. Tento koridor je pruh území různé šířky, v němž bude v územní dokumentaci zakreslena definitivní schválená trasa krajské stezky. Koridor spojuje podél přímky nebo křivky dvě či více míst. Dle této studie pak bude možno jet na kole na území kraje v základních směrech po bezpečných komunikacích. Pokud navíc stezky spojí promyšleně atraktivní místa, cyklisté je pak navštíví a utratí tam svoje peníze.

Cyklistická síť EuroVelo, je také součástí řešeného území. Oblastí prochází trasa **EuroVelo 4**: hranice s krajem Vysočina – **Nedvědice** – **Tišnov** – Kuřim – Brno – Sokolnice – Slavkov – Brankovice – Snovídky – Bohuslavice – Kyjov – Vacenovice – Strážnice – Veselí nad Moravou – hranice se Zlínským krajem

V oblasti mezinárodních a krajských cyklokoridorů jsou důležité zásady, mimo jiné vést cyklokoridor bez zbytečných převýšení a bez ztraceného spádu, podél vodních toků a nádrží, přednostně lesnatou krajinou, cyklostezky se budou budovat i na venkově a budou kopírovat současnou silniční síť a spojovaly obce se stanicemi veřejné dopravy, spojovat místa s vysokou atraktivitou krajiny a v neposlední řadě mohou být budovány jako stezky trvale udržitelné nebo přírodě blízké. V řešeném území se jedná o mezinárodní trasu, tzv. Pražskou stezku.

V rámci těchto **krajských koridorů**, lze v řešeném území označit tyto:

1. Předklášteří – Dolní Loučky – Katov – (Velká Bíteš)

Koridor spojuje oblast Tišnovska s Vysočinou, je charakteristický velkým rozdílem nadmořských výšek. Na koridoru leží údolí malebné řeky Loučky, podél níž již dnes vede poměrně bezpečná komunikace využívaná pěšími i cyklisty v úseku Předklášteří – Dolní Loučky. V tomto úseku může v budoucnu nastat značný pohyb cyklistů, protože se zde bude jezdit do práce do Tišnova a zároveň tudy budou jezdit cyklisté z Tišnovska do různých míst Vysočiny.

V úseku Předklášteří – Dolní Loučky vede cyklostezka malebným údolím. Úsek Dolní Loučky – Velká Bíteš může prozatím vést po silnici III. tř., která není příliš frekventovaná. Pravostranným přítokem Loučky je v osadě Kutiny říčka Halda, která teče velmi romantickým skalnatým údolím. Její údolí by bylo možno vyzkoušet ke zbudování cesty pro terénní jezdce.

2. Tišnov – (Rosice – Zbýšov – Oslavany – Ivančice – Moravské Bránice – Dolní Kounice –

Pohořelice – Ivaň)

Část této trasy zasahuje řešené území, proto je zde také zahrnuta. Koridor spojuje velká sídla západně od Brna, zároveň protíná všechny dálkové trasy v tomto směru. Měla by mu být věnována velká pozornost, protože po něm jezdí cyklisté na rekreačních jízdách (zvláště mezi Tišnovem a Rosicemi) i cyklisté při denní dojíždě za prací (úsek Rosice – Ivaň). V severní části se objevují dvě větve koridoru. Jedna v ose Boskovické brázdy (Tišnov – Veverská Bítýška – Ostrovačice – Rosice), druhá napříč údolím Bílého potoka (Tišnov – Heroltice – Lažánky – Maršov – Šmelcovna – Domašov - Rosice). Zatímco první varianta je pro cyklisty v současné době nepoužitelná (buď příliš velká frekvence motorové dopravy, nebo nevyhovující povrch polních cest), druhá varianta je poměrně bezpečná a sjízdná, avšak vede po komunikacích s velkými převýšeními. Západně ležící větve vyžaduje jen dílčí úpravy povrchu v úsecích Tišnov – Heroltice, Šmelcovna – Domašov a jižně od Domašova, východně ležící větve mezi Tišnovem a V. Bítýškou pravděpodobně nebude moci být vedena údolím Svratky (příliš by se zde narušil charakter údolí), a proto cyklisté pojedou ve stopě současné trasy č. 1).

Cyklistika a spojení veřejnou dopravou

Region je cyklisty oblíben, zejména z blízkého Brna i díky dobrému spojení veřejnou dopravou sem jezdí na víkendové „cyklovýlety“ obyvatelé blízkých měst.

Prostřednictvím IDS JMK, který spravuje společnost Kordis mají cyklisté v regionu možnost využít fungujícího systému umožňujícího přepravu jízdních kol na železnici. Systém umožňuje přepravu jízdního kola již z Brna, čehož využívají zejména o víkendech obyvatelé Brna a jeho okolí, směřující na Tišnovsko či na Vysočinu. Některé cyklotrasy prakticky kopírují železniční trať, či vedou v její blízkosti.

Cyklisté mohou také využít spojení vlakem z Brna až do Nedvědice, kdy je vypraven speciální turistický cyklovlak Pernštejn. Ten vyjíždí celoročně každou sobotu a neděli. Ve vlaku je nabízena rozšířená přeprava jízdních kol, od 28.4. do 30.9. je navíc zajištěna kapacitní přeprava jízdních kol ve službě úschova během přepravy.

V rámci IDS JMK, při železniční přepravě, lze kolo přepravovat jako spoluzavazadlo, kdy si cyklista kolo nakládá sám a během cesty hlídá, jízdní soupravy, které tuto možnost nabízí, jsou označeny symbolem kola. České dráhy nabízí i další službu a to úschovu kola během přepravy. V tomto případě cestující

předá kolo pracovníkovi Českých drah, který kolo umístí do speciální části vlaku a v dohodnuté stanici kolo cestujícímu vydá. Vlaky jsou označeny symbolem kufru. Možnost kombinovaného dokladu umožňuje přepravit jízdní kolo opakovaně.

Cyklostezky budované pomocí místních komunikací

Budování **cyklostezek pomocí místních komunikací** bylo již úspěšně realizováno např. na Rakovnicku. Zde může být motivace i pro naše území. Na Rakovnicku se realizace podařilo i ve spolupráci s dalšími subjekty Lesy ČR a Klub českých turistů. Svazek měst a obcí Rakovnicka získal dotaci z národních i krajských dotačních programů (Program podpory Hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů – MMR; Program obnovy venkova – Středočeský kraj), z těchto dotací Svazek získal přibližně 2 mil. Kč ročně, další náklady byly pokryty z vlastních rozpočtů obcí a svazků obcí, případně i příspěvků komerčních subjektů. Prostřednictvím tohoto projektu a spoluprací obcí se podařilo zajistit bezpečnou cyklostezku, neboť dosavadní byla odkloněna ze silnic druhé třídy. Tato cyklotrasa byla budovaná jak ve formě samostatné cyklostezky, komunikace pro bezmotorová vozidla či obyčejné pěšiny. Vjezd vozidlům je pak znemožněn úzkou lávkou.

V rámci **pozemkových úprav**, které se budují ve smyslu zákona č.139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č.229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, společná zařízení. Jde o technická opatření, která slouží ke zpřístupnění pozemků, k omezení eroze, ke zlepšení vodohospodářských poměrů a ke zlepšení ekologických poměrů. Tyto polní cesty současně ale naplňují i účel potřebné prostupnosti krajiny z hlediska cyklistiky.

Mezi **návrhy**, které se objevují v oblasti problematiky místních komunikací a cyklotras, jde z hlediska funkčnosti o hledání bezpečných cyklotras, které jsou součástí obcí, tak i těch, které jednotlivé obce navzájem spojují (občané ji využívají při cestě do práce, do školy, na nákupy a volnočasové aktivity), nebo pouze v rámci cestovního ruchu, cykloturistiky.

Navrhovaná řešení budou rozepsána v Návrhové části dokumentu. Již nyní lze uvést několik variant řešení, ve všech uvedených případech je nezbytné trasy upravit vhodným dopravním značením:

1. Místní komunikace jako „cyklostezka“
2. Místní komunikace
3. Účelová komunikace (lesní, polní)
4. Neznačené cesty, pěšiny, hipostezy, speciální trasy pro terénní cyklistiku

Mezi další možnosti využití krajiny a vybudovaného zázemí patří dle dokumentu Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v JMK, **využití drážní stezky** na rušených železnicích. Neboť opuštěné tratě představují po odstranění kolejí a pražců přímo ideální základ pro budování cyklostezek. Nejen, že vedou mimo stávající silniční síť, takže zde nehrozí střet s auty, ale jejich převýšení je i v kopcovitém terénu minimální. Společný výlet tak zvládnou cyklisté všech věkových kategorií, in-line bruslaři, pěší a dokonce i aktivní vozíčkáři. Dále se uvádí, že tyto cyklostezky se díky nízkému převýšení hodí i pro každodenní dojíždění do zaměstnání a školy. Možnosti úvah nad zrušenými tratěmi nebo vlečkami se v našem regionu týká trať Čebín – Tišnov.

FINANCOVÁNÍ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

Dle vlastního šetření bylo zjištěno, že v rámci minulého dotačního období bylo zrealizováno 12 projektů v oblasti místních komunikací a cyklostezek (cyklotras), v celkovém objemu cca 50 mil. Kč. V příštím období by chtělo 22 obcí z celkového počtu 59 podat žádost ve výše uvedené oblasti.

Tabulka 118: **Přehled žádostí**

Stav	Počet žádostí	Objem Kč
Realizováno	12	49 600 000
Plánováno	22	38 700 000
Celkem	34	88 300 000

Zdroj: obecní úřady

1. Místní komunikace

Státní zemědělský a intervenční fond, **Program rozvoje venkova 2014-2020**, má prioritu Podpora místního rozvoje LEADER (CLLD - komunitně vedený místní rozvoj), ve které nabízí podporu při zřízení Místní akční skupiny (MAS), splňující daná kritéria. Po splnění kritérií může být daná MAS žadatelem v této ose.

Zdroj:<http://www.szif.cz/irj/portal/szif/program-rozvoje-venkova>

Místní komunikace se dále mohou řešit z **Programu obnovy venkova**, Ministerstva pro místní rozvoj, který spravuje Jihomoravský kraj. Dotace jsou určeny pro obce, které zvítězily v soutěži Vesnice roku.

Zdroj:<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-rozvoje-a-obnovy-venkova-2014>

Tabulka 119: Úspěšné žádosti Program rozvoje venkova, SZIF, 2007-2013, III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic

Žadatel	Název projektu	Objem Kč
Obec Kuřimské Jestřabí	Zlepšení vzhledu obce a výstavba nových cest	4321290
Obec Všechnovice	Moderní proměna obce Všechnovice - obnova místní komunikace a parkové úpravy	4 300000
Obec Kaly	Rekonstrukce místních komunikací - revitalizace návsi v obci Kaly	3312703
Obec Železné	Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí	4 500 000
Obec Bukovice	Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí	1391826
Obec Hluboké Dvory	Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí	5500000
Obec Všechnovice	Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí	2150000

Zdroj: <http://www.szif.cz/cs/seznam-prijemcu-dotaci?q=obec&nuts4=CZ0643&cod=50000&cdo=45000000&filter=hledat&year=&page=1#>

2. Cyklodoprava

Dotační titul **Integrovaný regionální operační program**, který je nástupcem regionálních operačních programů a jehož řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR nabízí pro období 2014-2020:

Prioritní osa 1 – Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony „INFRASTRUKTURA“. Specifický cíl 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy, kdy je příjemcem obec a nabízí financování veřejné dopravy, nákup vozidel, terminály atd. Z oblasti zvyšování bezpečnosti pak projekty rozvíjející cyklodopravu (výstavba a rekonstrukce cyklostezek a cyklotras, budování doprovodné infrastruktury ve vazbě na další systémy dopravy nebo cyklistické jízdní pruhy). Jak k veřejné dopravě, tak k cyklodopravě pak nabízí financování výsadby zeleně.

Zdroj: <http://www.jihovychod.cz/eu-2014/irop>

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI), nabízí možnosti financování - výstavbu cyklistické stezky a údržbu cyklistické stezky. Pro letošní rok, prozatím poslední výzva do 30. 6. 2014.

Zdroj: <http://www.sfdi.cz/poskytovani-prispevku/cyklisticke-stezky/>

Jihomoravský kraj, nabízí další krajský dotační program z oblasti cestovního ruchu, který vypisuje oddělení strategického rozvoje, „Podpora rozvoje cyklistiky a cyklistické dopravy v Jihomoravském kraji“. Možnými žadateli jsou obce, svazky obcí a jiné právnické osoby na území Jihomoravského kraje.

Kromě tohoto, existuje také dotační program „Podpora udržování čistoty cyklistických komunikací v Jihomoravském kraji“, jehož objem se pohybuje mezi 1–2 mil. Kč. V letošním roce (rok 2014) jsou vypsány dotace v celkovém objemu 11.000.000,- Kč.

Zdroj: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Folders/757-1-Regionalni+rozvoj.aspx>

Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na období 2014–2020

Výrazným trendem posledních let aktivní turistika (v Jihomoravském kraji především rozvoj cykloturistiky). Aktivní turistika je v Jihomoravském kraji nejčastěji reprezentována rozvojem cykloturistiky. Ta je v posledních letech podpořena (ROP Jihovýchod, Státní fond dopravní infrastruktury, dotační program JMK) dynamickým budováním a značením potřebné liniové infrastruktury (cyklostezky a cyklotrasy) nejen v rámci významných tras (např. EuroVelo 4 a 9 nebo další dálkové páteřní cyklokoridory), ale také mezi oblastmi s vyšší koncentrací turistických atraktivit, což je základní podmínka pro vyšší využitelnost daných atraktivit. Stále ale existují úseky hlavních cyklokoridorů, které nejsou vybudovány formou cyklostezek nebo se na vybudovaných cyklostezkách při křížení s motorovou dopravou nachází nebezpečná místa.

Dotace poskytované krajem se tedy koncentrují na poměrně úzkou oblast cestovního ruchu. Vazba těchto dotací na PRKR JMK 2007–2013 není příliš intenzivní, protože v rámci oblasti podpory 1.1. Infrastruktura pro cykloturistiku je opatření 1.1.1. Dobudování páteřních cyklistických tras a stezek věnováno pouze páteřním trasám, zatímco z dotačního programu jsou podporovány i nepáteřní cyklostezky; některé z podpořených projektů by pravděpodobně bylo možné zařadit pod opatření 1.1.2. Zvýšení bezpečnosti na existujících cyklistických trasách a stezkách.

Realizované projekty v DSO Tišnovsko

Výhodné řešení nabízí v případě výstavby cyklostezky spolupráce města a obce, ještě pokud město může finančně podpořit malou obec na výstavbu cyklostezky na jejím katastru. Obyvatelé města vyrážejí ve svém volném čase mimo město, přičemž této stezky mohou také využít. Opačně i obyvatelé menší obce jezdí do města za prací, vzděláním nebo nákupy. Menší obce často nemají dostatek vlastních finančních prostředků na budování těchto stezek.

V roce 2003 byla v Tišnově vytvořena pracovní „cyklokomise“ v rámci sportovní komise města, zároveň byly také osloveny mikroregiony Porta, Čebínka, Deblín a Bílý potok ve věci spolupráce v oblasti cyklo dopravy. V roce 2004 byl vypracován a zastupitelstvem města schválen, General cyklo dopravy v katastru města Tišnov s vazbou na sousední mikroregiony (viz. kapitola Město Tišnov).

Mezi první cyklostezky, které vznikly z dotačních titulů, patří stezky Mikroregionu PORTA. Ten realizoval v roce 2005 v rámci SROP za podpory EU a Jihomoravského kraje projekt „Rozvoj turistiky, cykloturistiky a sportu v mikroregionu PORTA“. Na svém území vytvořil jednotný systém orientačního značení, vyznačil několik bezpečných cyklistických tras o celkové délce 42 km, vedených mimo frekventované

dopravní tahy, propojujících území mikroregionu a napojujících je na značenou dálkovou trasu č. 1. V rámci projektu bylo mimo jiné provedeno zpevnění poškozených úseků tras, osazení informačních tabulí, vybudování nového úseku spojující komunikace v Železném, zřízení několika odpočívek a vyhlídek při cyklotrasách, dovybavení vyhlídkových plošin na Křivoši a Babylonu, pořízených v rámci Programu rozvoje venkova JMK, ozelenění a zpevnění víceúčelových ploch pro setkávání v Borači a v Předklášteří, úprava okolí autobusové zastávky v Dolních Loučkách, sanace historického mostu v Borači, oprava kulturní památky – kaple sv. Anny ve Štěpánovicích, zřízení turistického informačního centra v Předklášteří a veřejně přístupného internetu v Lomničce. V rámci partnerské spolupráce jsou rozvíjeny služby cestovního ruchu.

V roce 2006 byla vybudována cyklostezka Tišnov – Železné (dotace SFDI, pojmenována: cyklostezka Ivo Medka).

V roce 2010 byl městem za přispění dotace SFDI vybudován úsek „Tišnov – Dřevoplac“ (strategický průjezd městem mimo frekventované úseky podél řeky Svratky). Ve stejném roce byla Mikroregionem Porta, v rámci projektu ROP Jihovýchod, vybudována lávka přes řeku Svratku a cyklostezka vedoucí do Předklášteří, v rámci projektu "Cyklistická stezka Předklášteří s přemostěním Svratky", projekt umožnil propojení cyklotrasy Praha – Brno na regionální systém cyklotras Mikroregionu PORTA a později také na regionální systém cyklotras Předklášteří - Velká Bíteš (<http://www.jihovychod.cz/rack/dotace/0000291>).

V roce 2011 byla za přispění dotací JMK vybudována cyklostezka „Štěpánovice – Tišnov“ (úsek mezi řekou Svratkou a železniční tratí Žďár nad Sázavou – Tišnov, ve stopě EuroVelo 4 (Pražská stezka)).

V roce 2013 byla realizována cyklostezka Tišnov – Trmačov (propojení mezi Tišnovem a Předklášteřím na trati EuroVelo 4). V tomtéž roce byla dokončena rekonstrukce ulice Brněnské s obousměrným vedením cyklistické dopravy se samostatným jízdním pruhem v protisměru.

Obce Borač, Štěpánovice, Předklášteří - Tišnov jsou již propojeny novou cyklostezkou (cyklotrasou). Cyklostezka, která začíná v obci Borač, vznikla v roce 2013, v rámci budování naučné stezky pod názvem "Krajinou Josefa Uhra za poznáním a poučením". Cyklostezka prochází údolím řeky Svratky kolem železniční trati. Stezka vede částečně po polní cestě, a na jedné straně navazuje na účelovou komunikaci směrem Prudká, na druhé straně pak vede podél železniční trati do katastru Štěpánovic, kde se napojuje na asfaltovou cyklostezku do Předklášteří. V plánu je prodloužení této stezky přes Doubravník, Černvín až do Nedvědice.

Přehled o vybudovaných a plánovaných cyklostezkách (trasách) navazujících na město Tišnov uvádí následující tabulky.

Tabulka 120: **Cyklostezky stávající (realizované)**

Začátek úseku – konec úseku	Typ komunikace, vč. šířky a délky	Součást cyklotrasy č.
Tišnov – Železné (dotace SFDI, 2006)	C8 (3 m šířka, délka 940 m) extravilán	
Tišnov (Trnec) – Hradčany (bez dotace, 2006)	C9 (3 m šířka, délka 415 m) intravilán	č. 1 Praha - Brno
Tišnov – Dřevoplac (1. část) (dotace SFDI, 2010)	C9 (3 m šířka, délka 288 m) intravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn
Tišnov – Dřevoplac (2. část) (bez dotace, 2010)	B11 (3 m šířka, délka 550 m) intravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn
Tišnov (koupaliště) – Březina (bez dotace, 2008-2009)	B11 (3 m šířka, délka 680 m) extravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn
Štěpánovice – Tišnov	C9 – 1200 m, místní komunikace – 56 m (celkem 1256 m) extravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn
Tišnov - Trmačov	C9 – 450 m, místní komunikace 480 m (930 m) extravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn

Zdroj: Odbor správních a vnitřních věcí MěÚ Tišnov

Tabulka 121: **Cyklostezky plánované**

Začátek úseku – konec úseku	Typ komunikace, vč. šířky a délky	Součást cyklotrasy č.
Tišnov – Červený mlýn	C9 - 553 m intravilán	Mezinárodní koridor JmK Brno – Tišnov - Pernštejn
Ulice Brněnská (chodník vlevo, ve směru do centra)	C9 – 490 m, místní komunikace 585 m (1075 m) intravilán	č. 1 Praha - Brno

Zdroj: Odbor správních a vnitřních věcí MěÚ Tišnov

V rámci projektu podpořeného ROP, JMK, EUs názvem "Tišnovsko-nový turistický cíl" (ROP JV 2011-2012), vznikla mimo propagační materiály i níže uvedená mapa s cyklo a pěšími výlety a vyznačenými památkami regionu, kterou návštěvník najde v obcích DSO Tišnovsko.

Mapa č. 9: Mapa z projektu Tišnovsko – nový turistický cíl

Zdroj: projekt Tišnovsko, Nový turistický cíl

Tabulka 122: Úspěšné žádosti ROP Jihovýchod v období 2007-2013, související s cyklostezkami

Žadatel	Název projektu	Objem Kč
Obec Malhostovice	Čebínkou na kole ze Zlobice pod Paní Horu	5 450 448
Obec Borač	Krajinou Josefa Uhra za poznáním a poučením	1 844 173
DSO Tišnovsko	Tišnovsko - nový turistický cíl	2 151 918

Zdroj: www.jihovýchod.cz

V současné době probíhá v Městysi Lomnice rekonstrukce přestupního terminálu IDS v hodnotě cca 15 mil. z projektu ROP Jihovýchod.

Stávající síť cyklotras vyžaduje neustálou a pravidelnou údržbu. Jednotlivé obce vynakládají ročně nemalé prostředky na údržbu povrchů a značení. V oblasti cyklotras a cyklostezek stále chybí doprovodná infrastruktura, odpočívadla, občerstvení, půjčovny a opravy kol a toalety.

V rámci této analýzy bylo po jednání se zástupci obcí vytipováno několik cyklotras, kterými by bylo možné propojit jednotlivé obce regionu, ať z důvodu rozvoje cestovního ruchu, či zjednodušení dopravy místních obyvatel. Tyto budou podrobně rozepsány v návrhové části.

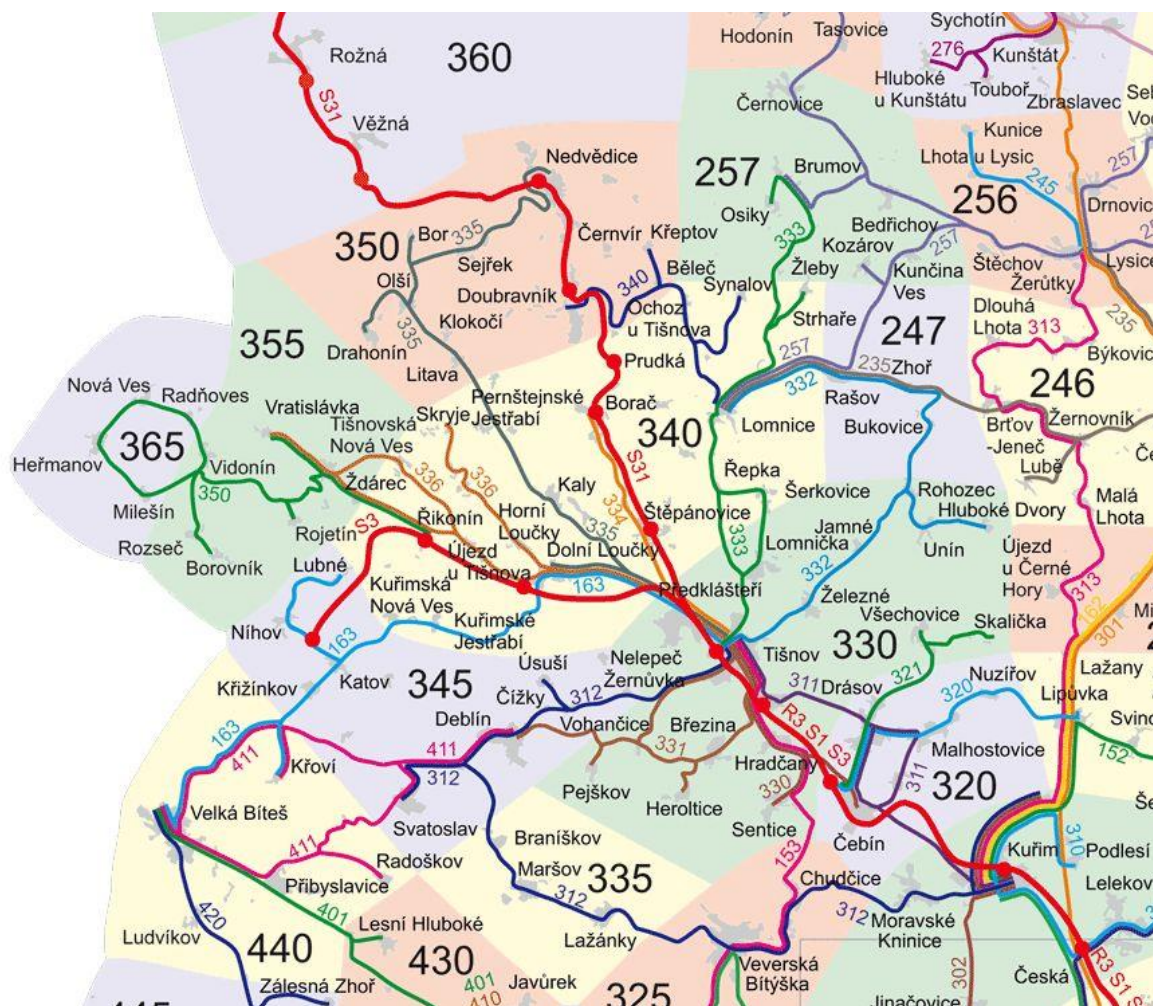
Veřejná doprava

Veřejná doprava tvoří doplňkovou možnost přepravy osob. Kromě osobní automobilové dopravy mohou obyvatelé regionu využívat i rozšířenou a fungující síť veřejné dopravy, konkrétně autobusovou a železniční. Autobusové spojení, které více či méně zajišťuje obslužnost všech obcí regionu, je provozováno i po místních komunikacích daných obcí. Obyvatelům obcí tak díky fungujícím systému umožní snadnější přístup k službám v okolních obcích.

Veřejná doprava je na území regionu zajišťována zejména spoji regionálníchlinek Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JMK), a to jakautobusovými, tak i vlakovými. Pro další rozvoj regionu je důležitá i dopravní obslužnost. Ta by měla býtzajištěna na takové úrovni, aby v osobní dopravě tvořila alternativu k dopravěindividuální.

Integrovaný dopravní systém (IDS) - dopravní politika ČR definuje integraci (propojení) systémů veřejné dopravy - železnice, regionální autobusy, městská hromadná doprava (dále MHD), jako jednu ze svýchpriorit. Realizaci a provoz IDS JMK zajišťuje společnost KORDIS JMK, kterou vlastní z 51 % Jihomoravský kraj a ze 49 % Statutární město Brno.

Mapa č. 10: Plán regionálních linek IDS JMK, SEVER, stav k 1.7.2014

Zdroj: www.idsJmk.cz

Hlavní dopravní přestupní uzel veřejné dopravy je v Tišnově u železničního nádraží, ve vazbě na nově vybudované autobusové nádraží. Další důležitý přestupní uzel je v Lomnici a Nedvědici, kde slouží provázání železniční a autobusové dopravy v severní části řešeného území. Hlavní obsluha veřejnou dopravou řešeného území je zajišťována linkovými spoji autobusové dopravy příměstskými i dálkovými. Některé spoje jsou řešeny nízkopodlažními vozy, aby tak usnadnily cestování osobám se sníženou schopností pohybu.

Tabulka 123: Přehled meziregionálních (linka 153, 163), regionálních autobusových linek IDS JMK, které obsluhují obce DSO Tišnovsko.

Linka	Výchozí zastávka	Jede přes	Konečná zastávka
153	Tišnov	Drásov - Hradčany - Sentice - Drásov - Čebín* - Chudčice* - Veverská Bítýška* - Zastávka* - Zbýšov* - Oslavany*	Ivančice*
163	Tišnov	Předklášteří - Štěpánovice - Dolní Loučky - Kuřimské Jestřabí - Kuřimská Nová ves - Katov - Níhov - Lubné - Křižínkov - Křoví*	Velká Bíteš*
235	Lomnice	Rašov - Zhoř - Bukovice – Brťov* - Jeneč* - Žernovník* - Černá Hora* - Bořitov* - Rájec Jestřebí* - Spešov*	Blansko*
257	Boskovice*	Skalice nad Svitavou* - Voděrady* - Lysice* - Kozárov*- Rašov - Lomnice - Brumov - Hodonín u Kunštátu*	Olešnice*
311	Tišnov	Drásov - Hradčany - Čebín* - Drásov - Malhostovice - Čebín*	Kuřim*
312	Tišnov	Vohančice - Nelepeč - Úsuší - Deblín - Svatoslav - Braníškov - Maršov - Lažánky	Veverská Bítýška*
320	Čebín*	Drásov - Malhostovice - Nuzířov	Lipůvka*
321	Čebín*	Drásov - Všechovice	Skalička
330	Tišnov	Drásov - Čebín*	Sentice
331	Tišnov	Hradčany - Březina - Heroltice - Tišnov, čerp. stanice - Vohančice - Tišnov, Pejškov	Deblín
332	Tišnov	Železné - Tišnov, Hájek - Tišnov, Jamné - Rohozec - Unín - Hluboké Dvory - Unín - Rohozec - Bukovice - Zhoř - Rašov	Lomnice
333	Tišnov	Lomnička - Šerkovice - Lomnice - Strhaře - Osiky, rozc. - Brumov	Osiky
334	Tišnov	Předklášteří - Štěpánovice	Borač
335	Tišnov	Předklášteří - Štěpánovice - Dolní Loučky - Kaly - Pernštejské Jestřabí - Olší - Drahonín - Sejřek*	Nedvědice
336	Tišnov	Předklášteří - Dolní Loučky - Horní Loučky - Skryje - Dolní Loučky, žel. st. - Újezd - Tišnovská Nová Ves - Říkonín - Žďárec	Vratislávka
340	Lomnice	Synalov - Ochoz - Běleč	Doubravník
350	Říkonín	Borovník	Milešín*
411	Deblín	Svatoslav	Velká Bíteš*

Zdroj: www.idsJmK.cz

* Obec není v DSO Tišnovsko

V obci Hradčany proběhla úplná uzavírka v termínu 1. 4. 2014 - 31. 7. 2014 z důvodu výstavby kanalizace. Další uzavírka probíhá v termínu 1. 8. 2014 - 31.10.2014 z důvodu provádění stavby "II/385 Hradčany - průtah, II. stavba", při níž dojde ke kompletní rekonstrukci silnice na průtahu obcí. Z tohoto důvodu v těchto místech platí výlukový jízdní řád. Aktuální platnost jízdních řádů uvádí Tabulka 132:

Přehled dopravců zajišťujících obsluhu obcí DSO Tišnovsko je uveden v příloze, viz. Tabulka 133:.

Vlakové spojení regionu je začleněno do Integrovaného dopravního systému JmK (IDS JmK), spojení zajišťují České dráhy, a.s. a

Sledovaným územím procházejí dvě základní železniční tratě. Jedná se o dvoukolejnou elektrifikovanou železniční trať celostátního významu, č. 250 Kúty (ŽSR) – Břeclav – Brno – Křižanov – Havlíčkův Brod – Praha, která prochází obcemi Hradčany, Tišnov, Dolní Loučky a Níhov. Do stanice Tišnov ze severu zaústíje regionální jednokolejná železniční trať č. 251 Tišnov – Nové Město na Moravě – Žďár nad Sázavou, na které je trakce dieselová. Tato trať prochází obcemi Tišnov, Štěpánovice, Doubravník a Nedvědice.

Ve výhledových záměrech se řešeného území nedotýká trasa vysokorychlostní tratě.

Tabulka 124: **Přehled vlakových linek IDS JMK, které obsluhují obce DSO Tišnovsko**

linka	trasa linky přes obce DSO Tišnov						
S3	Níhov	Říkonín	Dolní Loučky	Tišnov	Hradčany	Čebín*	Kuřim*
S31	Tišnov	Štěpánovice	Borač	Prudká	Doubravník	Nedvědice	
R3	Tišnov	Kuřim*	Brno*				
S1	Tišnov	Hradčany	Čebín*	Kuřim*	Česká*	Brno*	
* obec mimo území DSO							

Zdroj: www.idsJmK.cz

Železniční spojení s Brnem obstarávají především linky S1 a S3 (osobní vlaky, jezdí ve špičce v 15minutovém taktu), v omezené míře pak dálkové spoje (rychlíky, jezdí přibližně v dvouhodinovém taktu). Výrazně delší intervaly mají spojení osobními vlaky ve směru Křižanov (vlaky jezdí v různých relacích ve špičce v hodinovém taktu). Dálkové rychlíkové spoje jezdí v relacích Brno – Havlíčkův Brod a Brno – Praha. Spojení s Nedvědicemi na železniční trati č. 251 zprostředkovává v hodinovém taktu linka S31 (v dvouhodinovém taktu zajišťují spoje již mimo IDS JMK až do Žďáru nad Sázavou).

Tabulka 125: **Platnost vlakových jízdních řádů**

linka	platnost jízdního řádu
S3	Platí od 15. 6. 2014 do 13.12.2014
S31	Platí od 1. 7. 2014 do 13.12.2014
R3	Platí od 15. 6. 2014 do 13.12.2014
S1	Platí od 15. 6. 2014 do 13.12.2014

Zdroj: www.idsJmK.cz

Většina obcí regionu Tišnovsko má přímé spojení do Tišnova, tedy obce s rozšířenou působností, kam dojíždí obyvatelé regionu do zaměstnání, na úřady, k lékaři a do škol nebo zde přestupují na navazující

spoje do Brna, nebo větších okolních měst. Část obcí, bez přímého spojení s Tišnovem, využívá přestupní uzly v Čebíně, Drásově, Deblíně, Říkoníně či Lomnici s návazností na autobusové nebo vlakové spojení s Tišnovem či Brnem. Dle informací společnosti Kordis je většina obcí obsluhována veřejnou dopravou, v pracovní dny, ve špičce v 60ti minutových intervalech, mimo špičku pak ve 120ti minutových intervalech. Během víkendu zajíždí autobusy do obcí průměrně čtyřikrát.

Návaznost spojů (autobus, vlak) v rámci IDS JmK ukazuje Tabulka 134.: Z uvedeného vyplývá, že většina obcí má dobře provázané spojení s okolními obcemi, či centry regionu.

Spádovost

Pro území regionu Tišnovsko jsou nejčastějšími spádovými centry města Tišnov, Kuřim a Velká Bíteš. Měně často se objevují jako spádové obce Dolní Loučky, Drásov a Nedvědice, kam dojíždí zejména žáci do základních škol. Z velkých center je logickým spádovým městem Brno, do kterého vyjíždí obyvatelé regionu nejčastěji za prací, zánakupem průmyslového zboží a do středních škol. Více obyvatel za prací vyjíždí, než dojíždí. Nejčastěji sevyjíždí za prací do Brna, Tišnova, Kuřimi a Velké Bíteše.

Spokojenost s úrovní veřejné dopravy

Se stavem zajištění dopravní obslužnosti je spokojena většina zástupců obcí DSO Tišnovsko. Díky systému IDS JmK je region dobře obslužen i mimo špičku. Méně spojů (3 - 4 denně) jezdí přes víkendy.

Nespokojenost a své námitky vyjádřily tyto obce: Drásov, Lažánky, Malhostovice (Nuzířov), Maršov, Níhov, Svatoslav, Újezd u Tišnova a Vratislávka.

Mezi připomínky, které během osobních jednání se starosty vyvstaly, a vztahující se k fungování veřejného dopravního systému patří: chybějící přímé spojení Drásov – Brno, obtížné přestupování pro starší lidi a matky s kočárky. V Lažánkách spojení autobusem vyhovuje, ale pro starší lidi je komplikované několikrát přestupovat, než se dostanou do Brna. Svatoslav zajíždí pouze pendlí, nenavazuje na vlak a během dne je málo spojů, vyhovovalo by přímé spojení do Kuřimi nebo Tišnova. Malhostovice (Nuzířov) málo ranních a dopoledních spojů, návaznost na spojení do Kuřimi (Brno). Maršov komplikované přestupy ve spojení s Brnem. Vratislávka, spoj 17.44 hod z Říkonína (728350 17), aby zajížděl až do Vratislávky, protože ve Žďárci není navazující spoj. Níhov a Újezd u Tišnova se snaží o zavedení večerního spoje z Brna, neboť poslední přímý vlak jede 19:53 hod z Brna, z odpoledních směn, školy, kina, divadla se místní občané a občané okolních vesnic od Tišnova směrem na Vysočinu nemají jak dostat domů. Musí používat osobní automobil. Stačil by přípoj z Tišnova do Křížínkova.

Někteří starostové naopak potvrdili, že část spojů během dne zajíždí do obcí prázdných, tedy nevytížených, neboť velká část obyvatel využívá osobní automobily. Existuje rozdíl mezi dopravní obslužností v průjezdných a koncových obcích, obecně lze říci, že horší situace je v obcích koncových.

Obce, ve kterých zajišťují dopravní obslužnost spoje linek IDS JmK přispívají na dopravu obecních rozpočtů částkami v rozmezí 3 – 74 tis. Kč, což je v průměru kolem 0,9 % z obecních rozpočtů. Tišnov přispívá na zajištění veřejné dopravy částkou 430 tis. Kč, tato částka však při velikosti městského rozpočtu činí pouze 0,05 %.

Finanční analýza

Finanční analýza v oblasti dopravy (oddíl 22 rozpočtové skladby) vychází z dat získaných z Ministerstva financí. Analyzovány jsou roky 2010, 2011 a 2012.

Tabulka 126: **Celkové náklady v oddílu 22 - doprava v letech 2010-2012 v tis. Kč**

Obec	2010	2011	2012	Celkem 2010-2012	Průměrně/rok
Běleč	18,96	30,13	18,20	67,29	22,43
Borač	680,85	953,59	47,49	1 681,93	560,64
Borovník	304,41	4,70	171,07	480,18	160,06
Braníškov	17,50	76,86	14,79	109,15	36,38
Brumov	17,35	618,56	39,84	675,75	225,25
Březina	53,46	27,72	156,76	237,94	79,31
Bukovice	494,18	208,35	9,50	712,03	237,34
Černvír	13,62	14,10	0,00	27,72	9,24
Deblín	212,96	933,01	594,09	1 740,06	580,02
Dolní Loučky	133,99	236,02	998,01	1 368,02	456,01
Doubravník	92,45	78,26	60,20	230,91	76,97
Drahonín	5,80	5,75	10,83	22,38	7,46
Drásov	145,91	87,38	482,57	715,86	238,62
Heroltice	67,58	48,75	296,26	412,59	137,53
Hluboké Dvory	341,72	107,52	21,14	470,38	156,79
Horní Loučky	215,69	44,83	61,10	321,62	107,21
Hradčany	116,73	107,47	161,10	385,30	128,43
Kaly	194,95	85,01	163,27	443,23	147,74
Katov	18,82	20,38	58,59	97,79	32,60
Křižínkov	84,75	88,70	95,88	269,33	89,78
Kuřimská Nová Ves	81,30	17,58	52,52	151,40	50,47
Kuřimské Jestřabí	32,83	16,01	20,96	69,80	23,27
Lažánky	127,46	156,97	81,82	366,25	122,08
Lomnice	554,17	501,36	730,12	1 785,65	595,22
Lomnička	316,08	85,63	192,03	593,74	197,91
Lubné	49,98	276,07	99,34	425,39	141,80

Obec	2010	2011	2012	Celkem 2010-2012	Průměrně/rok
Malhostovice	340,55	308,27	282,09	930,91	310,30
Maršov	130,12	36,49	57,72	224,33	74,78
Nedvědice	469,78	54,82	875,26	1 399,86	466,62
Nelepeč - Žernůvka	41,06	13,00	3,65	57,71	19,24
Níhov	18,29	41,73	133,37	193,39	64,46
Ochoz u Tišnova	9,23	9,77	48,57	67,57	22,52
Oliší	439,81	387,20	104,44	931,45	310,48
Osiky	143,98	459,49	24,00	627,47	209,16
Pernštejské Jestřabí	278,61	30,66	82,73	392,00	130,67
Předklášteří	778,86	846,04	455,46	2 080,36	693,45
Rašov	513,70	109,18	51,86	674,74	224,91
Rohozec	313,56	11,00	13,63	338,19	112,73
Rojetín	190,85	818,20	487,18	1 496,23	498,74
Řikonín	39,38	52,24	1,65	93,27	31,09
Sentice	381,28	55,26	97,89	534,43	178,14
Skalička	5,10	5,10	150,79	160,99	53,66
Skryje	153,32	24,20	22,28	199,80	66,60
Strhaře	6,72	481,81	9,70	498,23	166,08
Svatoslav	571,36	32,31	41,89	645,56	215,19
Synalov	65,15	25,40	98,77	189,32	63,11
Šerkovice	154,82	95,62	155,69	406,13	135,38
Štěpánovice	118,72	181,25	119,00	418,97	139,66
Tišnov	1 783,11	3 194,51	2 012,14	6 989,76	2 329,92
Tišnovská Nová Ves	88,70	62,48	167,48	318,66	106,22
Újezd u Tišnova	32,83	349,47	217,02	599,32	199,77
Unín	693,17	14,26	13,72	721,15	240,38
Úsuší	62,60	12,91	64,88	140,39	46,80
Vohančice	25,20	11,45	643,86	680,51	226,84
Vratislávka	16,07	18,82	72,70	107,59	35,86

Obec	2010	2011	2012	Celkem 2010-2012	Průměrně/rok
Všechovice	85,94	54,82	67,80	208,56	69,52
Zhoř	250,13	4,17	4,34	258,64	86,21
Žďárec	73,64	346,89	108,59	529,12	176,37
Železné	138,37	33,69	45,81	217,87	72,62
Celkový součet	12 807,51	13 013,22	11 373,44	37 194,17	12 398,06

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Tabulka 126 ukazuje finanční výsledky jednotlivých obcí DSO Tišnovsko, které v letech 2010-2012 vynakládaly v oddílu 22 Doprava. Obce, které vykazují nejvyšší hodnoty, v uvedených letech rekonstruovaly nebo opravovaly některé úseky komunikací. Tabulka nezohledňuje náklady vzhledem k rozsahu místních komunikací.

Následující tabulky ukazují, kolik prostředků obce DSO vynakládaly v letech 2010-2012, v jednotlivých oddílech a paragrafech svého rozpočtu. Z důvodu zanedbatelných částek byl sloučen paragraf 2223 a 2229.

Tabulka 135: v příloze ukazuje, že v roce 2010 tvoří největší roční náklady obcí v oblasti dopravy paragraf 2212 silnice, tedy náklady na činnosti spojené se správou, údržbou (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí, včetně komunálních komunikací. Náklady všech obcí DSO Tišnovsko činily 6,95 mil. Kč. Přičemž nejvyšší hodnotu vykazuje vzhledem k své rozloze město Tišnov 1,07 mil. Kč.

Druhou největší položku tvoří náklady na paragraf 2219 ostatní záležitosti pozemních komunikací, který zahrnuje i výdaje spojené se správou, údržbou a výstavbou, chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek. Celková suma vynaložených prostředků v tomto paragrafu činí 4,19 mil Kč. Největší náklady přitom vykazuje Předklášteří s částkou 706 tis. Kč.

Na paragraf 2221, tedy provoz veřejné silniční dopravy vynaložily obce 1,6 mil. Kč. Nejvyšší částku opět město Tišnov 429 tis. Kč.

V paragrafu 2223 bezpečnost silničního provozu a 2229 ostatní záležitosti v silniční dopravě tvoří náklady Horních Louček (26,8 tis. Kč) a Malhostovic (5,8 tis. Kč), celkem 32,7 tis Kč.

V oddílu 22 doprava obce DSO v roce 2010 vynaložily 12,8 mil. Kč.

Tabulka 136: v příloze ukazuje, že v roce 2011 vynaložily obce DSO Tišnovsko celkem 8,67 mil. Kč v paragrafu 2212 silnice, který tvoří náklady na činnosti spojené se správou, údržbou (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí, včetně komunálních komunikací. Přičemž nejvyšší hodnotu 1,79 mil. Kč vykazuje vzhledem k své rozloze opět město Tišnov. Druhou nejvyšší hodnotu 953 tis. Kč vykazuje obec Borač.

V paragrafu 2219 ostatní záležitosti pozemních komunikací, který zahrnuje i výdaje spojené se správou, údržbou a výstavbou, apod. chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek je celková suma vynaložených prostředků 2,87 mil Kč. Největší náklady přitom vykazuje Tišnov, s částkou 969 tis. Kč.

V paragrafu 2221 provoz veřejné silniční dopravy bylo obcemi vynaloženo 1,44 mil. Kč. Nejvyšší částku má opět město Tišnov, 428 tis. Kč.

V paragrafu 2223 bezpečnost silničního provozu a 2229 ostatní záležitosti v silniční dopravě tvoří náklady pouze Lomnice 9,7 tis Kč.

V oddílu 22 obce v roce 2011 vynaložily 13 mil. Kč.

Tabulka 127: **Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2012**

Obec	2212	2219	2221	2223,2229	22
Běleč	1,62	7,13	9,45	0,00	18,20
Borač	14,24	0,00	33,25	0,00	47,49
Borovník	166,32	0,00	4,75	0,00	171,07
Braníškov	5,04	0,00	9,75	0,00	14,79
Brumov	27,49	0,00	12,35	0,00	39,84
Březina	68,25	71,73	16,78	0,00	156,76
Bukovice	6,40	0,00	3,10	0,00	9,50
Černvír	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deblín	544,04	0,00	50,05	0,00	594,09
Dolní Loučky	888,55	48,16	61,30	0,00	998,01
Doubravník	39,90	0,00	20,30	0,00	60,20
Drahonín	1,63	3,25	5,95	0,00	10,83
Drásov	0,00	346,77	135,80	0,00	482,57
Heroltice	238,52	44,91	12,83	0,00	296,26
Hluboké Dvory	0,00	17,44	3,70	0,00	21,14
Horní Loučky	46,10	0,00	15,00	0,00	61,10
Hradčany	132,55	0,00	28,55	0,00	161,10
Kaly	149,87	0,00	13,40	0,00	163,27
Katov	46,20	0,00	12,39	0,00	58,59
Křižínkov	71,96	12,33	11,59	0,00	95,88
Kuřimská Nová Ves	46,17	0,00	6,35	0,00	52,52
Kuřimské Jestřabí	13,76	0,00	7,20	0,00	20,96
Lažánky	47,82	0,00	34,00	0,00	81,82
Lomnice	359,42	297,18	73,52	0,00	730,12

Obec	2212	2219	2221	2223,2229	22
Lomnička	145,56	22,32	24,15	0,00	192,03
Lubné	72,89	24,00	2,45	0,00	99,34
Malhostovice	120,34	100,93	51,48	9,34	282,09
Maršov	28,54	5,08	24,10	0,00	57,72
Nedvědice	418,43	422,90	33,93	0,00	875,26
Nelepeč - Žernůvka	0,00	0,00	3,65	0,00	3,65
Níhov	60,34	0,00	73,03	0,00	133,37
Ochoz u Tišnova	43,17	0,00	5,40	0,00	48,57
Olší	89,49	0,00	14,95	0,00	104,44
Osiky	17,70	0,00	6,30	0,00	24,00
Pernštejské Jestřabí	74,48	0,00	8,25	0,00	82,73
Předklášteří	67,43	314,83	73,20	0,00	455,46
Rašov	41,12	10,74	0,00	0,00	51,86
Rohozec	0,00	1,88	11,75	0,00	13,63
Rojetín	470,30	16,88	0,00	0,00	487,18
Řikonín	0,00	0,00	1,65	0,00	1,65
Sentice	69,14	0,00	28,75	0,00	97,89
Skalička	145,19	0,00	5,60	0,00	150,79
Skryje	19,28	0,00	3,00	0,00	22,28
Strhaře	3,30	0,00	6,40	0,00	9,70
Svatoslav	20,99	0,00	20,90	0,00	41,89
Synalov	68,64	24,48	5,65	0,00	98,77
Šerkovice	143,64	0,00	12,05	0,00	155,69
Štěpánovice	77,78	18,67	22,55	0,00	119,00
Tišnov	1 426,95	152,09	433,10	0,00	2 012,14
Tišnovská Nová Ves	163,83	0,00	3,65	0,00	167,48
Újezd u Tišnova	210,82	0,00	6,20	0,00	217,02
Unín	1,55	1,22	10,95	0,00	13,72
Úsuší	21,92	1,56	41,40	0,00	64,88

Obec	2212	2219	2221	2223,2229	22
Vohančice	624,68	0,00	19,18	0,00	643,86
Vratislávka	68,45	0,00	4,25	0,00	72,70
Všechnovice	34,92	21,83	11,05	0,00	67,80
Zhoř	1,49	0,00	2,85	0,00	4,34
Žďárec	90,24	0,00	18,35	0,00	108,59
Železné	8,03	17,08	20,70	0,00	45,81
Celkový součet	7766,48	2005,39	1592,23	9,34	11373,44

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Tabulka 127 ukazuje, že v roce 2012 vynaložily obce DSO Tišnovsko celkem 7,76 mil. Kč v paragrafu 2212 silnice, který tvoří náklady na činnosti spojené se správou, údržbou (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí, včetně komunálních komunikací. Přičemž nejvyšší hodnotu 1,42 mil. Kč vykazuje vzhledem k své rozloze opět město Tišnov. Druhou nejvyšší hodnotu 888 tis. Kč vykazuje obec Dolní Loučky.

V paragrafu 2219 ostatní záležitosti pozemních komunikací, který zahrnuje i výdaje spojené se správou, údržbou a výstavbou, apod. chodníků, odstavňích ploch, parkovišť a cyklistických stezek, je celková suma vynaložených prostředků 2 mil Kč. Největší náklady přitom vykazuje Nedvědice, s částkou téměř 423 tis. Kč.

V paragrafu 2221 provoz veřejné silniční dopravy bylo obcemi vynaloženo téměř 1,6 mil. Kč. Nejvyšší částku má opět město Tišnov, 433 tis. Kč.

V paragrafu 2223 bezpečnost silničního provozu a 2229 ostatní záležitosti v silniční dopravě tvoří náklady pouze Malhostovice 9,3 tis Kč.

V oddílu 22 obce v roce 2012 vynaložily 11,3 mil. Kč.

Hodnocení za roky 2010-2012, dle nákladových položek

Rok 2010

V roce 2010 v paragrafu 2212 silnice, tvořil největší položku náklad 5171 na opravy a to téměř 64 % z celkových nákladů, druhou největší částku tvoří s téměř 18% náklad 5169 na nákup ostatních služeb.

V roce 2010 v paragrafu 2219 správa a údržba tvořila největší náklad více než 70 % položka 5171 na opravy a údržbu, ostatní položky 11 % v položce 5169 náklad na ostatní služby, další kolem 5 - 6 % položky 5139 nákup materiálu a 5011 platy zaměstnanců.

V roce 2010 v paragrafu 2221 tvořila největší náklad a to téměř 81 % položka 5193 na dopravní územní obslužnost, dále 9 % tvořily výdaje 5171 na dodavatelsky zajišťované opravy a údržbu.

Rok 2011

V roce 2011 v paragrafu 2212 silnice, tvořil největší položku náklad 5171 na opravy a to téměř 66 % z celkových nákladů, druhou největší částku tvoří s 21 % náklad 5169 na nákup ostatních služeb. 5193

na dopravní územní obslužnost, dále 9 % tvořily výdaje 5171 na dodavatelsky zajišťované opravy a údržbu.

V roce 2011 v paragrafu 2219 správa a údržba tvořila největší náklad s téměř 68 % položka 5171 na opravy a údržbu, ostatní položky téměř 15,5 % v položce 5169 náklad na ostatní služby, dalších nece-
lých 6 % položka 5139 nákup materiálu.

V roce 2011 v paragrafu 2221 tvořil největší náklad 91 % v položce 5193 na dopravní územní obsluž-
nost.

Rok 2012

V roce 2012 v paragrafu 2212 silnice, tvořil největší položku náklad 5171 na opravy a to téměř 71 % z
celkových nákladů paragrafu, druhou největší částku tvoří s téměř 14 % náklad 5169 na nákup ostatních
služeb a dále s 8 % výdaj na materiál 5139.

V roce 2012 v paragrafu 2219 správa a údržba tvořila největší náklad s téměř 70 % položka 5171 na
opravy a údržbu, ostatní položky 9 % v položce 5169 ostatní služby, a 9 % položka 5139 nákup materi-
álu.

V roce 2012 v paragrafu 2221 tvořil největší část, a to 95 % náklad 5193 na dopravní územní obslužnost.

Ve všech sledovaných letech (2010-2012) tvoří největší nákladovou položku, položka 5171 opravy,
která se v jednotlivých letech pohybuje kolem 7 - 8 mil. Kč za obce DSO a rok.

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 128: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Místní obyvatelé dospělí	Kvalitní infrastruktura i pro volnočasové aktivity, dopravu do zaměstnání Bezpečné místo	Nezájem o volnočasové aktivity, dopravu do zaměstnání Stížnost během oprav a budování	Místní informační kanály, webová prezentace, tisk	Zapojení do místního života
Místní obyvatelé děti	Bezpečnější doprava do škol Možnost volnočasových aktivit	Nezájem o volnočasové aktivity Nevyužití infrastruktury (doprava do škol)	Místní informační kanály, webová prezentace, tisk	Zapojení do místního života
Podnikatelé	Vyšší příjmy Zviditelnění se	Nezapojení se Nepochopení koncepce	Osobní jednání Místní informační kanály, webová prezentace, tisk	Zapojení do aktivit obce
Majitelé okolních pozemků	Nezasahování do vlastnických práv Problematické jednání	Nezájem o prodej (výměnu) pozemků Neochota spolupracovat	Osobní jednání Vysvětlení pozitiv	Vhodná komunikace Zapojení do místního života, aktivit
Turisté	Kvalitní komplexní služby, atraktivnost, zábava	Nezájem Nevhodné chování Neodpovídající požadavky	Webová a tištěná prezentace, prezentace v tisku, informační letáky	Nastavení marketingu, propagace
Místní samospráva	Dostatek finančních prostředků Optimalizace investic Zájem místních obyvatel, turistů Zvýšená podpora	Malá angažovanost Neschopnost financování	Pravidelná informovanost Setkání, společné akce	Vhodná komunikace, inspirace, angažovanost Meziobecní spolupráce

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	ze strany kraje a státu			
Kraj	Uspokojení požadavků občanů Optimalizovat výdaje na služby poskytované nebo dotované krajem (příspěvky, dotace) Přenesení zodpovědnosti	Nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů Nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání Nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí k samosprávným kompetencím	Komunikace s odborníky Komunikace se zastupci obcí a subjektů	Podpora mezi-obecní spolupráce Prosazování společných zájmů krajů a obcí (legislativních, ekonomických)

Zdroj:vlastní šetření

V rámci analýzy cílových skupin byly v oblasti místních komunikací a cyklostezek (cyklotras) identifikovány hlavní skupiny, které jsou ovlivněny touto problematikou. Hlavní cílovou skupinu tvoří místní obyvatelé, ať děti nebo dospělí, podnikatelé, majitelé okolních pozemků, turisté, místní samospráva a kraj. Všechny skupiny mají za cíl těžit z kvalitní infrastruktury, důležité je využít ve správné míře finanční prostředky za současného dodržení všech předpisů. Jedním z nejdůležitějších prostředků, jak těchto cílů dosáhnout je vzájemná komunikace všech zainteresovaných subjektů.

Tabulka 129: **Analýza rizik**

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V		
<u>Finanční riziko</u>	Nedostatek finančních prostředků na investice	2	5	10	využití dotačních titulů, vhodné (společné) plánování a investování	obec
	Nedostatek finančních prostředků na opravy, údržbu	2	5	10	využití dotačních titulů, vhodné (společné) plánování a investování	obec

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V		
<u>Organizační riziko</u>	Nedostatečná spolupráce obcí	1	3	3	pravidelná komunikace	obec
	Nedostatečné zapojení města, kraje, státu	1	5	5	informovanost zainteresovaných subjektů	obec
<u>Právní riziko</u>	Nevyřešené vlastnické vztahy pozemků (budování cyklostezek a cyklotras)	3	4	12	včasné vyjednávání	obec, majitelé pozemků
<u>Technické riziko</u>	Přírodní parametry	1	3	3	plánování, operativnost	obec
<u>Věcné riziko</u>	Nedostatečná vytiženost infrastruktury	2	3	6	vhodná doprovodná infrastruktura, vhodné plánování	obec

P = Pravděpodobnost výskytu rizika, D = Riziko dopadu, V = Vliv rizika (P*D)

Zdroj:vlastní šetření

Analýza rizik v oblasti identifikuje hlavní finanční riziko v nedostatku finančních prostředků na investice, opravy a údržbu. Mezi organizační rizika, patří slabá spolupráce obcí, měst a státních institucí. Vlastnické vztahy, které nejsou prozatím vyřešeny, mohou být hlavním právním rizikem v oblasti. Přírodní parametry oblasti jsou součástí technického rizika a vytižení infrastruktury pak patří mezi věcné riziko.

6.1.4 SWOT analýza oblast

Tabulka 130: SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Dobrá dostupnost do spádových center (Brno, Tišnov, Kuřim)	1. Nevyhovující technický stav vybraných místních komunikací
2. Vyznačená cyklistická trasa č. 1 – Pražská trasa (Praha – Vídeň)	2. Vysoké náklady na budování, údržbu a opravy místních komunikací a cyklotras (cyklostezek)
3. Zavedený integrovaný dopravní systém Jiho-moravského kraje (IDS JMK)	3. Chybějící nebo nevyhovující stav chodníku v obcích
4. Možnost přepravy jízdních kol vlakem	4. Značení cyklotras
5. Zájem o budování nových cyklostezek, cyklotras	5. Chybějící doprovodná infrastruktura pro cyklistiku (odpočívadla, občerstvení, stojany, wc, úschovna kol v Tišnově na nádraží ČD)
6. Existence amatérských a poloprofesionálních cyklistických klubů	6. Kolizní střety cyklotras s motorovou dopravou v Tišnově a Předklášteří
Příležitosti:	Hrozby:
1. Meziobecní spolupráce	1. Zhoršování technického stavu místních komunikací a cyklotras (cyklostezek)
2. Cílená podpora = možnost čerpání dotací z EU, národních a regionálních fondů	2. Nedostatek finančních prostředků na údržbu a obnovu komunikací a cyklostezek, cyklotras
3. Obnova a budování místních komunikací, cyklostezek a cyklotras	3. Nedostatek finančních prostředků na nákladnější projekty
4. Zvýšení podílu cyklistiky na celkovém podílu dopravy	4. Nekvalitní silniční síť bránící rozvoji podnikání zejména v periferních částech regionu
5. Bezpečnější doprava pro místní obyvatele prostřednictvím cyklotras (propojení obcí)	5. Nevyřešené majetkové vztahy vlastníků pozemků
6. Napojení cyklotras na stanice veřejné dopravy	

Zdroj: vlastní šetření

SWOT analýza v oblasti místních komunikací a cyklostezek identifikuje hlavní silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby v ORP Tišnov. Cílem je podpora silných stránek, které jsou v oblasti identifikovány a mezi něž patří zejména dostupnost hlavních středisek, vč. spojení veřejnou dopravou. V oblasti cyklostezek je to existence dálkové trasy 1, která prochází téměř celým územím, vytváří tak dobrou základnu pro sportovní využití a rozšiřování sítě cyklotras a cyklostezek. Mezi hlavní slabé stránky patří špatná

kvalita komunikací nižších tříd, zejména místních komunikací, které se v části obcí jeví jako havarijní, v některých obcích lze zařadit i chodníky pro pěší. Vysoké náklady na opravy a údržby místních komunikací a cyklostezek, které obce nejsou schopny samy financovat, jsou další slabou stránkou, kterou lze částečně řešit společným financováním. V oblasti cyklistiky je slabou stránkou především značení, které není v některých místech dostačující a chybějící infrastruktura, která snižuje komfort cyklistům. Analýza dále identifikuje příležitosti, které mohou současný stav změnit k lepšímu. Jedná se zejména o intenzivní meziobecní spolupráci, obnovu místních komunikací a cyklotras (cyklostezek), např. prostřednictvím podpory dotačních fondů, státních prostředků, možností zvýšit podíl cyklistiky na celkové dopravě, což může vést i k bezpečnější dopravě pro místní obyvatele. Hrozbou v oblasti je především zhoršování současného stavu místních komunikací a cyklotras a cyklostezek, plynoucí i z nedostatku finančních prostředků.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analýza místních komunikací a cyklostezek (cyklotras) si kladla za cíl zmapovat současný stav těchto okruhů. V rámci analýzy byly monitorovány jednotlivé obce, osobně na místě byl zjištěn aktuální stav komunikací, jednalo se zejména o úseky a místa, která je potřeba opravit, rekonstruovat popř. vybudovat. Zástupci obcí sami přicházeli s nápady, které by v budoucnu rádi zrealizovali. Důležitá je spolupráce, díky které by bylo umožněno zjednodušit a lépe zorganizovat dopravu mezi obcemi, zabezpečit dětem bezpečný přístup k vzdělávacím a volnočasovým aktivitám a obyvatelům umožnit další propojení vzájemně sousedících obcí (zaměstnání, spojení veřejnou dopravou, volnočasové aktivity).

Průzkum místních komunikací identifikoval slabá místa, která lze v rámci meziobecní spolupráce reálně řešit. Problematická místa, která vyžadují rekonstrukci či vybudování nových částí byly pro lepší přehlednost zakresleny do mapy. V regionu se nachází obce, jejichž místní (účelové) komunikace vyžadují bezodkladnou opravu. Současný stav se v těchto případech jeví jako havarijní a z bezpečnostního hlediska nebude v brzké době splňovat patřičné parametry.

V regionu Tišnovsko je využití cyklodopravy za prací poměrně rozšířené. Obce se snaží svým občanům vyjít vstříc a usnadnit přístup ke stanicím a zastávkám veřejné dopravy. Finanční náročnost těchto koridorů je však většinou hlavní překážkou. Společný projekt, který by v regionu propojil několik obcí, usnadnil přístup ke službám, a zároveň dovedl k autobusovému či vlakovému spojení patří mezi myšlenky, kterými se starostové zabírají. Budování cyklopruhů či pásů se týká převážně města Tišnova, kde je automobilová doprava silnější. V současné chvíli se situace s návazností na veřejnou hromadnou dopravu řeší bez jednotné koncepce. Obyvatelé ke stanicím veřejné dopravy většinou přijíždí autem, cyklodoprava je komplikovaná a následné ponechání kola u stanice je rizikem. Řešené území disponuje nejen rozmanitou krajinou, ale i částečně vybudovaným zázemím, které je účelné rozšířit a v rámci možností rekonstruovat a zkvalitňovat. Byly identifikovány úseky s potřebou řešit kromě majetkových práv vlastníků pozemků, i technické překážky, které lze vzájemnou komunikací zainteresovaných subjektů vyřešit (mostky přes vodní toky).

V regionu existuje velký zájem o komplexní dokončení cyklostezky Tišnov – Pernštejn. Bohužel je nezbytné na plánované trase vyřešit několik komplikovaných úseků. V Tišnově se jedná o rušnou křižovatku u Červeného Mlýnu, u papíren v Prudké nevyhovující část komunikace a vyřešit chybějící, bezpečnější trasu Černvír – Doubravník.

Okrajově byla vypracována analýza veřejné dopravy, autobusové a vlakové spojení. Dobré hodnocení současného stavu a požadavky na řešení nedostatků, které sami představitelé obcí zmiňovali, jsou v analýze zmíněny.

Na základě zjištěných a popsanych výsledků budou navržena opatření vedoucí ke zlepšení současného stavu.

6.2 Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Infrastruktura“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Infrastruktura.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma „Infrastruktura“.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu včetně motivujících starostů z území ORP, dále byl přítomen jednatel komunální svazové firmy, ředitelka školy a vedoucí odboru sociálních služeb.

Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Infrastruktura.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

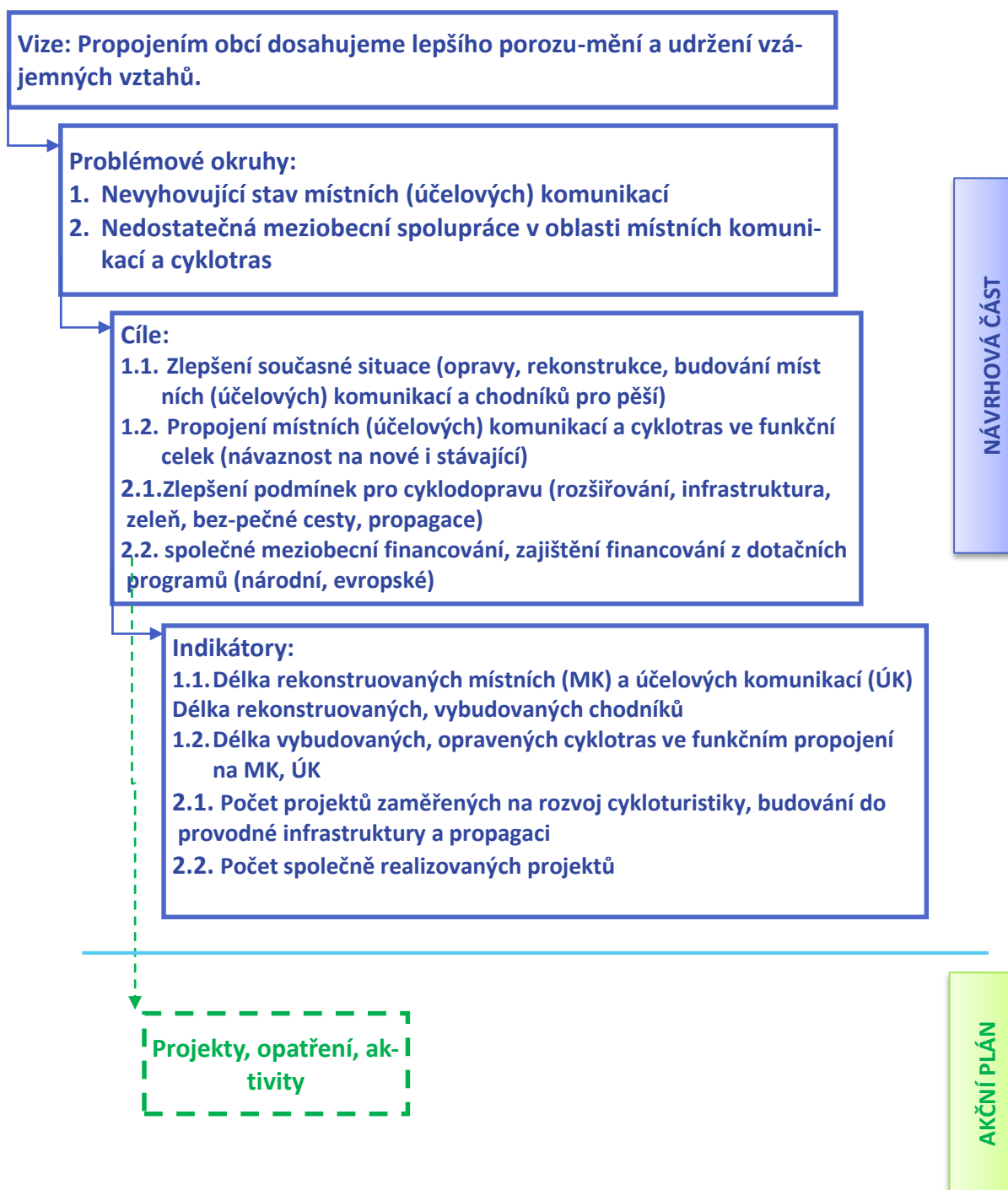
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Infrastruktura. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Infrastruktura je uvedena v níže uvedeném schématu.

Infrastruktura, cyklodoprava	1. Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací	2. Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras
	<p>cíl 1.1 zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)</p> <p>cíl 1.2 propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (návaznost na nové i stávající)</p>	<p>cíl 2.1 zlepšení podmínek pro cyklodopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)</p> <p>cíl 2.2 společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)</p>

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Tišnovsko využívá rozmanitosti území a vzájemné spolupráce mezi obcemi. Společnou prací zlepšujeme kvalitu škol a potřeby našich dětí všech dotčených obcí. Zodpovědně třídíme a zlepšujeme využití odpadů v regionu. Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno. **Propojením obcí dosahujeme lepšího porozumění a udržení vzájemných vztahů.**

Slogan DSO Tišnovsko: "Komunikace nás k sobě dovede"

Problémový okruh 1: Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací

V analytické části souhrnného dokumentu byl analyzován současný stav místních komunikací v ORP Tišnov. Analýza podrobně ukazuje kolik metrů místních a účelových komunikací je potřeba opravit, či vybudovat. Bylo zjištěno, že v ORP se jedná o opravu asi 61 km místních a 7,5 km účelových komunikací. Analýza vycházela z osobních jednání a diskuzí se starosty obcí. V některých obcích jsou také v havarijním, nebo nevyhovujícím stavu i chodníky podél komunikací.

Rozpočty, kterými jednotlivé obce disponují, jim bohužel neumožňují řešit komplexně tuto situaci vlastními prostředky. V paragrafu 2219 správa a údržba, tvoří největší náklad, průměrně kolem 60 % ročně, položka 5171 na opravy a údržbu. Krátkodobá řešení, která jsou obce schopny provádět z rámci

vlastního financování, však nepřináší dlouhodobou stabilitu. Nákladnější a rozsáhlejší opravy, jsou tak mimo finanční možnosti samotných obcí a proto problémy s místními a účelovými komunikacemi zůstávají dlouhodobým, nevyřešeným a opakujícím se problémem.

Během osobních jednání se zástupci obcí byla analyzována celá oblast ORP, a vytipovány části komunikací, které si v obcích vyžadují rychlou reakci na současný, v některých obcích téměř havarijný stav. V analýze byly identifikovány obce s největšími problémy v oblasti místních komunikací. Mezi obce, které se potýkají s rozsáhlými problémy v této oblasti, patří obce Černvír, Deblín, Dolní Loučky, Doubravník, Drásov, Horní Loučky, Hradčany, Kaly (místní část Zahrada), Křižínkov, Kuřimské Jestřabí, Lomnice, Lomnice (místní část Brusná), Lomnička, Malhostovice, Níhov, Olší, Osiky, Skryje, Šerkovice, Štěpánovice, Unín, Úsuší. Dlouhodobý nedostatek financí, se kterým se obce v této oblasti potýkají, má za následek průběžné zhoršování kvality komunikací. Každý rok se obce snaží alespoň část problematických míst ze svých prostředků opravit. Obce samotné nemají dostatek finančních prostředků na rozsáhlé opravy nebo rekonstrukce. V oblasti vybudovaných cyklotras (cyklostezek) může nastat situace obdobná.

Dotační prostředků z národních i evropských zdrojů v minulém období umožnily obcím zlepšit nevyhovující stav komunikací, upravit a rozšířit síť cyklostezek a cyklotras. Ve stávajícím dotačním období je prozatím možnost čerpání pro místní komunikace nejistá.

Kvalita místních komunikací ovlivňuje i život místních obyvatel, v některých případech může ztížit podnikatelské aktivity, zhoršit dojížděku do zaměstnání a vzdělávacích zařízení, či trávení volnočasových aktivit. Nedostatek volnočasových aktivit pro místní obyvatele, starší i mladší generaci může vést ke zvyšování zdravotních a sociálních problémů. Také pohyb cyklistů po silnicích vyšších tříd sebou přináší jistá rizika. Cyklostezky a cyklotrasy umožní bezpečný pohyb cyklistů všech věkových kategorií.

Neřešení daného problému jak současná situace ukazuje, nemá žádné dalekosáhlé a devastující následky. Obyvatelé obcí budou žít stejně jako doposud, protože neexistuje jiná možnost, než dané komunikace využívat ve stavu, který je. Tato situace ale snižuje kvalitu bydlení, podnikatelského zázemí a může vést i nezájmu obyvatel o dění v obci. Nepřímo může vést ke snižování populace, zejména v odlehlejších částech regionu. Kvalitní zázemí pro bydlení a podnikatelské aktivity povede i samotné obyvatele k udržení pevného vztahu k místu, kde žijí.

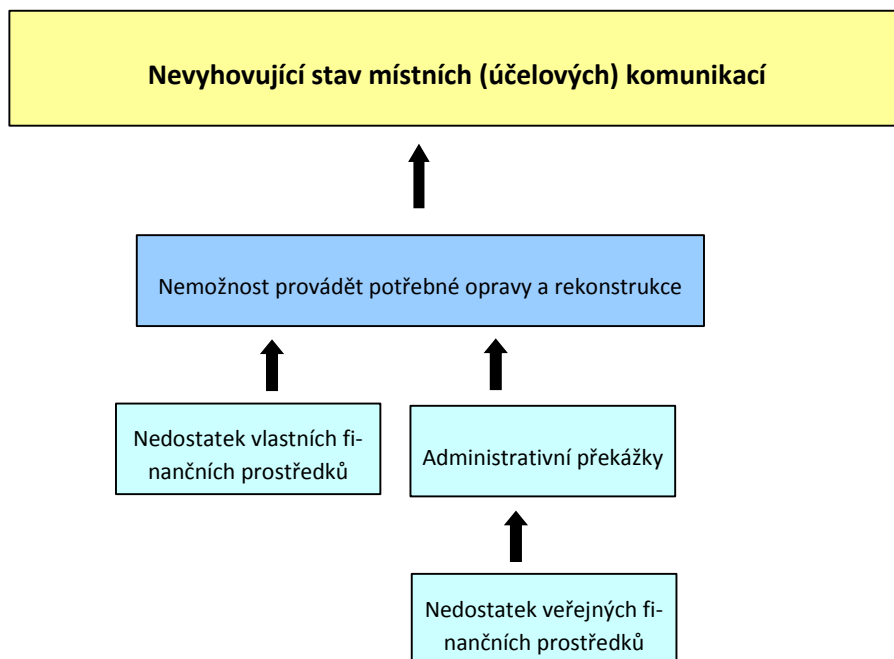
Při jednání fokusní skupiny, na základě výsledků analytické části a znalosti prostředí, došlo ke shodě v nutnosti hledat řešení týkající se zhoršujícího se stavu místních (účelových) komunikací v obcích. Realizační tým proto navrhl jako první problémový okruh tento: **Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací**. Fokusní skupina se po diskusi shodla, že prioritou pro zlepšení současného stavu je najít společné řešení tohoto problémového okruhu. Tudíž označila prvotní návrh problémového okruhu č. 1 za správný.

Cíle:

cíl 1.1: zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)

cíl 1.2: propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (návaznost na nové i stávající)

Strom problémového okruhu:

Problémový okruh 2: Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras

Celé území ORP disponuje výbornými předpoklady pro rozvoj cykloturistiky. Krajina nabízí zachovalé přírodní památky, útvary, kulturní a technické památky. Cykloturistika je v regionu oblíbená. Sami obyvatelé tuto aktivitu využívají mimo volnočasové aktivity, i k denní dojíždě do zaměstnání či do škol, nebo alespoň na zastávku veřejné dopravy. Část cyklostezek a cyklotras, které se v regionu nachází, vznikly z veřejných finančních prostředků (viz. analytická část). Samotné trasy vyžadují každoroční údržbu, kromě údržby samotné trasy se jedná o obnovu značení, opravy a rekonstrukce. Obce, na jejichž území se daná trasa nachází, vynakládají každoročně ze svých rozpočtů prostředky na tuto oblast. Cyklotrasy jsou předmětem debat zástupců obcí, jedná se zejména o udržování jejich kvality a rozšiřování.

Během osobních jednání se zástupci obcí bylo zjištěno, že se v některých případech budování nových cyklotras a cyklostezek prolíná také s řešením majetkových vztahů. Zdlouhavé řešení těchto problémů zdržuje samotné budování tras a stezek. Jedním z možných řešení může být odkup pozemků a komunikací v soukromém vlastnictví obcemi, popř. zřízení věcného břemene.

S problematikou vhodných a kvalitních cyklotras a cyklostezek souvisí kromě jejich bezpečnosti, také zázemí, které cyklisté během cesty využijí. Jedná se především o vybudování doprovodné infrastruktury (občerstvení, zaparkování kola a možnost odpočinku pro rodiny s dětmi, popř. servis kol). S využitím těchto tras k dopravě do zaměstnání nebo stanicím veřejné dopravy souvisí také osvěta, která není v současné době dostatečná, místní obyvatelé by měli vědět o přednostech, které jim tento způsob dopravy přináší.

V minulém dotačním období využili některé obce DSO Tišnovsko finanční prostředky, jak pro budování cyklostezek (cyklotras), tak pro budování a opravy místních komunikací. Pomocí dotačních titulů vzniklo v regionu několik nových cyklostezek, které jsou hojně využívány místními obyvateli, obce získaly prostředky, prostřednictvím kterých prováděly rozsáhlé rekonstrukce, obnovy a opravy místních komunikací v obci (viz. analytická část dokumentu). V současném monitorovacím období, 2014-2020 není prozatím zdroj financí pro místní komunikace jistý.

V rámci dotačního fondu Programu rozvoje venkova vzniklo nové opatření dávající prostředky v řešené oblasti Místním akčním skupinám v regionu, nikoliv přímo jednotlivým obcím. Jak bude situace konkrétně vypadat, bude jisté začátkem roku 2015. Společné financování prostřednictvím fondu Programu rozvoje venkova, konkrétně Místních akčních skupin by v daném regionu bylo reálné a obce by mohly samy současnou situaci ovlivnit. V oblasti DSO Tišnovsko existuje několik místních akčních skupin, více či méně aktivních.

Samotné obce nejsou schopny zafinancovat vlastními prostředky potřebné opravy. Zda budou jednotlivé operační programy v tomto dotačním období obcím poskytovat finanční prostředky na oblast místních komunikací, není prozatím jisté. Návrhem, který vyvstal na základě analýzy a jednání fokusní skupiny by bylo účinné společné financování této problematiky, tedy oblasti místních a účelových komunikací v obcích. Prostřednictvím nově založené nebo stávající organizace, která by zaštiťovala celou oblast, poskytovala potřebné informace, pomáhala při řešení žádostí o čerpání finančních prostředků, vedením projektů apod., by v oblasti mohla být zajištěna vyšší informovanost a připravenost obcí v oblasti čerpání veřejných prostředků. Vzhledem k rozsahu nutných a v blízké budoucnosti nezbytných oprav je neodkladné tuto situaci co nejdříve řešit. Financování prostřednictvím fondů EU by mohlo situaci v obcích zjednodušit, ale v současné době vypsané dotační tituly tuto variantu nenabízejí v rozsahu, který se jeví v rámci ORP potřebný.

V tomto dotačním období jsou naplánovány veřejné finanční prostředky na budování nových, či opravy stávajících cyklotras a cyklostezek, kterých připravené obce mohou využít, stejně jako úspěšně využily v minulém období.

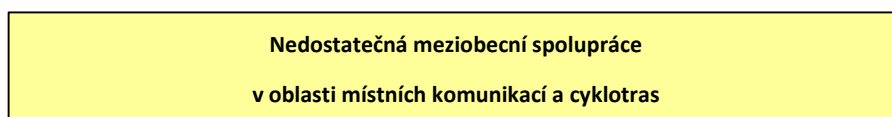
Realizační tým a fokusní skupina rozhodla o zvolení problematického okruhu oblasti cyklo dopravy, a ve spojení s místními komunikacemi i problematiku nedostatečného financování z národních a evropských zdrojů. Návrhem je tedy: **Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras**. Nově navržený a rozšířený problémový okruh č. 2 označila za správný a vytyčila také rozšiřující cíle.

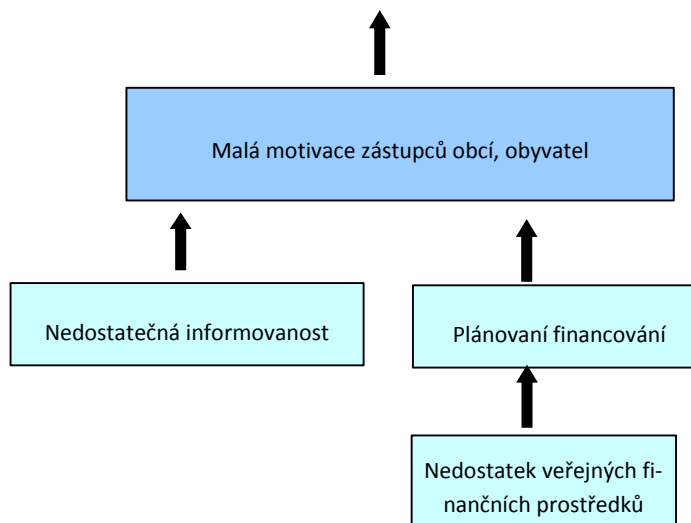
Cíle:

cíl 2.1 zlepšení podmínek pro cyklo dopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)

cíl 2.2 společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)

Strom problémového okruhu:

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací
Cíl 1.1	<i>zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)</i>
Popis cíle	V řešeném území dochází k průběžnému zhoršování technického stavu místních a účelových komunikací. Analýzou bylo zjištěno, že se v území nachází přibližně 61 km místních a 7,5 km účelových komunikací, které vyžadují opravu. Jedním z důvodů špatného a zhoršujícího se stavu je nedostatek finančních prostředků, které by obce využily k opravám a rekonstrukcím. Cílem je výstavba, rekonstrukce, modernizace a opravy místních (účelových) komunikací v těch obcích, které mají současný stav nevyhovující (podrobně uvedeno v analytické části), popř. napojení místních komunikací na komunikace vyšších řádů. Vzhledem k ekonomickému rozvoji oblasti je nezbytné řešit i komunikace vedoucí k podnikatelským areálům. Analýzou byl zjištěn i nedostatek v oblasti bezpečnosti silničního provozu, konkrétně chybějící chodníky pro pěší nebo jejich nevyhovující stav, dále nedostatek přechodů pro chodce v obcích se zvýšeným průjezdem vozidel. Kvalitními a bezpečnými komunikacemi dojde ke zlepšení současné situace.
Hlavní opatření	1. <u>Legislativní opatření</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - řešení stavebních povolení, příslušných technických norem 2. <u>Finanční opatření</u> - zpracování analýzy potřeb finančních prostředků 3. <u>Věcná opatření</u> - detailní analýza řešeného území (místní a účelové komunikace, chodníky, přechody) - určení priorit řešení problematických úseků
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - délka rekonstruovaných místních (MK) a účelových komunikací (ÚK) - délka rekonstruovaných, vybudovaných chodníků - počet obcí zapojených do spolupráce při opravě (rekonstrukci, budování) komunikací (chodníků pro pěší)
Správce cíle	starosta obce, DSO

Problémový okruh 1	Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací
Cíl 1.2	<i>propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (ná vaznost na nové i stávající)</i>
Popis cíle	<p>V analytické části byly identifikovány vysoké náklady na budování, údržbu a opravy místních (účelových) komunikací a cyklotras (cyklostezek), které musí jednotlivé obce každoročně vynakládat. Analýza také ukázala, že v některých případech je možné pro rozvoj cyklo dopravy využít nově budovanou, nebo stávající síť místních a účelových komunikací. Nezbytné je samozřejmě dodržení legislativních i bezpečnostních požadavků a jednání se zainteresovanými subjekty (např. Lesy ČR). Podpora cyklo dopravy využitím stávající sítě místních a účelových komunikací povede k efektivnímu zhodnocení stávající či nové infrastruktury. Část těchto komunikací může být každodenně využívána pro dopravu k zastávkám veřejné dopravy, do zaměstnání a škol. Tímto spojením dojde k zajištění bezpečnější dopravy obyvatel obcí do okolních center. Cíl je nezbytné chápat komplexně, neboť plánované aktivity se mají navzájem doplňovat tak, aby došlo současně ke zkvalitnění silniční sítě, zvýšení bezpečnosti provozu a zároveň ke zlepšení podmínek pro alternativní způsob dopravy, tedy cyklistiku. Analýzou cyklostezek a především cyklotras bylo zjištěno, že je asi 150 km těchto komunikací potřeba převážně vybudovat, jen nepatrnou část z uvedené délky opravit. Minimálně čtvrtinu uvedené délky by pak bylo možné propojit s místními komunikacemi.</p>
Hlavní opatření	1. <u>Legislativní opatření</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - řešení vlastnických vztahů - bezpečnostní opatření <ul style="list-style-type: none"> 2. <u>Finanční opatření</u> - zpracování ekonomické analýzy efektivity využití propojení místních komunikací a cyklotras - zpracování analýzy nákladů <ul style="list-style-type: none"> 3. <u>Věcná opatření</u> - detailní analýza řešeného území (místní a účelové komunikace, cyklotrasy, cyklostezky) - zpracování variant řešení (propojení cyklotrasy, místní (účelové) komunikace)
Název indikátorů k hodnocení cíle	- délka vybudovaných, opravených cyklotras ve funkčním propojení na MK, ÚK
Správce cíle	starosta obce, DSO

Problémový okruh 2	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras
Cíl 2.1	zlepšení podmínek pro cyklo dopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)
Popis cíle	<p>V rámci analýzy byl identifikován vysoký potenciál oblasti pro rozvoj cyklistiky. Důležitým aspektem, kromě vybudovaných kvalitních tras a stezek je preference bezpečnosti a související doprovodné infrastruktury. Pro bezpečné trasy a stezky je hlavní zejména oddělit je od frekventovaných komunikací. Jedním z cílů je podpora budování stezek a tras v rámci dojíždění do zaměstnání a škol, čímž dojde k posílení bezpečnosti silničního provozu. Na frekventovaných místech jako je Tišnov a Předklášteří je nezbytné zajistit bezpečnost vybudováním přechodů pro cyklisty a chodce. Podél některých frekventovaných (intravilán) komunikací pak vybudovat cyklopruhy/pásky. V oblasti doprovodné infrastruktury se jedná o kvalitní zázemí pro cyklisty (značení tras, zeleň, odpočívadla, toalety, stojany na kola a občerstvení). Pro využití na Tišnov navazujících cyklostezek je nezbytné zajistit na nádraží v Tišnově úschovnu kol. Cílem je také zvýšení povědomí veřejnosti o možnostech využití stávající sítě cyklotras (stezek) jak pro volnočasové aktivity, tak i pro dojížděku do zaměstnání a škol. V oblasti lze rozšířit pořádní veřejných akcí, tištěné či</p>

	webové prezentace cyklistických a cykloturistických map, průvodců, i prostřednictvím spolupráce s turistickými informačními centry, vč. okolních regionů.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Technická opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - detailní analýza řešeného území, projektová příprava (cyklotrasy, cyklostezky, cyklopásky/pruhy, doprovodná infrastruktura) - budování a výstavba (cyklostezky, cyklotrasy, cyklopásky/pruhy, doprovodná infrastruktura) 2. <u>Věcná opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - jednání s ČD – úschovna kol - jednání s IC Tišnov, s IC v okolních městech (obcích), rozšíření propagace ve spolupráci s městem Tišnovem 3. <u>Ekonomická opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování finanční analýzy nákladů (výstavba)
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet projektů zaměřených na rozvoj cykloturistiky, budování doprovodné infrastruktury a propagaci
Správce cíle	starosta obce, DSO

Problémový okruh 2	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras
Cíl 2.2	<i>společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)</i>
Popis cíle	V oblasti cyklistiky bylo v minulém dotačním období v regionu úspěšně realizováno několik projektů, které umožnily rozšíření stávající sítě cyklostezek a cyklotras. Byly vybudovány nové úseky, které usnadnily dopravu, obyvatelům zabezpečily bezpečnější přístup z okolních obcí do Tišnova, kam dojíždí za prací i za službami. Vybudované cyklostezky a označené cyklotrasy slouží i k trávení volného času a to jak pro místní obyvatele, tak pro cyklisty ze vzdálenějšího okolí, např. z Brna. Vysoké finanční náklady na budování nových stezek a tras neumožňují obcím samotným v rozšiřování stávající sítě pokračovat. Z tohoto důvodu je pro obce, mikroregiony i města důležitá možnost čerpání finančních prostředků ze státních i evropských zdrojů, které umožní nové investice do rozšíření stávající sítě a zázemí cyklodopravy. Stejně jako v oblasti

	<p>cyklodopravy bylo i v oblasti místních a účelových komunikací v minulém dotačním období realizováno několik projektů, které zkvalitnily život místních obyvatel.</p> <p>V řešené oblasti prozatím plně nefunguje meziobecní spolupráce na té úrovni, že by existovala spolupráce i v čerpání finančních prostředků při společných projektech z evropských či národních zdrojů. Návrhem možného řešení je založení, popř. využití stávající organizace (svazku), která by zašitovala všechny obce DSO. Tato, tzv. koordinační organizace by v oblasti působila jako informační kanál. Organizace by obcím poskytovala technickou podporu, informovala o možnostech čerpání dotačních prostředků a podmínkách, za kterých mohou finanční prostředky čerpat. Dále by evidovala celkovou potřebu čerpání prostředků, čímž by mohla být stanovena přiměřená (společná) dotace z veřejných prostředků. Zájemci by organizaci posílali své požadavky, např. na možnost čerpání dotací v oblasti komunikací, cyklistiky a veřejné infrastruktury. Organizace by průběžně obce informovala, pořádala společná setkání, koordinovala aktivity obcí s dalšími zainteresovanými subjekty (obce, mikroregiony, kraj, SÚS).</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Legislativní opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - zřízení organizace - stanovení podmínek existence organizace - majetkoprávní vztahy (pozemky, účelové komunikace) 2. <u>Finanční opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování analýzy možností čerpání finančních prostředků z národních a evropských zdrojů - zpracování analýzy potřeb finančních prostředků (vzhledem k dotacím) 3. <u>Věcná opatření</u> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění provozu organizace
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet společně realizovaných projektů
Správce cíle	starosta obce, DSO

6.2.4 Indikátory

Problémový okruh	Nevyhovující stav místních (účelových) komunikací		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Opravené a vybudované komunikace pro motoristy, pěší a cyklisty		
Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020

Plán		10 000	20 000
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Na většině území je znatelná zhoršující se kvalita komunikací a nedostatek bezpečných komunikací pro pěší i cyklisty. Tento stav přináší nejen zhoršení kvality života místních obyvatel, ale i možné zvýšení nehodovosti a nebezpečných kolizí chodců a cyklistů s řidiči. Z těchto pohledů je důležité řešit nevyhovující situaci opravami a budováním bezpečných komunikací pro motoristy, cyklisty i pěší.		
Metodika a výpočet:	Rozsah rekonstruovaných/vybudovaných komunikací		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 1.1	zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Délka rekonstruovaných místních (MK) a účelových komunikací (ÚK)		
Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 000 (MK) / 2 000 (ÚK)	12 000 (MK)/5 000 (ÚK)
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zhoršující se kvalita komunikací v regionu vede ke snižování kvality života místních obyvatel. Nedostatek finančních prostředků neumožňuje obcím samotným provádět potřebné opravy a zlepšit současný nevyhovující stav. Indikátor umožní sledovat rozsah rekonstruovaných komunikací směřující k dosažení odpovídajícího stavu.		
Metodika a výpočet:	Měření rozsahu rekonstruovaných komunikací za rok		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 1.1	zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Délka rekonstruovaných, vybudovaných chodníků		
Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		

Roky	2013	2017	2020
Plán		1 000	2 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V analýze bylo zjištěno, že je v některých obcích regionu nevyhovující stav chodníků podél místních komunikací. Chodníky jsou ve špatném technickém stavu nebo chybí úplně a tím dochází ke snížení bezpečnosti místních obyvatel. Indikátor sleduje rekonstrukci a budování těchto chodníků vedoucí ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu.		
Metodika a výpočet:	Délka rekonstruovaných, vybudovaných chodníků za rok		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 1.1	zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do spolupráce při opravě (rekonstrukci, budování) komunikací (chodníků pro pěší)		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzájemná meziobecní spolupráce dokáže v regionu účelně využít získané finanční prostředky v těch oblastech, kde současná situace neodpovídá požadavkům a nesplňuje patřičné parametry. Prostřednictvím spolupráce a společného využití získaných prostředků dojde v regionu k meziobecnímu propojení, stejně jako naplnění společných cílů.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 1.2	propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (ná vaznost na nové i stávající)		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Délka vybudovaných, opravených cyklotras ve funkčním propojení na MK, ÚK		
Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3 000	5 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Chybějící účelné propojení MK (ÚK) a cyklotras v jeden funkční celek, by v regionu umožnilo jejich společné využití, a přímo i snížení nákladů na jejich rekonstrukce. Indikátor umožní sledovat rozsah m cyklotras, které se podařilo účelně propojit s MK (ÚK).		
Metodika a výpočet:	Rozsah m		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Problémový okruh	Nedostatečná meziobecní spolupráce v oblasti místních komunikací a cyklotras		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet spolupracujících obcí		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		35	45
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společné meziobecní projekty a jejich financování mohou v regionu vyřešit nedostatečnou koordinaci těchto aktivit a zvýšit zájem zapojených obcí. Jednotná vize a cíle povedou ke zlepšení vztahů a rozšíření společných aktivit, potažmo k propojení obcí regionu za účelem volnočasových i pracovních aktivit.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 2.1	zlepšení podmínek pro cyklo dopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet projektů zaměřených na rozvoj cykloturistiky, budování doprovodné infrastruktury a propagaci		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Region disponuje předpoklady pro rozvoj cyklistiky, je zde již částečně vybudovaná infrastruktura. Přesto na většině území existuje možnost dobudování nových tras a stezek, které by jednotlivé obce vzájemně propojily a umožnily obyvatelům využití bezpečné infrastruktury pro volnočasové aktivity i dojížděku do zaměstnání či škol. Propagační akce a materiály (tištěné, webové) zvýší popularitu aktivity pro volnočasové využití i pro dopravu k zastávkám veřejné dopravy nebo do zaměstnání (škol). Indikátor sleduje počet projektů zaměřených na cykloturistiku, vč. budování její doprovodné infrastruktury a propagace.		
Metodika a výpočet:	Počet projektů		
Zdroj čerpání dat:	Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů		

Cíl 2.2	<i>společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)</i>		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Počet společně realizovaných projektů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO Tišnovsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce regionu více či méně úspěšně čerpají dotační prostředky na opravy a rekonstrukce MK nebo výstavbu a budování cyklotras a cyklostezek. Bo-		

Metodika a výpočet:

Zdroj čerpání dat:

hužel ne všechny obce jsou schopny samy získat potřebné prostředky z veřejných zdrojů. Nedostatek finančních prostředků brzdí v regionu rekonstrukce MK a budování cyklotras a stezek. Indikátor umožní sledovat čerpání prostředků na problematice okruhy.

Počet projektů společně realizovaných

Strategické a rozvojové dokumenty obcí a mikroregionů

6.3 Pravidla pro řízení strategie

6.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Manažer: předseda DSO Tišnovsko

Správci cílů: členové správního výboru DSO Tišnovsko, starosta obce

Gestoři indikátorů: DSO Tišnovsko, starosta obce

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Gestor cíle
1.1	zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)	starosta obce DSO
1.2	propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (návaznost na nové i stávající)	starosta obce DSO
2.1	zlepšení podmínek pro cyklodopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)	starosta obce DSO
2.2	společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)	starosta obce DSO

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Opravené a vybudované komunikace pro motoristy, pěší a cyklisty	DSO Tišnovsko
2	Délka rekonstruovaných místních (MK) a účelových komunikací (ÚK)	DSO Tišnovsko
3	Délka rekonstruovaných, vybudovaných chodníků	DSO Tišnovsko
4	Počet obcí zapojených do spolupráce při opravě (rekonstrukci, budování) komunikací (chodníků pro pěší)	DSO Tišnovsko
5	Délka vybudovaných, opravených cyklotras ve funkčním propojení na MK, ÚK	DSO Tišnovsko
6	Počet spolupracujících obcí	DSO Tišnovsko
7	Počet projektů zaměřených na rozvoj cykloturistiky, budování doprovodné infrastruktury a propagaci	DSO Tišnovsko
8	Počet společně realizovaných projektů	DSO Tišnovsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Projednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování avyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok.

Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace								■						
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost
1.1 zlepšení současné situace (opravy, rekonstrukce, budování místních (účelových) komunikací a chodníků pro pěší)						
1.2 propojení místních (účelových) komunikací a cyklotras ve funkční celek (návaznost na nové i stávající)						
2. 1 zlepšení podmínek pro cyklodopravu (rozšiřování, infrastruktura, zeleň, bezpečné cesty, propagace)						
2.2 společné meziobecní financování, zajištění financování z dotačních programů (národní, evropské)						

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 Shrnutí

Řešené území obce s rozšířenou působností Tišnov zahrnuje celkem 59 obcí. V analytické části dokumentu byla provedena podrobná analýza současné situace na celém území správního obvodu. Jednotlivé obce byly osobně navštíveny, na základě jednání s jejími zástupci byla současná situace zmapována a dále rozpracována. Zakresleny do map byly komunikace místní i účelové, které jsou nyní dle zástupců obcí ve špatném stavu a vyžadují opravu či rekonstrukci. Zástupci obcí vyjádřili své záměry a žádosti k řešení této situace. Problematickým se jeví nedostatek financí, který brzdí potřebné opravy a rekonstrukce zmíněných komunikací. Část obcí, které současný stav považují za uspokojivý, byly v minulém dotačním období úspěšnými příjemci podpory státu a Evropské unie. Z vlastních prostředků jsou obce schopny provádět pouze minimální a nezbytné opravy. Komplexní řešení z rozpočtů obcí nepřichází v úvahu. Dotační tituly pro toto monitorovací období prozatím nejsou v oblasti komunikací jisté, přesto zástupci obcí doufají a věří, že finanční prostředky pro tuto oblast, alespoň částečně získají a napomohou ke zlepšení této situace.

V oblasti se nachází několik obcí, ve kterých chybí chodníky podél místních komunikací, zajišťující bezpečný pohyb chodců. V těchto obcích je velké riziko střetu chodců s motoristy. Všechny cílové skupiny preferují bezpečné komunikace, které mohou využívat k dopravě do zaměstnání, škol nebo k zařízením poskytujícím volnočasové aktivity.

V rámci průzkumu oblasti byl analyzován stav a možnost rozšíření sítě cyklotras, popř. cyklostezek. Oblast samotná disponuje velkými předpoklady pro rozvoj této aktivity. Rozšíření zájmu a povědomí veřejnosti povede nejenom k rozvoji cyklistiky jako volnočasové aktivity, ale také k využití stávající, či nově vybudované infrastruktury k dopravě do zaměstnání, vzdělávacích zařízení či zastávkám veřejné dopravy. Silnou stránkou oblasti je, že obce jsou více či méně připraveny využívat i veřejných dotačních prostředků pro rozvoj cyklistiky.

Okrajově byla provedena analýza veřejné dopravy, která až na malé výjimky (noční a dopolední spoje) v oblasti funguje bezproblémově.

Z hlediska rizik lze považovat za problematický nedostatek finančních zdrojů na zajištění potřebných aktivit vedoucích k opravám místních a účelových komunikací, budování a rozšiřování cyklotras a stezek. Obce každoročně vynakládají prostředky na nutné opravy, údržbu a činnosti spojené s komunikacemi. Např. v roce 2012 vynaložily obce DSO Tišnovsko celkem 7,76 mil. Kč v paragrafu 2212 silnice, který je tvořen náklady na činnosti spojené se správou, údržbou (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí, včetně komunálních komunikací. Největší položku tvořil náklad 5171 na opravy a to téměř 71 % z celkových nákladů paragrafu. Ve všech sledovaných letech (2010-2012) tvoří tedy největší nákladovou položku, položka 5171 opravy, která se v jednotlivých letech pohybuje kolem 7 - 8 mil. Kč za obce DSO a rok.

Zájmem zástupců obcí je rozšíření vzájemné spolupráce mezi obcemi v oblasti komunikací a cyklotras. Společné projekty vedoucí k jednotnému konceptu, snížení nákladů, pomohou v oblasti částečně vyřešit slabé stránky, např. vysoké náklady na budování a údržbu a budování společné doprovodné infrastruktury v oblasti cyklistiky.

Cíle, které vzešly z analýzy místních (úcelových) komunikací a cyklotras (stezek) budou nadále sledovány prostřednictvím vytyčených indikátorů, které jsou důležitým nástrojem pro monitorování úspěšnosti plnění strategie. Prostřednictvím vzájemné spolupráce mezi jednotlivými obcemi regionu Tišnovsko dojde k naplnění uvedených cílů a povede ke zlepšení stávající situace.

6.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Analýza započala v červnu, kdy proběhlo společné setkání starostů, a vznikl zájem o řešení problematiky místních komunikací a cyklotras (cyklostezek). V červenci a srpnu probíhala prostřednictvím osobních návštěv jednání se zástupci obcí, jejich připomínky, náměty a návrhy byly zpracovány do analytické části dokumentu a následně rozpracovány v návrhové části. Analýza dále popisuje současný stav v oblasti cyklistiky a veřejné dopravy. K analýze cykloturistiky pomohla spolupráce s Klubem Českých turistů a zástupci městského úřadu Tišnov. Finanční analýza byla zpracována na základě získaných dat Ministerstva financí. Zahrnuje členění nákladových položek obcí v oblasti dopravy. Tabulky podrobně vykazují náklady za roky 2010-2012 a slouží k vytvoření přehledu o vynaložených finančních prostředcích na opravy, výstavbu a údržbu komunikací, veřejnou dopravu, údržbu cyklostezek a tras. Mapy místních a úcelových komunikací obcí DSO Tišnovsko, s vyznačenými komunikacemi, které vyžadují rychlé řešení, jsou součástí přílohové části dokumentu. Na základě analýzy území byla zpracována analýza cílových skupin, rizik a SWOT analýza. V srpnu byla také stanovena vize a slogan území. Během října a listopadu byly ve spolupráci se starosty a na základě provedených analýz, identifikovány problémové okruhy, cíle a indikátory. Celý projekt je provázán společným jednáním fokusní skupiny, starostů obcí a zástupců Tišnova.

6.5 Přílohy k tématu č. 4: Infrastruktura

6.5.1 Podrobná analýza jednotlivých obcí

Mapy jednotlivých obcí, jsou součástí celkové mapy regionu, s vyznačením místních a účelových komunikací, které vyžadují řešení (opravu, rekonstrukci nebo jsou v plánu k vybudování). Místní části jednotlivých obcí jsou uvedeny v závorce za názvem obce. Názvy a čísla fotografií se odkazují k názvu v mapě dané obce.

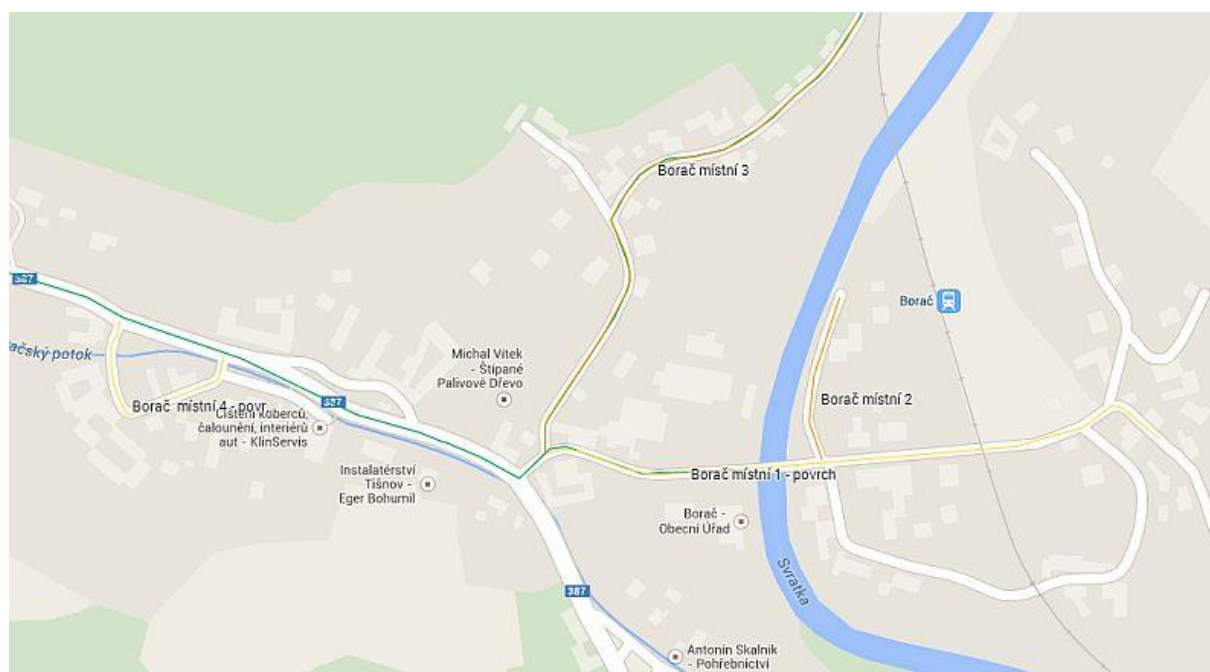
Obce, které zde nejsou uvedené, buď nemají potřebu místní (účelové) komunikace opravit, komunikace opravené mají nebo neměly zájem se do analýzy zapojit. Část obcí, která zde není uvedena, nemá potřebu místní (účelové) komunikace nyní řešit a je zahrnuta např. pouze v části cyklostezek.

_____ místní komunikace

_____ účelová komunikace

_____ cyklostezka, cyklotrasa (navrhované úseky řešeny v části dokumentu Cyklostezky (cyklotrasy) v Návrhové části)

Borač (Podolí)

Borač místní 1

Borač místní 2

Borač místní 3

Borač místní 4

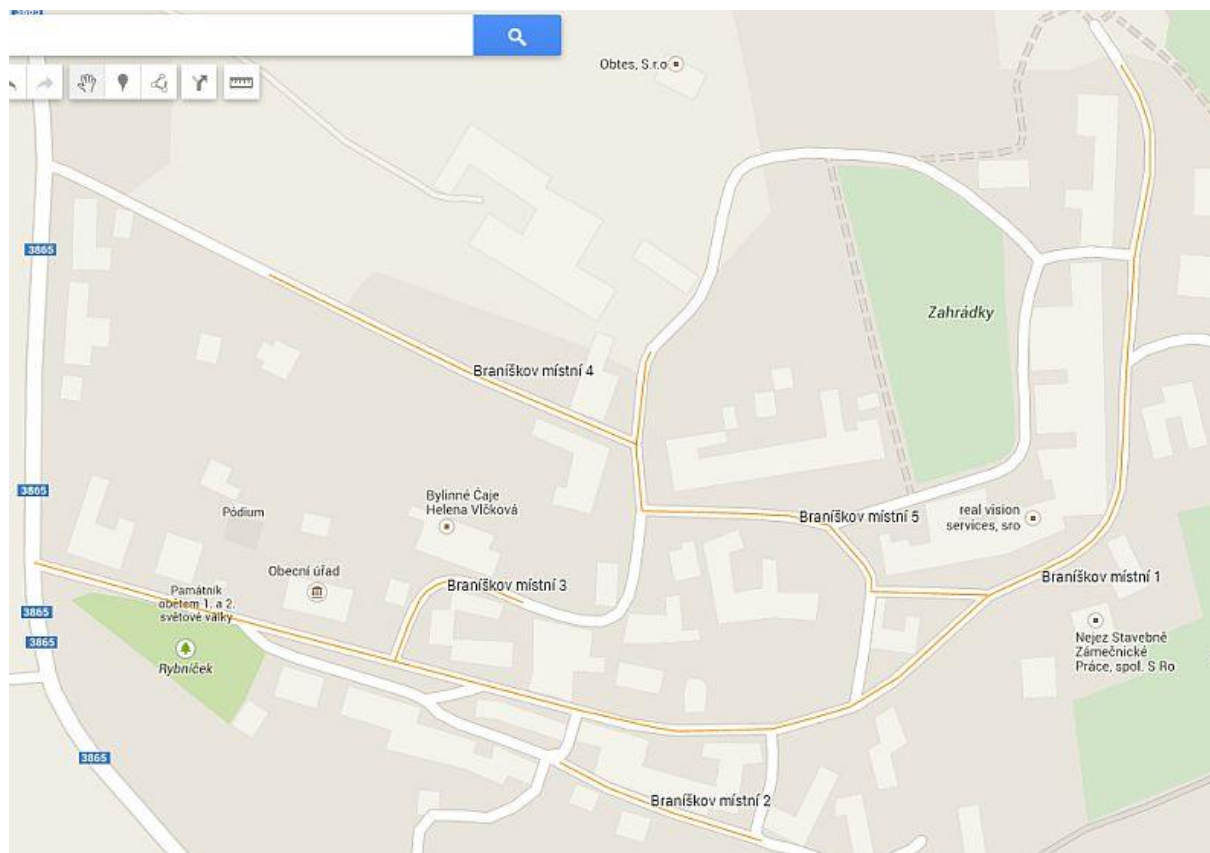
Borač místní 4

Podolí místní

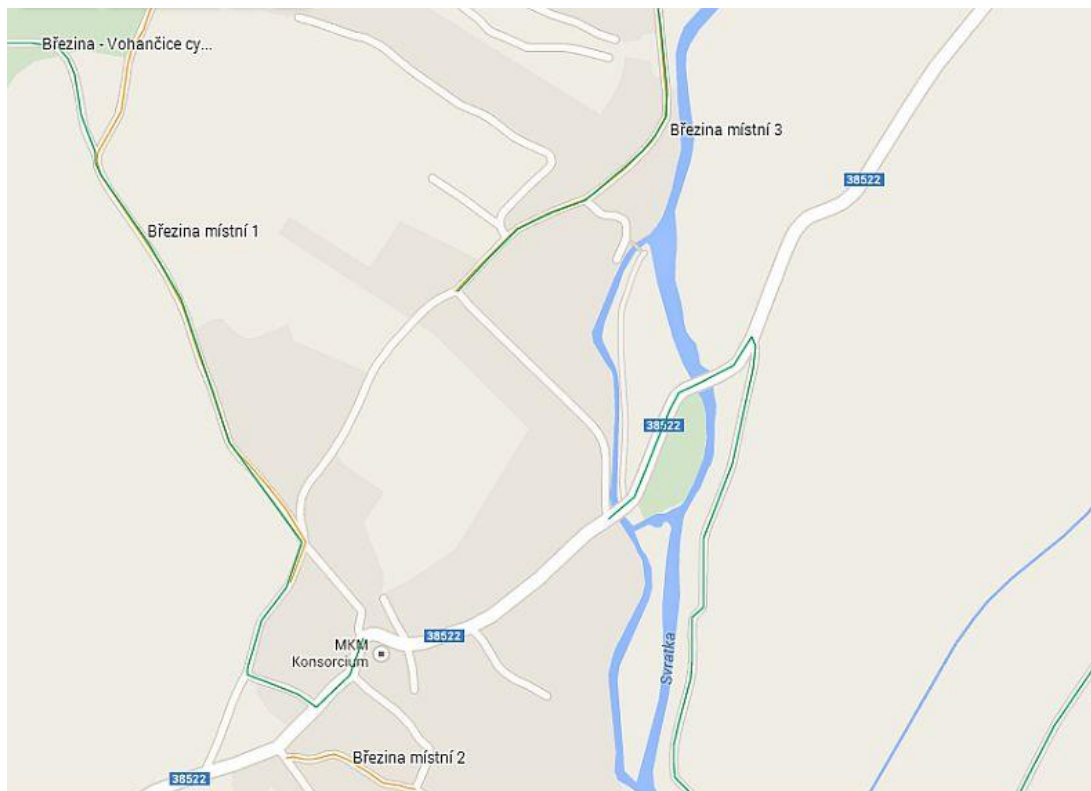

Braníškov

V roce 2014/2015 probíhá oprava místní kanalizace.

Březina

Březina místní 1

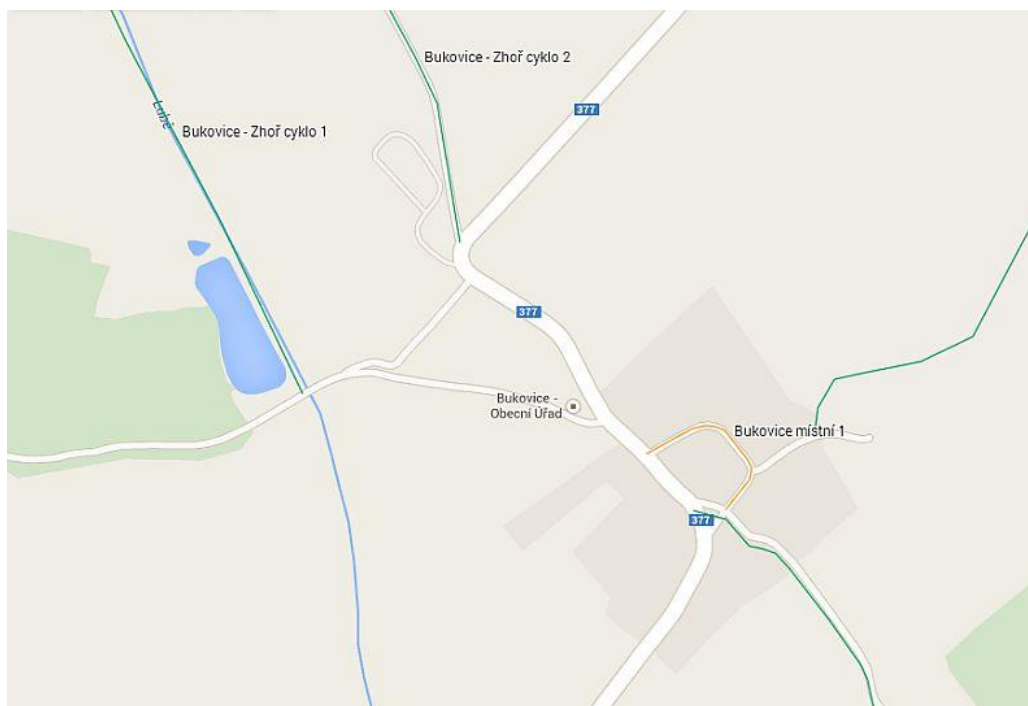
Březina místní 2

Březina místní 3

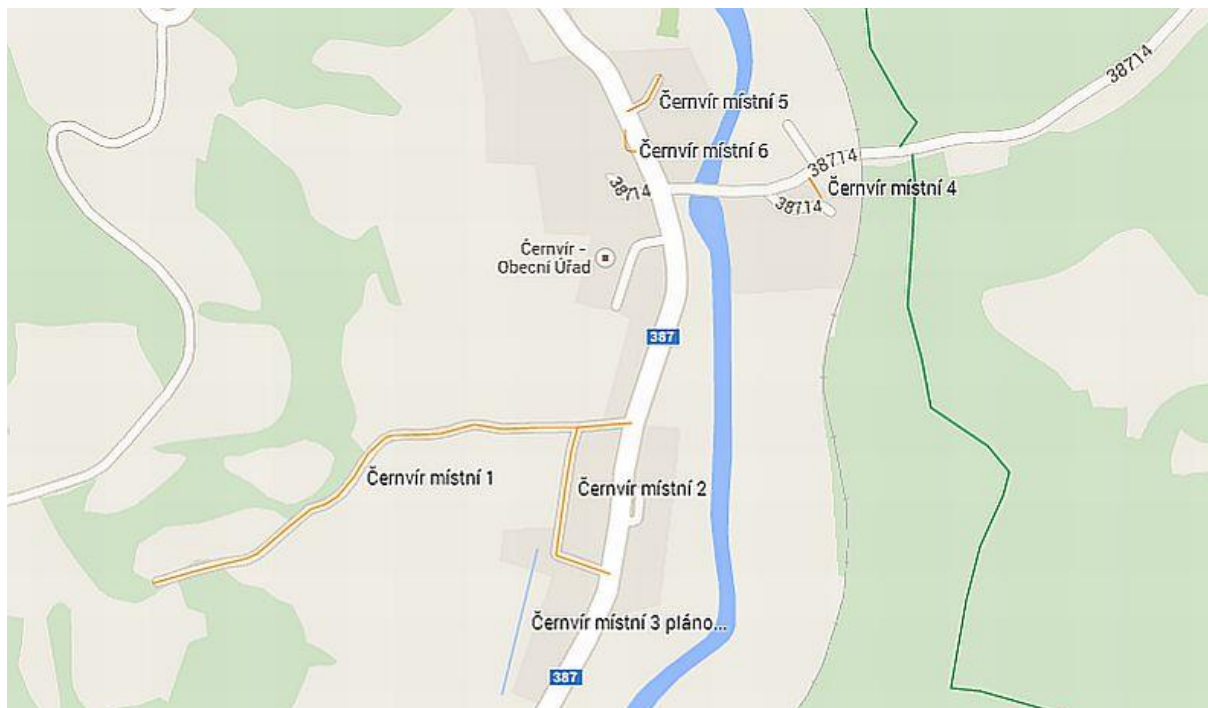
Bukovice

Bukovice místní 1

Černvív

Černvív místní 1

Černvív místní 2

Černvír místní 4

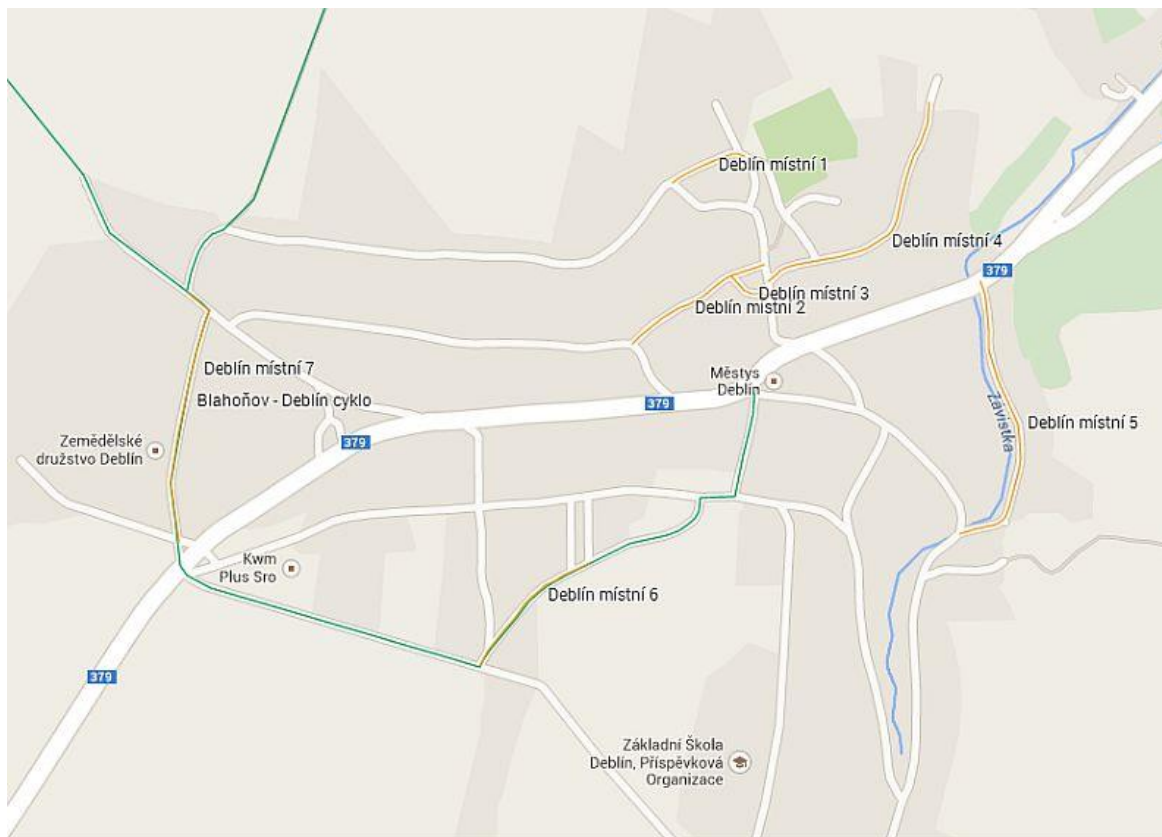
Černvír místní 5

Černvír místní 6

Deblín

Deblín místní 2

Deblín místní 5

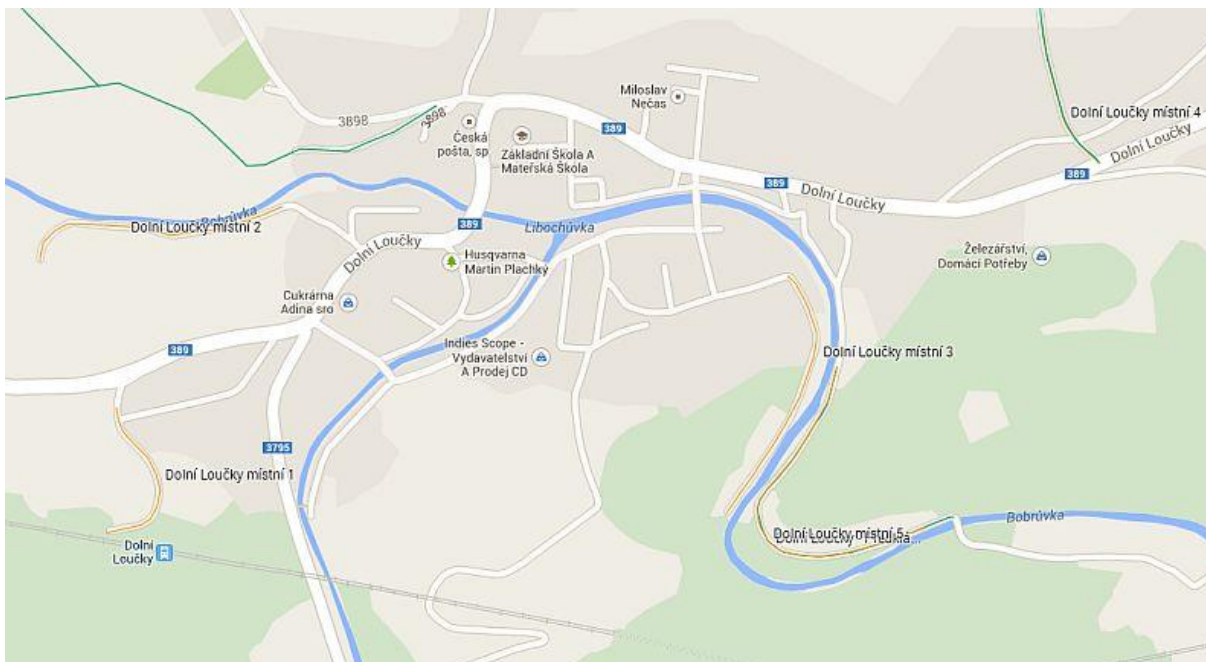
Deblín místní 6

Deblín místní 7

Dolní Loučky

Dolní Loučky místní 1

Dolní Loučky místní 2

Dolní Loučky místní 3

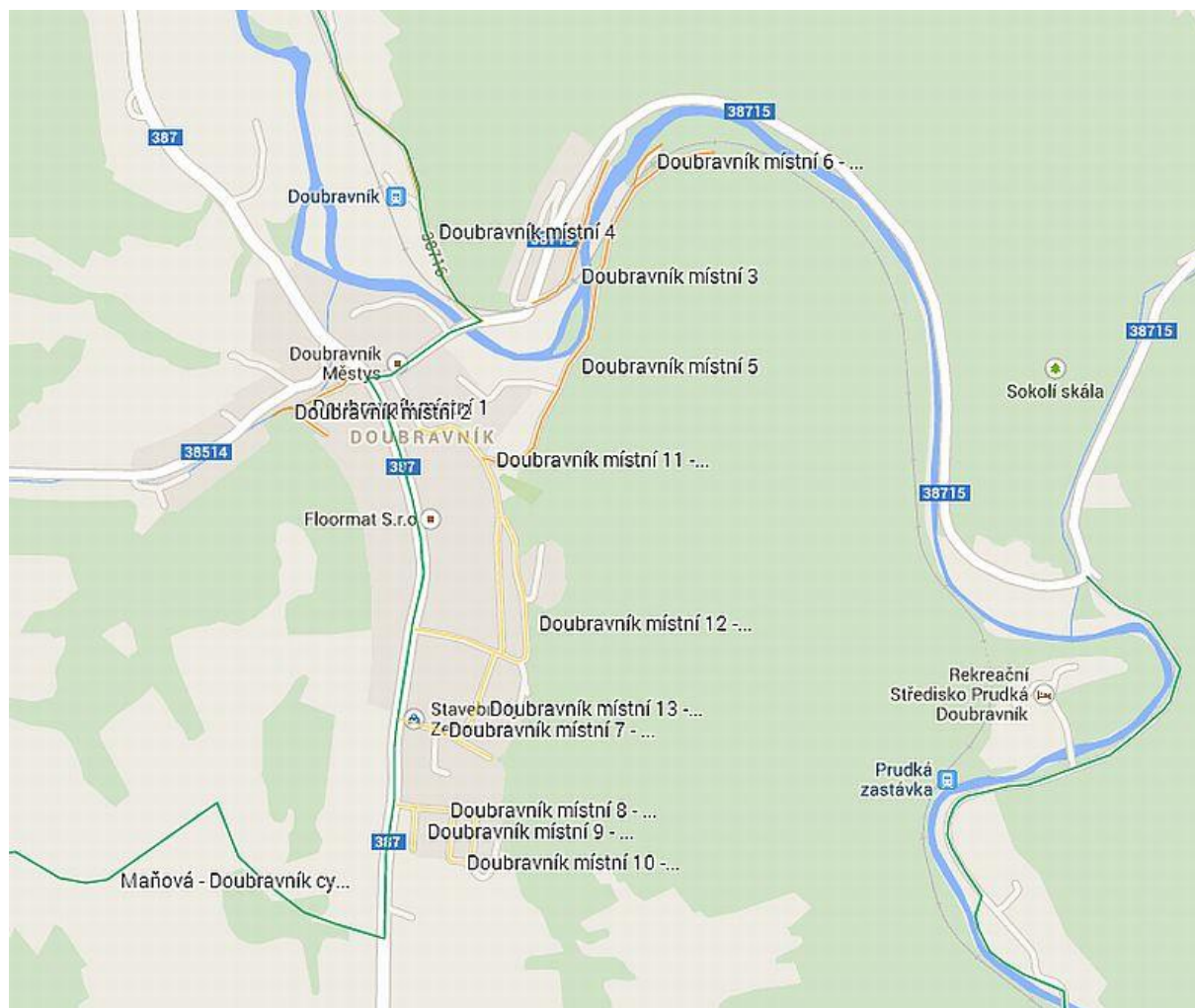
Dolní Loučky místní 4

Dolní Loučky místní 5

Doubravník (Křížovice)

Doubravník místní 1

Doubravník místní 2

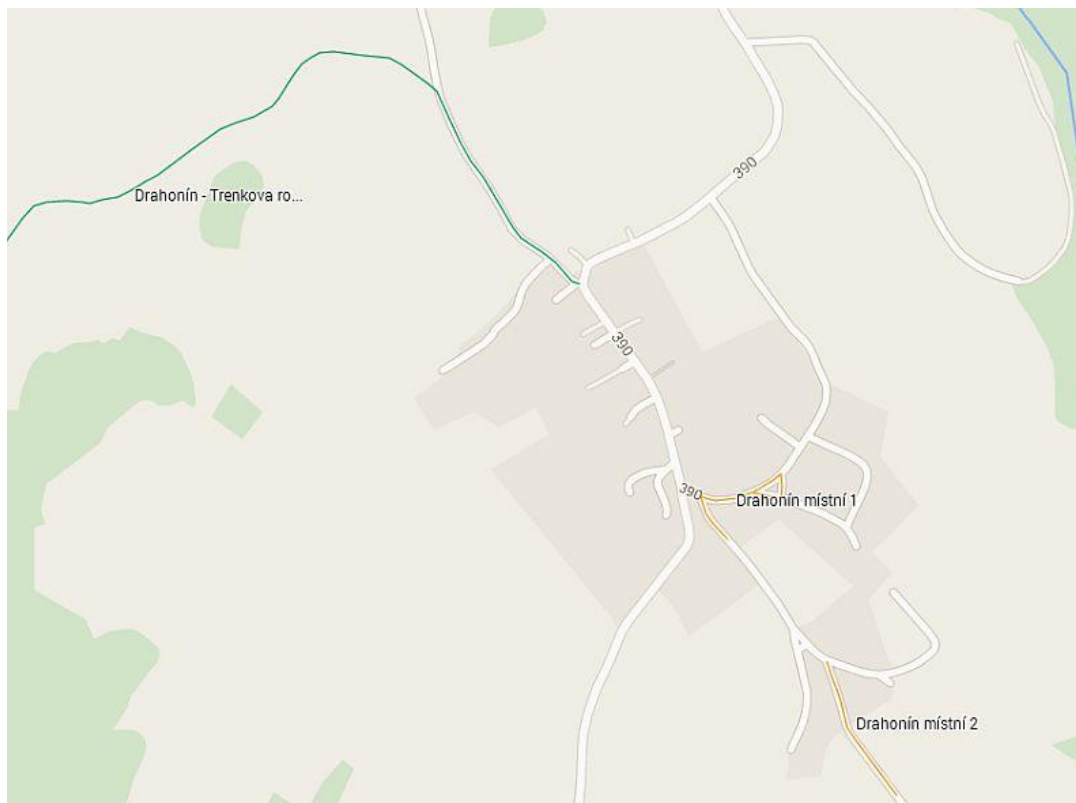
Doubravník místní 3

Doubravník místní 4

Drahonín

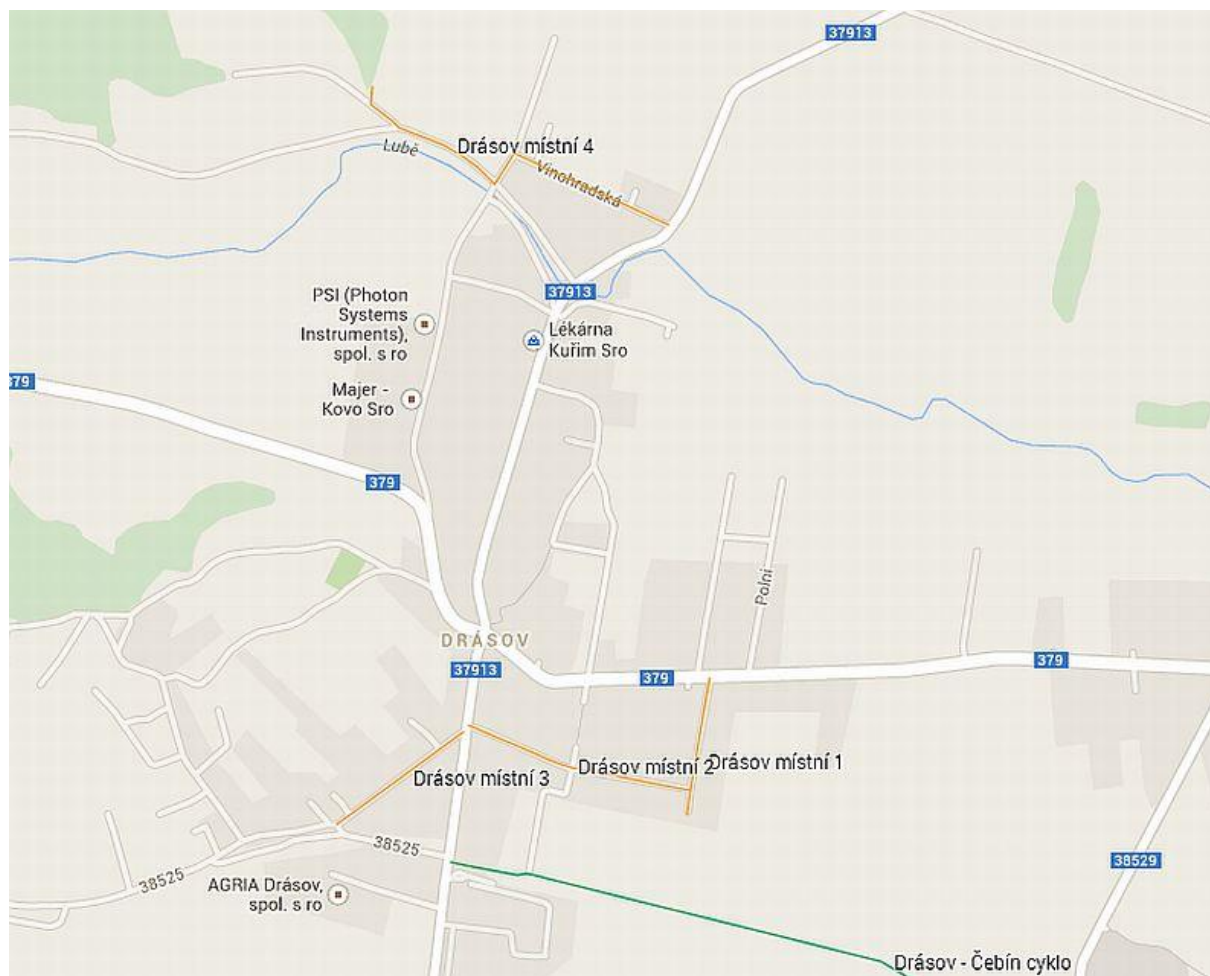
Drahonín místní 1

Drahonín místní 2

Drásov

Drásov místní 1

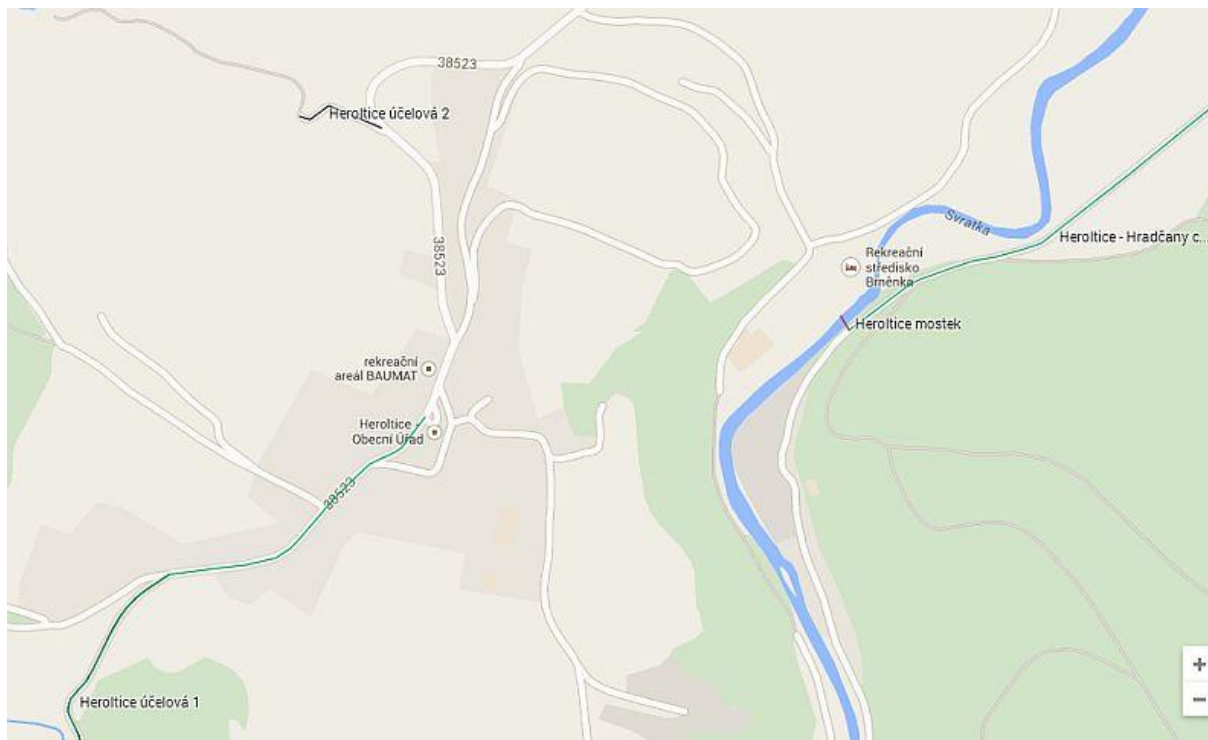
Drásov místní 2

Drásov místní 4

Heroltice

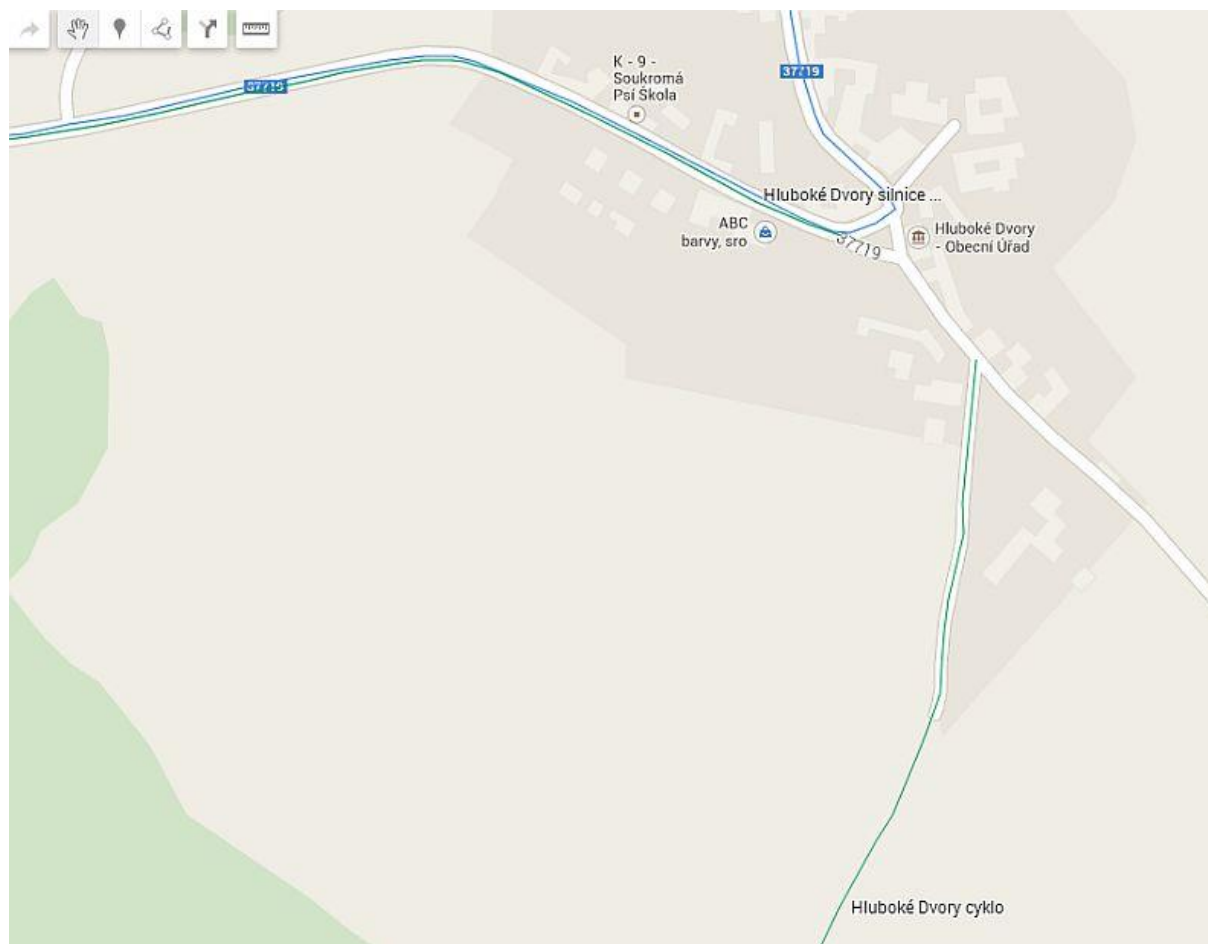
Heroltice účelová 1

Heroltice účelová 2

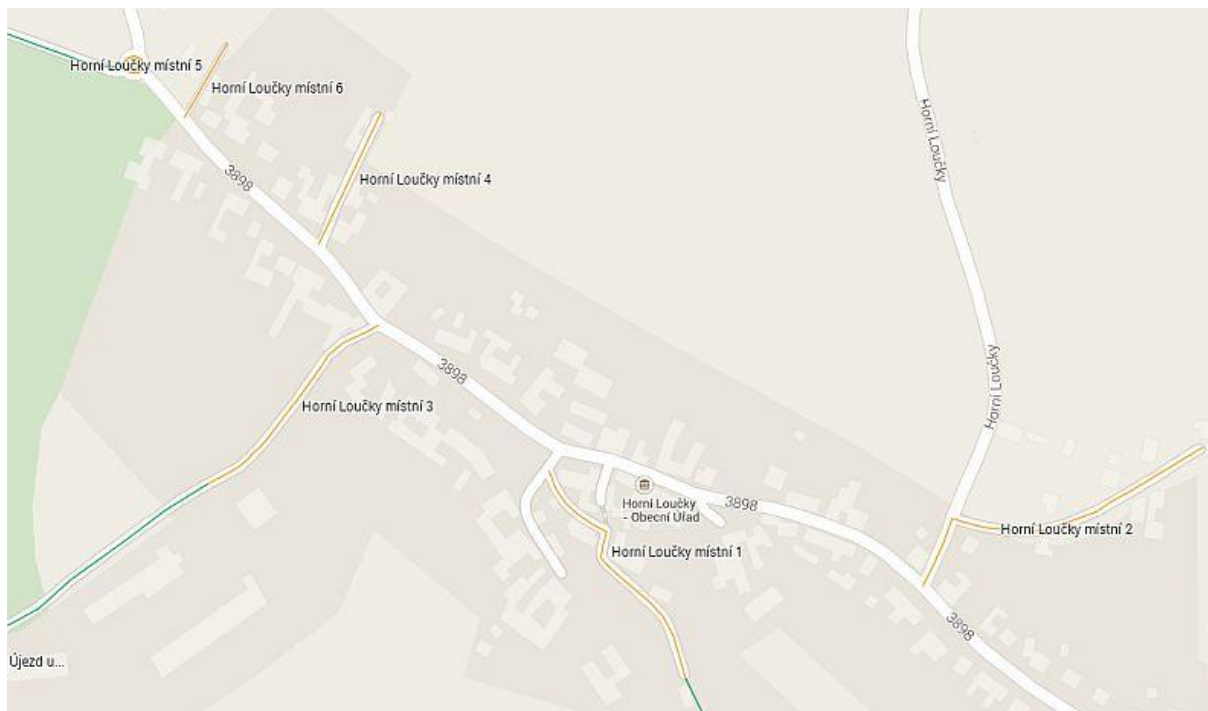

Hluboké Dvory

Silnice III. třídy, číslo 37719, v havarijním stavu.

Horní Loučky

Horní Loučky místní 1

Horní Loučky místní 2

Horní Loučky místní 3

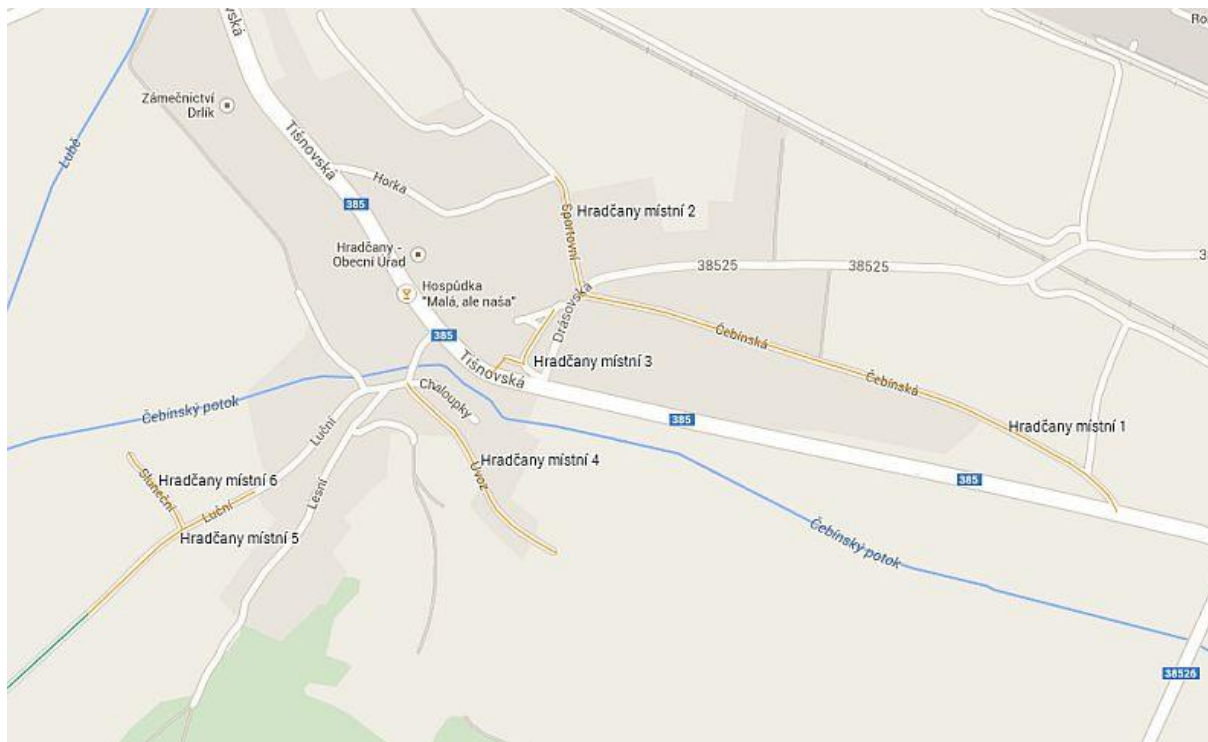
Horní Loučky místní 5

Horní Loučky místní 6

Hradčany

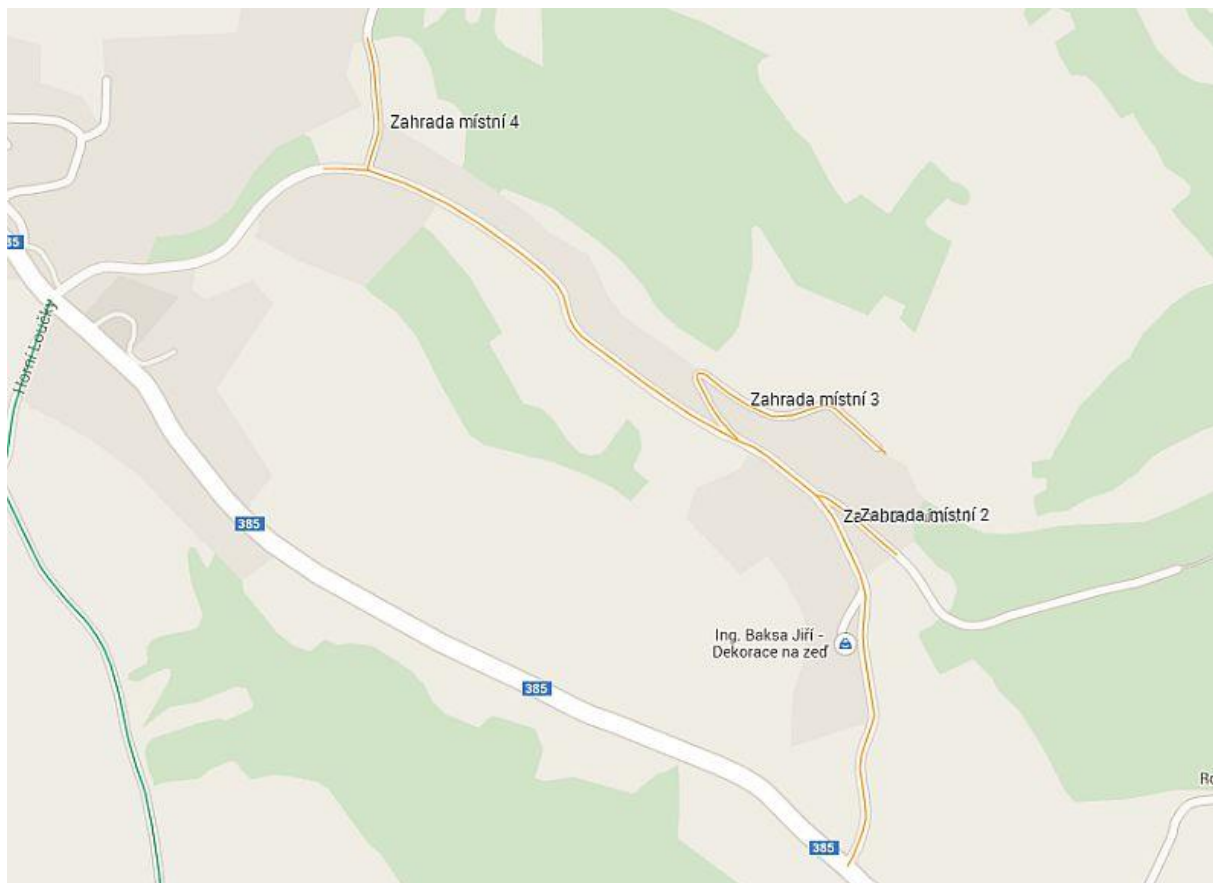

Hradčany místní 3

Hradčany místní 5

Kaly (Zahrada)

Zahrada místní 1

Zahrada místní 2

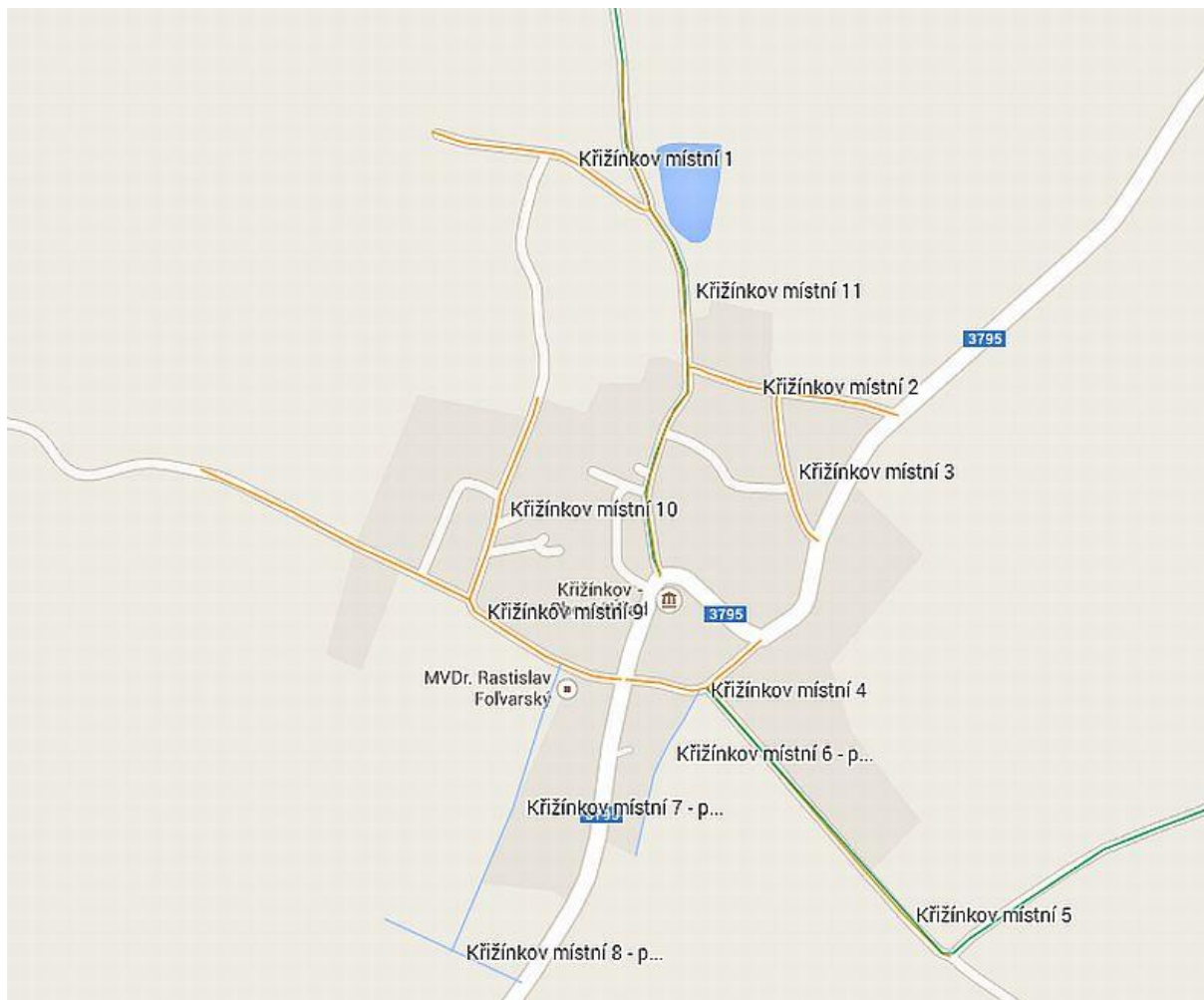
Zahrada místní 3

Zahrada místní 4

Křižínkov

Křižínkov místní 1

Křižínkov místní 2

Křižínkov místní 3

Křižínkov místní 4

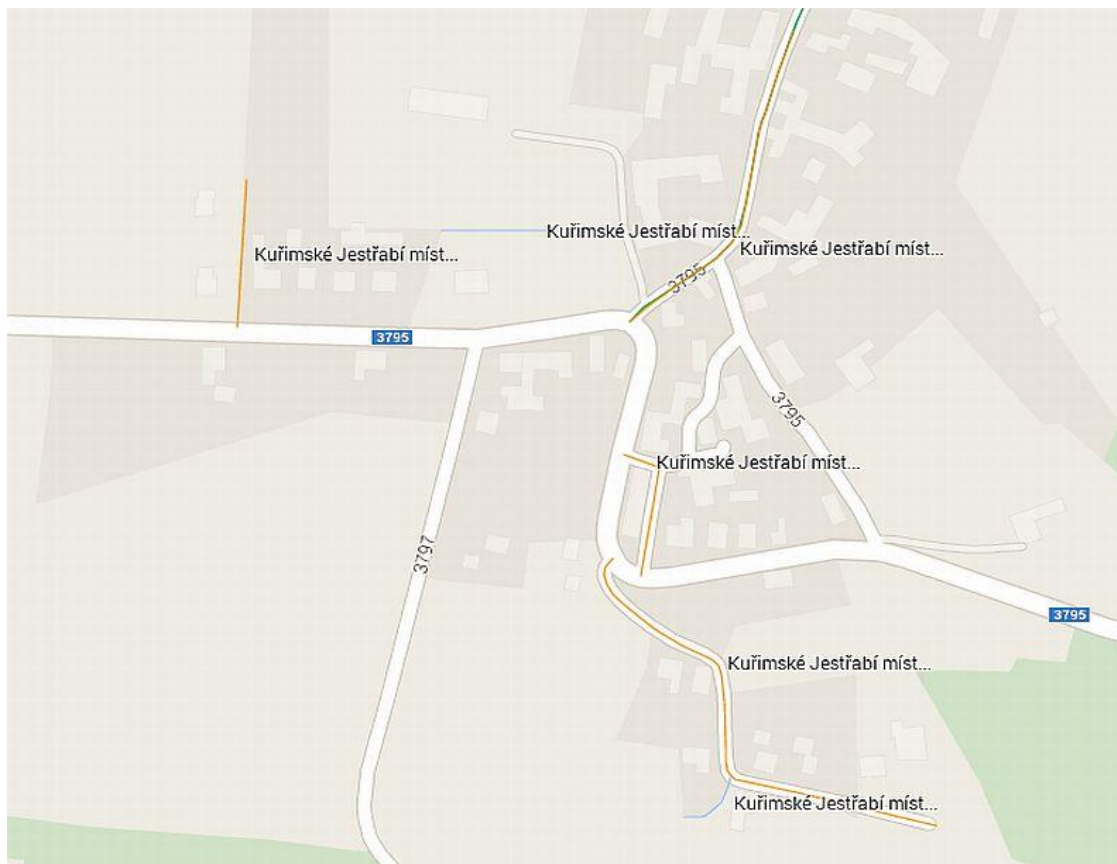
Křižínkov místní 9

Křižínkov místní 10

Kuřimské Jestřabí (Blahoňov)

Kuřimské Jestřabí 1

Kuřimské Jestřabí 2

Kuřimské Jestřabí 3

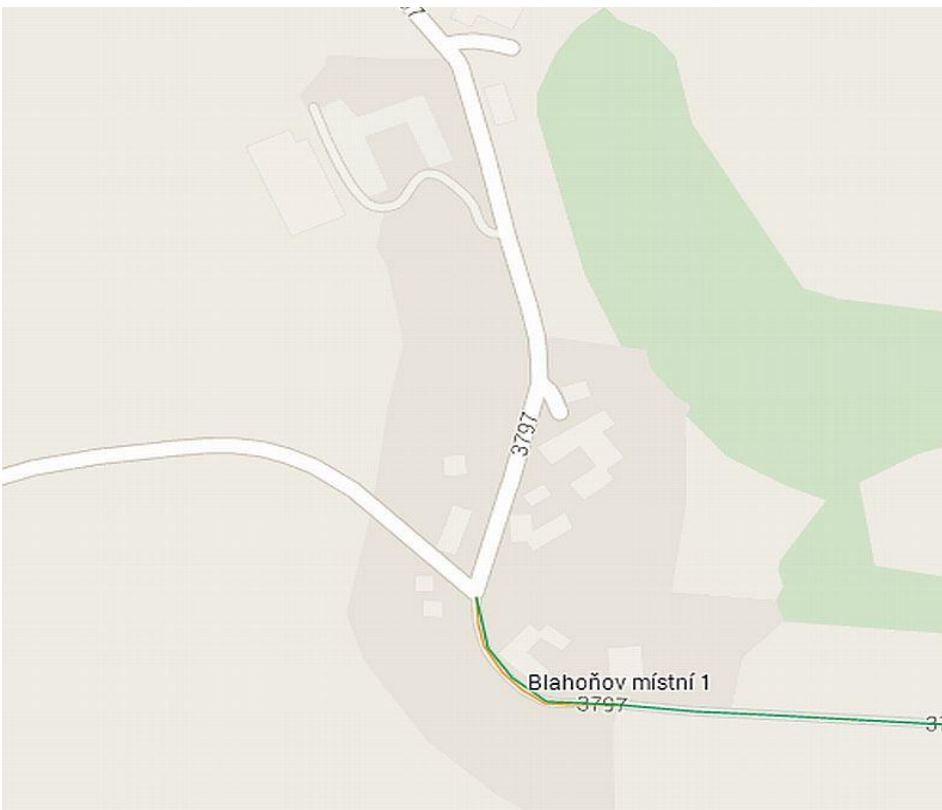
Kuřimské Jestřabí 4

Kuřimské Jestřabí 6

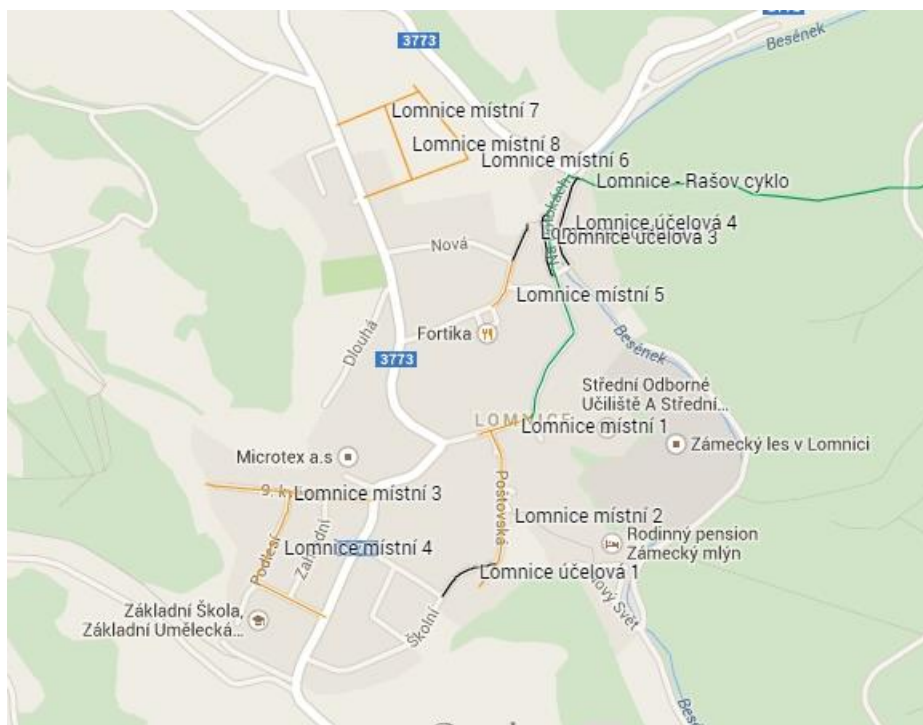

Kuřimské Jestřabí (Blahoňov)

Lomnice (Brusná, Řepka, Veselí)

Lomnice

Lomnice místní 1

Lomnice místní 2

Lomnice místní 6

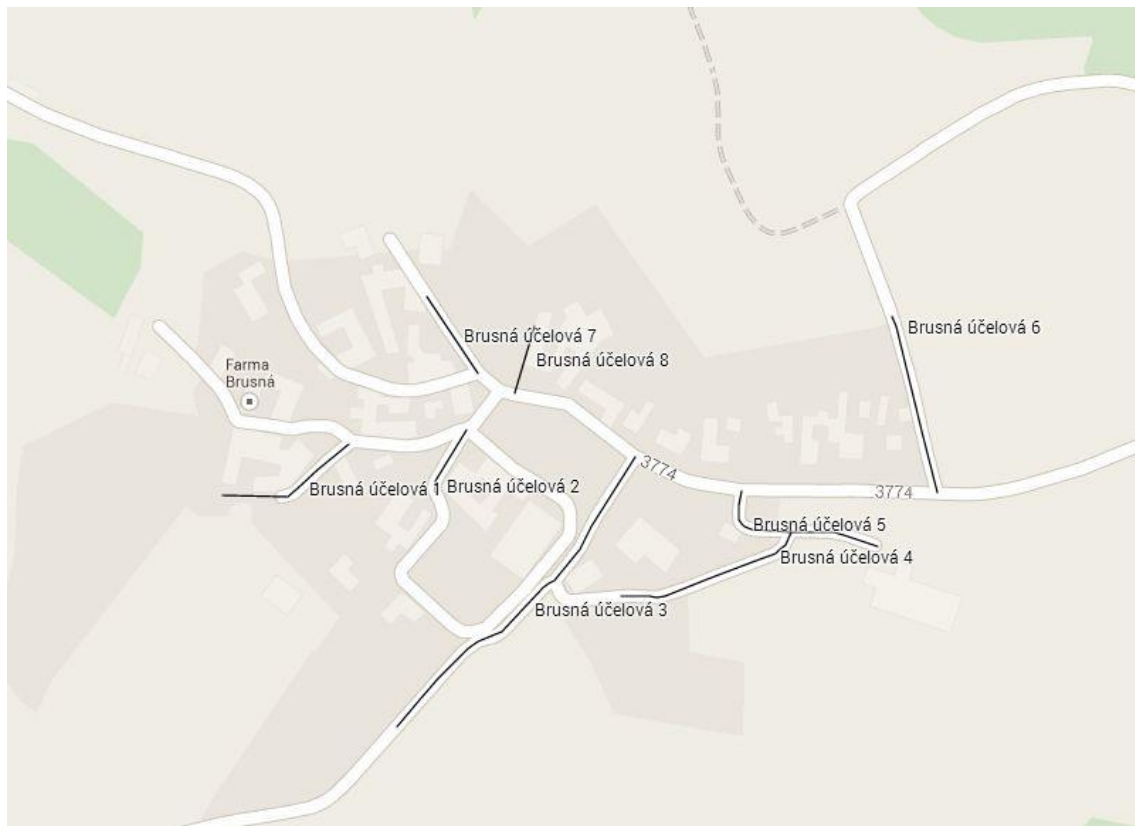
Lomnice místní 7

Lomnice místní 8

Brusná

Brusná účelová 3

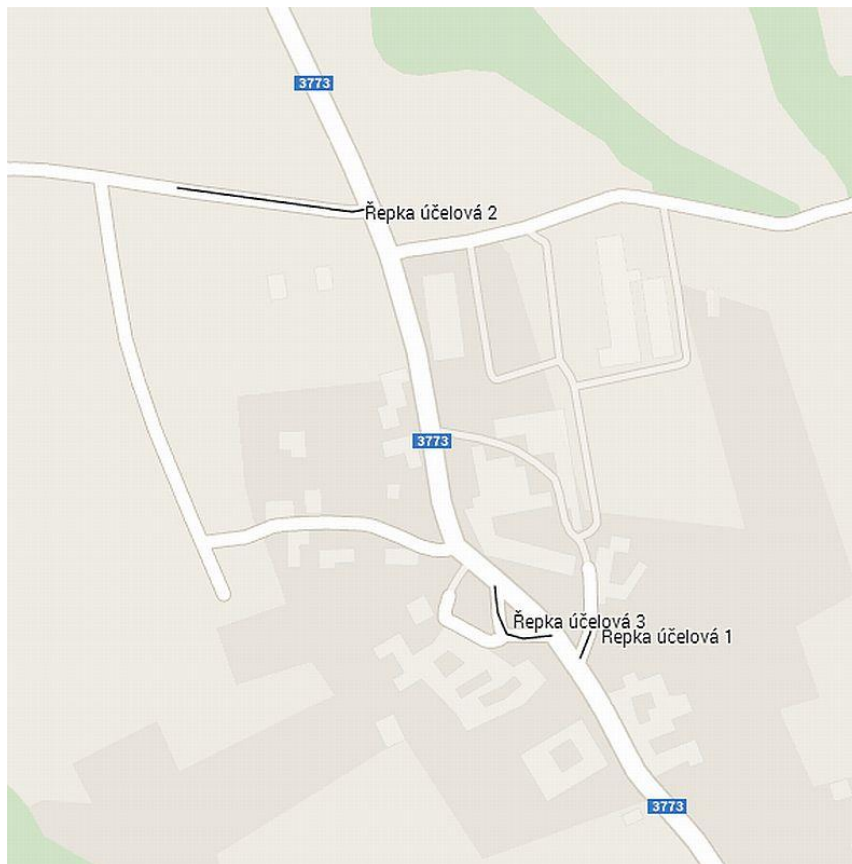
Brusná účelová 6

Brusná účelová 7

Řepka

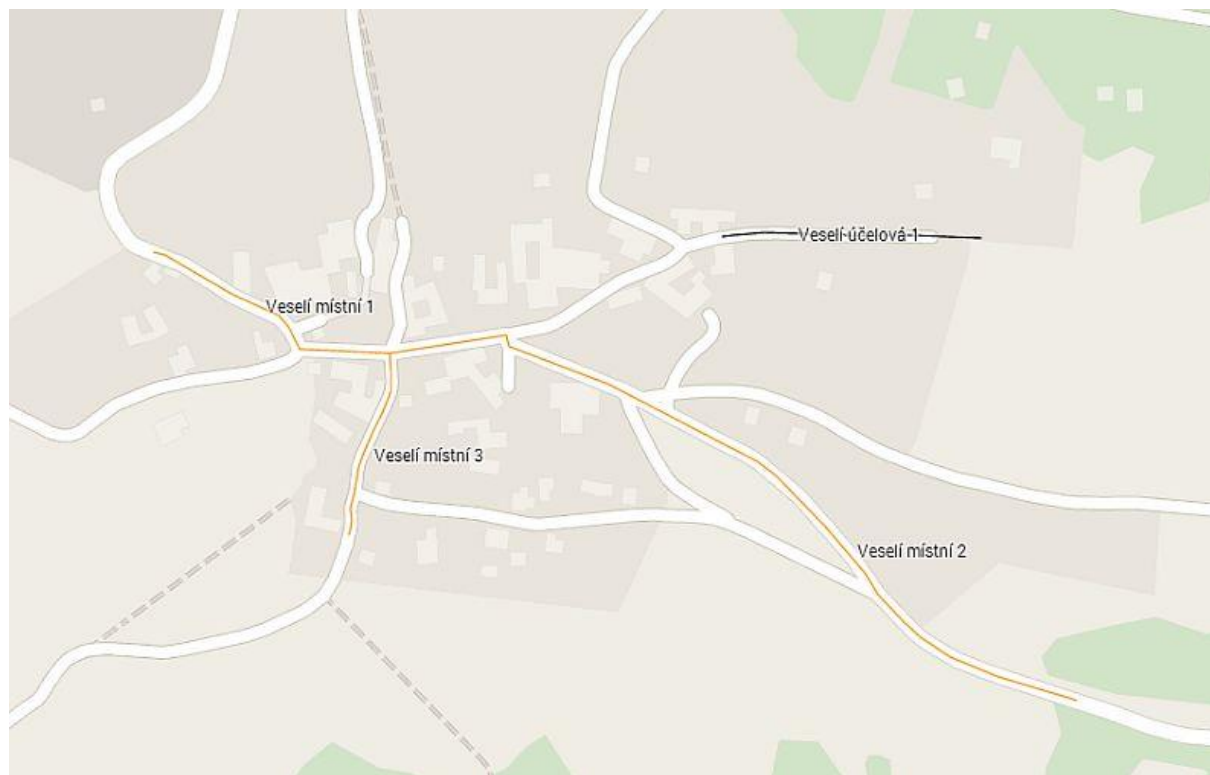
Řepka účelová 1

Řepka účelová 3

Veselí

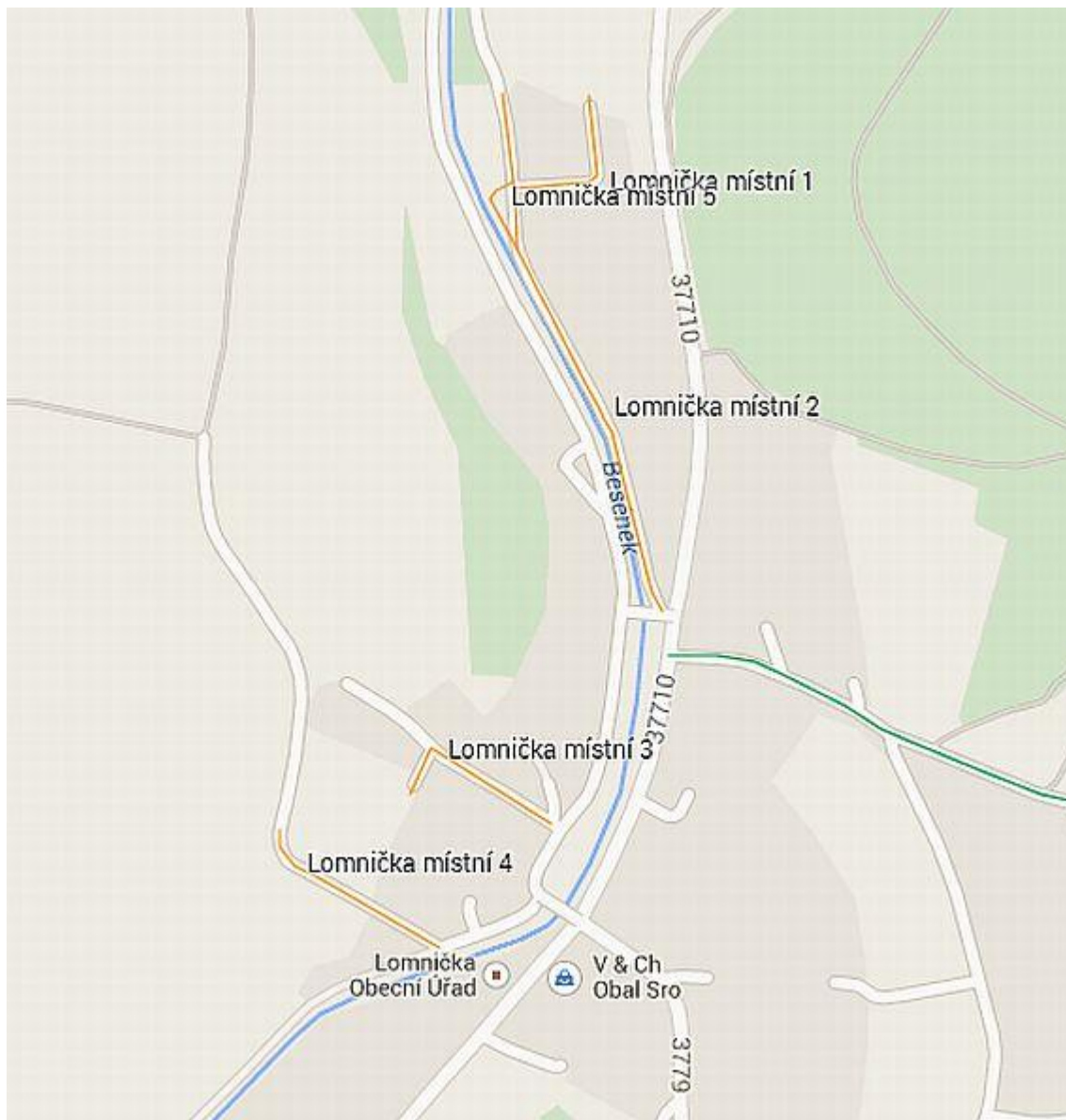
Veselí místní 1

Veselí místní 3

Lomnička

Lomnička místní 1

Lomnička místní 2

Lomnička místní 3

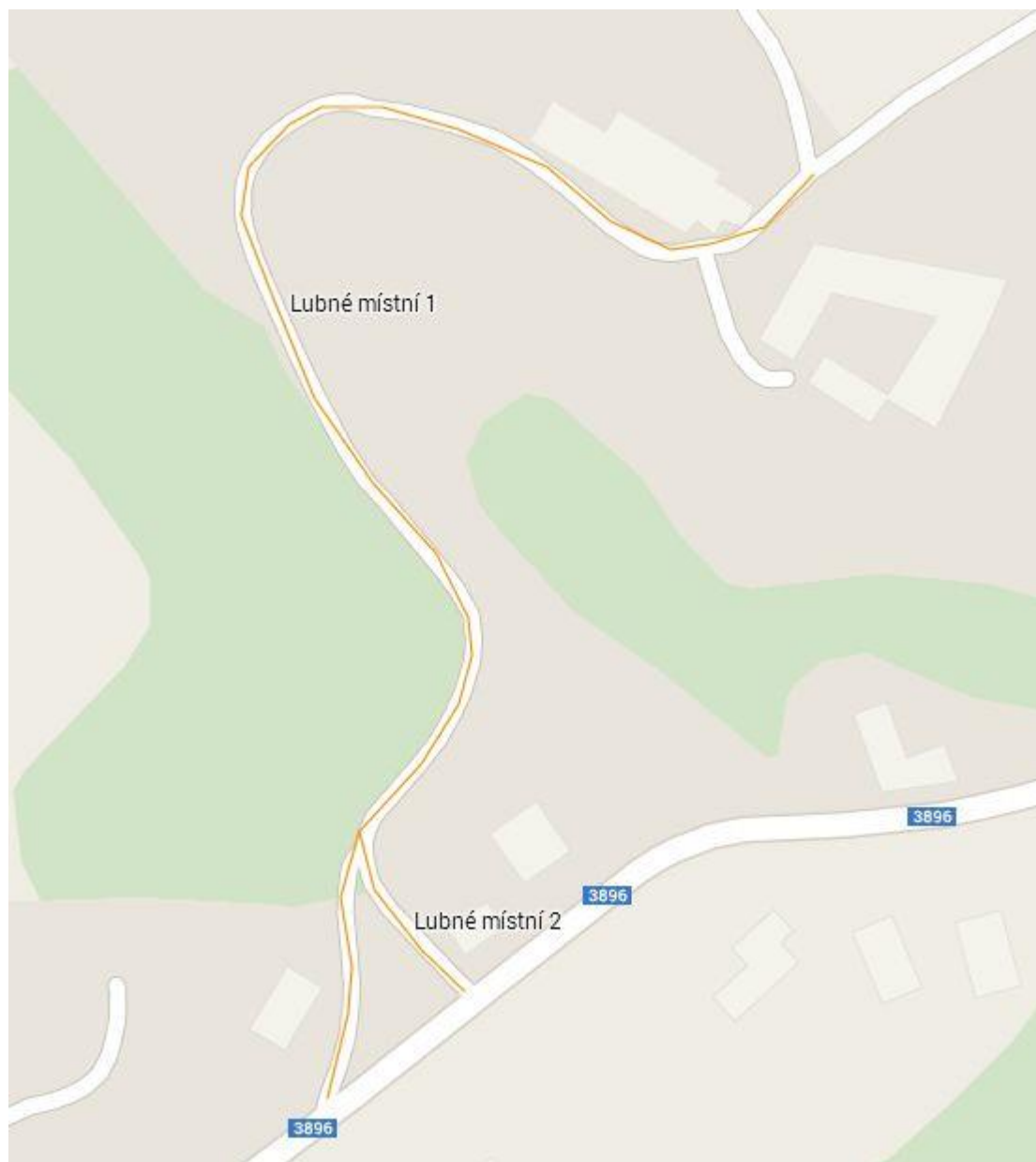
Lomnička místní 4

Lomnička místní 5

Lubné

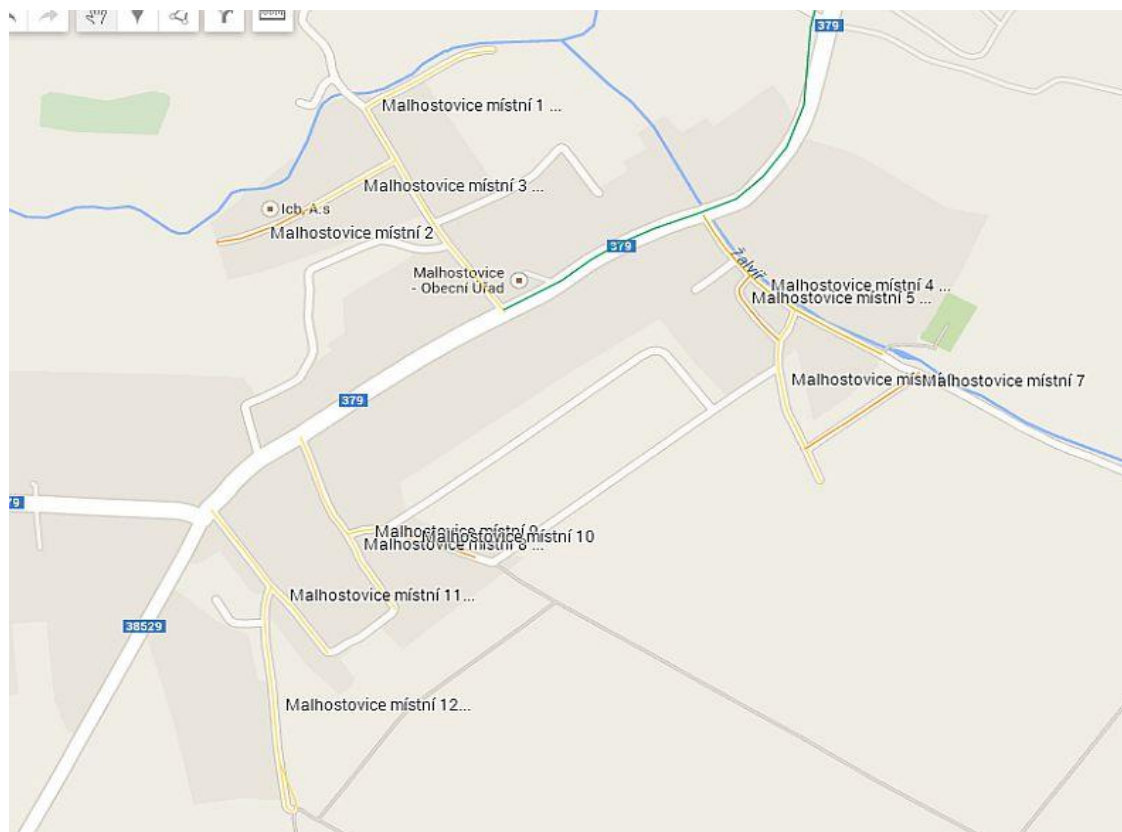

Lubné místní 1

Lubné místní 2

Malhostovice (Nuzířov)

Malhostovice místní 2

Malhostovice místní 4

Malhostovice místní 6

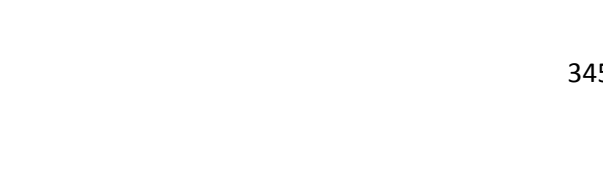
Malhostovice místní 7

Malhostovice místní 8

Malhostovice místní 10

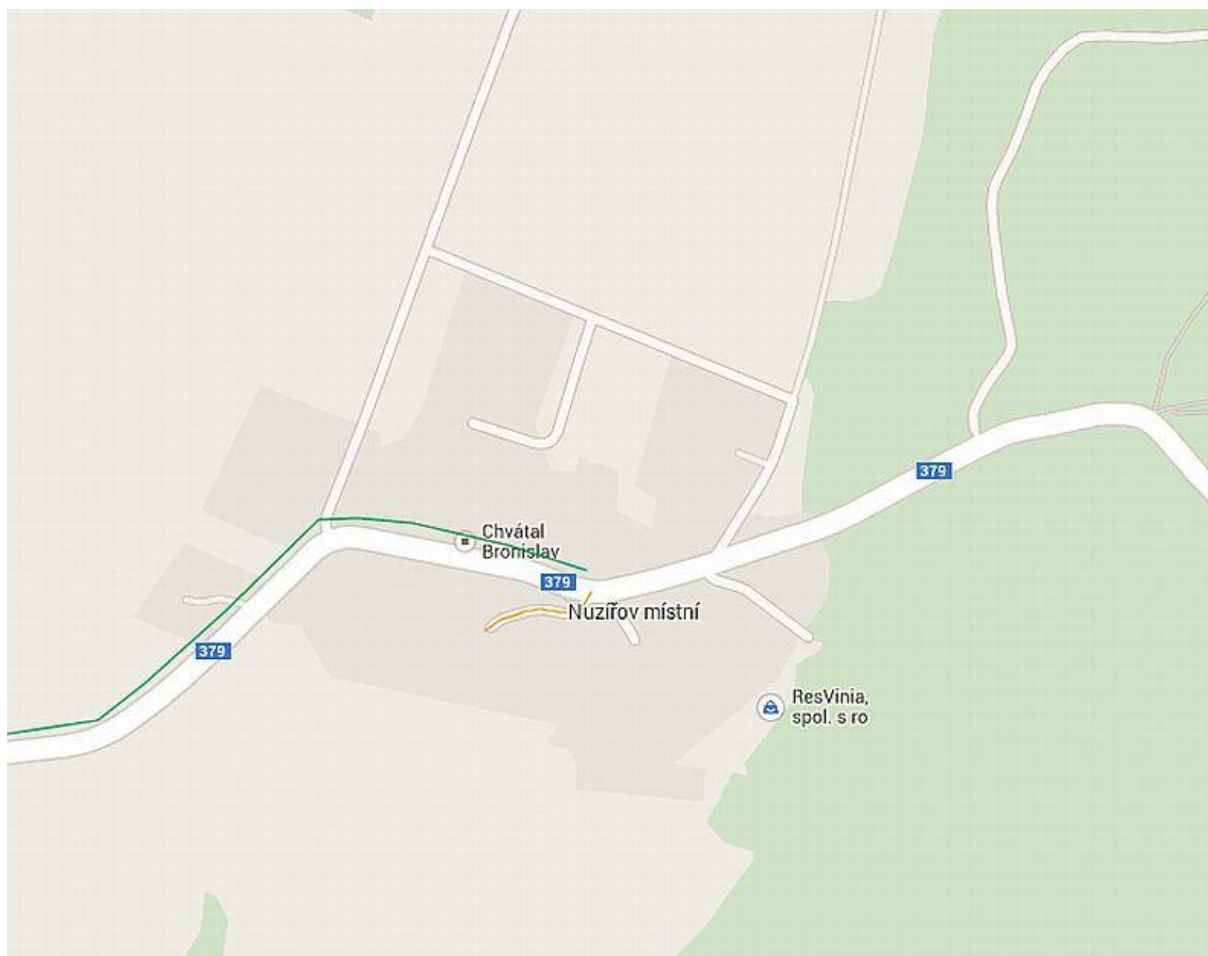

Malhostovice místní 12

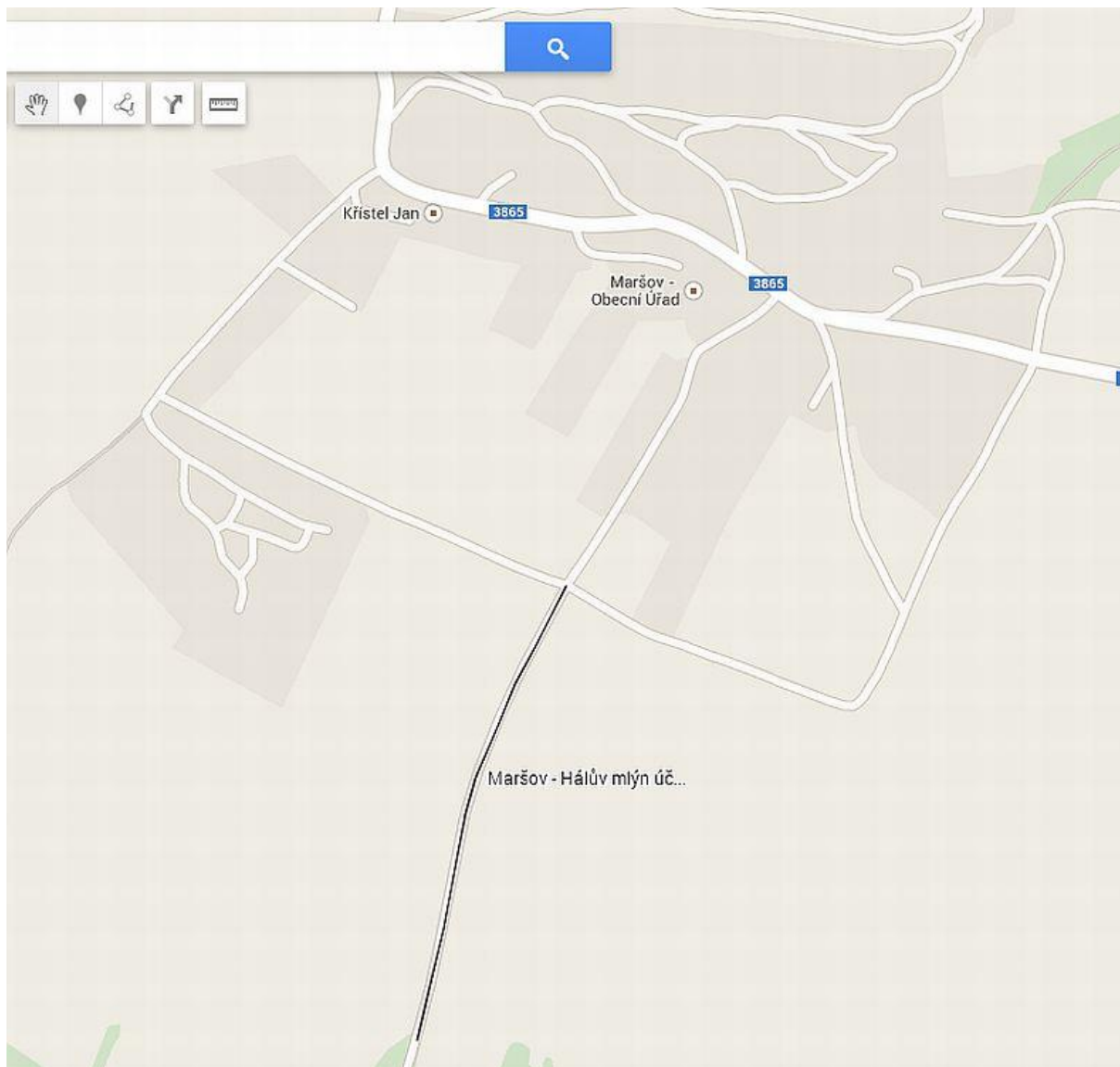
Nuzířov

Nuzířov místní

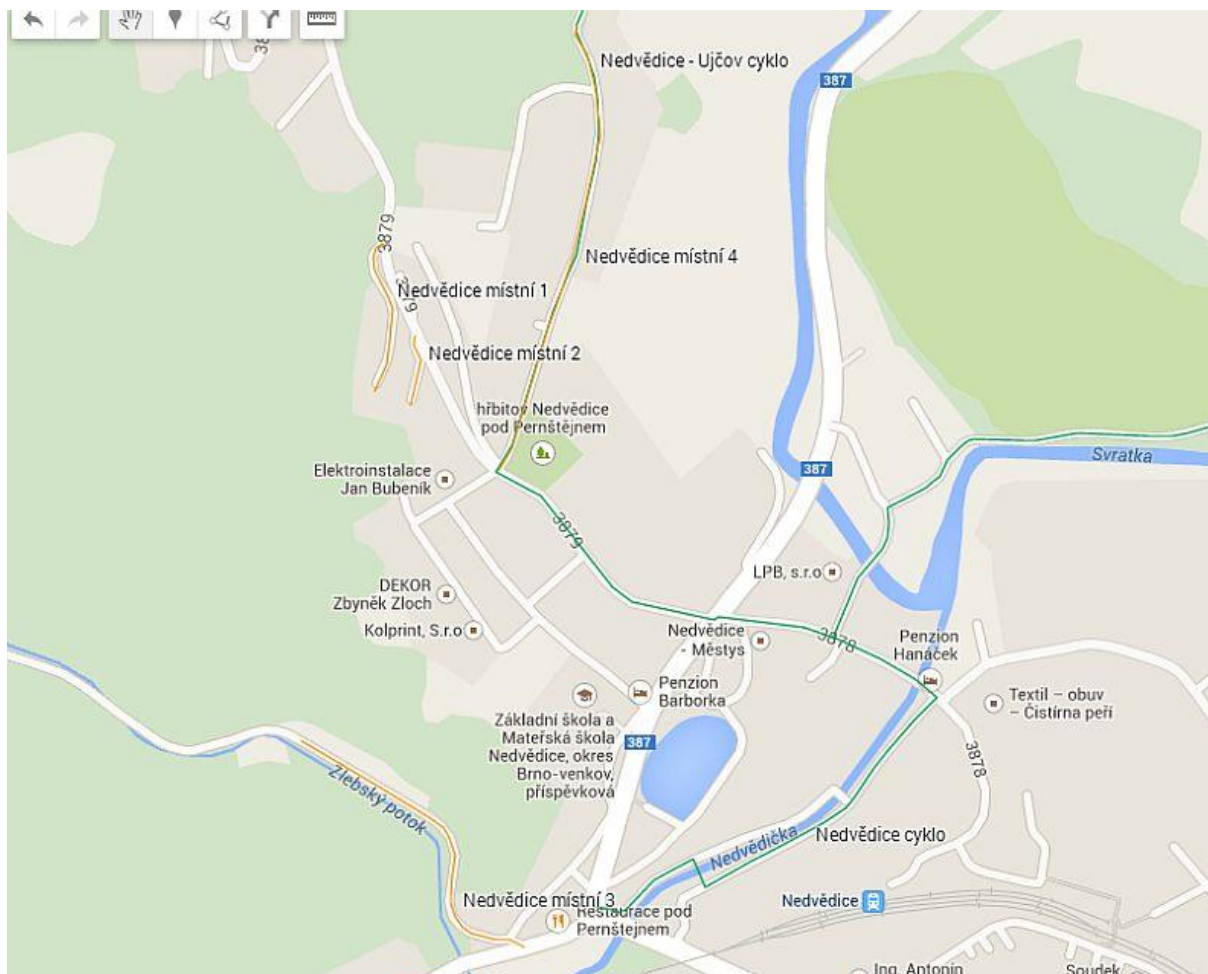
Maršov

Maršov účelová 1

Nedvědice (Pernštejn)

Nedvědice místní 1

Nedvědice místní 2

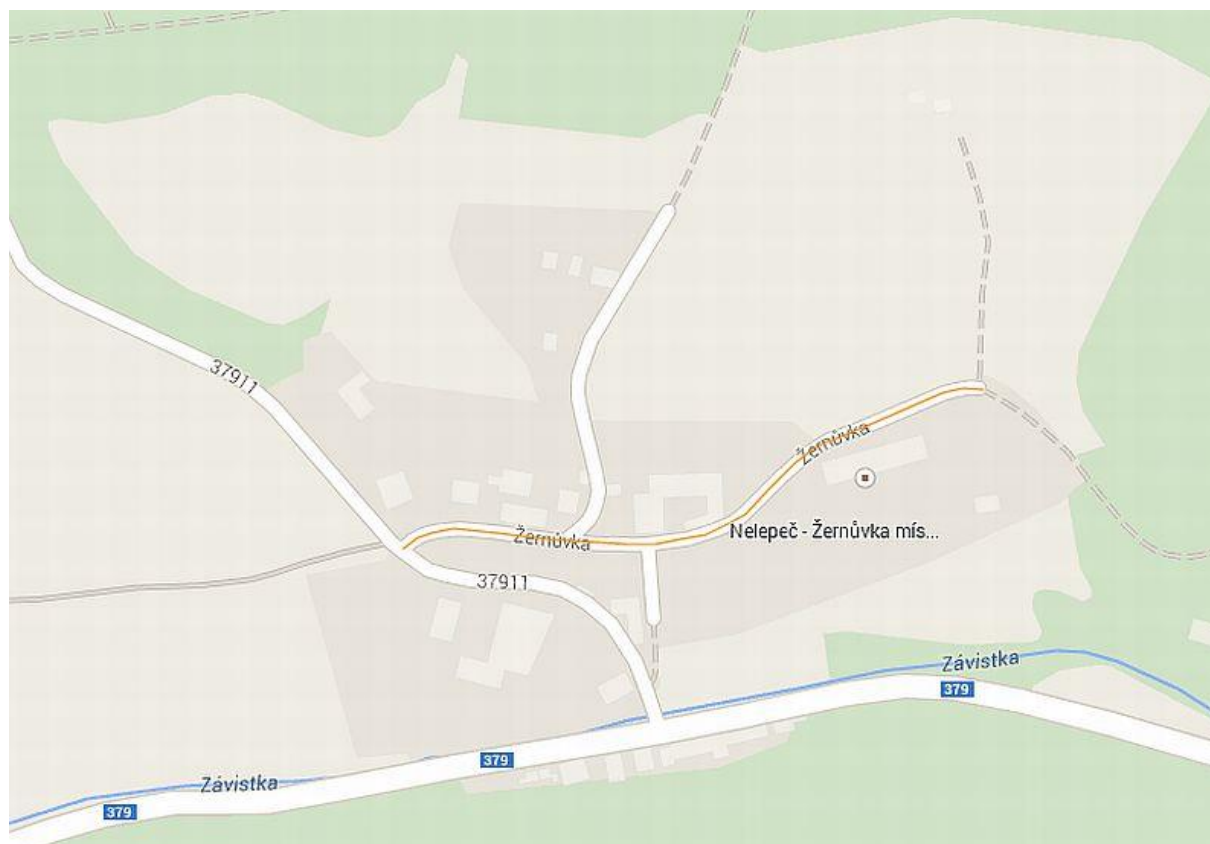
Nedvědice místní 3

Nedvědice místní 4

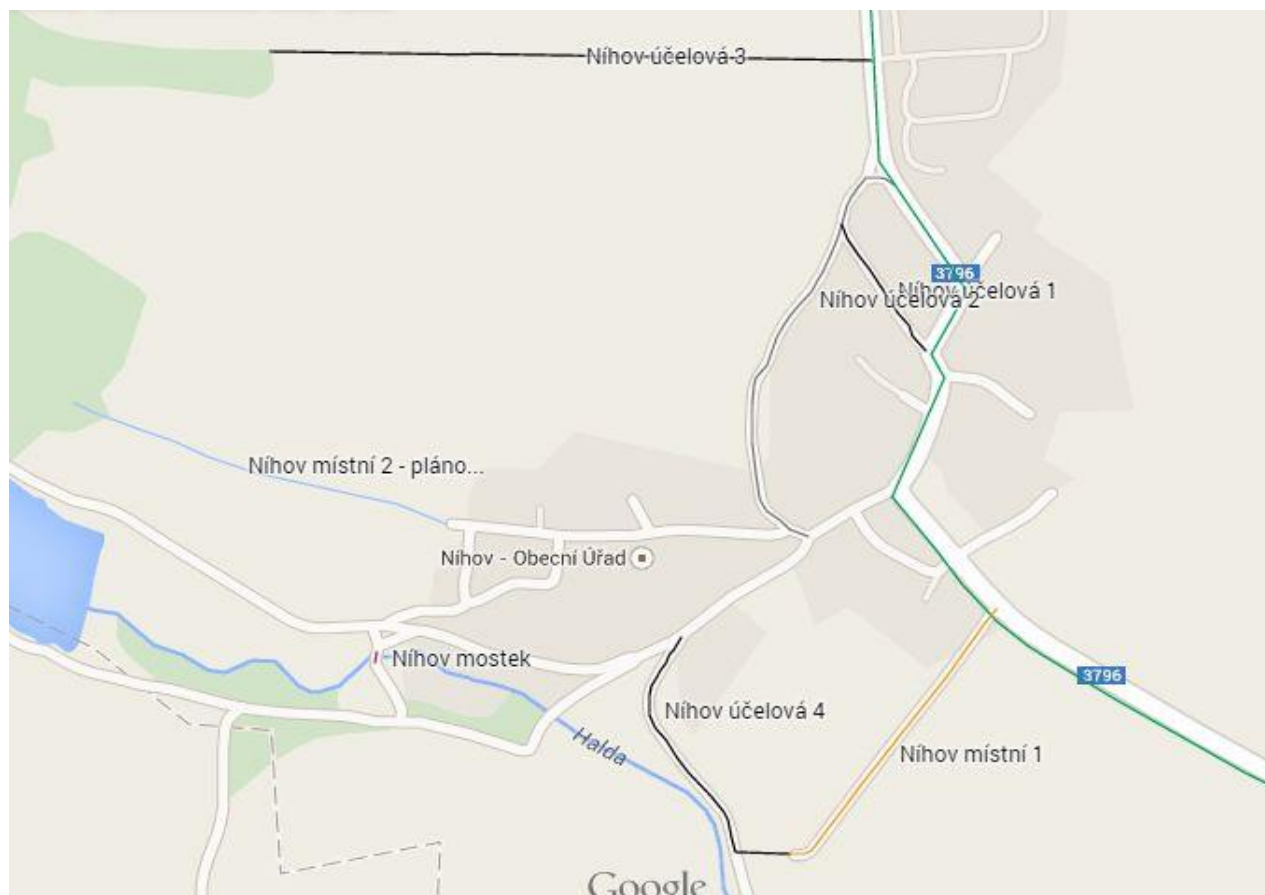
Nelepeč – Žernůvka

Nelepeč – Žernůvka místní 1

Níhov

Níhov místní 1

Níhov místní 2

Níhov účelová 1

Níhov účelová 2

Níhov účelová 4

Ochoz u Tišnova

Ochoz u Tišnova místní 1

Ochoz u Tišnova místní 2

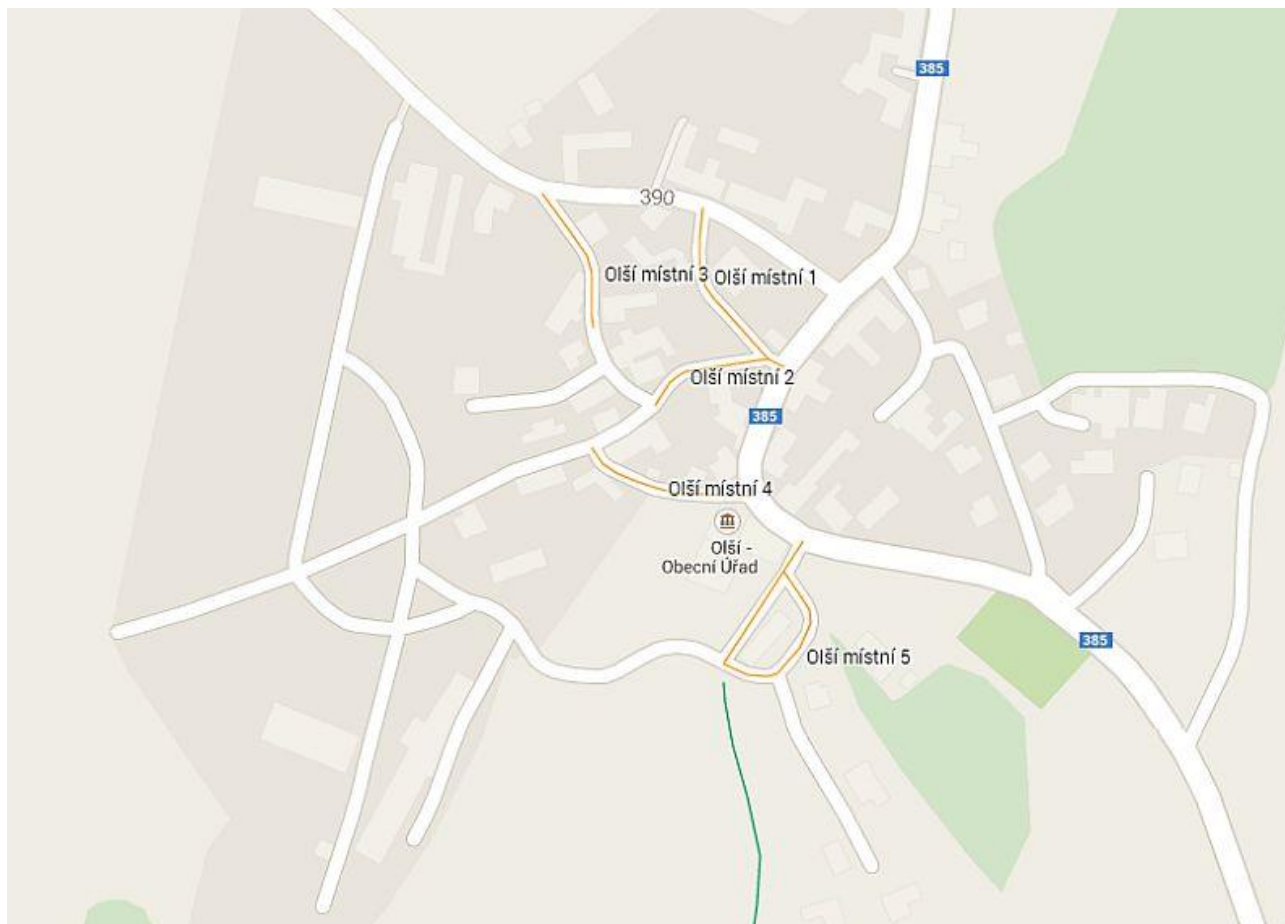
Ochoz u Tišnova místní 3

Ochoz u Tišnova místní 4

Olší (Litava, Klokočí, Rakové)

Olší místní 1

Olší místní 2

Oliší místní 3

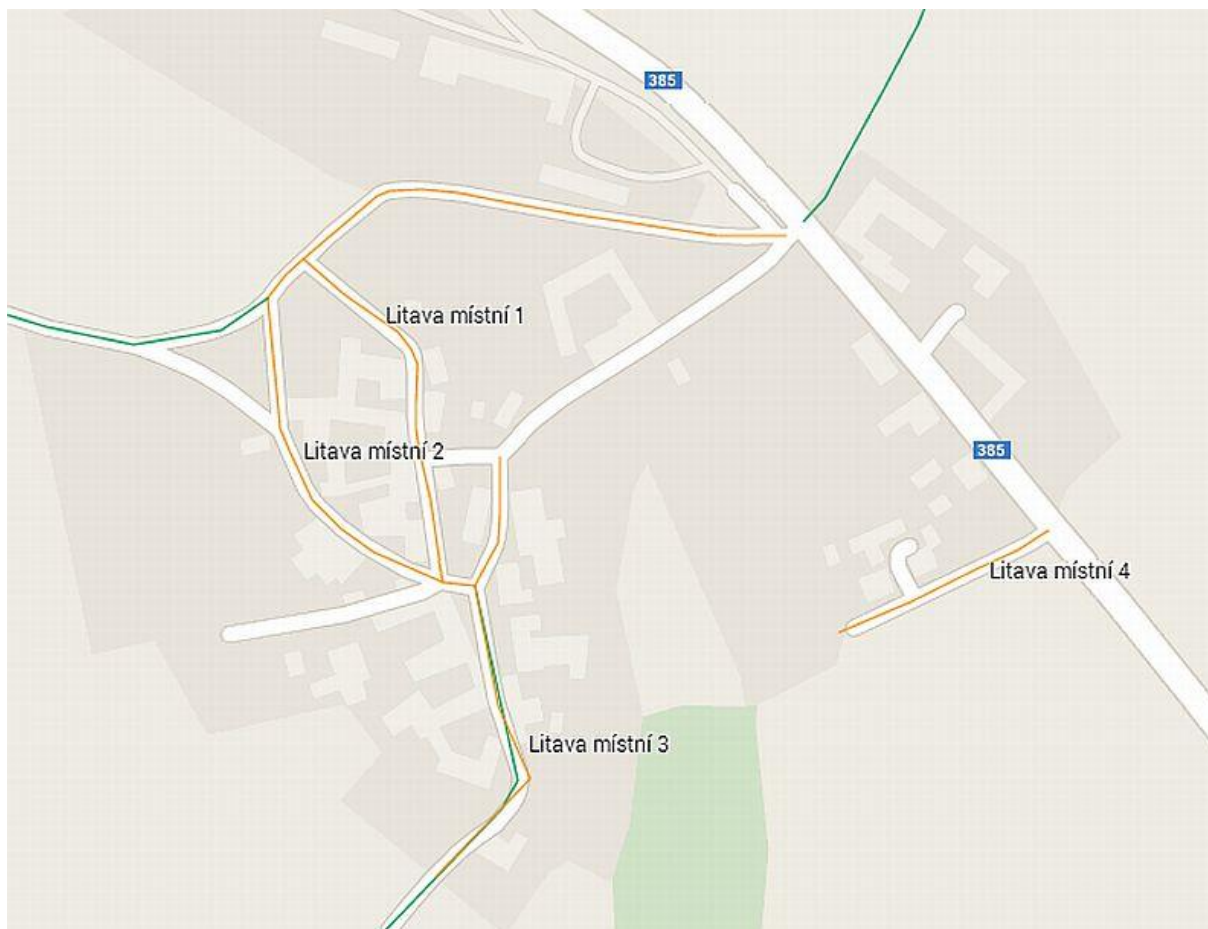
Oliší místní 4

Oliší místní 5

Litava

Litava místní 1

Litava místní 2

Litava místní 3

Litava místní 4

Klokoří

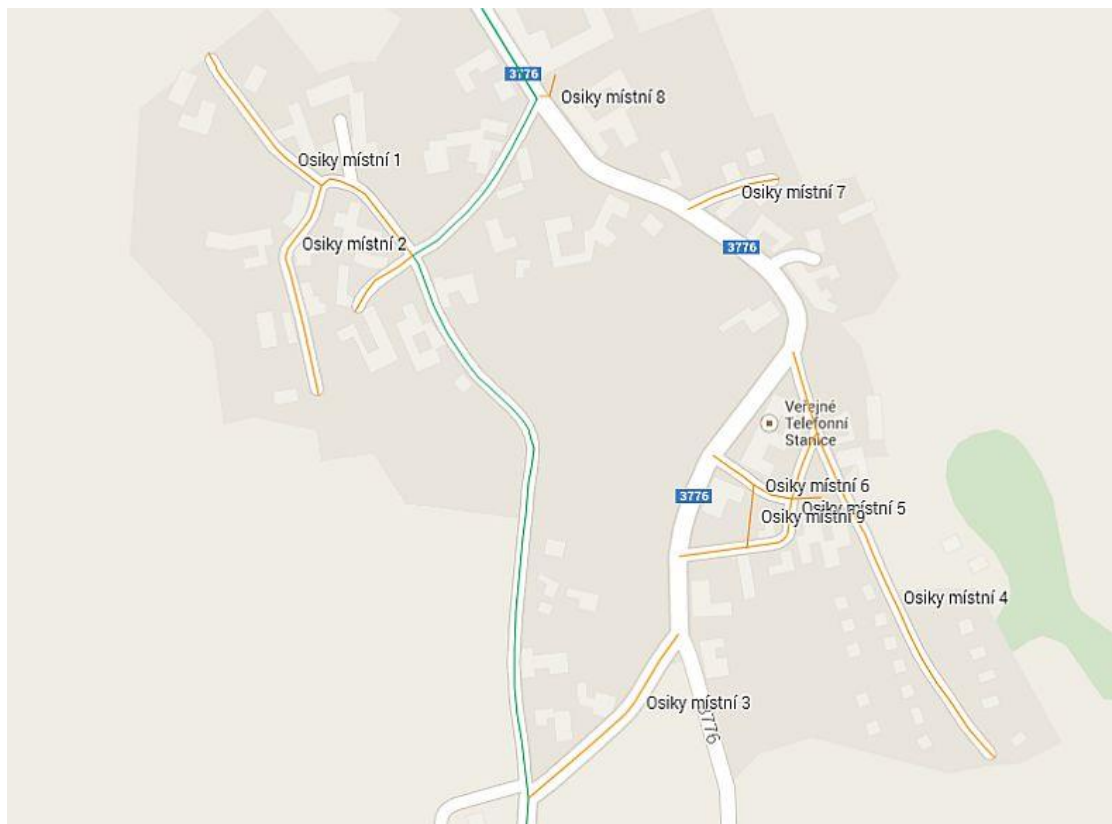
Klokoří místní 1

Klokoří místní 2

Osiky

Osiky místní 1

Osiky místní 3

Osiky místní 4

Osiky místní 6

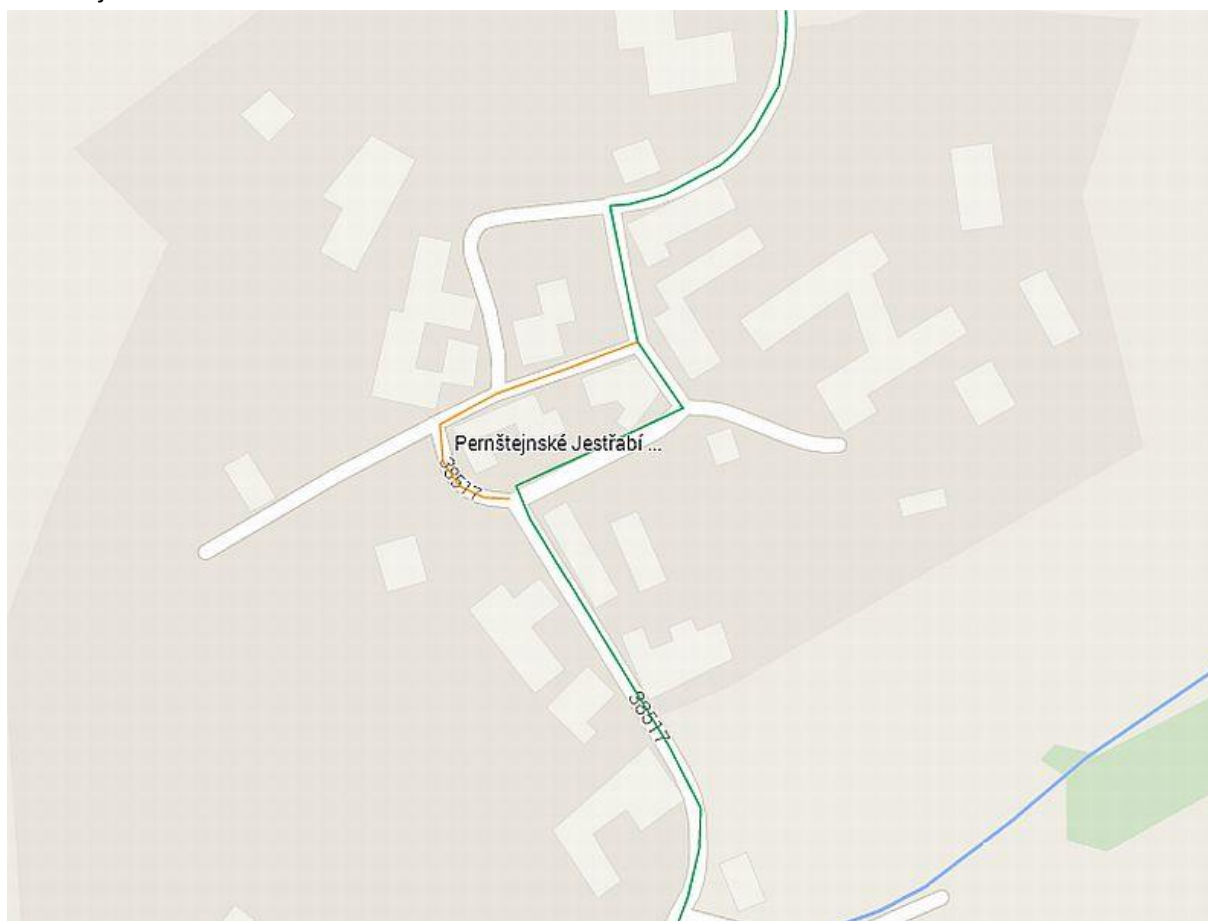

Osiky místní 10

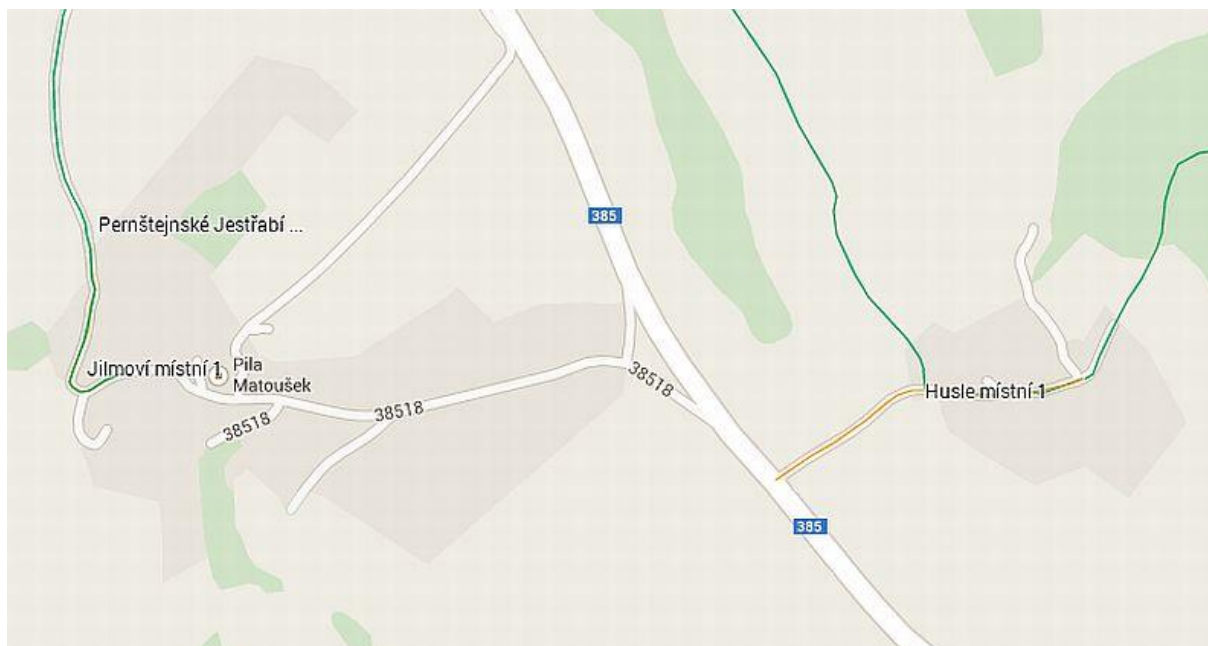

Pernštejské Jestřabí (Husle, Jilmoví, Maňová)

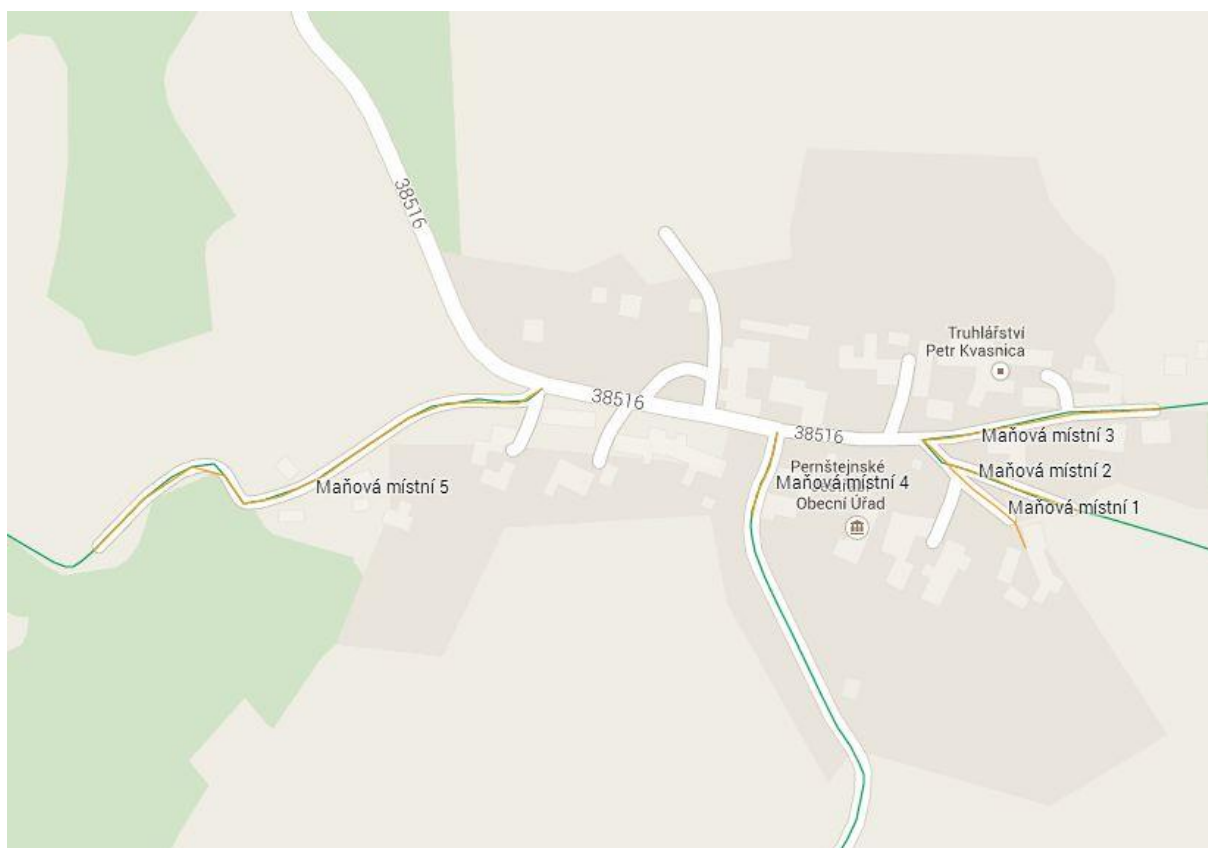
Pernštejské Jestřabí

Jilmoví, Husle

Maňová

Maňová místní 1, 2

Maňová místní 3

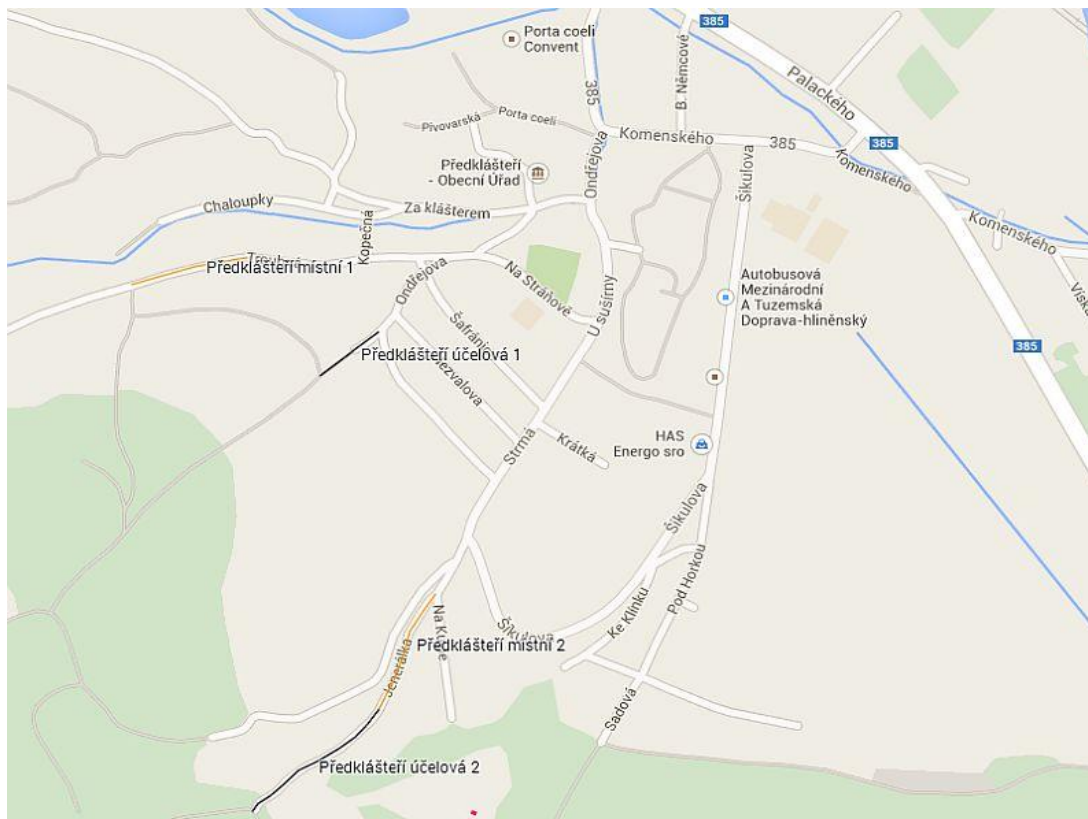
Maňová místní 4

Maňová místní 5

Předklášteří

Předklášteří místní 1

Předklášteří místní 2

Předklášteří účelová 1

Předklášteří účelová 2

Rašov

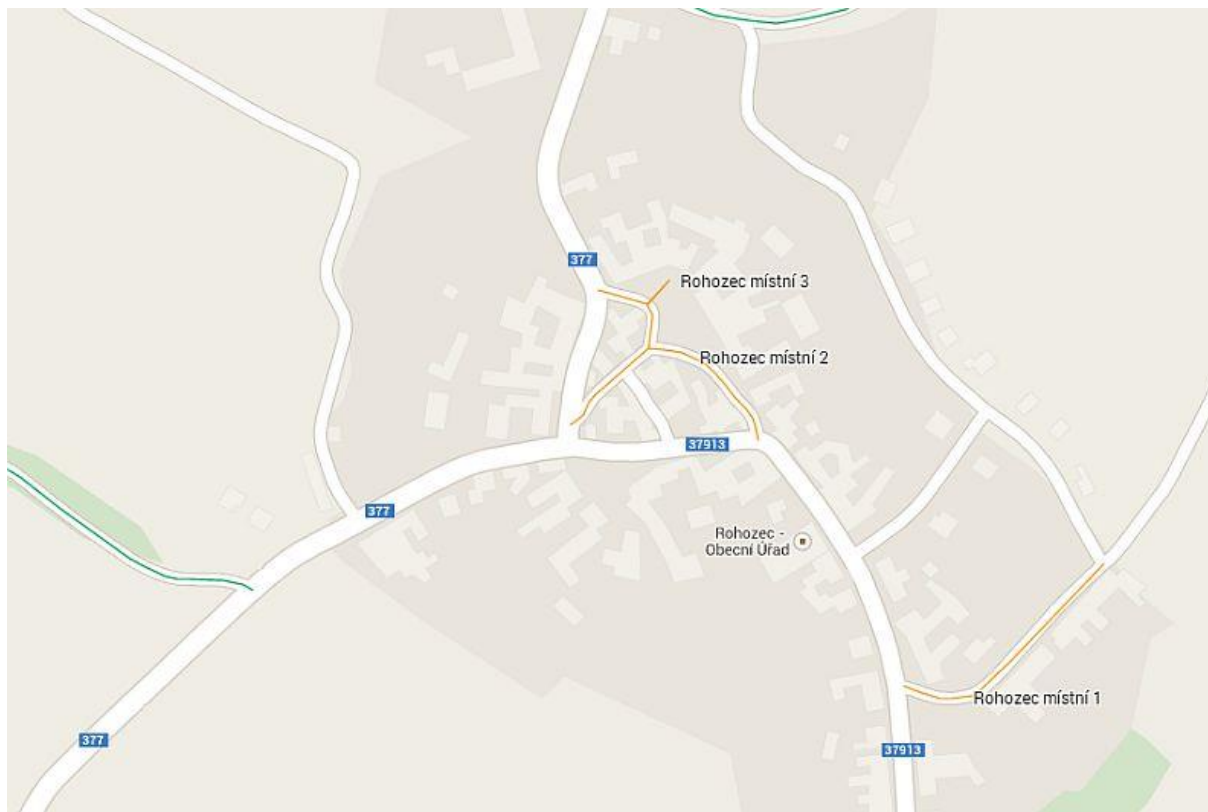
Rašov místní 1

Rašov místní 2

Rohozec

Rohozec místní 1

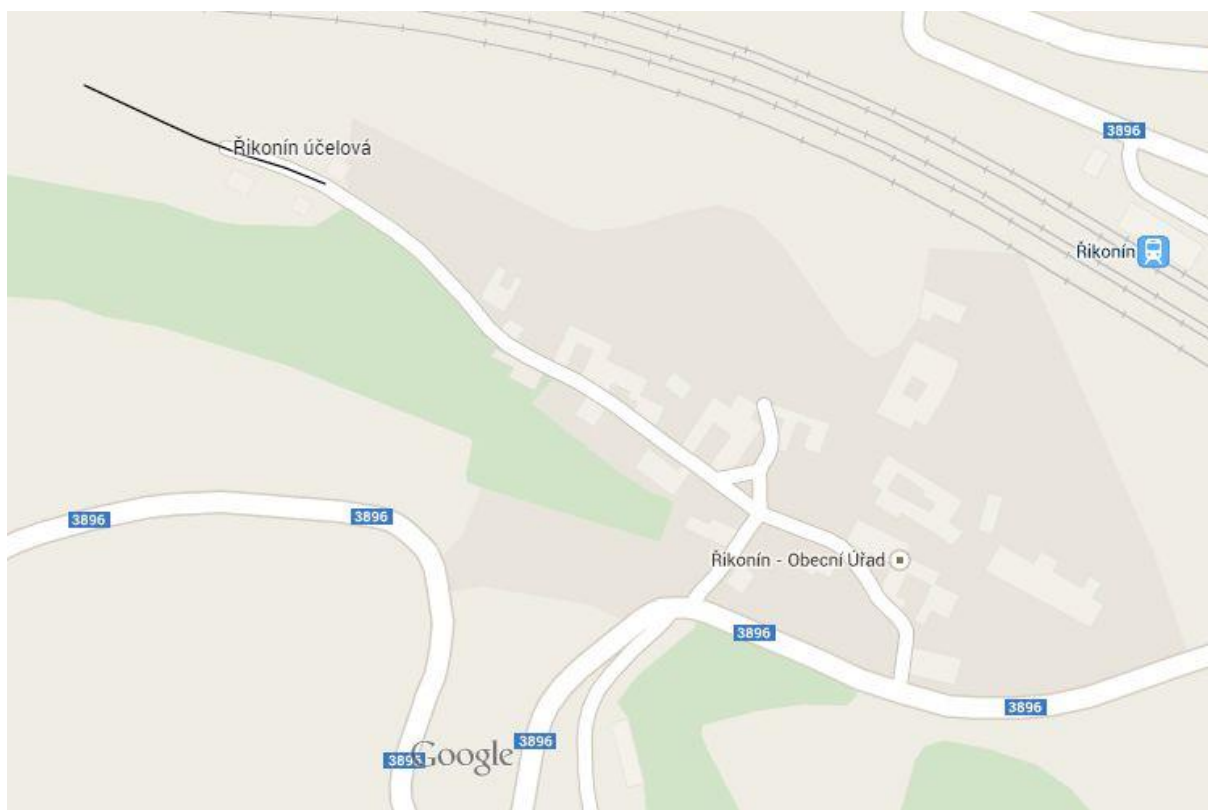
Rohozec místní 2

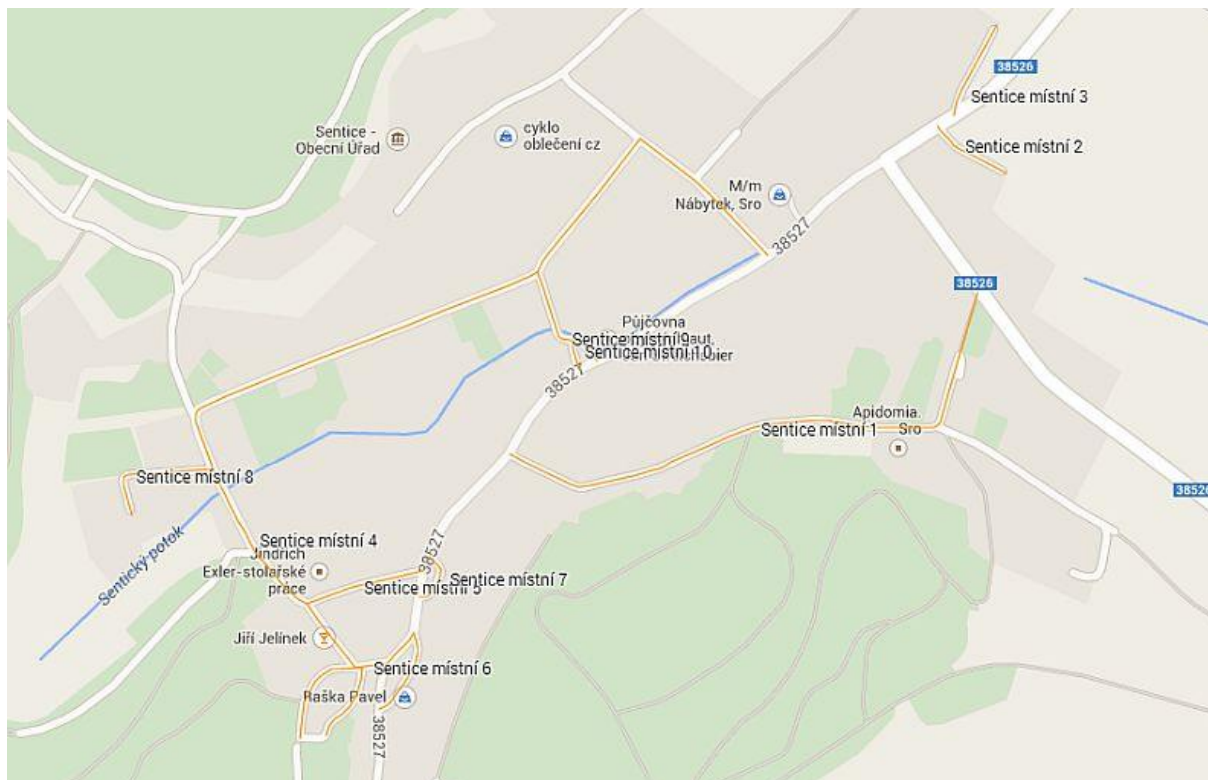
Rohozec místní 3

Řikonín

Sentice

Obec bude v roce 2014/2015 opravovat kanalizaci.

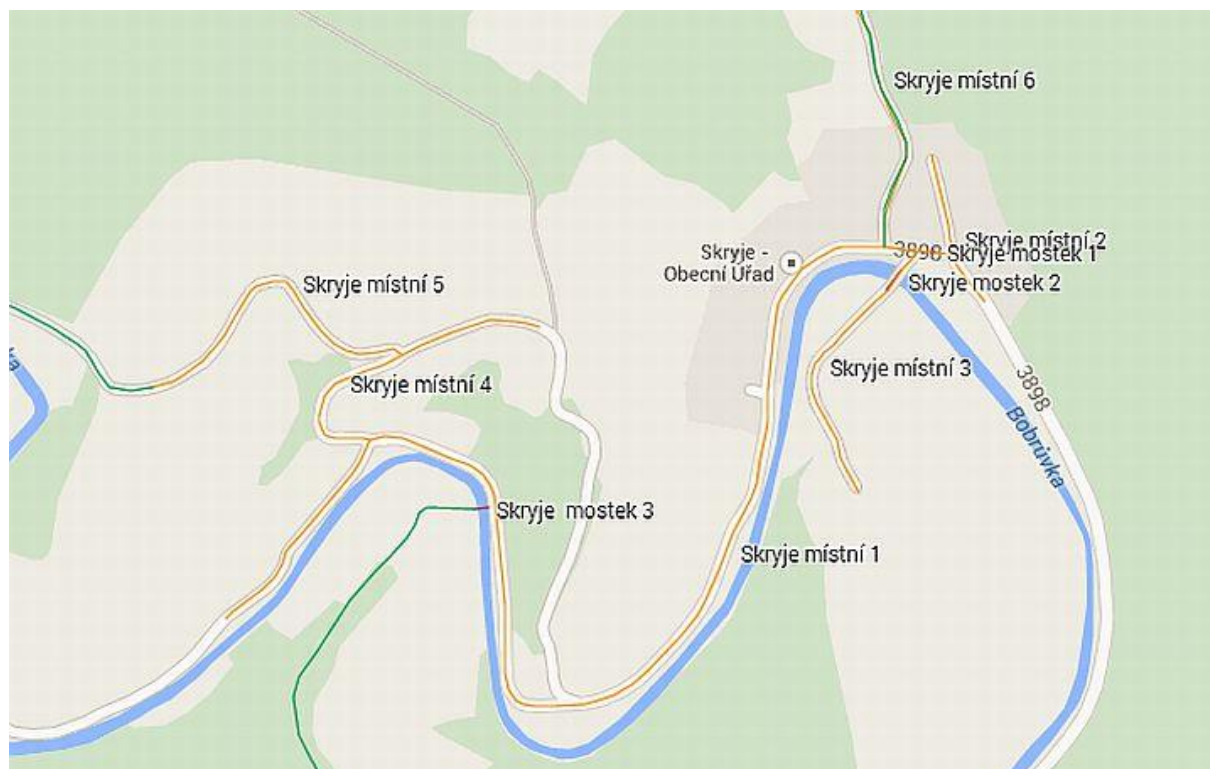
Skalička

Skalička místní 1

Skryje (Boudy)

Skryje místní 1

Skryje místní 2

Skryje místní 3

Skryje místní 4

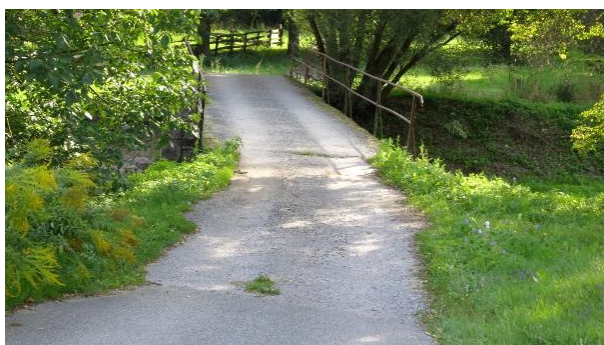
Skryje místní 5

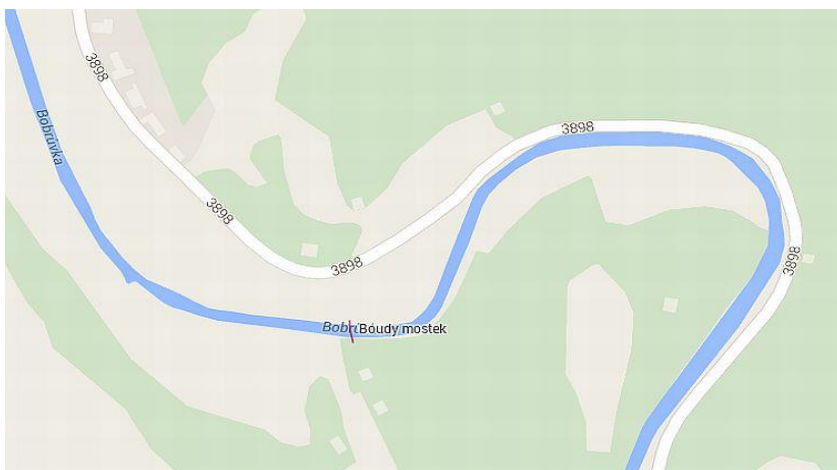
Skryje místní 6

Skryje mostek 1, 2, 3

Boudy mostek

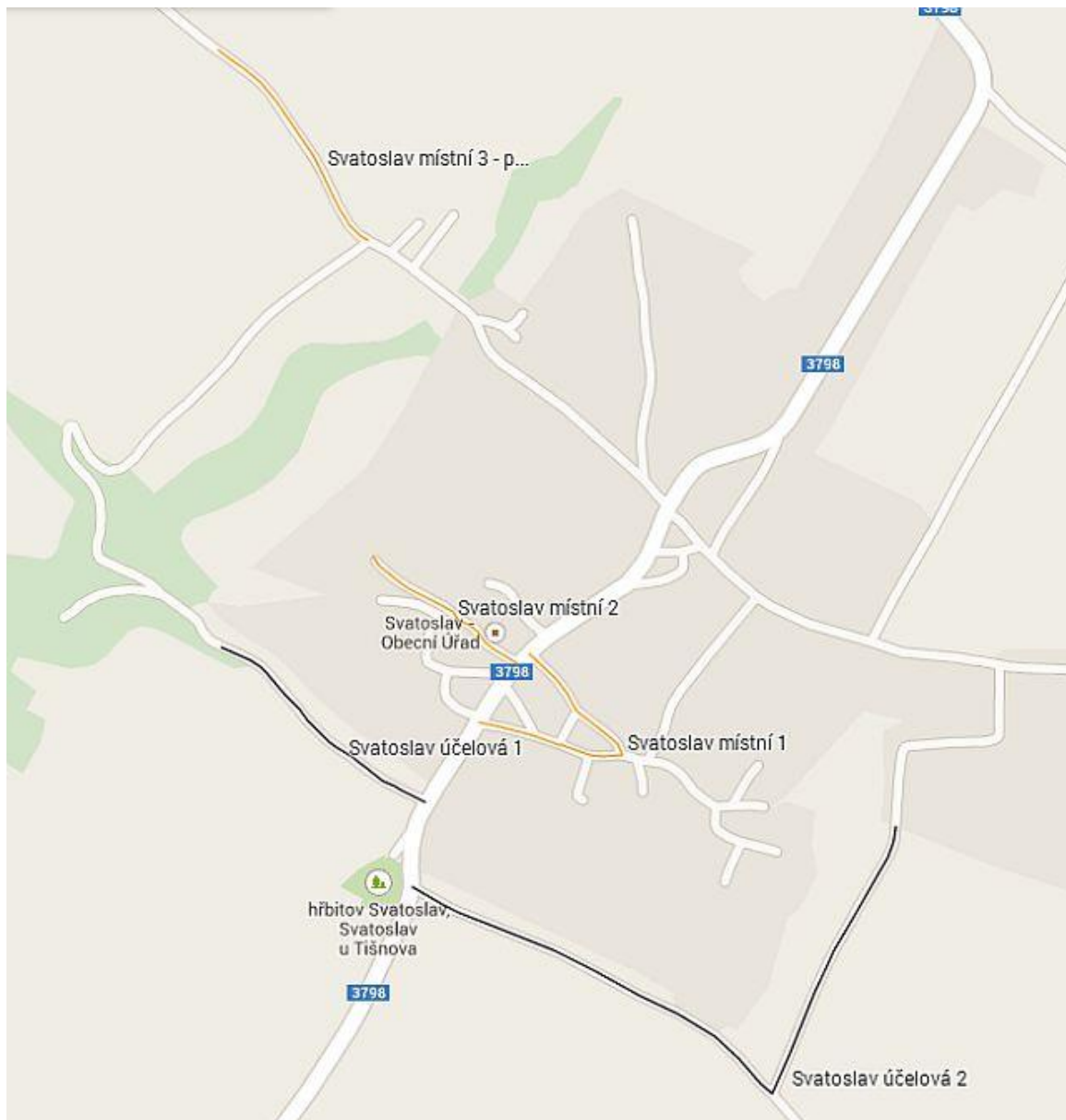
Strhaře

Strhaře místní 1

Svatoslav

Svatoslav místní 1

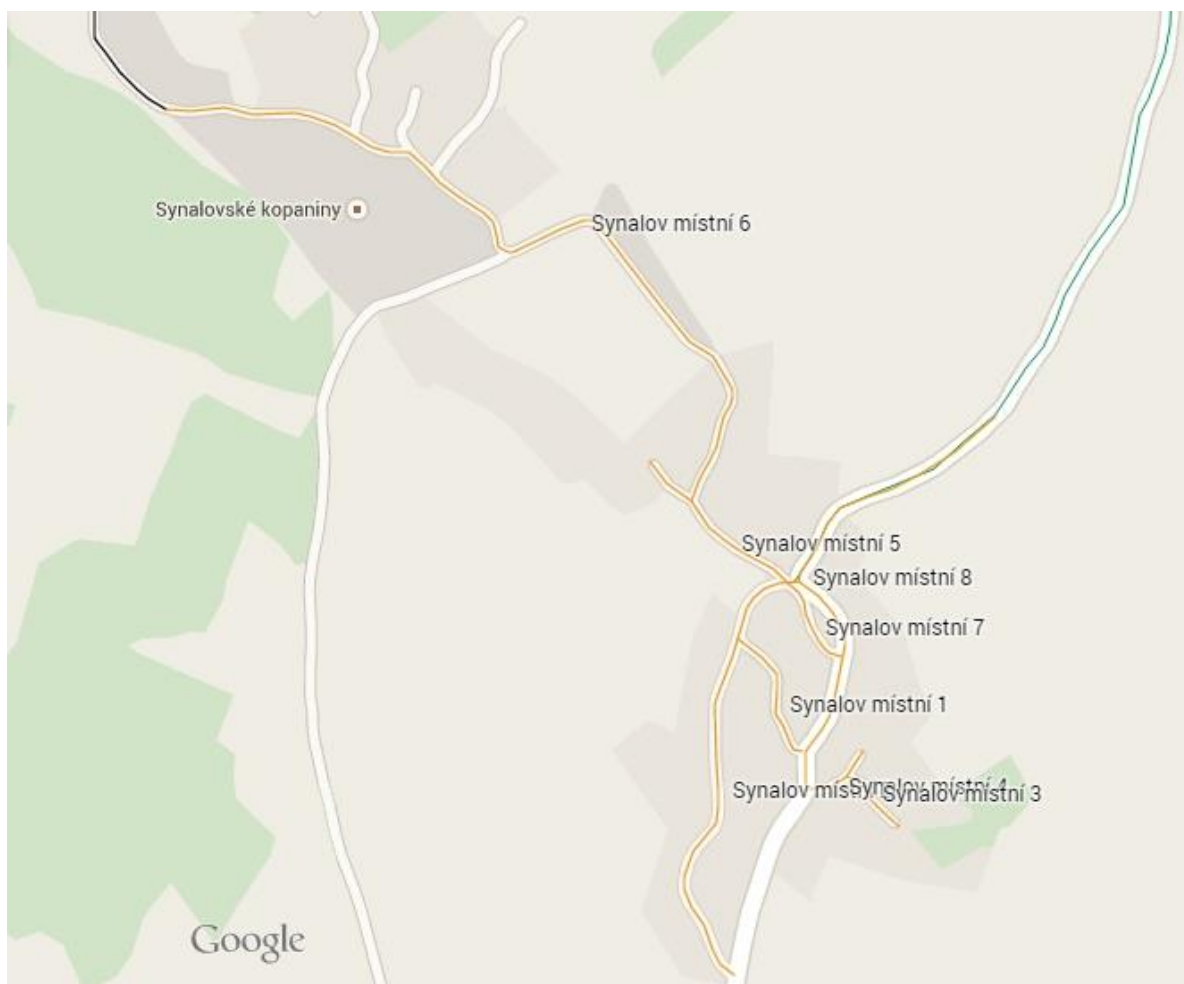
Svatoslav místní 2

Svatoslav místní 3

Synalov

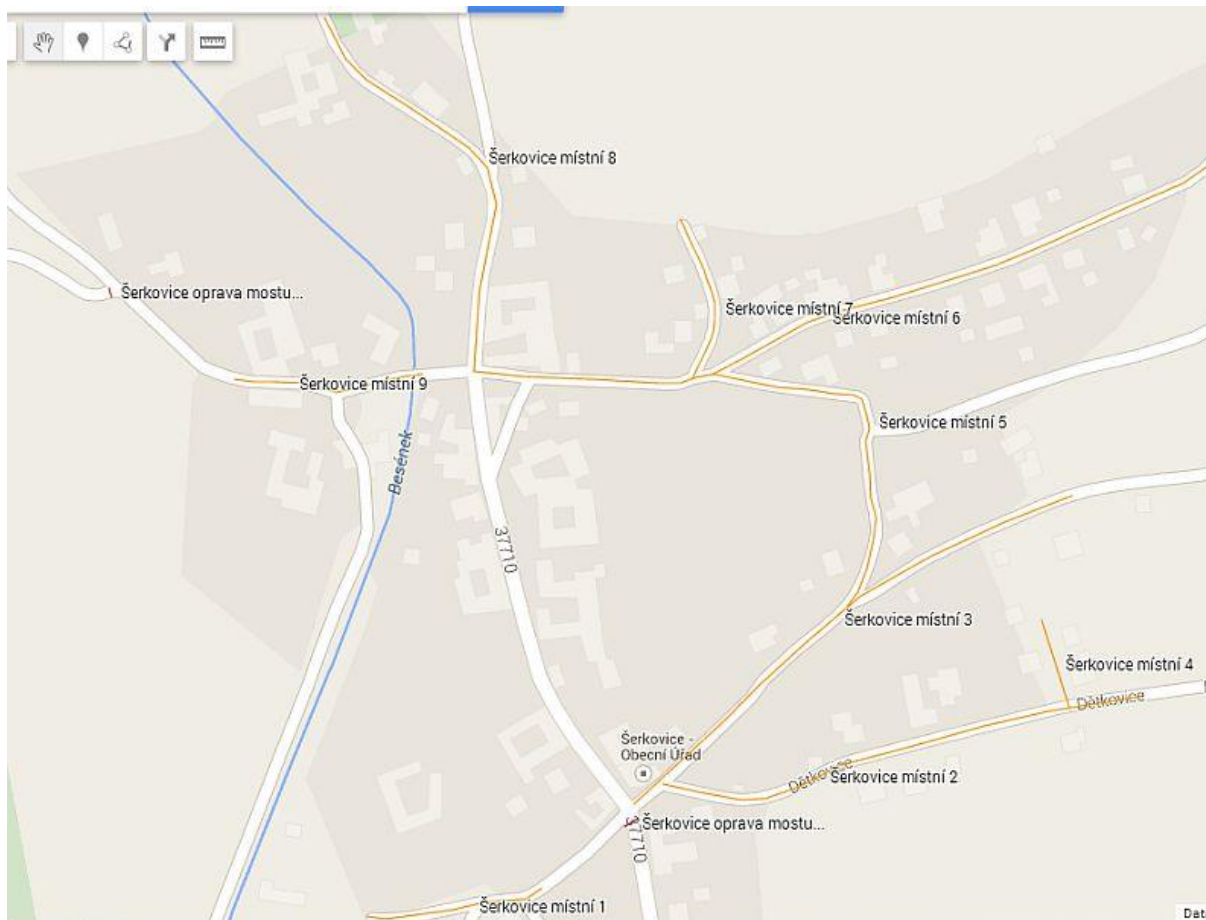
Synalov místní 2

Synalov místní 8

Šerkovice

Šerkovice místní 2

Šerkovice místní 5

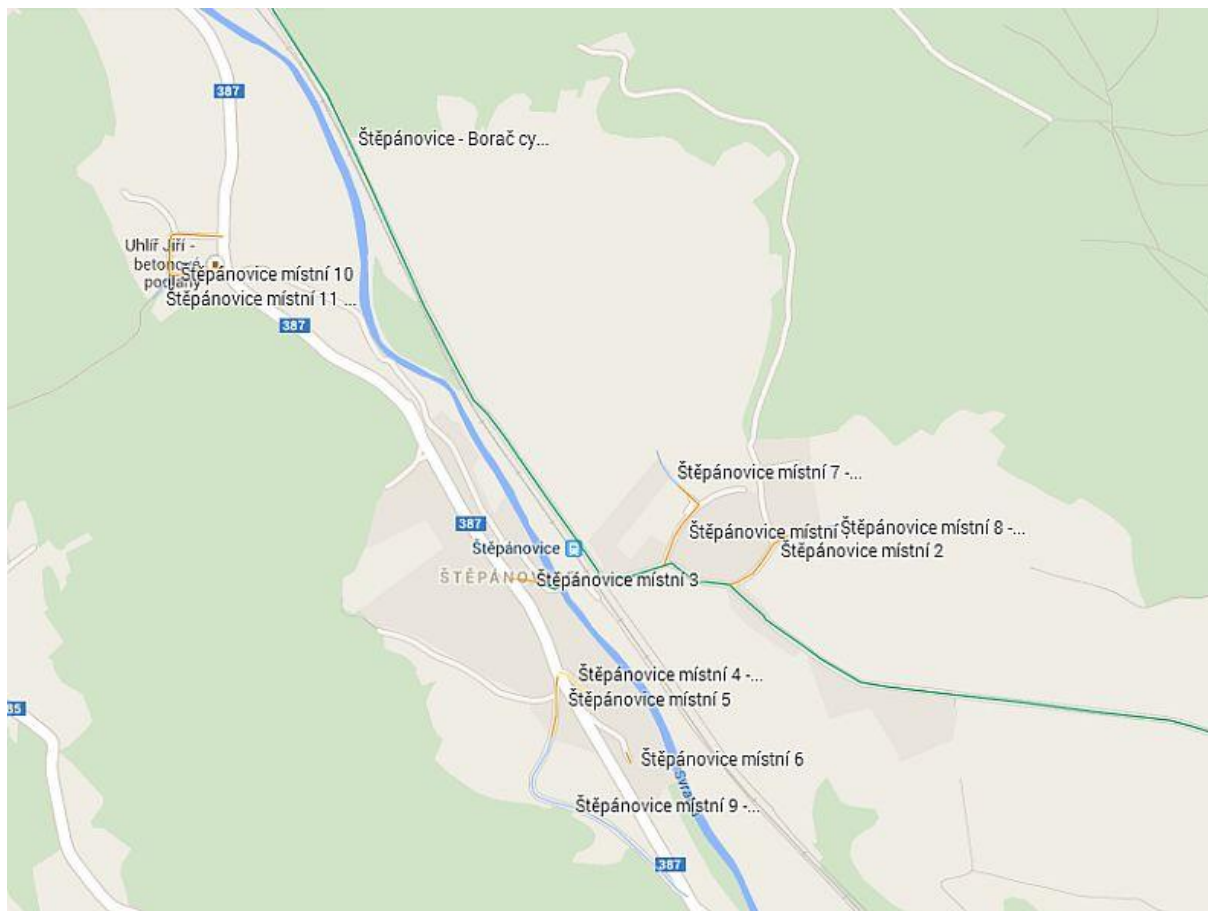
Šerkovice místní 6

Šerkovice mostek

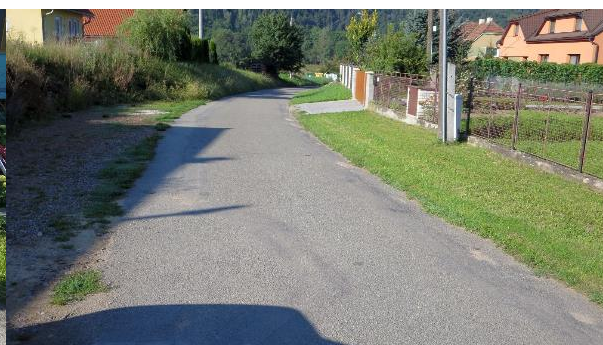
Štěpánovice

Štěpánovice místní 1

Štěpánovice místní 2

Štěpánovice místní 3

Štěpánovice místní 7

Štěpánovice místní 8

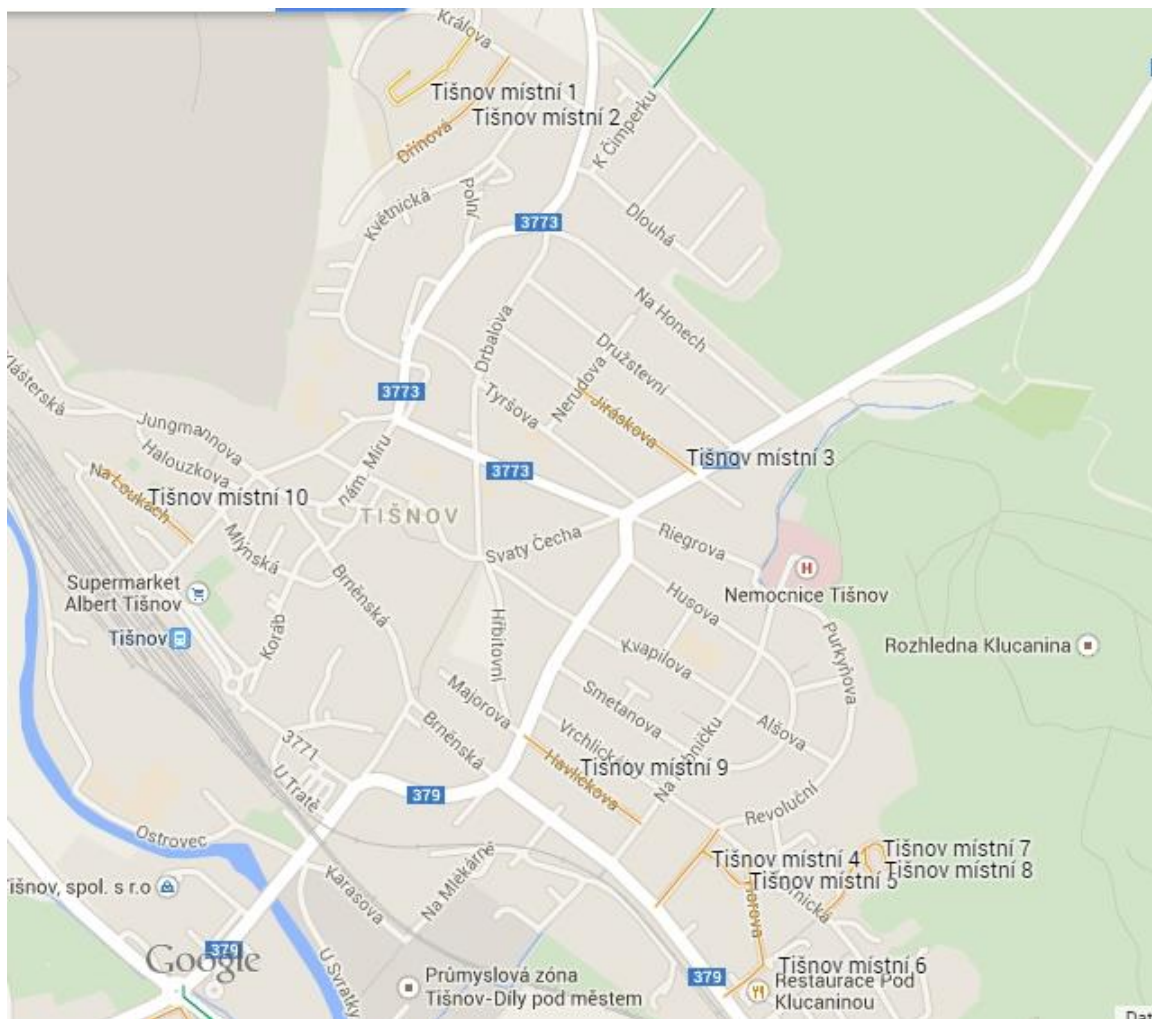
Štěpánovice místní 10

Štěpánovice místní 11

Tišnov (Hajánky, Hájek, Jamné, Pejškov)

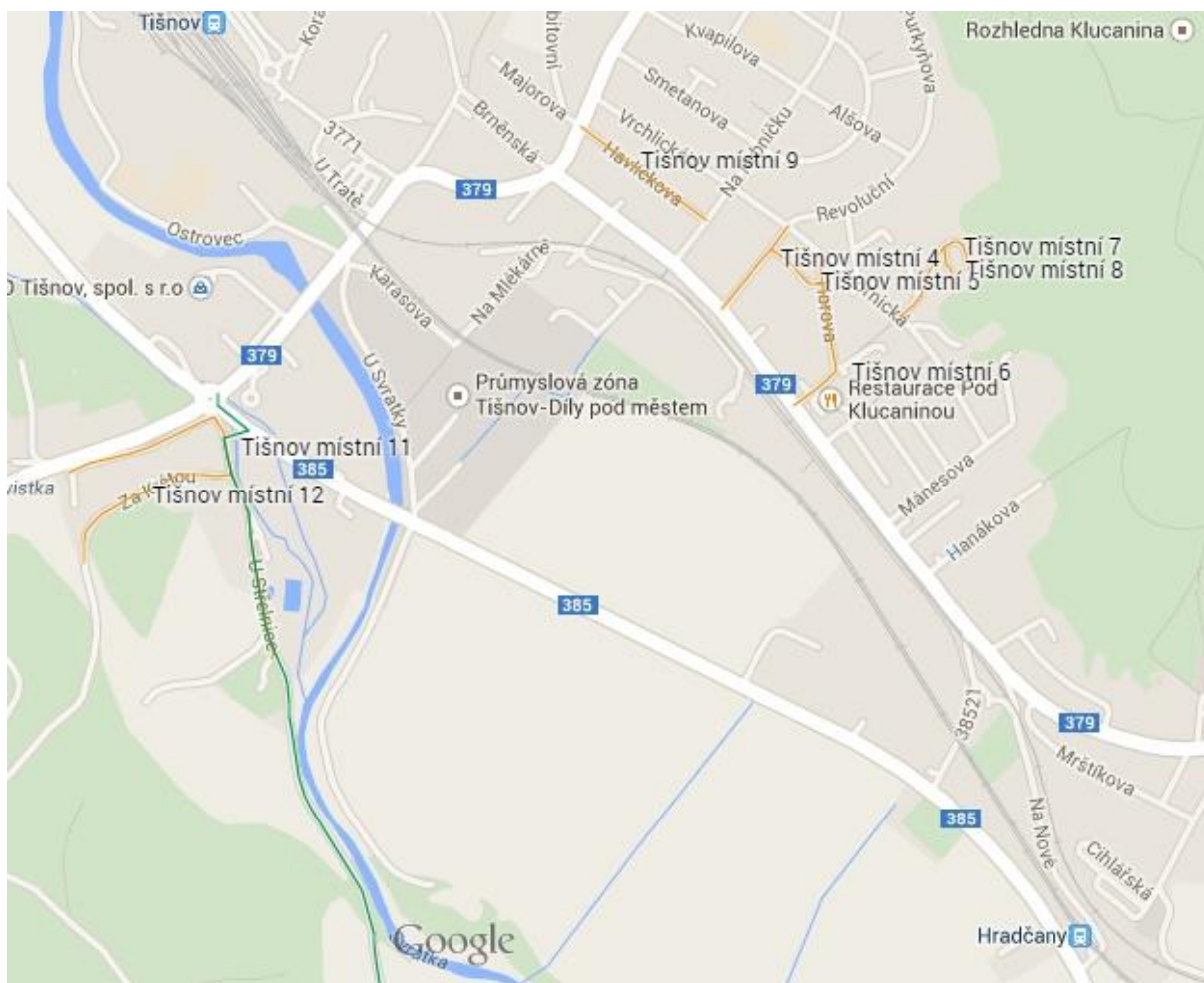

Tišnov místní 1

Tišnov místní 3

Tišnov místní 4

Tišnov místní 6

Tišnov místní 10

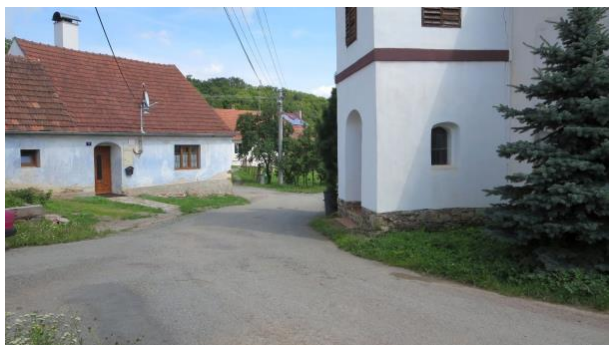
Tišnov místní 11

Hajánky, Hájek, Jamné

Jamné místní

Tišnovská Nová Ves

Tišnovská Nová Ves místní 1

Tišnovská Nová Ves místní 2

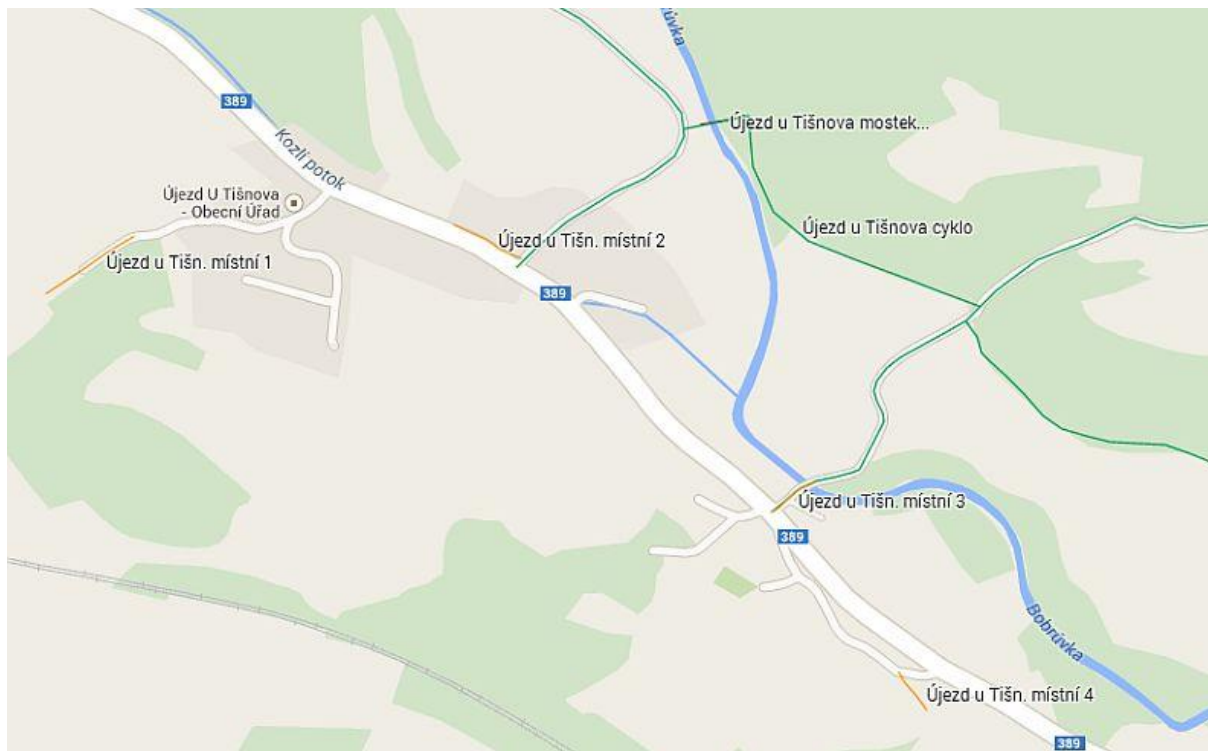
Tišnovská Nová Ves místní 3

Tišnovská Nová Ves místní 4

Újezd u Tišnova

Újezd u Tišnova místní 1

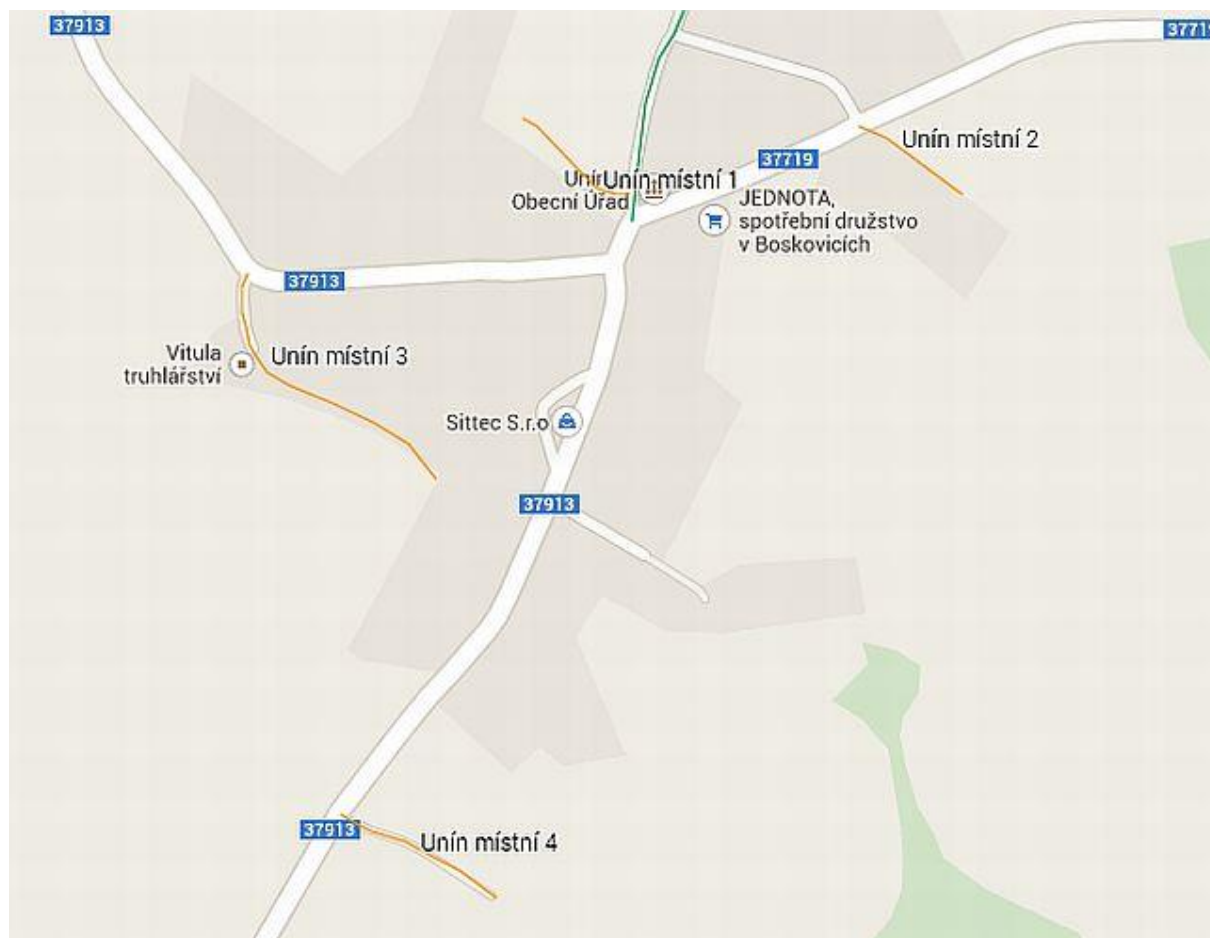

Újezd u Tišnova místní 2

Újezd u Tišnova místní 3

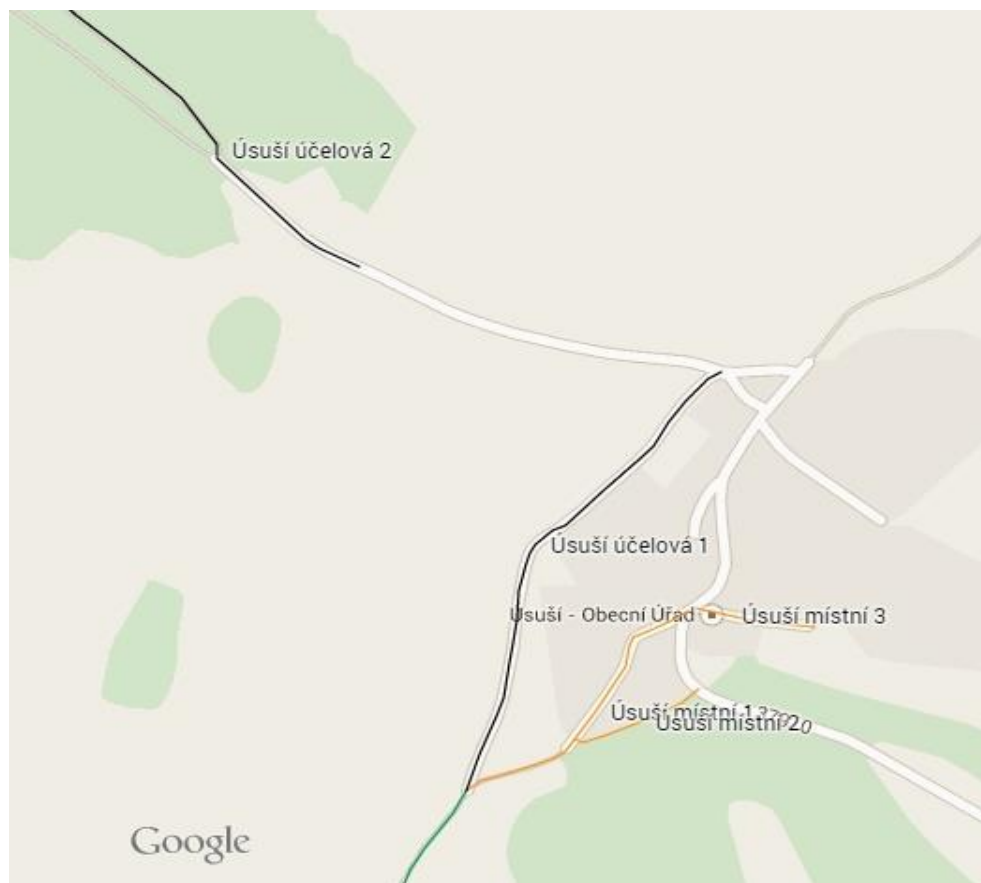

Unín

Úsuší - Čížky

Úsuší

Úsuší místní 1

Úsuší místní 2

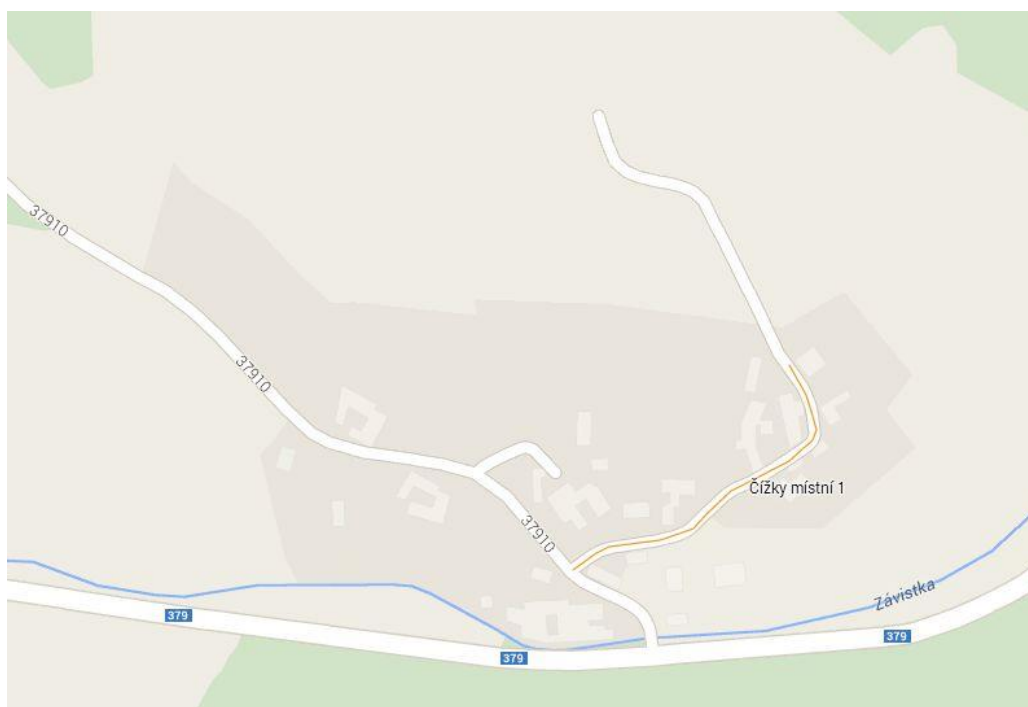
Úsuší účelová 1

Úsuší účelová 2

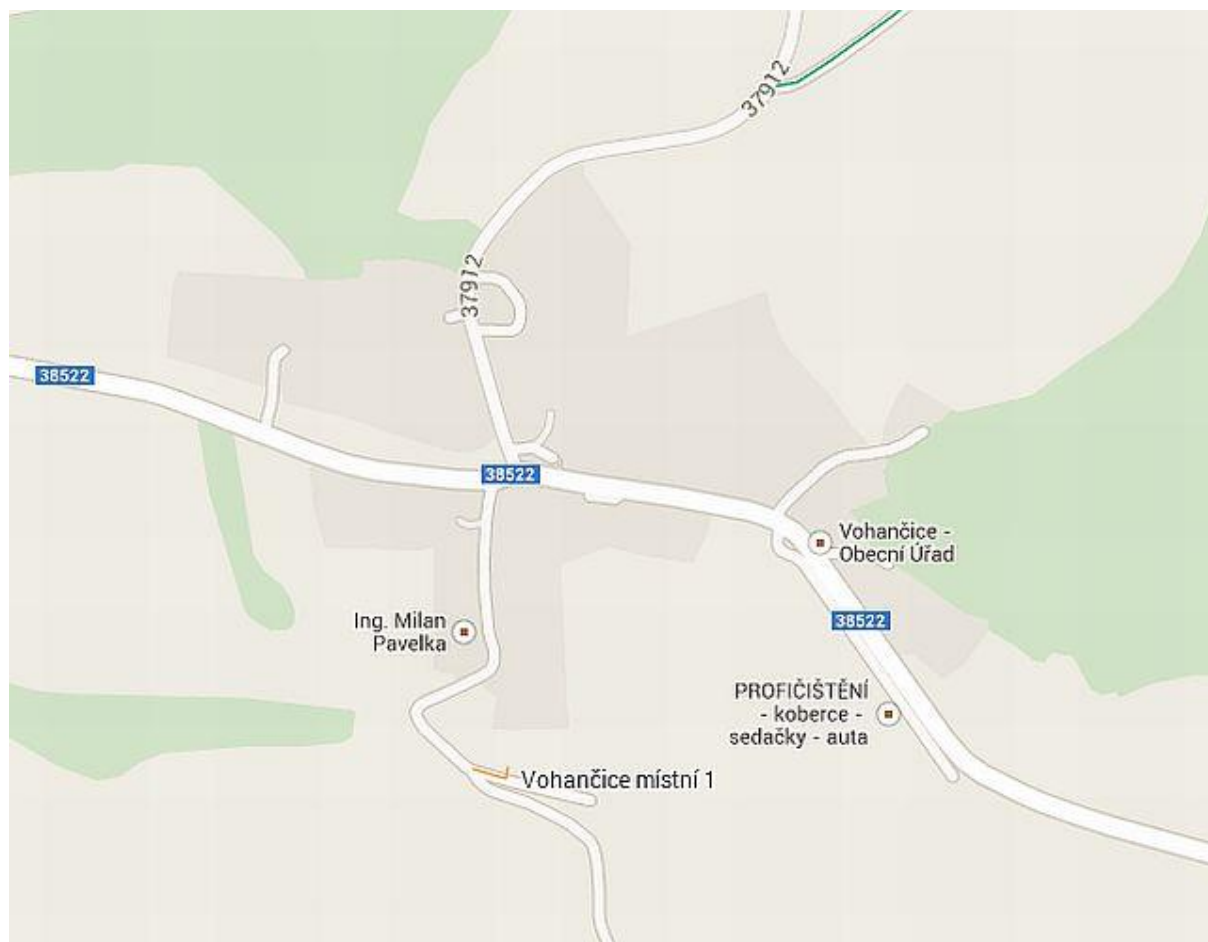
Čížky

Čížky místní 1

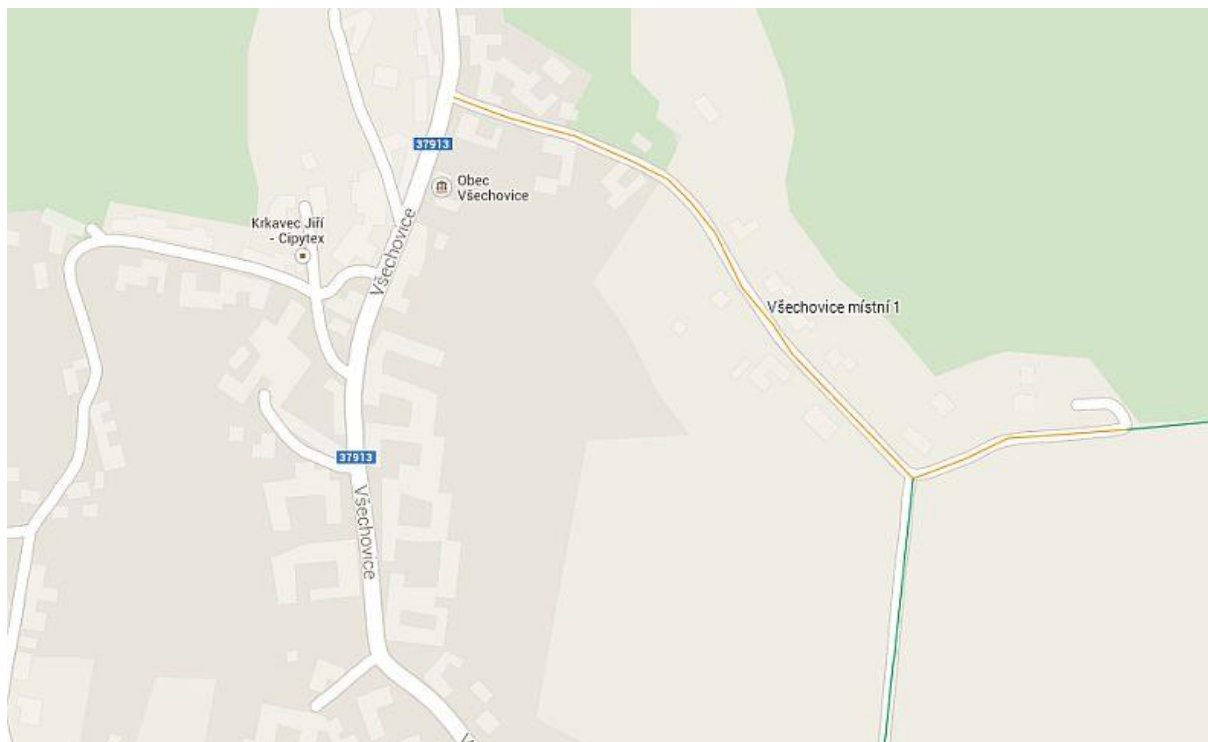
Vohančice

Vohančice místní 1

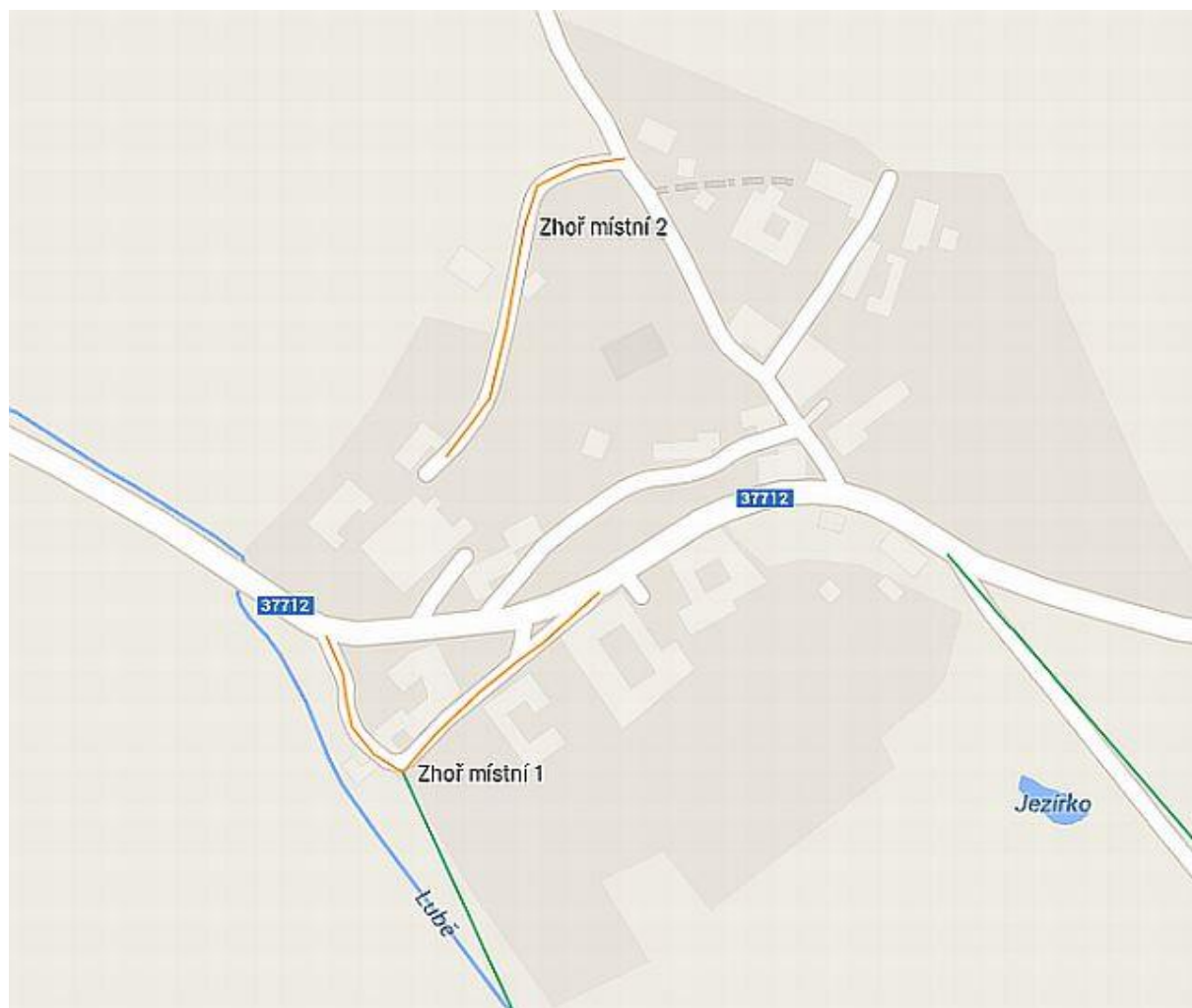
Všechovice

Všechovice místní 1

Zhoř

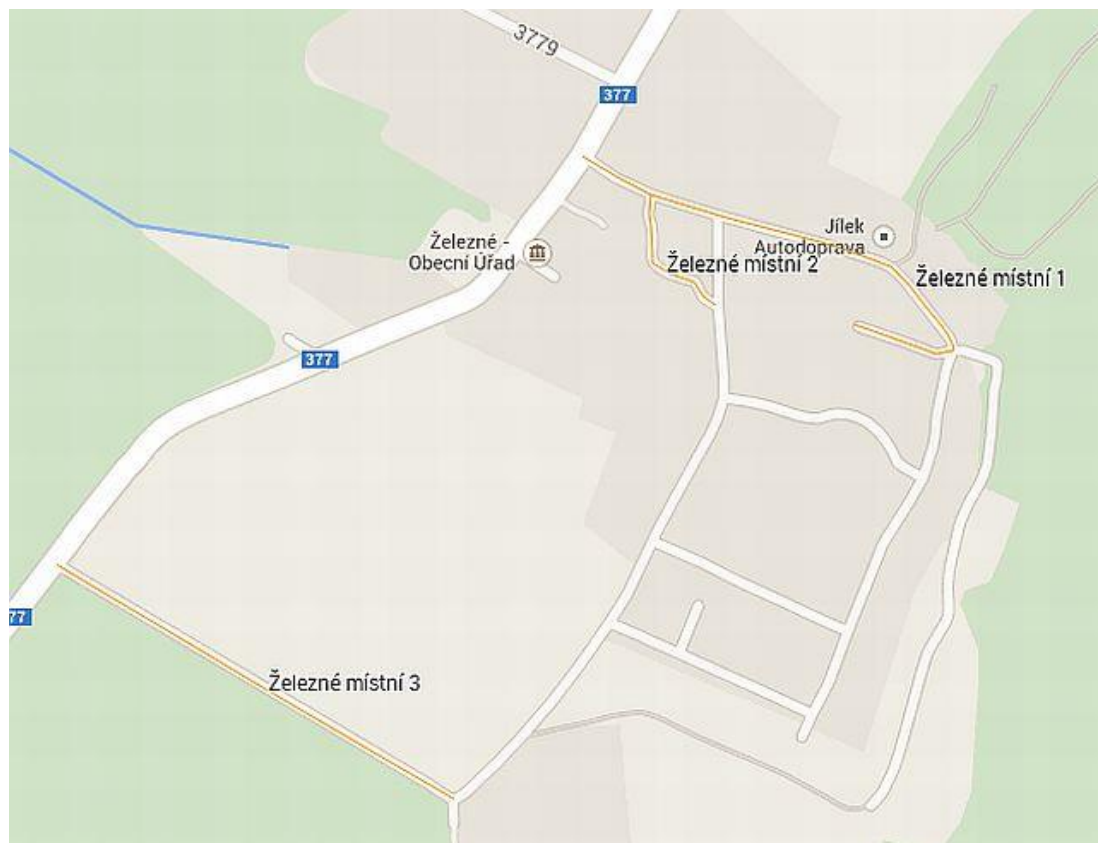
Zhoř místní 1

Zhoř místní 2

Železné

Železné místní 1

Železné místní 2

6.5.2 Přehled značených cyklotras (stezek) v DSO Tišnovsko

Tabulka 131: Přehled značených cyklotras (stezek) v DSO Tišnovsko

Cyklostezka - název a parametry		Charakteristika
1; Pražská stezka (Brno-Přízřenice - Pernštěj (Praha))		Pátevní cyklotrasa spojující druhé největší město České republiky Brno s hlavním městem Prahou. V oblasti Brna představuje nejdůležitější a nejfrekventovanější městskou cyklotrasu, zatímco za Brnem přivádí cyklisty do překrásné přírody Tišnovska a do hlubokých údolí a strmých kopců Svratecké hornatiny. Trasa začíná rozcestím s jinou pátevní cyklotrasou č. 4 Greenways Kraków – Morava Vídeň v oblasti jižního centra města odkud vede převážně po nových příjemných cyklostezkách nebo vedlejších ulicích podél řeky Svratky až na periférii u Brněnské přehrady. Přehradu kopíruje po jejím pravém břehu po frekventované silnici II. třídy okolo hradu Veveří. Tento úsek je z hlediska nárazové hustoty provozu a také členitosti terénu relativně náročný. Za Veverskou Bítýškou od závěru Brněnské přehrady prochází kopcovitým terénem Boskovické brázdy do města Tišnova převážně po silnicích III. třídy. Za Tišnovem vstupuje cyklotrasa do kopcovitého terénu Českomoravské vrchoviny údolím potoka Besének do starobylé Lomnice, a po překonání hřebene mezi Sýkoří a Veselským chlumem se vrací do hlubokého údolí řeky Svratky v Doubravníku, kudy přes Nedvědici dospěje k hradu Pernštějnu a dále pokračuje směrem na Bystřici nad Pernštejnem a Žďársko.
(Brno, stadion FC Sparta, Brno, hala Rondo, Brno, Bystrc, přístav, Hrad Veveří, Veverská Bítýška, Čebín)-Drásov-Tišnov -Lomnička-Šerkovice-Lomnice-Ochoz u Tišnova-Doubravník-Černvír-Nedvědice		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	26 (65) (252)	
značení:	dopravní s číslem, vede po číslované trase KČT 1	
vhodný typ kola:	krosové	
Porta - Velký okruh		
Předklášteří-Dolní Loučky-Kaly-Zahrada-Štěpánovice-Lomnička -Předklášteří		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	16,5	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	

		občany. Součástí trasy jsou i úseky nových cyklostezek ve Štěpánovicích a zcela nové propojení z Lomničky do Předklášteří okolo soutoku řek Svratky a Loučky. Náročným exponovaným úsekem je sjezd z obce Zahrada do Nových Štěpánovic, kde je třeba se mít na pozoru.
Porta - Malý okruh		Malý okruh mikroregionem Porta prochází převážně severní částí mikroregionu, které představuje hlubší a zaříznutější údolí řeky Svratky obklopené strmými svahy kopců. Oč náročnější je výjezd z údolí od Borače na úroveň vrchů ozdobených rozhlednami, tím krásnější poskytují tyto výšiny rozhled do širokého okruhu Českomoravské vrchoviny. Trasa vede téměř výhradně po lesních a polních cestách, jejichž kvalita a sjízdnost však závisí na roční době. Součástí trasy je i úsek nové cyklostezky ve Štěpánovicích. Náročnými exponovanými úseky jsou výjezd z Borače pod vrch Babylon a sjezd z obce Zahrada do Nových Štěpánovic, kde je třeba se mít na pozoru.
Štěpánovice-Podolí-Borač-Kaly-Zahrada-Štěpánovice		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	10,9	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Porta - Okruh Kaly - Babylon		Cyklotrasa přes nejvyšší bod vrch Babylon (506 m n.m.) nad obcí Kaly je vedle výjezdu k excelentnímu rozhledovému bodu i náročným cyklistickým podnikem představovaným nutností zdolání značného převýšení. Okruh vede převážně po polních cestách, v obcích pak po silnicích. Nebezpečným místem je krátká jízda po frekventované silnici v obci Kaly, a také strmý sjezd z vrchu Babylon po kamenité a vymleté cestě.
Kaly-Zahrada-Babylon-Kaly		
náročnost:	biker	
délka přes území DSO (celkem):	3	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Porta - Odbočka Zahrada - Křivoš		Odbočka z cyklotras Mikroregionu Porta na vrch Křivoš (464 m n.m.) nad obcí Zahrada je vedle výjezdu k excelentnímu rozhledovému bodu i náročným cyklistickým podnikem představovaným nutností zdolání značného převýšení. Trasa vede v obci po asfaltové silnici a kousek po frekventované cestě k parkovišti pod vrchem. Náročný je pak další průběh po strmé polní cestě až na vrcholek.
Zahrada-Křivoš		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	1,1	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Porta - Odbočka Lomnička - Lomnice		Krátké spojovací trasy okrajovými částmi Mikroregionu Porta kterými je možné z Velkého okruhu Porty
Lomnička-Šerkovice-Lomnice		

náročnost:	neuvedeno	navštívit sousední atraktivní lokality nebo tvoří spojující články k průběhu dalších cyklotras. Vedou částečně po polních cestách a silnicích III. třídy, částečně po nových cyklostezkách spojujících Lomnici se Šerkovicemi a Železné s Tišnovem. Uvedený úsek představuje alternativní trasu k místnímu průběhu dálkové páteřní cyklotrasy č. 1, s níž má úvodní úsek totožný.
délka přes území DSO (celkem):	9,5	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Porta - Odbočka Železné - Stanoviska		Náročný, ale turisticky a sportovně velmi atraktivní cyklotrasa vedená na lesnatý masív vrchu Stanovisko (485 m n.m.). Překonání výškového rozdílu je odměněno výletem do zapomenutých samot náhorní plošiny, která představuje výspu Českomoravské vrchoviny do Boskovické brázdy. Náročný výjezd na masívu hory po polních a lesních cestách vyžaduje zdatnost a je vhodný pouze pro horská kola. Trasa může být součástí atraktivního okruhu přes Všechnovice a Drásov zpět do Železného.
Železné-Stanoviska		
náročnost:	biker	
délka přes území DSO (celkem):	9,8	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Porta - Odbočka Železné - Tišnov		Krátká spojovací trasa okrajovými částmi Mikroregionu Porta která spojující články k průběhu dalších cyklotras. Vede po nové cyklostezce spojující Železné s okrajem Tišnova u parkoviště pod rozhlednou Klucanina.
Železné, Lípa u Železného-Tišnov, parkoviště pod Klucaninou		
náročnost:	neuvedeno	
délka přes území DSO (celkem):	0,8	
značení:	žádné	
vhodný typ kola:	neuvedeno	
Porta - Odbočka Dolní Loučky - Údolí Libochůvky		Cyklotrasa spojující síť Mikroregionu Porta se sítí tras Dobrovolného svazku obcí Deblín vede zapomenutými kouty romantického údolí potoka Libochůvky a jeho pravobřežního přítoku až k Deblínskému rybníku s přírodním rekreačním areálem, a do centra Deblína samotného. V úvodní fázi dle náročnosti je možné volit alternativní trasu buď po silnici III. tř. přímo okolo potoka, nebo náročnější terénní trasu mezi zahradami a lesními cestami, která se na silnici napojí po 2 km. V místě napojení cesty od Deblína začíná několikakilometrová postupně stoupající asfaltová a posléze lesní cesta. Od Deblínského rybníka pak vede trasa po
Dolní Loučky-Pod mostem Míru-údolí Libochůvky		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	11,1	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	

		cyklostezce a bočními ulicemi obce k informačnímu centru.
Porta - Odbočka Předklášteří - Tišnov		Trasa spojující srdce Tišnovska s jeho jižní částí propojuje zároveň síť tras Mikroregionu Porta se sítí tras Dobrovolného svazku obcí Deblín. Kopíruje tok řeky Svratky od Předklášteří polními a lesními cestami, a tak se vyhýbá obytné aglomeraci města Tišnova, kde okolo areálu koupaliště vede až do obce Březina.
Předklášteří-Tišnov, koupaliště		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	7,8	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Čebínka - Trasa Skalička - Trmačov (+ Okruh a)		Odbočka z cyklistického okruhu A mikroregionu Čebínka za hranice mikroregionu. Cílem odbočky je zřícenina hradu Trmačov příp. partyzánský památník na místě někdejšího bunkru. Obě pamětihodnosti leží v krásné lesnaté krajině, nicméně cesta k nim mimo hranice mikroregionu není značená.
Skalička-Trmačov		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	1,3	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Čebínka - Trasa Drásov - Železné (+ Okruh a, okruh b, okruh c)		Spojovací cyklotrasa spojující okruhy mikroregionů Čebínka a Porta. Úsek z Drásova do Železného patří do mikroregionu Čebínka a vede po stoupající asfaltové cestě od Drásovského potoka k lípě u Železného nad okrajem Tišnova. Úsek může být součástí náročného, ale turisticky a sportovně velmi atraktivního okruhupřes vlastní lesnatý masív vrchu Stanovisko (485 m n.m.), který vyžaduje zdatnost a je vhodný pouze pro horská kola.
Drásov-Železné, Lípa u Železného		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	3,3	
značení:	dopravní (bílá tabulka) bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Čebínka - Trasa Skalička - Malhostovice		Spojovací trasa mezi obcemi Skalička a Malhostovice údolím potoka Lubě pod zalesněným masívem Paní hory (396 m n.m.) vede po nově budované cyklostezce. Úsek "V Lužích" tvoří první ucelenou část budoucí cyklotrasy mikroregionu Čebínka "Čebínkou na kole ze Zlobice pod Paní horu". Část cyklostezky dosud nestojí a trasa je tedy vedena
Skalička-V Lužích-Malhostovice		
náročnost:	Neuveďeno	

délka přes území DSO (celkem):	2,2	strmou úboční cestou, která je dosud méně bezpečná.
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Čebínka - Odbočka Malhostovice - Zlobice		Odbočka z cyklistického okruhu A mikroregionu Čebínka na vrch Zlobice do přírodního areálu. Cesta k němu je však náročná - vede strmým výjezdem z roviny Boskovické brázdy na hřeben po lesní a posléze někdejší vojenské panelové cestě. Úsek lesní cestou na Zlobici je neznačen a prakticky nesjízdný.
Malhostovice-Zlobice		
náročnost:	biker	
délka přes území DSO (celkem):	2,3	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Čebínka - Odbočka Nuzířov - Zlobice (+ Okruh a)		Odbočka z cyklistických okruhů mikroregionu Čebínka na vrch Zlobice do přírodního areálu. Cesta k němu je však náročná - vede strmým výjezdem z roviny Boskovické brázdy na hřeben po lesní a posléze někdejší vojenské panelové cestě.
Nuzířov-Zlobice		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	1,1	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Čebínka - Odbočka Všechovice - Stanoviska		Spojovací cyklotrasa spojující okruhy mikroregionů Čebínka a Porta. Úsek ze Všechovic na Stanovisko patří do mikroregionu Čebínka. Náročný, ale turisticky a sportovně velmi atraktivní výjezd na lesnatý masív vrchu Stanovisko (485 m n.m.). Překonání výškového rozdílu je odměněno výletem do zapomenutých samot náhorní plošiny, která představuje výspu Českomoravské vrchoviny do Boskovické brázdy. Část trasy může být součástí celého okruhu Přes Železné a Drásov. Náročný přejezd masívu hory po polních a lesních cestách vyžaduje zdatnost a je vhodný pouze pro horská kola.
Všechovice-Stanoviska		
náročnost:	neuvedeno	
délka přes území DSO (celkem):	3,3	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Čebínka - Odbočka Nuzířov - Lesní hřiště		Odbočka z cyklistického okruhu A mikroregionu Čebínka, a spojka z tohoto okruhu na vrch Zlobice. Lesní hřiště u silnice Nuzířov - Lipůvka je vybaveno infrastrukturou pro odpočinek cyklistů, cesta k
Nuzířov-Lesní hřiště		

náročnost:		němu je však zcela náročná - vede strmým výjezdem z Nuzířova po lesní cestě a odbočce z ní. Vysoce náročný výjezd v některých místech nesjízdný.
délka přes území DSO (celkem):	0,2	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Čebínka - Okruh A		Nejdelší ze 3 cyklistických okruhů Mikroregionu Čebínka, který propojuje všechny jeho obce a umožňuje tak seznámit se s charakterem celého regionu. Většina tras vede po silnicích III. třídy a nových asfaltových komunikacích. Výjimkou je náročnější část okruhu mezi Čebínem a Hradčany překonávající zalesněný masív Sokolí. Zbytek okruhu vede zvlněnou krajinou a obkružuje tak vedle centrálního masívu vrchu Čebínka s rozhlednou i zalesněnou Paní horu nad Skaličkou.
Hradčany -Drásov-Všechnovice -Skalička -Nuzířov-Malhostovice -Čebín-Senticice -Hradčany		
náročnost:	rodina s dětmi	
délka přes území DSO (celkem):	22,1	
značení:	dopravní bez čísla, s písmenem A	
vhodný typ kola:	krosové	
Čebínka - Okruh B		Prostřední ze 3 cyklistických okruhů Mikroregionu Čebínka, která obemyká centrální masív vrchu Čebínka (431 m n.m.) s rozhlednou. Část trasy vede po silnicích II. a III. třídy, část po polních a lesních cestách. Náročný je úsek mezi Senticemi a Hradčany překonávající zalesněný masív Sokolí (398 m n.m.), kde jsou výjezdové a sjezdové cesty problematické (nesjízdné/nebezpečné).
Hradčany -Drásov-Malhostovice-Čebín-Senticice-Hradčany		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	16	
značení:	dopravní bez čísla, s písmenem B	
vhodný typ kola:	krosové	
Čebínka - Okruh C		Nejkratší ze 3 cyklistických okruhů Mikroregionu Čebínka. Prochází obcemi v těsném okruhu kolem centrálního masívu nápadného vrchu Čebínka (431 m n.m.) s rozhlednou a památkami na bývalý vápencový velkolom. Většina trasy vede po silnicích II. a III. třídy. Výjimkou je náročný úsek mezi Senticemi a Hradčany překonávající zalesněný masív Sokolí (398 m n.m.), kde jsou výjezdové a sjezdové cesty značně problematické (nesjízdné/nebezpečné).
Hradčany -Drásov-Malhostovice-Čebín-Senticice-Hradčany		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	13,4	
značení:	dopravní bez čísla, s písmenem C	

vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Úsuší - Čížky		Odbočka z hlavních cyklotras mikroregionu Dobrovolný svazek obcí Deblín směrem do údolí řeky Svratky do osady Čížky při hlavní silnici a dále na Tišnov. Vede po silnici III. tř.
Úsuší-Čížky		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	1,2	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
Deblín - Údolí Libochůvky		Cyklotrasa spojující síť tras Dobrovolného svazku obcí Deblín se sítí Mikroregionu Porta vede zapomenutými kouty romantického údolí potoka Libochůvky a jeho pravobřežního přítoku od Deblínského rybníku s přírodním rekreačním areálem, až do Dolních Louček. Od Deblínského informačního centra vede trasa bočními ulicemi a posléze po cyklostezce až k Deblínskému rybníku. Odtud klesá mnohokilometrovým sjezdem nejprve lesními a posléze asfaltovými cestami až na silnici III. tř. v údolí potoka Libochůvka. Na závěr dle náročnosti je možné volit alternativní trasu buď stále po silnici přímo okolo potoka, nebo náročnější terénní trasu lesními cestami a mezi zahradami, která sestoupí do Dolních Louček asi po 2 km.
Deblín -Deblínský rybník-Údolí Libochůvky		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	7,5	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Deblín - Březina		Cyklotrasa vedoucí z Deblína východním směrem do údolí řeky Svratky propojuje centrální obec mikroregionu s trasami Tišnovska. Vede po silnicích III. třídy členitým terénem. Z trasy je možné ve Vohančicích odbočit směrem do osady Závist a dále na Tišnov, nebo pokračovat přes Březinu do Tišnova, nebo se spojkou dostat k rekreační chatě Brněnka u řeky Svratky a odtud proti proudu k rekreačnímu areálu "Ostrov" v Březině.
Deblín -Vohančice-Březina		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	6,2	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
Deblín - Trasa Deblín - Pravková		Spojovací cyklotrasa z Mikroregionu Dobrovolný svazek obcí Deblín k jihu směrem do prostoru Mikroregionu Bílý potok. Trasa vede za obcí polními cestami vyznačena až na hranice mikroregionu poblíž rozcestí Pravková. Odtud je možno pokračovat polní cestou a po silnici přes obec Braníškov do
Deblín -Pravková, rozc.		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	3,1	

značení:	dopravní bez čísla	Maršova (bez značení) a dále dle značení do údolí Bílého potoka. Případně z rozcestí Pravková bez značení lesními komplexy Slunná do Lažánek nebo Šárky u řeky Svratky.
vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Deblín - Žernůvka		Náročná terénní trasa severní částí Mikroregionu DSO Deblín turisticky málo navštěvovaným regionem prochází malými obcemi o hřebeni mezi údolím Loučky a potoka Závistky, k němuž v závěru opět klesá. Z Deblína je možné vyjet dvěma variantami cesty - buď přes areál opevněného kostela ("Brány") nebo okolo areálu bývalého družstva. Terén trasy střídá asfaltové cesty v obcích s polními a lesními cestami v otevřeném terénu. Některé úseky jsou značně vymleté, kamenité. Úsek sjezdu do obce Nelepeč je zcela nesjízdný, prudké klesání z Nelepeče do Žernůvky vede po starší silnici III. tř. Trasa končí u silnice I. tř. Deblín-Tišnov. V obci Úsuší vyznačena odbočka po silnici III. tř. do obce Čížky u silnice I. tř. Deblín-Tišnov.
Deblín-Úsuší-Nelepeč-Žernůvka		
náročnost:	biker	
délka přes území DSO (celkem):	5,8	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Deblín - Lesní okruh		Malý okruh po částečně zpevněných lesních cestách okolo zalesněného vrchu Nad Zámekem (476 m n.m.) s výhledem na město Tišnov. Může být i delší alternativou na mikroregionální cyklotrase z Deblína do Vohančic místo strmého sjezdu po silnici mezi body U křížku a Nad Vohančicemi.
Nad Vohančicemi-U křížku		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	4,2	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	horské	
Deblín - Odbočka Heroltice - Bílý Potok		Odbočka od cyklistických tras a okruhů mikroregionu Dobrovolný svazek obcí Deblín do údolí Maršovského potoka směrem k cyklistickým trasám mikroregionu Bílý potok. Za hranicemi mikroregionu není trasa dále značena a vede po asfaltových cestách směrem na vesnici Lažánky nebo Pejškov, Maršov a Braníškov.
Heroltice-Maršovský žleb		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	0,6	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
Deblín - Spojka Deblín		Krátká spojovací trasa uvnitř obce Deblín tvořící zkratku sítí deblínských ulic mezi hlavními trasami
Deblín, okraj-Deblín, okraj		

náročnost:	neuveďeno	mikroregionu Dobrovolný svazek obcí Deblín. Je alternativou hlavních tras vedoucích zpravidla do centra obce k informačnímu centru.
délka přes území DSO (celkem):	3,4	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Březina - Šárka		Na mapách i v terénu vyznačená cyklotrasa z Březiny k rekreačnímu areálu Šárka přímo po břehu řeky okolo rekreační chaty Brněnka. Úsek cesty mezi Brněnkou a Šárkou však již podemlela a odplavila řeka, a nově vyšlapaná cesta je obtížně přístupná i pro pěší, pro cyklistu je zcela neprůchozí.
Březina-Šárka		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	3,7	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Tišnov - Šárka		Trasa spojující srdce Tišnovska s jeho jižní částí propojuje zároveň síť tras Mikroregionu Porta se sítí tras Dobrovolného svazku obcí Deblín. Kopíruje tok řeky Svratky od Předklášteří polními a lesními cestami, a tak se vyhýbá obytné aglomeraci města Tišnova, kde okolo areálu koupaliště vede až do obce Březina. Dále po silnici III. tř. překonává návrší, na němž je usazena obec Heroltice, aby se spustila závěrečným sjezdem mezi vrchy do zahloubeného údolí řeky Svratky u rekreačního areálu Šárka. Na mapách i v terénu je vyznačena z Březiny na Šárku alternativní trasa přímo po břehu řeky okolo rekreační chaty Brněnka. Úsek cesty mezi Brněnkou a Šárkou však již podemlela a odplavila řeka, a nově vyšlapaná cesta je obtížně přístupná i pro pěší, pro cyklistu je téměř neprůchozí.
Tišnov, koupaliště-Březina -Heroltice-Šárka		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	5,8	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Deblín - Trasa Vohančice - Závist		Odbočka z hlavních cyklotras mikroregionu Dobrovolný svazek obcí Deblín východním směrem do údolí řeky Svratky do osady Závist a dále na Tišnov. Vede po silnici III. tř.
Vohančice-Závist		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	1,6	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	neuveďeno	

Bílý Potok - Trasa Maršov - Šmelcovna		Spojovací cyklotrasa z obce Maršov, ležící na hřebeni mezi údolími Loučky a Bílého potoka, do centra malebného přírodního parku Údolí Bílého potoka. Trasa vede po staré asfaltové cestě s množstvím výmolů. Ve své druhé polovině klesá hlubokými lesy v prudkých serpentínách až na dno údolí do osady Šmelcovna, kterou obklopují rozkvetlé louky.
Maršov-Šmelcovna		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	3	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Bílý Potok - Trasa Hálův mlýn (5189)		Alternativní trasa mezi Šmelcovnou a Maršovem z údolí Bílého potoka obloukem přes usedlost Hálův mlýn vyhýbající se příkrým serpentínám. Trasa vede po svazích údolí Bílého potoka až k mlýnu, odtud stoupá zpevněnou asfaltovou cestou k horní hraně údolí, kde se napojuje na původní silnici spojující Šmelcovnu a Maršov. Kousek od rozcestí překračuje silnička údolí potoka, na němž lze při dostatečném průtoku vody spatřit pozoruhodný vodopád.
Šmelcovna-Hálův Mlýn-Nad Šmelcovnou		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	3,4	
značení:	dopravní bez čísla	
vhodný typ kola:	krosové	
Na Babylon		Výlet začíná v Borači, v místní části Vrby. Odtud vzhůru do kopce lesní cestou až k rozhledně Babylon nad Kaly. Pro více výhledů si zajedeme na Křivoš u Zahrady. Pak následuje sjezd dolů do Dolních Louček. Odtud přes Předklášteří (klášter Porta coeli - Brána nebes) do Tišnova.
Borač -Kaly -Dolní Loučky-Předklášteří-Tišnov		
náročnost:	biker	
délka přes území DSO (celkem):	18	
značení:	neuvedeno	
vhodný typ kola:	horské	
Po Pražské stezce krajem pánů z Pernštejna		Pojeďte se nadchnout přírodou a památkami v kraji, který dlouhá staletí ovládal jeden z nejbohatších a nejvlivnějších šlechtických rodů - Pernštejnův. Na trase mezi městy Bystřicí nad Pernštejnem a Tišnov vás čeká návštěva romantického gotického hradu Pernštejna, neméně zajímavý cisterciácký klášter Porta coeli a především krásné přírodní scenérie, tvořené tisíciletí řekou Svratkou. Zaposlouchejte se do historky o tom, jak se dostal zubr do erbu Pernštejnů, nechte se unášet zvukem chrámových písní nebo jen tak šuměním říčních peřejí.
Bystřice nad Pernštejnem -hrad Pernštejn - Nedvědice -Černvír -Doubravník -Prudká - Lomnice u Tišnova-Lomnička-Předklášteří - Tišnov		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	22,1 (40,4)	
značení:	neuvedeno	

vhodný typ kola:	silniční	
Tišnovsko - nebeskou branou		Cykloturistický okruh mikroregiony Porta a Deblínsko předvádí návštěvníkovi vše, co může atraktivita a členitost krajiny brány Vysočiny - Tišnovska - nabídnout: tichá údolí Libochůvky a Loučky, daleké rozhledy z výšin do širokého kraje, hluboké lesy v údolích pod nimi, historické památky kraje i možnost odpočinku. Trasa výletu obtáčí kopcovitou krajinu situovanou na jih od města Tišnova do starobylého Deblína a zpět, tedy z údolí řeky Svratky do údolí jejích pravobřežních přítoků, podél nichž se vrací k hlavní řece. Komu zbývá dost energie a sil může okruh doplnit i o severní předpolí Tišnova dokončením okruhu okolo hory Květnice a následnou návštěvou rozhledny na hoře Klucanina, odkud je možné celý opsaný okruh na závěr přehlednout.
Předklášteří-Tišnov -Březina-Vohančice-Deblín-Deblínský rybník -Chytálky -údolí Libochůvky-Dolní Loučky-Předklášteří -Lomnička – Železné – rozhl. Klucanina – Tišnov – Předklášteří		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	29,0 (alter. 37,8)	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	horské	
1. Velký okruh: Předklášteří – Dolní Loučky – Kaly – Zahrada – Štěpánovice - Lomnička – Předklášteří (doporučený směr)		Velký cykloturistický okruh Mikroregionu PORTA má začátek v Předklášteří u Restaurace V Chaloupkách, u níž je parkoviště. Ve stráni pod hřbitovem je pro cykloturisty umístěna odpočívka. Prvním místem zastavení je Občerstvení U Hastrmana a odpočívka u Klášterního rybníka, kam je možno z trasy odbočit. Dále vede trasa podél Říčky Bobrůvky (Loučky), kolem zbytků středověkého opevnění na vrchu Čepička do Dolních Louček. Nad Dolními Loučkami se nachází zřícenina hradu Lúčka (Střemchov), kam vede z obce vyznačená vycházková trasa. Cyklotrasa nás přivádí do místní části Střemchoví v blízkosti rodného domu astronoma Antonína Mrkose. Ze Střemchoví vede dále cestou, z níž lze obvykle pozorovat velké množství pasoucího se skotu, do Kalů, kde trasa prochází kolem Hospůdky U medvěda. Z obce Kaly lze pokračovat buď přímo, nebo přes vrch Babylon, kde je vybudována vyhlídková plošina s panoramatickou mapou a s odpočívkou, do místní části Zahrada. Odtud vede cesta lesem do Nových Štěpánovic, kde přejíždí Svratku a pokračuje do Štěpánovic. Prochází blízkostí železniční stanice Štěpánovice a vede do Lomničky, kde je možnost odbočení do Šerkovic nebo napojení na dálkovou mezinárodní cyklotrasu č. 1 Praha – Brno
Předklášteří-Dolní Loučky-Kaly-Štěpánovice-Lomnička-Šerkovice		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	16 (přes vrch Babylon celkem: 16,76)	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	

		– Vídeň (Greenways). Cyklotrasa vede podél toku Besénku kolem hory Květnice a dále po proudu řeky Svratky, přes kterou u areálu papíren podruhé přechází. Obcí Předklášteří prochází západním směrem, přes místo možného odbočení k tišnovskému koupališti, do Březiny a na Šárku. V Chaloupkách se okruh uzavírá.
2. Odbočka Lomnička – Lomnice		Z Lomničky lze odbočit na cyklotrasu do Šerkovic, která je vedena údolím Besénku po nově zpevněné komunikaci a míjí významné krajinné prvky VKP Podskalky a VKP Olšičky. V Šerkovicích se cyklotrasa napojuje na dálkovou cyklistickou trasu č. 1 Greenways Praha – Brno – Vídeň (Greenways), po níž lze pokračovat do Lomnice u Tišnova, případně dále.
Lomnička-Šerkovice-Lomnice		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	2,78	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
3. Malý okruh: Štěpánovice – Borač - Kaly - Štěpánovice		Trasa začíná na parkovišti u Obecního úřadu ve Štěpánovicích (resp. u železniční stanice Štěpánovice), kde je propojena s velkým okruhem. Lukami podél železniční tratě je vedena do Podolí, místní části Borače, kde je možno zhlédnout, rodný dům spisovatele Josefa Uhra a kde je železniční stanice a možnost vlakového spojení. Po historickém ocelovém mostě přes Svratku přichází trasa do Borače, kde je možné se zastavit na odpočinkové ploše s dětským hřištěm, případně využít místních možností občerstvení. Z Borače vede cesta do obce Kaly, kde se pod vrchem Babylon spojuje s velkým okruhem. Tady je možno zvolit cestu přes vrch Babylon s vyhlídkou nebo vrch objet a využít trasy vedené obcí. Z Kalů pokračuje trasa přes Zahradu do Nových Štěpánovic a odtud do obce Štěpánovice, kde se okruh uzavírá.
Štěpánovice-Borač-Kaly-		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	7,71	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
4. Odbočka Dolní Loučky – směr DSO Deblín		Z Dolních Louček vede trasa pod Mostem Míru údolím Libochůvky na hranici s Mikroregionem DSO Deblín, kde vyznačená trasa končí.
Dolní Loučky-směr Deblín		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	2,96 v k. ú. Dolní Loučky, dále v k. ú.	

	Deblín (možnost navázat na značení DSO Deblín)	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
5. Odbočka Předklášteří – směr Tišnov, Březina		Z Předklášteří vede značená cyklotrasa ve směru na tišnovské koupaliště, dále je možno pokračovat do Březiny a na Šárku v Herolticích.
Předklášteří-Březina-Heroltice		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	3,31 v k. ú. Předklášteří, dále v k. ú. Tišnov směr Březina a Heroltice (Šárka)	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
6. Odbočka z Lomničky ve směru na Tišnov a Drásov		V Lomničce, na začátku obce, je možné napojení na mezinárodní cyklotrasu č. 1 Praha – Brno – Vídeň (Greenways), která je vedena po silnici přes Tišnov a Drásov do Brna. Mezinárodní cyklotrasa Praha – Brno – Vídeň je v úseku procházejícím Mikroregionem PORTA vedena po silnici III/3771 a dále po silnici II/379
Lomnička-Tišnov-Drásov		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	neuveďeno	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
7. Odbočka z Lomničky do Železného a na Stanoviska		V Lomničce, u kaple sv. Bedřicha začíná trasa vedoucí do Železného. Prochází kolem významného krajinného prvku - VKP Hradisko a pokračuje na Stanoviska, sídlo Jezdecké školy MVDr. Ilji Hrejsy, kde je možnost dohodnout výcvik jízdy na koni nebo hypoterapii a kanisterapii. Ze Stanovisek je krásný výhled do širokého okolí. Mimo zástavbu je trasa náročnější – vhodná pro horská kola.
Lomnička-Železné		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	0,88 v k. ú. Železné, dále k. ú. Drásov	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	

8. Odbočka ze Železného ve směru do Tišnova		V Železném je možné odbočení ve směru do Tišnova. Trasa vede kolem Hostince U Kovářů, dále po nově vybudované cyklotrase k místu zastavení – odpočívce u památné lípy s boží mukou u areálu VI-TAR, kde na hranici s k. ú. Tišnov končí. Dále lze pokračovat do Drásova (v Mikroregionu ČEBÍNKA) nebo na parkoviště u hřbitova v Tišnově. Toto místo je často využívaným začátkem cyklistických výletů obyvatel Tišnova, kteří se zde připojí na cykloturistický systém Mikroregionu PORTA.
Železný-Tišnov		
náročnost:	neuveďeno	
délka přes území DSO (celkem):	1,25 v k. ú. Železný, dále k. ú. Tišnov, k. ú. Drásov	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	neuveďeno	
Cyklovýlet brody Bílého potoka		Vlakem do Níhova, pak po silnici do Katova, Křižínkova a Křoví. Na konci obce Křoví odbočit doleva na modrou turistickou značku, následuje sjezd lesem k Bílému potoku. Po modré po proudu přes 16 brodů na Šmelcovnu. Posledních asi 9 km vede z větší části po vyasfaltované lesní cestě a má charakter oddechového pohodlného dojezdu do civilizace.
Níhov-Katov-Křižínkov-Křoví		
náročnost:	náročný	
délka přes území DSO (celkem):	cca 25	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	offroad - na kole	
Cyklovýlet železný výhledy		Z Tišnova do Železného, asi 200 m za posledními domy Železného zahnete doprava vzhůru na Stanoviska. Odměnou za dlouhé a dosti prudké stoupání po štěrkové cestě jsou báječné výhledy po celou cestu přes Unín, Rohozec, Bukovice a Rašov. Následuje sjezd do Lomnice a kolem potoka Besének do Tišnova.
Tišnov-Železný-Unín-Rohozec-Bukovice-Rašov-Lomnice		
náročnost:	středně náročný	
délka přes území DSO (celkem):	cca 24	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	na kole	
Cyklovýlet dechberoucí do Lažánek		Z Veverské Bítýšky po silnici na Lažánky. Asi po 1,5 km zahnete doprava na asfaltovou lesní cestu. Pak asi 500 m po nezpevněné lesní cestě pořád vzhůru do Holasic a kolem jabloňových sadů až do Lažánek. Odtud vás čeká táhlé klesání lesnatým Maršovským žlebem do Březiny a kolem Svratky vede dále pohodlná cyklostezka až do Tišnova.
Veverská Bítýška-Lažánky-Březina-Maršov-Tišnov-		
náročnost:	náročný	
délka přes území DSO (celkem):	cca 15	
značení:	neuveďeno	

vhodný typ kola:	na kole	
Cyklovýlet na Babylon		Výlet začíná v Borači, v místní části Vrby. Odtud vzhůru do kopce lesní cestou až k rozhledně Babylon nad Kaly. Máte-li výhledů málo, zajedte si ještě na Křivoš u Zahrady, pak následuje sjezd dolů do Dolních Louček. Odtud přes Předklášteří (klášter Porta coeli - Brána nebes) do Tišnova.
Borač-Kaly-Dolní Loučky-Předklášteří-Tišnov		
náročnost:	náročné	
délka přes území DSO (celkem):	cca 14	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	na kole	
Cyklovýlet na Malhostovickou pecku		Z Tišnova směrem na Černou Horu. Za městem začíná krásná cyklo- stezka Ivo Medka, na jejím konci doprava k Vitaru, sjezd na Drásov a Malhostovice. Tam odbočit doprava k Malhostovické pecce. Zpět do Tišnova přes Drásov. Pokud zvolíte cestu do Hradčan, čeká vás asi kilometr po velmi frekventované silnici Brno-Tišnov.
Tišnov-Drásov-Malhostovice		
náročnost:	nenáročné	
délka přes území DSO (celkem):	cca 13	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	na kole	
Cyklovýlet offroad na Kozárov		Začátek v Tišnově, po trase výletu Malhostovická pecka. V Drásově odbočit vlevo na Všechnovice a Skaličku (odtud off-road). Z Malé Lhoty na Kozárov je cesta zpevněná, ale pak následuje sjezd po modré turistické značce k Lomnici. Odtud po asfaltu údolím Besénku do Tišnova.
Tišnov-Drásov-Všechnovice-Skalička-Lomnice		
náročnost:	náročné	
délka přes území DSO (celkem):	cca 44	
značení:	neuveďeno	
vhodný typ kola:	offroad - na kole	
Cyklovýlet okolo Bílého potoka a Libochůvky		Z Veverské Bítýšky kolem Bílého potoka k Hálovu mlýnu a přes Maršov a Braníškov k Vlkovské hájence. Varianta a) po speciální cyklostezce od rybníka (koupání) do Deblína a dolů přes Vohančice do Tišnova; Varianta b) okolo rybníka (koupání) a údolími Blahoňovky a Libochůvky do Dolních Louček; Varianta c) prodloužení po žluté turistické značce a přes několik mělkých brodů do Katova a Níhova
Veverská Bítýška-Maršov-Braníškov-Deblín-Vohančice-Dolní Loučky-Katov-Níhov-Říkonín-Předklášteří -Tišnov		
náročnost:	náročné	
délka přes území DSO (celkem):	cca 23 - 35 podle varianty (a, b, c)	

značení:	neuvedeno	(koupání) a přes Kutiny a Říkonín do Dolních Louček. Odtud přes Předklášteří (klášter Porta coeli - Brána nebes) do Tišnova.
vhodný typ kola:	na kole	
Cyklovýlet za památkami Tišnovska		Z Tišnova po cyklostezce do Lomničky a údolím potoka Besének do Lomnice. Varianta a) ** přes Ochoz u Tišnova do Prudké (průjezd papírnou nebývá vždy otevřen) a Borače (vlak) nebo kolem řeky Svratky a trati po rovině do Tišnova; Varianta b) *** přes Ochoz u Tišnova do Doubravníka, Černvíru a Nedvědice. Možnost návštěvy hradu Pernštejn, pak přes Sejřek, Rakové a Maňovou do Pernštejského Jestřabí. Po modré turistické značce dobrodružný sjezd z Jilmoví do Skryjí a kolem říčky Loučky do Dolních Louček. Odtud přes Předklášteří (klášter Porta coeli - Brána nebes) do Tišnova.
Tišnov-Lomnička-Lomnice-Ochoz u Tišnova-Borač-Doubravník-Černvír-Nedvědice-Pernštejské Jestřabí-Skryje-Dolní Loučky-Předklášteří		
náročnost:	středně náročné	
délka přes území DSO (celkem):	cca 23 - 41 podle varianty	
značení:	neuvedeno	
vhodný typ kola:	na kole	
5086 (Pernštejn - Jobova Lhota (Svojanov))		Sportovní cyklotrasa spojující přes kopcovitý terén Svratecké hornatiny dvě hluboká údolí Svratky a Křetínky a dva významné hrady Pernštejn a Svojanov. Trasa, skýtající jak náročný terén, tak malebnou přírodu a historická města místa vede po málo udržovaných a frekventovaných silnicích III. tř. a lesních asfaltkách. Na trase je více míst s příkrým stoupáním nebo klesáním, která nejsou vhodná pro začátečníky a malé děti. Část trasy prochází mimo území Jihomoravského kraje územím krajů Vysočina a Pardubického.
Pernštejn-Nedvědice-Olešnice – Kněžves - Jobova Lhota (– Svojanov)		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	4 (22)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	krosové	
4025 (hrad Pernštejn - Nedvědice (Polička))		Začátek cyklotrasy severní částí Svratecké hornatiny vychází z nádvoří hradu Pernštejna a pokračuje hlubokým údolím horní toku řeky Svratky až na českou stranu Českomoravské vrchoviny. Úsek na území Jihomoravského kraje vede po silnicích II. a III. tř. s provozem zejména v pracovní dny. V místě překročení hranice kraje možno udělat v jarních měsících odbočku do vzácné přírodní rezervace bledulí Údolí Chlébského potoka.
Pernštejn, dolní křižovatka -Nedvědice -(Vírská přehrada – Polička)		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	3,7 (49)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	krosové	

5130 (Pernštejn (Nové Město na Moravě) - hrad Pernštejn)		Cyklotrasa centrální částí Vysočiny spojuje po silnicích III. třídy a po polních silnicích tři atraktivní místa – Nové Město na Moravě, Westernové městečko Šiklův mlýn a hrad Pernštejn. Na území Jihomoravského kraje vstupuje z kraje Vysočina v samém závěru při výjezdu na nádvoří hradu Pernštejna. Trasa je v členitém terénu náročná, ale z krajinářského hlediska vysoce atraktivní.
(Nové Město na Moravě – Šiklův mlýn, rozc. – Rožná –) -Pernštejn, dolní křižovatka-hrad Pernštejn		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	2 (27)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	krosové	
5197 (Býkovice - Skalička)		Náročnější cyklotrasa sportovního charakteru v náročném terénu údolí potoků Býkovka a Lubě. Atraktivní region s překrásnou přírodou a řídkým osídlením, jako stvořený pro milovníky čistého a odlehlého prostředí. Trasa v údolí Býkovky vede polními cestami, odtud strmě stoupá z poloviny nesjízdnou lesní cestou do Žernovníka a znovu klesá přes Malou Lhotu lesní cestou místy nesjízdnou do údolí Lubě. Cesta údolím potoka je vedena polními cestami přes 7 brodů a je tedy za vyššího stavu vody nesjízdná. Některé brody jsou přemostěny, jiné nikoliv. Trasa je od Jižního Portálu prakticky neznámena s jedinou výjimkou v údolí pod Újezdem. Ve Skaličce není značení žádné.
Býkovice -Žernovník - Malá Lhota - Jižní Portál -údolí Lubě-Skalička		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	2 (10,1)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	horské	
5241 (Níhov (Čikov) - Vratislávka (Krčma))		Cyklotrasa centrální částí Křižanovské vrchoviny probíhá západním výběžkem Jihomoravského kraje s počátkem a koncem v kraji Vysočina. Spojuje regiony Pooslaví u Náměště nad. Oslavou přes údolí Bílého potoka s regionem okolo toku a údolí potoka Libochůvky. V Jihomoravském kraji prochází klidnou krajinou okolí Níhova, střídající lesy a pole, aby posléze sestoupila do zahloubeného údolí Libochůvky v prastarém Žďárci a dále pokračovala hřebenem mezi údolím Libochůvky a Loučky po staré obchodní cestě na Žďársko. Trasa je vedena převážně po zpevněných cestách a silnicích II. a III. tř., polovina úseku Níhov - Rojetín má velmi špatný stav povrchu.
(Čikov - Osová Bitýška -) -Níhov-Rojetín - Žďárec-Vratislávka -Krčma		
náročnost:	turista	
délka přes území DSO (celkem):	8,7 (29,6)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	krosové	
5189 (Veverská Bítýška - Javůrek)		

Veverská Bitýška-Bílý potok-Hálův mlýn - Šmelcovna -Javůrek		Sportovní a turistická cyklotrasa údolím Bílého potoka velmi romantickým, přírodně cenným a turisticky atraktivním úsekem podél jeho toku. Prochází napříč celým přírodním parkem chránícím civilizací málo dotčené údolí, a končí v oblasti bývalých rudných dolů a hutí v oblasti Šmelcovny a Domašovska. Trasa údolím vede polními cestami většinou po rovině, před Šmelcovnou vystupuje z údolí po asfaltové cestě směrem k Maršovu, aby se opět spustila po strmě klesající asfaltce se špatným povrchem serpentiny do osady Šmelcovna. Odtud vystupuje opět serpentiny po zpevněné cestě - někdejší tzv. Železné, kudy vedla koňskými a volskými potahy tažená železnice od dolů k hutím - k Javůrecké myslivně a do Javůrku.
náročnost:	neuveveno	
délka přes území DSO (celkem):	4,9 (13)	
značení:	dopravní s číslem	
vhodný typ kola:	krosové	

Zdroj: <http://www.tisnovsko.com/>, <http://www.cyklo-jizni-morava.cz/>, <http://dsotisnovsko.cz/>

6.5.3 Platnost autobusových jízdních řádů

Tabulka 132: Platnost autobusových jízdních řádů

linka	platnost jízdního řádu	výluka
153	Platí od 1.4.2014 do 31.10.2014	
163	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	
235	Platí od 15.6.2014 do 13.12.2014	
257	Platí od 2.3.2014 do 13.12.2014	
311	Platí od 1.4.2014 do 31.10.2014	výlukový jízdní řád, výluka Hradčany
312	Platí od 2.3.2014 do 13.12.2014	úprava návazností (linky 153, 311) - výluka Hradčany od 1.4.2014 do 31.10.2014
320	Platí od 1.4.2014 do 31.10.2014	
321	Platí od 1.4.2014 do 31.10.2014	
330	Platí od 1.4.2014 do 31.10.2014	výlukový jízdní řád, výluka Hradčany
331	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	úprava návazností (linka 311) - výluka Hradčany od 1.4.2014 do 31.10.2014
332	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	úprava návazností (linka 311) - výluka Hradčany od 1.4.2014 do 31.10.2014
333	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	úprava návazností (linky 153, 311, 330) - výluka Hradčany od 1.4.2014 do 31.10.2014
334	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	
335	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	úprava návazností (linky 153, 311) - výluka Hradčany od 1.4.2014 do 31.10.2014
336	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	úprava návazností ve Žďárci a Tišnově (výluky na linkách 153, 311 a 350) od 1.4.2014
340	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	
350	Platí od 12.7.2014 do 13.12.2014	
411	Platí od 15.12.2013 do 13.12.2014	

Zdroj: www.idsJmK.cz

Autobusové spoje zajišťuje ve většině případů společnost ČSAD Tišnov. Další dopravce zajišťující obsluhu regionu, uvádí následující tabulka.

6.5.4 Přehled dopravců

Tabulka 133: Přehled dopravců zajišťujících obsluhu obcí DSO Tišnovsko

Linka	Dopravce
-------	----------

	Linka 728153: ADOSA a.s., Rosice
153	Linka 729153: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
	Linka 728163: BDS-BUS, s.r.o., Velká Bíteš
163	Linka 729163: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
	Linka 729235: ČAD Blansko a.s., Blansko
235	Linka 716235: ČAD Blansko a.s., Blansko
	Linka 727257: ZDAR, a.s., Žďár nad Sázavou
257	Linka 726257: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
311	Linka 729311: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
312	Linka 729312: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
320	Linka 729320: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
321	Linka 729321: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
330	Linka 729330: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
331	Linka 729331: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
332	Linka 729332: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
333	Linka 729333: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
334	Linka 729334: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
335	Linka 729335: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
	Linka 729336: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
336	Linka 728336: BDS-BUS, s.r.o., Velká Bíteš
340	Linka 729340: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov
350	Linka 728350: BDS-BUS, s.r.o., Velká Bíteš
	Linka 729411: BDS-BUS, s.r.o., Velká Bíteš
411	Linka 728411: ČSAD Tišnov, spol. s r.o., Tišnov

Zdroj: www.idsJmK.cz

6.5.5 Návaznost spojů v rámci IDS JMK

Tabulka 134: Návaznost spojů v rámci IDS JMK

Obec	Návaznost
Brumov, rozc.	333 Tišnov
	257 Boskovice

	257 Olešnice
Bukovice	332 Tišnov 235 Blansko 235 Lomnice
Čebín	S3 Brno S3 Tišnov 330 Sentice 153 Tišnov 320 Lipůvka 321 Skalička 311 Kuřim 330 Tišnov
Deblín	312 Tišnov 312 Kuřim 331 Vohančice 411 Svatoslav
Doubravník	S31 Tišnov 340 Lomnice
Drásov	153 Tišnov 311 Kuřim 311 Tišnov 321 Skalička 320 Nuzířov
Hradčany	153 Veverská Bítýška S3 Brno
Kuřim (Kuřim zámek)	R3 Tišnov S1 Brno S3 Brno S3 Tišnov 302 Kuřim, TOS 71 Brno

	312 Kuřim, TOS 302 Brno
Lomnice	333 Tišnov 235 Blansko 257 Boskovice 332 Tišnov 340 Křepťov
Malhostovice	311 Kuřim 320 Nuzířov
Nedvědice	S31 Tišnov 335 Tišnov
Níhov	S3 Brno 163 Tišnov
Olší	335 Tišnov
Osiky	333 Tišnov 333 Brumov
Rašov	235 Lomnice 235 Blansko
Rohozec	332 Hluboké Dvory 332 Tišnov
Řikonín	S3 Brno 350 Milešín
Svatoslav	411 Velká Bíteš 312 Kuřim 312 Tišnov 411 Deblín 411 Křoví
Tišnov sídliště	331 Pejškov 311 Kuřim
Tišnov Riegrova	332 Hluboké Dvory 333 Lomnice

	333 Osiky
Tišnov, žel. stanice	163 Velká Bíteš 312 Deblín 332 Hluboké Dvory 333 Lomnice 333 Osiky 335 Drahonín 335 Nedvědice 336 Vratislávka R3 Brno S3 Brno S3 Níhov S31 Nedvědice 311 Kuřim 153 Veverská Bítýška 330 Sentice 331 Pejškov 334 Štěpánovice S31 Žďár nad Sázavou
Veverská Bítýška	153 Ivančice 153 Tišnov 303 Brno 312 Tišnov 312 Kuřim
Vohančice	331 Heroltice 331 Tišnov
Žďárec	350 Milešín 350 Říkonín

Zdroj: www.idsJmK.cz

6.5.6 Tabulky finanční analýzy

Tabulka 135: **Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2010**

Obec	2212	2219	2221	2223,2229	22
Běleč	9,31	0,00	9,65	0,00	18,96
Borač	665,25	0,00	15,60	0,00	680,85
Borovník	300,01	0,00	4,40	0,00	304,41
Braníškov	8,00	0,00	9,50	0,00	17,50
Brumov	5,50	0,00	11,85	0,00	17,35
Březina	40,91	0,00	12,55	0,00	53,46
Bukovice	0,00	491,13	3,05	0,00	494,18
Černvír	13,62	0,00	0,00	0,00	13,62
Deblín	163,61	0,00	49,35	0,00	212,96
Dolní Loučky	74,90	0,29	58,80	0,00	133,99
Doubravník	71,10	1,05	20,30	0,00	92,45
Drahonín	0,00	0,00	5,80	0,00	5,80
Drásov	0,00	82,51	63,40	0,00	145,91
Heroltice	53,60	4,68	9,30	0,00	67,58
Hluboké Dvory	4,50	333,22	4,00	0,00	341,72
Horní Loučky	174,11	0,00	14,70	26,88	215,69
Hradčany	50,34	39,74	26,65	0,00	116,73
Kaly	63,24	107,09	24,62	0,00	194,95
Katov	6,48	0,00	12,34	0,00	18,82
Křižínkov	43,28	30,18	11,29	0,00	84,75
Kuřimská Nová Ves	75,00	0,00	6,30	0,00	81,30
Kuřimské Jestřabí	24,23	1,70	6,90	0,00	32,83
Lažánky	93,41	0,00	34,05	0,00	127,46
Lomnice	265,63	212,17	76,37	0,00	554,17
Lomnička	148,26	144,87	22,95	0,00	316,08
Lubné	42,63	0,00	7,35	0,00	49,98
Malhostovice	260,37	25,03	49,30	5,85	340,55

Maršov	43,14	62,43	24,55	0,00	130,12
Nedvědice	82,53	353,57	33,68	0,00	469,78
Nelepeč - Žernůvka	36,86	0,00	4,20	0,00	41,06
Níhov	6,05	0,00	12,24	0,00	18,29
Ochoz u Tišnova	3,78	0,00	5,45	0,00	9,23
Oliší	58,96	366,00	14,85	0,00	439,81
Osiky	125,53	0,00	18,45	0,00	143,98
Pernštejské Jestřabí	270,16	0,00	8,45	0,00	278,61
Předklášteří	0,00	706,56	72,30	0,00	778,86
Rašov	497,35	6,30	10,05	0,00	513,70
Rohozec	0,00	303,01	10,55	0,00	313,56
Rojetín	115,52	15,10	60,23	0,00	190,85
Řikonín	37,68	0,00	1,70	0,00	39,38
Sentice	354,23	0,00	27,05	0,00	381,28
Skalička	0,00	0,00	5,10	0,00	5,10
Skryje	18,39	0,00	134,93	0,00	153,32
Strhaře	6,72	0,00	0,00	0,00	6,72
Svatoslav	43,70	507,06	20,60	0,00	571,36
Synalov	60,05	0,00	5,10	0,00	65,15
Šerkovice	143,67	0,00	11,15	0,00	154,82
Štěpánovice	96,06	0,71	21,95	0,00	118,72
Tišnov	1 074,61	279,25	429,25	0,00	1 783,11
Tišnovská Nová Ves	85,05	0,00	3,65	0,00	88,70
Újezd u Tišnova	15,00	0,00	17,83	0,00	32,83
Unín	681,87	0,00	11,30	0,00	693,17
Úsuší	35,16	0,00	27,44	0,00	62,60
Vohančice	17,10	0,00	8,10	0,00	25,20
Vratislávka	11,77	0,00	4,30	0,00	16,07
Všechnovice	54,21	21,28	10,45	0,00	85,94
Zhoř	247,13	0,00	3,00	0,00	250,13

Žďárec	55,44	0,00	18,20	0,00	73,64
Železné	20,12	98,45	19,80	0,00	138,37
Celkový součet	6 955,13	4 193,38	1 626,27	32,73	12 807,51

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Tabulka 136: **Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2011**

Obec	2212	2219	2221	2223,2229	22
Běleč	20,48	0,00	9,65	0,00	30,13
Borač	953,59	0,00	0,00	0,00	953,59
Borovník	0,00	0,00	4,70	0,00	4,70
Braníškov	67,21	0,00	9,65	0,00	76,86
Brumov	606,26	0,00	12,30	0,00	618,56
Březina	6,87	0,00	20,85	0,00	27,72
Bukovice	0,00	205,45	2,90	0,00	208,35
Černvír	14,10	0,00	0,00	0,00	14,10
Deblín	883,16	0,00	49,85	0,00	933,01
Dolní Loučky	100,03	75,29	60,70	0,00	236,02
Doubravník	55,38	2,58	20,30	0,00	78,26
Drahonín	0,00	0,00	5,75	0,00	5,75
Drásov	0,00	87,38	0,00	0,00	87,38
Heroltice	1,20	29,57	17,98	0,00	48,75
Hluboké Dvory	103,77	0,00	3,75	0,00	107,52
Horní Loučky	29,98	0,00	14,85	0,00	44,83
Hradčany	54,71	25,56	27,20	0,00	107,47
Kaly	54,54	0,00	30,47	0,00	85,01
Katov	8,22	0,00	12,16	0,00	20,38
Křižínkov	77,34	0,00	11,36	0,00	88,70
Kuřimská Nová Ves	11,23	0,00	6,35	0,00	17,58
Kuřimské Jestřabí	9,01	0,00	7,00	0,00	16,01
Lažánky	122,97	0,00	34,00	0,00	156,97
Lomnice	152,07	271,11	68,40	9,78	501,36
Lomnička	50,44	11,64	23,55	0,00	85,63
Lubné	273,62	0,00	2,45	0,00	276,07
Malhostovice	105,63	155,70	46,94	0,00	308,27
Maršov	5,34	6,45	24,70	0,00	36,49

Nedvědice	20,54	0,00	34,28	0,00	54,82
Nelepeč - Žernůvka	9,00	0,00	4,00	0,00	13,00
Níhov	29,12	0,00	12,61	0,00	41,73
Ochoz u Tišnova	4,32	0,00	5,45	0,00	9,77
Oliší	372,60	0,00	14,60	0,00	387,20
Osiky	453,09	0,00	6,40	0,00	459,49
Pernštejské Jestřabí	22,01	0,00	8,65	0,00	30,66
Předklášteří	0,00	772,44	73,60	0,00	846,04
Rašov	6,30	92,88	10,00	0,00	109,18
Rohozec	0,00	0,00	11,00	0,00	11,00
Rojetín	715,92	0,49	101,79	0,00	818,20
Řikonín	0,00	50,54	1,70	0,00	52,24
Sentice	27,36	0,00	27,90	0,00	55,26
Skalička	0,00	0,00	5,10	0,00	5,10
Skryje	21,05	0,00	3,15	0,00	24,20
Strhaře	468,56	0,00	13,25	0,00	481,81
Svatoslav	11,35	0,26	20,70	0,00	32,31
Synalov	20,30	0,00	5,10	0,00	25,40
Šerkovice	83,87	0,00	11,75	0,00	95,62
Štěpánovice	45,78	113,32	22,15	0,00	181,25
Tišnov	1 796,14	969,62	428,75	0,00	3 194,51
Tišnovská Nová Ves	58,83	0,00	3,65	0,00	62,48
Újezd u Tišnova	343,27	0,00	6,20	0,00	349,47
Unín	0,46	0,00	13,80	0,00	14,26
Úsuší	0,00	2,66	10,25	0,00	12,91
Vohančice	3,20	0,00	8,25	0,00	11,45
Vratislávka	14,62	0,00	4,20	0,00	18,82
Všechovice	37,94	5,98	10,90	0,00	54,82
Zhoř	1,22	0,00	2,95	0,00	4,17
Žďárec	328,39	0,00	18,50	0,00	346,89

Železné	13,74	0,00	19,95	0,00	33,69
Celkový součet	8 676,13	2 878,92	1 448,39	9,78	13 013,22

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

7 Závěr, kontakty

Město Tišnov bylo na podzim roku 2013 osloveno Svazem měst a obcí České republiky a vyzváno k možné spolupráci v rámci projektu „Systémová podpora meziobecní spolupráce v ČR v území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. V listopadu roku 2013 bylo v orgánech svazku rozhodnuto, že partnerem projektu ve správním obvodu ORP Tišnov bude Dobrovolný svazek obcí Tišnovsko. Vlastní realizace projektu probíhala v období od 15. prosince 2013 do 30. června 2015.

Cílem projektu bylo vytvořit podmínky pro dlouhodobý rozvoj meziobecní spolupráce v ČR, a především tak posílit stávající meziobecní spolupráci v území. Tato spolupráce probíhala v různých formách na úrovni malých mikroregionů. Snahou projektu bylo zapojit co největší počet obcí v rámci celého území ORP Tišnov.

Jedním z výstupů projektu, který má přispět k prohloubení meziobecní spolupráce, bylo vytvoření rozvojové strategie pro území obce SO ORP Tišnov. Tento dokument řeší celkem čtyři oblasti. Tři povinné oblasti, kterými je školství a předškolní vzdělávání, sociální služby a odpadové hospodářství. Jako čtvrtá oblast byla na základě výsledků dotazníkového šetření a setkání starostů zpracována infrastruktura, místní komunikace, chodníky a cyklostezky.

I když volitelné téma Administrativní podpora malých obcí jsme si ne zvolili jako oficiální, dle možností jsme se zúčastňovali jednání a diskuzí na toto téma. Toto nepovinné téma je v území považováno za stěžejní nejen z důvodu potřeby pomoci starostům malých obcí, ale zejména z důvodu budoucího rozvoje Tišnovska a spolupráce orgánů města se samosprávou obcí. Na základě požadavků obcí rozhodla v březnu 2015 Valná hromada DSO Tišnovsko o záměru zřízení servisního střediska a poradenského centra pro všechny obce SO ORP Tišnov.

Na základě zpracovaných analýz, rozhovorů a diskuzí s představiteli obcí, odborníky z oblasti odpadového hospodářství, sociálních služeb, školství a infrastruktury, pracovníky odborů Městského úřadu Tišnov a motivujícími starosty byly navrženy cíle, jejichž realizace by měla přispět především k posílení meziobecní spolupráce v území SO ORP Tišnov, a také ve svém důsledku k rozvoji území jako celku.

S ohledem na zpracovaná témata a z nich plynoucí potřeby obcí jsme dospěli k následující vizi:

Tišnovsko využívá rozmanitosti území a vzájemné spolupráce mezi obcemi. Společnou prací zlepšujeme kvalitu škol a potřeby našich dětí všech dotčených obcí. Zodpovědně třídíme a zlepšujeme využití odpadů v regionu. Komunitní plánování sociálních služeb prezentuje potřeby obcí Tišnovska a díky kvalitní sociální péči je o obyvatele dobře postaráno. Propojením obcí dosahujeme lepšího porozumění a udržení vzájemných vztahů.

Radomír Pavlíček

koordinátor meziobecní spolupráce

Kontakty na zpracovatele

Kontakty na realizační tým projektu:

Pracovní pozice	Jméno	E-mail
koordinátor projektu	Radomír Pavlíček	starosta@zelezne.cz
asistentka	PhDr. Miriam Jedličková	miriam.jedlickova@tisnov.cz
tematický expert – předškolní a základní vzdělávání	Michaela Suchomelová	miisa.s@seznam.cz
tematický expert – odpadové hospodářství	Ing. Bc. Jana Přikrylová, PhD.	prikrylova-jana@seznam.cz
tematický expert – sociální služby	Petra Zbořilová	ticmikroregionpernstejn@seznam.cz
tematický expert – infrastruktura	Ing. Kateřina Gryndlerová	k.gryndlerova@seznam.cz

Kontakty na motivující starosty:

Jméno	Obec	E-mail
Ing. Tomáš Komprs	Tišnov	tomas.komprs@tisnov.cz
Petr Grünwald	Malhostovice	malhostovice@volny.cz

8 Přílohy

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1:	Základní informace o strategii.....	5
Tabulka 2:	Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tabulka 3:	Relevantní významné strategické dokumenty	12
Tabulka 4:	Charakteristika území ORP	15
Tabulka 5:	Demografický vývoj obyvatel v území ORP	16
Tabulka 6:	Stručná charakteristika školství v území ORP	20
Tabulka 7:	Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	21
Tabulka 8:	Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	22
Tabulka 9:	Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	24
Tabulka 10:	Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	25
Tabulka 11:	Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	25
Tabulka 12:	Charakteristika trhu práce v území ORP	26
Tabulka 13:	Územní a strategické plánování	32
Tabulka 14:	Popis klíčových aktérů	34
Tabulka 15:	SWOT analýza.....	36
Tabulka 16:	Počty obcí, škol a školských zařízení v ORP Tišnov od roku 2005 do roku 2013	42
Tabulka 17:	Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	43
Tabulka 18:	Pracovníci ve školství ORP v jednotlivých letech.....	45
Tabulka 19:	Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	49
Tabulka 20:	ZŠ zřizované v ORP	51
Tabulka 21:	Vybrané údaje ZŠ v jednotlivých obcích ORP	52
Tabulka 22:	Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	53
Tabulka 23:	Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	54
Tabulka 24:	Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	56
Tabulka 25:	Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	57
Tabulka 26:	Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	57
Tabulka 28:	Počet absolventů ZŠ v ORP.....	58
Tabulka 29:	ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	60

Tabulka 30:	Předpokládaná potřebná kapacita ZŠ	61
Tabulka 31:	Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	62
Tabulka 32:	MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ	64
Tabulka 33:	ZŘIZOVANÉ OBCEMI	66
Tabulka 34:	Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	66
Tabulka 35:	Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	67
Tabulka 36:	Školní družiny a školní kluby v ORP Tišnov.....	68
Tabulka 37:	Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	69
Tabulka 38:	Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP.....	70
Tabulka 39:	Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	70
Tabulka 40:	Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP.....	70
Tabulka 41:	SVČ zřizované obcemi v ORP	70
Tabulka 43:	Údaje o pracovnících SVČ v ORP	71
Tabulka 44:	Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	71
Tabulka 45:	Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	71
Tabulka 46:	Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Tišnov	71
Tabulka 47:	V roce 2013 byly celkové náklady ORP Tišnov 73 277 090 Kč.....	72
Tabulka 48:	Celkové provozní výdaje za ORP Tišnov za všechny Mš a ZŠ a jiná školská zařízení	72
Tabulka 49:	Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP Tišnov v Kč.....	72
Tabulka 50:	Analýza cílových (dotčených) skupin.....	73
Tabulka 51:	Analýza rizik – registr rizik v oblasti	74
Tabulka 52:	Přehled sociálních služeb v ORP Tišnov - sídlo v ORP Tišnov	107
Tabulka 54:	Přehled sociálních služeb v ORP Tišnov - sídlo mimo ORP Tišnov.....	109
Tabulka 55:	Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	110
Tabulka 56:	Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	111
Tabulka 57:	Počet sociálních služeb dle zřizovatele	113
Tabulka 58:	Přehled financování sociálních služeb v roce 2012	115
Tabulka 59:	Zdroje financování sociální služby se sídlem v ORP Tišnov 2012 celkem.....	117
Tabulka 60:	Kapacita zařízení sociálních služeb.....	118

Tabulka 61:	Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	121
Tabulka 62:	Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	122
Tabulka 63:	Počet nákladů na uživatele sociálních služeb roce 2012.....	124
Tabulka 64:	Pomocná tabulka k zjištění průměrných nákladů na uživatele/den.	125
Tabulka 65:	Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	125
Tabulka 66:	Analýza cílových skupin.....	126
Tabulka 67:	Analýza rizik.....	128
Tabulka 68:	SWOT analýza sociální oblasti	129
Tabulka 69:	Seznam svozových společností působících v ORP Tišnov.....	154
Tabulka 70:	Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	155
Tabulka 71:	Sběr a svoz tříděných odpadů na území ORP, současný stav.....	155
Tabulka 72:	Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	157
Tabulka 73:	Třídící linky na území ORP, současný stav	158
Tabulka 74:	Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	158
Tabulka 75:	Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	158
Tabulka 76:	Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	159
Tabulka 77:	Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	159
Tabulka 78:	Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	160
Tabulka 79:	Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	161
Tabulka 80:	Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	161
Tabulka 81:	Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	161
Tabulka 82:	Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	162
Tabulka 83:	Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav	162
Tabulka 84:	Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	163
Tabulka 85:	Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	164

Tabulka 86:	Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	165
Tabulka 87:	Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	168
Tabulka 88:	Podílové ukazatele a měrné produkce odpadů za období 2008-2012.....	168
Tabulka 89:	Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	169
Tabulka 90:	Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	170
Tabulka 91:	Celková a měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....	171
Tabulka 92:	Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	171
Tabulka 93:	Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	172
Tabulka 94:	Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	173
Tabulka 95:	Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	174
Tabulka 96:	Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	175
Tabulka 97:	Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	176
Tabulka 98:	Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	177
Tabulka 99:	Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	178
Tabulka 100:	Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	179
Tabulka 101:	Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	180
Tabulka 102:	Analýza cílových (dotčených) skupin.....	182
Tabulka 103:	Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství).....	184
Tabulka 104:	SWOT analýza - odpadové hospodářství.....	186
Tabulka 105:	Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	214
Tabulka 106:	Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	216
Tabulka 107:	Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	221

Tabulka 108: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	223
Tabulka 109: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	225
Tabulka 110: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	233
Tabulka 111: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	235
Tabulka 112: Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	237
Tabulka 113: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	240
Tabulka 114: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	242
Tabulka 115: Rozsah místních (účelových) komunikací v obcích (vč. místních částí).....	249
Tabulka 116: Rozsah místních a účelových komunikací k opravě, v obcích a jejich místních částech	250
Tabulka 117: Přehled doporučených tras pro cyklisty.....	255
Tabulka 118: Přehled žádostí.....	264
Tabulka 119: Úspěšné žádosti Program rozvoje venkova, SZIF, 2007-2013, III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic.....	265
Tabulka 120: Cyklostezky stávající (realizované)	268
Tabulka 121: Cyklostezky plánované	268
Tabulka 122: Úspěšné žádosti ROP Jihovýchod v období 2007-2013, související s cyklostezkami ...	269
Tabulka 123: Přehled meziregionálních (linka 153, 163), regionálních autobusových linek IDS JMK, které obsluhují obce DSO Tišnovsko.	272
Tabulka 124: Přehled vlakových linek IDS JMK, které obsluhují obce DSO Tišnovsko	273
Tabulka 125: Platnost vlakových jízdních řádů	273
Tabulka 126: Celkové náklady v oddílu 22 - doprava v letech 2010-2012 v tis. Kč	275
Tabulka 127: Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2012	278
Tabulka 128: Analýza cílových skupin.....	282
Tabulka 129: Analýza rizik.....	283
Tabulka 130: SWOT analýza oblasti	285
Tabulka 131: Přehled značených cyklotras (stezek) v DSO Tišnovsko	395
Tabulka 132: Platnost autobusových jízdních řádů	412
Tabulka 133: Přehled dopravců zajišťujících obsluhu obcí DSO Tišnovsko	412
Tabulka 134: Návaznost spojů v rámci IDS JMK.....	413

Tabulka 135: Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2010	417
Tabulka 136: Náklady v jednotlivých paragrafech v tis. Kč za rok 2011	420

8.2 Seznam grafů:

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	18
Graf č. 2: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Tišnov	49
Graf č. 3: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu v obcích ORP Tišnov	59
Graf č. 4: Potřebná minimální kapacita ZŠ v porovnání se stávající kapacitou ZŠ, předpokládaná kapacita školy je vypočítána na základě vývoje počtu obyvatel	61
Graf č. 5: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Tišnov	63
Graf č. 6: Porovnání maximální kapacity MŠ a potřebné kapacity MŠ podle 3 prognostických modelů (včetně spádových obcí)	68
Graf č. 7: Srovnání roku 2012 a 2013	136
Graf č. 8: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012	215
Graf č. 9: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012	222
Graf č. 10: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	224
Graf č. 11: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	232
Graf č. 12: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012	234
Graf č. 13: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění	236
Graf č. 14: Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění	239
Graf č. 15: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012	241
Graf č. 16: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012	244
Graf č. 17: Zpracování pasportu	247
Graf č. 18: Průměrné hodnocení stavu komunikací	248

8.3 Seznam map

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	13
Mapa č. 2: Změna hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Jihomoravském kraji k 1. 1. 2005	14
Mapa č. 3: Mapa obcí, které mají územní plán	33
Mapa č. 4: Obce v SO ORP Tišnov se školami a školskými zařízeními	41
Mapa č. 5: SO ORP Tišnov s vyznačenými sběrnými dvory a kompostárnami.....	193
Mapa č. 6: SO ORP Tišnov s vyznačenými černými skládkami (černě podtržené obce).....	195
Mapa č. 7: Mapa regionu	255
Mapa č. 8: Navržená síť cyklotras.....	257
Mapa č. 9: Mapa z projektu Tišnovsko – nový turistický cíl	269
Mapa č. 10: Plán regionálních linek IDS JMK, SEVER, stav k 1.7.2014	271

8.4 Seznam fotografií obcí

Borač (Podolí)	311
Braníškov	313
Březina	314
Bukovice	315
Černvír	316
Deblín	318
Dolní Loučky	319
Doubravník (Křížovice)	321
Drahonín	323
Drásov	324
Heroltice	326
Hluboké Dvory	327
Horní Loučky	328
Hradčany	330
Kaly (Zahrada)	331
Křižínkov	333
Kuřimské Jestřabí (Blahoňov)	335
Lomnice (Brusná, Řepka, Veselí)	337
Lomnička	342
Lubné	344
Malhostovice (Nuzířov)	345
Maršov	348
Nedvědice (Pernštejn)	349
Nelepeč – Žernůvka	351
Níhov	352
Ochoz u Tišnova	354
Olší (Litava, Klokočí, Rakové)	356
Osiky	361
Pernštejnské Jestřabí (Husle, Jilmoví, Maňová)	362
Předklášteří	365

Rašov	366
Rohozec	367
Řikonín.....	368
Sentice	369
Skalička	370
Skryje (Boudy)	371
Strhaře	373
Svatoslav.....	374
Synalov	375
Šerkovice	377
Štěpánovice	379
Tišnov (Hajánky, Hájek, Jamné, Pejškov).....	381
Tišnovská Nová Ves	384
Újezd u Tišnova	386
Unín	387
Úsuší – Čížky	388
Vohančice	390
Všechovice.....	391
Zhoř	392
Železné	393